

Dokument nr. 15:9

(2015–2016)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1201–1350

1. - 21. juni 2016

Spørsmål

1201.	Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. bygging av flytekai til Longyearbyen, besvart av samferdselsministeren	11
1202.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. henvisninger til spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren	12
1203.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. fremtiden for Gjøvik fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren	12
1204.	Fra stortingsrepresentant Vegard Grøslie Wennesland, vedr. midlertidig ansettelser, besvart av arbeids- og sosialministeren	13
1205.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. tilrettelagte avhøyr, besvart av justis- og beredskapsministeren	14
1206.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. kutt i bevilgninger til Innovasjon Norge, besvart av næringsministeren	15
1207.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. pansrede kjøretøyene og annet militært materiell som er aktuelt for avhending, besvart av justis- og beredskapsministeren	16
1208.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. egne ambulante team for barnepalliasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	16
1209.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. pelsdyrnæringen, besvart av landbruks- og matministeren	17
1210.	Fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen, vedr. forskjellene mellom de med lav og høy inntekt og formue, besvart av finansministeren	18
1211.	Fra stortingsrepresentant Mani Hussaini, vedr. gjennomsnittelige pappapermisjon, besvart av barne- og likestillingsministeren	19
1212.	Fra stortingsrepresentant Mani Hussaini, vedr. nye arbeidsplasser i forbindelse med kutt i formueskatt, besvart av finansministeren	20
1213.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. desentralisert kinostruktur, besvart av kulturministeren	21
1214.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. unnataksreglane for etterlatnepensjon, besvart av arbeids- og sosialministeren	22
1215.	Fra stortingsrepresentant Inger Helene Vaaten, vedr. turnusarbeid, besvart av arbeids- og sosialministeren	23
1216.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. særaldersgrenser i arbeidslivet, besvart av arbeids- og sosialministeren	24
1217.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. finanstilsyn, besvart av finansministeren	25
1218.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. flerkoneri i Norge, besvart av barne- og likestillingsministeren	26
1219.	Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. utlysinga av FOT-rutene i Nord-Norge, besvart av samferdselsministeren	27
1220.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. helseforetakenes utviklingsplaner, besvart av helse- og omsorgsministeren	28
1221.	Fra stortingsrepresentant Inger Helene Vaaten, vedr. ny likestillings- og diskrimineringslov, besvart av barne- og likestillingsministeren	29
1222.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. ansatte i Skatteetaten, besvart av finansministeren	31
1223.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Sykehuset Telemark HF, besvart av helse- og omsorgsministeren	32
1224.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. gratis kjernetid i barnehagen, besvart av kunnskapsministeren	33
1225.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. motorvedlikeholdet for F-35 på Rygge, besvart av forsvarsministeren	35
1226.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. fordelingsvirkningene av pensjons- og skatteendringen for pensjons- og trygdemottakerne etter sivil status, besvart av arbeids- og sosialministeren	35

	side
1227. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. trygdeoppgjøret, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	39
1228. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. ein incestdømt fange som rømte, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	40
1229. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. smarte fartsskrivere, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU.....	41
1230. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. kvotekjøp, besvart av fiskeriministeren.....	42
1231. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Skatteetatens kontorstruktur, besvart av finansministeren.....	42
1232. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. barnehagepolitikk, besvart av kunnskapsministeren.....	43
1233. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. BUP Valen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	44
1234. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. flytting av NIBIO Kvithammer til Steinkjer, besvart av landbruks- og matministeren.....	45
1235. Fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen, vedr. ventelister Vestre Viken, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	46
1236. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. innbyggerundersøkelser i små kommuner, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	47
1237. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. lønnsoppgjøret i staten, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	48
1238. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. støtten til arbeidet med seksuell og reproduktiv helse, besvart av utenriksministeren.....	49
1239. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. støtte til sentrums- og distriktsbarnehager, besvart av kunnskapsministeren.....	50
1240. Fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen, vedr. bemanningen på fødeavdelinger, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	51
1241. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. luftfartens klimamål, besvart av klima- og miljøministeren.....	52
1242. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. sjølvstendig vurdering frå ESA, besvart av finansministeren.....	53
1243. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. regjeringens avbyråkratisering- og effektiviseringstiltak, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	55
1244. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. de såkalte "skyggebarne", besvart av barne- og likestillingsministeren.....	55
1245. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. reguleringsbestemmelser for Tokke-Vinjevasdraget, besvart av olje- og energiministeren.....	56
1246. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. tildeling av offentlige forskningsmidler under Norges Forskningsråd, besvart av kunnskapsministeren.....	57
1247. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. internasjonalt samarbeid, økt kompetanse om flåttens utbredelse, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	58
1248. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. oppgaver til Kulturrådet, besvart av kulturministeren.....	59
1249. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. søkertall til lærerutdanningen, besvart av kunnskapsministeren.....	59
1250. Fra stortingsrepresentant Anders Tyvand, vedr. tilskuddsordning for å dekke merkostnader til flysikringstjenester for skole- og utdanningsvirksomhet, besvart av samferdselsministeren.....	63
1251. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. ordningene med omsorgslønn og pleiepenger, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	64
1252. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	64
1253. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. bevilgningene til psykiatri i Sykehuset Innlandet, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	66

	side
1254. Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. skattekontoret på Stord, besvart av finansministeren	66
1255. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. BPA-ordning, besvart av helse- og omsorgsministeren	67
1256. Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. U-864, besvart av samferdselsministeren	68
1257. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. at flere skal kunne integreres i arbeidslivet, besvart av arbeids- og sosialministeren	69
1258. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. momskompensasjon for idrettslag, besvart av kulturministeren	71
1259. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. beredskapssituasjonen med DAB, besvart av kulturministeren	71
1260. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. passendringer «gruppe 2»- land, besvart av justis- og beredskapsministeren	72
1261. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. kumløkkene til E134, besvart av samferdselsministeren	73
1262. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. reaksjoner overfor irakiske myndigheter, besvart av utenriksministeren	74
1263. Fra stortingsrepresentant Vegard Grøslie Wennesland, vedr. refusjonsordningen, besvart av finansministeren	75
1264. Fra stortingsrepresentant Vegard Grøslie Wennesland, vedr. innsyn i opphørsrefusjoner, besvart av finansministeren	76
1265. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. passforvaltningen, besvart av justis- og beredskapsministeren	77
1266. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. avtalen om revidert Oslopakke 3, besvart av samferdselsministeren	78
1267. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. studietilsynsforskriften, besvart av kunnskapsministeren	79
1268. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. Østfold møbelsnekkerskole, besvart av kunnskapsministeren	81
1269. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. E16 i Hordaland mellom Bergen og Voss, besvart av samferdselsministeren	81
1270. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. delstrekninga Øye-Turtnes på E16, besvart av samferdselsministeren	82
1271. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. næringslivsinteresser i Iran, besvart av utenriksministeren	83
1272. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Konseptvalgutredning logistikknutepunkt i Bergensregionen, besvart av samferdselsministeren	84
1273. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. arkeologiske utgravinger, besvart av klima- og miljøministeren	85
1274. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. uforsvarlige journalsystemer, besvart av helse- og omsorgsministeren	85
1275. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ambulanseflytjenesten i Finnmark, besvart av helse- og omsorgsministeren	86
1276. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. søknader om asyl for barn fra Afghanistan, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	88
1277. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. sletting av fødestedsopplysninger til personer født i visse land, besvart av justis- og beredskapsministeren	89
1278. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. lovforslag om tvang, besvart av helse- og omsorgsministeren	89
1279. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. merverdiavgiftsinnkrevingen, besvart av finansministeren	90
1280. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. menneskerettighetsforkjempere i Egypt, besvart av utenriksministeren	92
1281. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. utsteding av nødpass på Gardermoen, besvart av justis- og beredskapsministeren	93

	side
1282. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. oversikt over eksterne og interne ventelister, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	93
1283. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. golfbane i Sørvik i Harstad kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	94
1284. Fra stortingsrepresentant Inger Helene Vaaten, vedr. utlendingsforskriften § 1-1 for luftfartsnæringen, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	95
1285. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Island, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU	96
1286. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Avregningsutvalget, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	97
1287. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. varetektsfengsling, besvart av justis- og beredskapsministeren	97
1288. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. identitetsavklaringsprogram, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	98
1289. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. åpen MR-maskin, besvart av helse- og omsorgsministeren	99
1290. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. bachelor-utdanning i Paramedic ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, besvart av kunnskapsministeren	100
1291. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. enslige mindreårige asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	101
1292. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. EU og finanstilsyn, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU.....	101
1293. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. lønns- og regnskapskontor for politiet, besvart av justis- og beredskapsministeren	102
1294. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. utbygging av E16 i Hordaland, besvart av samferdselsministeren	103
1295. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. Edwin Ruuds distriktpsykiatriske senter, besvart av helse- og omsorgsministeren	104
1296. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. persontogtrafikken fra Dal til Eidsvoll, besvart av samferdselsministeren.....	104
1297. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. Gjøvikbanen, besvart av samferdselsministeren.....	105
1298. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og sosialministeren	106
1299. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. plassering av politihelikoptrene, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	107
1300. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. skadeforebyggende fellingstillatelser gitt for bjørn, ulv og jerv, besvart av klima- og miljøministeren.....	108
1301. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. støy på Ørland, besvart av forsvarsministeren.....	110
1302. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. ventelister, besvart av helse- og omsorgsministeren	111
1303. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. flytting av Svingen stoppested på Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsministeren	112
1304. Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. barn med behov for omfattende pleie- og tilsyn, besvart av arbeids- og sosialministeren	112
1305. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. utlevering av personer som har asyl, besvart av justis- og beredskapsministeren	114
1306. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. en kurdisk politiker, med asyl, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	114
1307. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. at formalia blir grunnlaget for å avvise anbud, besvart av næringsministeren.....	115
1308. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. anbud for kortbanenettet i nord, besvart av samferdselsministeren	116
1309. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. den læstadianske menigheten på Drag i Tysfjord, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	117

1310.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. frivillig musikkaktivitet, besvart av kulturministeren.....	118
1311.	Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. pygmeenes situasjon i Kabare i DR Kongo, besvart av utenriksministeren.....	119
1312.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. Nygården i Ørland, besvart av forsvarsministeren.....	120
1313.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Røde Kors sin rapport om asylmottak, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	121
1314.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. nærpoltireformen, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	122
1315.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. sykdommen Chronic Wasting Disease, besvart av landbruks- og matministeren.....	123
1316.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. byggingen av dobbeltsporet på Østfoldbanen, besvart av samferdselsministeren.....	124
1317.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. ventetid på behandling ved Finnmarkssykehuset, besvart av helse- og omsorgsministeren	125
1318.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. E18 Vestkorridoren, besvart av samferdselsministeren.....	125
1319.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. fiskerihavner, besvart av samferdselsministeren.....	126
1320.	Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. DNA-analyser i straffepleien, besvart av helse- og omsorgsministeren	127
1321.	Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. oppfølging av veterinærinstituttet, besvart av landbruks- og matministeren	128
1322.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. nytt sykehus på Gaustad og nytt sykehus i Drammen, besvart av helse- og omsorgsministeren	128
1323.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. pleiepenger, besvart av arbeids- og sosialministeren	129
1324.	Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. konkurranseutsetting av attføringstiltakene, besvart av arbeids- og sosialministeren	131
1325.	Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. voksenretten ved opprettelse av linjetilbudene i de videregående skolene, besvart av kunnskapsministeren	132
1326.	Fra stortingsrepresentant Line Kysnes Vennesland, vedr. kompetansesarbeidsplasser ved skattekontor, besvart av finansministeren	132
1327.	Fra stortingsrepresentant Line Kysnes Vennesland, vedr. kapasiteten ved Arendal f engsel avdeling Evje, besvart av justis- og beredskapsministeren	133
1328.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. en felles lønns- og regnskapsenhet, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	134
1329.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. flypassasjeravgift, besvart av finansministeren	134
1330.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. matjord, besvart av landbruks- og matministeren.....	135
1331.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. EUs våpendirektiv, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	135
1332.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. sosial dumping i DNBs lokaler i Oslo, besvart av næringsministeren	136
1333.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. utenlandske borgere som per 1. januar 2016 arbeidet innenfor ulike unntakskategorier, besvart av arbeids- og sosialministeren	137
1334.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. forskrifter om fylkesbinding, besvart av fiskeriministeren	138
1335.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. norsk atomforskning, besvart av klima- og miljøministeren.....	139

	side
1336. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. medisinstudanning i Polen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	140
1337. Fra stortingsrepresentant Jan Böhler, vedr. nytt lokalsykehus i Oslo, besvart av helse- og omsorgsministeren	140
1338. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Amanda Godskesen, vedr. ventetid for pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	141
1339. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. ALS, besvart av helse- og omsorgsministeren	143
1340. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. transplantasjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren	144
1341. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. interngjestepasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	146
1342. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. å gi trafikkbetjener vern som offentlige tjenestemenn i ny straffelov, besvart av justis- og beredskapsministeren	147
1343. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. Enova, besvart av olje- og energiministeren.....	148
1344. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. oljeomlasting i Bøkfjorden, besvart av klima- og miljøministeren.....	149
1345. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. Nasjonalt kompetansenettverk for legemidler til barn, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	150
1346. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. sosial dumping og kriminalitet i transportsektoren, besvart av samferdselsministeren	151
1347. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. ventelistestatistikken, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	154
1348. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. KVVU-arbeidet, besvart av samferdselsministeren.....	164
1349. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. SVV si aust-vest-utgreiing, besvart av samferdselsministeren	164
1350. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. elever med lærevansker og psykiske funksjonsnedsettelser, besvart av kunnskapsministeren	165

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1201 - 1350) for sesjonen 2015-2016.**

Partibetegnelse:

A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti

Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne

Andersen, Dag Terje (A)	1210
Andersen, Karin (SV)	1260, 1276, 1309
Arnstad, Marit (Sp)	1312
Astrup, Nikolai (H)	1266, 1307
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	1218
Bergstø, Kirsti (SV)	1251
Bollestad, Olaug V. (KrF)	1208, 1247, 1257, 1286, 1287
Botten, Else-May (A)	1206
Byrknes, Astrid Aarhus (KrF)	1256, 1304, 1311
Böhler, Jan (A)	1337
Christoffersen, Lise (A)	1226, 1227
de Ruiter, Freddy (A)	1220, 1255
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	1293
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	1342
Elvenes, Hårek (H)	1207
Elvestuen, Ola (V)	1241, 1245
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1209, 1230, 1334, 1335
Godskesen, Ingebjørg Amanda (FrP)	1338
Grande, Arild (A)	1213, 1258, 1259
Grande, Trine Skei (V)	1238, 1350
Grung, Ruth (A)	1202, 1233, 1274, 1278, 1323
Gustavsen, Laila (A)	1235, 1240
Hansen, Svein Roald (A)	1225, 1229, 1299
Henriksen, Kari (A)	1243, 1244, 1277
Henriksen, Martin (A)	1239, 1283
Henriksen, Per Rune (A)	1201
Hussaini, Mani (A)	1211, 1212
Juvik, Kjell-Idar (A)	1308, 1314
Kjenseth, Ketil (V)	1289, 1339
Kjerkol, Ingvild (A)	1234
Klinge, Jenny (Sp)	1205, 1228, 1331
Knutsen, Tove Karoline (A)	1320, 1321
Lauvås, Stein Erik (A)	1268, 1315, 1316
Leirstein, Ulf (FrP)	1295
Liadal, Hege Haukeland (A)	1248, 1310
Limi, Hans Andreas (FrP)	1318
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1237, 1332, 1333
Lysbakken, Audun (SV)	1262
Micaelsen, Torgeir (A)	1282, 1347
Myrli, Sverre (A)	1281
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1217, 1242, 1285, 1292, 1348, 1349

Njåstad, Helge André (FrP)	1294
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	1219, 1269, 1270, 1296, 1303
Nybø, Iselin (V)	1265
Pedersen, Helga (A)	1317, 1319, 1344
Pollestad, Geir (Sp)	1271, 1273, 1329, 1330
Rommetveit, Magne (A)	1254
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1222, 1280
Rotevatn, Sveinung (V)	1214, 1216
Skjelstad, André N. (V)	1290, 1313
Solhjell, Bård Vegar (SV)	1305, 1306
Stensland, Sveinung (H)	1345
Toppe, Kjersti (Sp)	1223, 1224, 1272, 1275, 1322, 1340, 1341
Torve, Tove-Lise (A)	1324, 1325
Toskedal, Geir Sigbjørn (KrF)	1288, 1291
Trettebergstuen, Anette (A)	1232, 1346
Tung, Karianne O. (A)	1301, 1302
Tyvand, Anders (KrF)	1250
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1231, 1236, 1279
Vennesland, Line Kysnes (A)	1326, 1327
Vaaten, Inger Helene (A)	1215, 1221, 1284
Wennesland, Vegard Grøslie (A)	1204, 1263, 1264
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	1203, 1249, 1267, 1297, 1300
Aasen, Marianne (A)	1246, 1336
Aasland, Terje (A)	1261, 1343
Aasrud, Rigmor (A)	1252, 1253, 1298, 1328

Dokument nr. 15:9

(2015–2016)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1201

Innlevert 1. juni 2016 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen

Besvart 6. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden fremskynde arbeidet med å få besluttet bygging av flytekai til Longyearbyen slik at byen får en tjenlig havnestruktur samtidig som at denne kontrakten kan bidra til å skape sysselsetting i Norge som nå opplever rekordhøy arbeidsledighet, jf. SSB?»

BEGRUNNELSE:

Havneforholdene i Longyearbyen må forbedres for å møte fremtidens behov. Dagens situasjon er heller ikke tilfredsstillende.

En flytekai med god størrelse og mange funksjoner synes å være den beste løsningen. Ettersom Svalbard ikke er omfattet av EØS vil det være naturlig at byggingen av en slik kai blir satt ut til norsk virksomhet.

Størrelsen på konstruksjonen tilsier at byggingen i så fall vil kunne gjøres på Hanøytangen Verft på Askøy ved Bergen. Her er det størrelse på tørrdokk som er tilstrekkelig for å dekke behovet.

Hordaland er hardt rammet av fallet i aktiviteten i offshoreindustrien og vi ser at dette også gir ringvirkninger til bygg og anleggsbransjen som har hatt en sterk økning i ledigheten siste år.

Det haster med å få igangsatt tiltak for dempe fallet i aktivitet slik at vi ivaretar kapasitet og kompetanse for fremtiden.

Oppdraget med bygging av kai til Longyearbyen vil således kunne få stor betydning for sysselsetting i Bergens-regionen samtidig som at Svalbard får en etterlengtet tjenlig havnestruktur.

Jeg er oppmerksom på at forbedring av havnestruktur i Longyearbyen er inne i gjeldende NTP, en raskere avgjørelse mht. konsept og teknisk løsning vil således forsere en planlagt forbedring.

Svar:

I statsbudsjettet for 2016 er det satt av 15 mill. kr til planlegging av ny havneinfrastruktur i Longyearbyen. Det går videre fram av Prop. 1 S (2015-2016) for Samferdselsdepartementet at Kystverket vil gis i oppdrag å vurdere konsepter foreslått av Longyearbyen lokaltstyre, samt utrede og vurdere andre aktuelle konsepter for oppgradering av havneinfrastrukturen. 1. desember 2015 fikk Kystverket i oppdrag å utføre en slik utredning i form av en konseptvalgutredning.

Dette arbeidet er nå i gang, og Kystverket vil oversende rapport etter denne utredningen i oktober. Når denne rapporten foreligger vil Regjeringen ta stilling til utformingen av ny havneinfrastruktur i Longyearbyen, og vil eventuelt komme tilbake til Stortinget med forslag til utforming og finansiering av tiltaket.

SPØRSMÅL NR. 1202**Innlevert 1. juni 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 8. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Antallet henvisninger til spesialisthelsetjenesten som avvises er økende, ifølge tall fra NPR, gjengitt i Dagens Medisin og NRK.

Hva har statsråden foretatt seg for å få klarhet i årsakene til denne utviklingen, og hvilke tiltak har ministeren eventuelt iverksatt overfor fastlegene for å få klarhet i det økende antallet avviste pasienter?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til mitt svar på spørsmål nr. 1064 (2015-2016), som også handlet om avviste henvisninger i spesialisthelsetjenesten. Her viser jeg til hvordan vurdering av henvisninger i spesialisthelsetjenesten skal skje, og presenterer tall som viser omfanget av avviste henvisninger.

I 2015 mottok spesialisthelsetjenesten om lag 1 600 000 henvisninger. Av disse ble om lag 203 000 henvisninger vurdert til å ikke ha behov for helsehjelp (avviste) i spesialisthelsetjenesten. Andelen avviste henvisninger utgjorde 12,7 prosent i 2015. Tilsvarende tall for 2012 var 9,8 prosent. Ifølge Helsedirektoratet er tallene noe usikre, og tallene kan derfor være for høye enn det er grunnlag for. Norsk pasientregister har ikke publisert tall for dette før 2012.

Som stortingsrepresentant Ruth Grung kanskje er kjent med, vil jeg be Helsedirektoratet redegjøre for årsakene til at flere tas av ventelistene ved utredning og færre ved behandling, og konsekvensene av en slik

praksis, jf. oppslag i media om registrering av ventetider den siste tiden. Som en del av dette oppdraget, vil jeg også be Helsedirektoratet se på årsakene til den svake økningen i tallene for avviste pasienter i spesialisthelsetjenesten.

I oppdragsdokumentet for 2016 ba jeg de regionale helseforetakene om å foreslå indikatorer som måler kapasitetsutnyttelse og effektivitet. De regionale helseforetakene har nå foreslått flere indikatorer der en indikator er antall avviste henvisninger. Forslagene er til vurdering i departementet. Indikatorene er ment til bruk av departementet til styring og oppfølging av de regionale helseforetakene. De regionale helseforetakene skal også bruke indikatorene til styring og oppfølging av sine sykehus.

Det er gjort mye for å sikre god samhandling og dialog mellom sykehus og fastlegene. Det er utarbeidet en henvisningsveileder som kan brukes av fastlegene som henviser til spesialisthelsetjenesten. Det er også laget diagnoseveiledere for pasienter som skal inn i kreftpakkeforløp – med koblinger til veilederen om henvisninger. For å sikre helhetlige og koordinerte tjenester for pasientene, er kommuner og sykehus gjennom lov pålagt å inngå samarbeidsavtaler. Riksrevisjonens undersøkelse av ressursutnyttelse og kvalitet i helsetjenesten etter innføringen av samhandlingsreformen viser at et flertall av kommunene opplever at samarbeidsavtalene legger til rette for godt samarbeid og god arbeidsdeling mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1203**Innlevert 1. juni 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 7. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at også Oppland fylke vil ha soningsplasser i framtida og vurdere smådriftsfordelene, som Gjøvik fengsel kan vise til, når kvalitets-sikringsrapporten kommer - før statsråden konkluderer med framtidig fengselsstruktur?»

BEGRUNNELSE:

Kriminalomsorgen Innlandet består av fylkene Hedmark og Oppland. Kriminalomsorgen arbeider med en konsekvensutredning for framtidig fengselsstruktur i Innlandet, hvor mange soningsplasser det skal være og hvor administrasjon og ledelse skal ligge, også for friomsorgen.

I september 2013 ba Kriminalomsorgen region øst Kriminalomsorgsdirektoratet om å be Statsbygg å igangsette en prosess for å overta eiendom rundt Ilseng Fengsel tilpasset et mulig fremtidig behov for å samle alle enhetene tilhørende Hedmark fengsel på ett sted. Bakgrunnen var at Hedalmhus skulle legge ut sine eiendommer for salg. Eiendommer som lå i umiddelbar nærhet til Ilseng fengsel.

I Oppland frykter vi at fylket blir stående uten soningsplasser og verdifulle arbeidsplasser. Dette begrundet i at konsekvensutredningsrapporten ikke enda er offentliggjort og at opptrappingsplanen for kriminalomsorgen fra mai 2016 sier at de ønsker å legge vekk planene om utvidelse av Slidreøya fengsel. Samtidig er Gjøvik fengsel bygd før 1860 og har derfor vært i kategori for å være uegnet som fengsel på tross av betydelig modernisering de seinere åra, blant annet med nytt fjernvarmeanlegg som har kapasitet til utbygging med flere soningsplasser.

Gjøvik fengsel har 24 innsatte der de innsatte har et minimum av oppholdstid på cella. Dette fordi det er et lite men oversiktlig fengsel og ikke en stor anstalt der vi i det siste har hørt om innsatte som har måttet oppholde seg opptil 22 timer innesperret på cella. I Gjøvik fengsel er det lagt stor vekt på rehabilitering. Av de 24 innsatte er det oppmeldt til 26 ulike eksamener på videregående nivå. 19 stk. har skole som dagaktivitet. De innsatte blir tatt tak i fra dag en.

Fengselet ligger i umiddelbar nærhet til politistasjonen i Gjøvik (varetekt), Gjøvik Tinghus og sykehuset Innlandet avd. Gjøvik. Gjøvik fengsel er også svært kostnadseffektivt pr soningsplass og har smådriftsfordeler som nærhet til ovennevnte samt at betjentene er tett på de innsatte og dermed kan ha tett oppfølging av den enkelte noe som kan forhindre ny

kriminalitet og bedre rehabilitering tilbake til et sivil liv.

Oppland fylke har med Gjøvik og Slidreøya en soningskapasitet på ca. 50 plasser og en befolkning på ca. 190 000 spredt over ca. 25 000 kvadratkilometer der hovedandelen bor i Vest-Oppland. Slidreøya står klar til å bygge ut med 50 soningsplasser om de får klarsignal.

Til sammenligning har Hedmark 300 soningsplasser i dag.

Som nevnt pågår det for tiden konsekvensutredning av framtidig fengselsstruktur. Det kan se ut til at det legges mer vekt på store anstalter framfor nærhet og tett oppfølging av den enkelte innsatte selv om regjeringen selv har sagt i St.meld. 12 at små veldrevne, kostnadseffektive og spesialiserte fengsler (f.eks varetekt) kan bestå selv om de er små og gamle.

Svar:

For å dekke det langsiktige behovet på Østlandet er det gjennomført en konseptvalg-utredning (KVU) for straffegjennomføringskapasitet for fylkene Telemark, Vestfold, Buskerud, Oslo, Akershus, Østfold, Hedmark og Oppland. Vestoppland fengsel, avd. Gjøvik inngår i denne utredningen. Utredningen er nå til kvalitetssikring i henhold til regelverket for statlige investeringer over 750 mill. kroner. Kvalitetssikringen forventes ferdigstilt i andre halvår 2016.

Når kvalitetssikringen er gjennomført vil Regjeringen på bakgrunn av de anbefalingene rapporten gir vurdere hvilke tiltak som skal prioriteres i denne delen av landet. Vestoppland fengsel, avd. Gjøvik vil inngå i denne vurderingen. Regjeringen vil komme tilbake til dette på egnet måte når kvalitetssikringen av KVU for Østlandet foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1204

Innlevert 1. juni 2016 av stortingsrepresentant Vegard Grøslie Wennesland

Besvart 7. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hvor mange flere sysselsatte har det kommet som følge av regjeringens endring av arbeidsmiljøloven og den økte adgangen til midlertidige ansettelser, og hvor mange flere personer er sysselsatt blant personer med nedsatt funksjonsevne, innvandrere, unge og andre uten videregående opplæring?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med endringene i arbeidsmiljøloven og den økte adgangen til midlertidige ansettelser, sa regjeringen at denne endringen ville være et "springbrett" for enkelte grupper som sliter med å komme seg inn i arbeidslivet. Dette gjaldt særlig personer med nedsatt funksjonsevne, innvandrere, unge og andre uten videregående opplæring.

Svar:

Med virkning fra 1. juli 2015 er arbeidsmiljølovens bestemmelser om midlertidig ansettelse endret. Det er innført en generell adgang til midlertidig ansettelse i inntil 12 måneder. Samtidig er det innført regler for å sikre at denne adgangen ikke misbrukes til for eksempel å inngå gjentatte midlertidige ansettelser.

Endringene betyr at flere kan få en sjanse til å vise seg fram i jobb og på den måten komme inn i arbeidslivet. Virksomhetene får samtidig noe mer fleksibilitet.

Det er gått under ett år siden regelverket ble endret. Det er derfor for tidlig å si noe om effektene av lovendringen. Arbeidsgiverorganisasjonene Virke og NHO har gjennomført spørreundersøkelser blant sine medlemsbedrifter om bruken av midlertidige ansettelser. Svarene tyder på at virksomhetene legger vekt på muligheten for å få noe større fleksibilitet, men at de også har benyttet muligheten til å ansette flere som ellers ville hatt problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet. Statistisk sentralbyrås Arbeidskraftundersøkelse gir imidlertid ikke grunnlag for å trekke konklusjoner i den ene eller andre retning når det gjelder hvordan

den nye generelle adgangen til midlertidige ansettelser benyttes.

Generelt er det mange unge arbeidstakere med midlertidig ansettelse. Arbeidstakere med kun grunnskole har høyere sannsynlighet for å være midlertidig ansatt enn øvrige grupper. Samtidig viser forskningen at de fleste midlertidige ansettelser er kortvarige og at om lag halvparten er over i fast ansettelse etter ett år. Blant innvandrere fra Asia, Afrika mv. er andelen midlertidig ansatte om lag 13 prosent, mens den er om lag 8 prosent for alle ansatte. Blant funksjonshemmede er andelen midlertidig ansatte på samme nivå som for arbeidsstyrken samlet.

Departementet har satt i gang flere forskningsprosjekter for å følge utviklingen i midlertidige ansettelser, innleie av arbeidskraft og andre tilknytningsformer til arbeidslivet. I et eget tilleggsprosjekt som starter opp nå skal en se nærmere på midlertidige ansettelser og grupper med svak tilknytning til arbeidslivet, slik som innvandrere, funksjonshemmede og unge med lite utdanning. Dette prosjektet skal avsluttes ved utgangen av 2017. Forskningsprosjektene følges opp i samarbeid med partene i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 1205

Innlevert 1. juni 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 9. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Leiar av Politijuristene varsla i ei tidlegare høyring om barnehus i justiskomiteen om at ingen saker har vorte ferdig etterforska eller sendte til statsadvokatane sidan endringa om tilrettelagte avhør vart innført i starten av oktober 2015.

Har regjeringa teke dette varselet på alvor og gjort grep for å unngå at det skal bli slik Politijuristene åtværa mot?»

GRUNNGJEVING:

Høg bortleggingsprosent når det gjeld seksuallovbrot, er eit stort problem. Og det er ille at NRK før jul i 2015 kunne melde at 80 pst. av overgrepssakene mot ungar blir lagt bort.

Leiar av Politijuristene, Sverre Bromander, sa på høyringa til justiskomiteen om barnehus at den nye praksisen, der påtalejuristane leier avhøyr, er fagleg godt fundert, men at det ikkje er teke høgde for ressurstapet. Han varsla om at ingen saker har vorte

ferdig etterforska eller sendte til statsadvokatane sidan endringa om tilrettelagte avhør vart innført i starten av oktober 2015. Han varsla då auka restansar og lengre saksbehandlingstid på dette området om det ikkje vart teke grep.

Svar:

Vold og seksuelle overgrep er grov kriminalitet som kan ha alvorlige og langvarige konsekvenser for utsatte barn. Det er derfor viktig for regjeringen at disse sakene behandles på en kvalitativt god måte så raskt som overhode mulig.

Det er galt at ingen saker er blitt ferdig etterforsket eller sendt til statsadvokatene etter at de nye reglene for tilrettelagte avhør ble innført. Riksadvokaten har innhentet oversikt fra ni av statsadvokatembetene, hvorav samtlige har påtaleavgjorte saker hvor det er gjennomført tilrettelagte avhør. For eksempel har Troms og Finnmark statsadvokatembeter meldt å ha mottatt 18 saker med gjennomførte tilrettelagte avhør

for påtaleavgjørelse. Av disse er syv avgjort med tiltalebeslutning, en med tilståelsesdom og en med påtaleunntatelse. Videre er seks er henlagt etter bevisets stilling, en som intet straffbart forhold og to er henlagt grunnet jevnbyrdighet i aldre og utvikling.

Agder statsadvokatembeter melder at de har påtaleavgjort 11 familievoldssaker hvor de fornærmede har vært avhørt ved tilrettelagt avhør. I fire av disse sakene er det tatt ut tiltalebeslutning, mens syv er henlagt etter bevisets stilling.

Jeg finner også grunn til å nevne at ettersom siktelse nå som hovedregel skal vurderes og i utgangspunktet utferdiges først etter at det tilrettelagte avhøret er gjennomført, vil færre saker bli sendt statsadvokaten for påtaleavgjørelse. Politiet kan selv beslutte henleggelse dersom ingen har vært siktet i saken jf. påtaleinstruksen § 17 – 1. Under den gamle avhørsordningen var slik at mistenkte fikk status som siktet samtidig som politiet sendte begjæring til tingretten om dommeravhør, noe som gjorde at disse sakene måtte sendes statsadvokaten for vurdering av henleggelsesspørsmålet.

Når det gjelder utvikling i gjennomsnittlig saksbehandlingstid i disse sakene er det for tidlig å si noe

utfyllende om dette blant annet fordi mange av sakene ikke er avgjort ennå. Riksadvokaten opplyser imidlertid at inntrykket hos Oslo statsadvokatembeter er at de sakene som embetet hittil har påtaleavgjort, ikke har blitt liggende unødige lenge etter at det tilrettelagte avhøret var gjennomført. Jeg må i denne sammenheng understreke at det i mange saker er behov for ytterligere etterforskning etter at det tilrettelagte avhøret er gjennomført, noe som nødvendigvis vil øke saksbehandlingstiden.

Forberedelse og gjennomføring av tilrettelagte avhør i samsvar med det nye regelverket er ressurskrevende og utgjør en omfattende og fortsatt ny, oppgave for påtalejuristene på dette feltet. Saker om vold og overgrep mot barn skal prioriteres høyt og om nødvendig, på bekostning av andre saker og oppgaver. Her er instruksene fra meg, riksadvokaten og politidirektøren helt klare og entydige.

Gjennom Nærpolitireformen er det et mål at kvaliteten på politiets straffsaksarbeid skal forbedres. Flere av grepene som tas her vil styrke politiets mulighet til å etterforske saker om vold og overgrep mot barn og unge på en enda bedre måte.

SPØRSMÅL NR. 1206

Innlevert 1. juni 2016 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 10. juni 2016 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Som et resultat av regjeringens kutt i bevilgninger har Innovasjon Norge gjennomgått en stor nedbemanning. Innovasjon Norge har også lovet å kutte saksbehandlingstid betraktelig, fra 60 til 4 dager.

Hvor lang er saksbehandlingstiden nå i 2016 sammenliknet med tilsvarende periode i 2014 og 2015?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen kuttet kraftig i bevilgningene til Innovasjon Norge på statsbudsjettet for 2015. Innovasjon Norge har som resultat måttet gjennomføre en nedbemanningsprosess. Dette er krevende for enhver organisasjon og menneskene i den. Innovasjon Norges medarbeidere og deres kompetanse og arbeidsmiljø er avgjørende for å lykkes som kunnskapsbedrift og å være et effektivt og nyttig virkemiddel for Norges næringsliv.

I 2013 og 2014 ble det gjennomført en bred evaluering av Innovasjon Norge. Bedriftenes viktigste tilbakemelding var at saksbehandlingstiden var altfor lang. For bedriftene er hastighet i markedet avgjørende og det blir dermed avgjørende for nytten av virkemiddelapparatet. Innovasjon Norge har satt dette på agendaen og lovet å redusere saksbehandlingstiden fra 60 til 4 dager.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet setter ikke krav til hvor lang saksbehandlingstiden hos Innovasjon Norge skal være. Departementet gir imidlertid i eierforventningsbrev og oppdragsbrev føringer om at saksbehandling skal ivareta kundenes behov for raske tilbakemeldinger og kravet om forsvarlig saksbehandling.

Innovasjon Norge har satt et mål om å redusere saksbehandlingstid for etablerertilskudd i fase én. Innretningen på ordningen ble endret i 2014, hvor til-

skuddet ble delt i to faser. Fase én omfatter tilskudd til markedsavklaring, mens fase to er tilskudd til kommersialisering for prosjekter som har bevist at det finnes et marked for forretningsideen.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for etablerertilskudd fase én i 2014 var 35 dager, men det var betydelige variasjoner mellom distriktskontorene og gründere i enkelte deler av landet kunne tidligere ha en ventetid på opptil 60 dager. I 2015 var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden ifølge Innovasjon Norge redusert til 16 dager for året sett under ett.

I 2015 opprettet Innovasjon Norge Gründersementret i Førde. 1. april i år overtok senteret alle søkna-

der om etablerertilskudd i fase én. Hensikten er å gi gründerne en mer effektiv og enhetlig saksbehandling. Opprettelsen av senteret forventes å ytterligere redusere saksbehandlingstiden og bidra til at gründere over hele landet får like rask behandling av sin sak.

Innovasjon Norge rapporterer ikke om saksbehandlingstid for selskapet som helhet, ettersom ordningenes innretning varierer betydelig og dermed også utredningsbehovet for den enkelte sak. På grunn av mindre kompleks saksbehandling for etablerertilskudd fase én, mener Innovasjon Norge det er forsvarlig og hensiktsmessig å sette et konkret mål for saksbehandlingstiden for denne ordningen.

SPØRSMÅL NR. 1207

Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 10. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at de pansrede kjøretøyene og annet militært materiell som er aktuelt for avhending blir vurdert for alternativ anvendelse i et utvidet beredskap- og samfunnssikkerhetsperspektiv?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten skriver 1.juni om pansrede kjøretøyer som skal skrotes. Sett på bakgrunn av at det er behov for å utnytte samfunnets samlede beredskapsressurser på en bedre måte, og at flere sektorer og etater har et ansvar for samfunnssikkerheten, er det viktig at de samlede beredskapsressurser er tilgjengelige og utnyttes best mulig.

Svar:

Spørsmålet kan vanskelig besvares av meg siden det er forsvarsministeren som er eier av militært materiell som skal avhendes.

Generelt kan jeg imidlertid understreke at det er et mål å utnytte samfunnets samlede beredskapsressurser på en god og fornuftig måte. I den grad militært utstyr kan brukes til sivile formål på en hensiktsmessig måte, legger jeg til grunn at det vil inngå i forsvarsministeren vurdering av om materiell skal utrangeres, kasseres eller avhendes. Det vil også være aktuelt for de sivile beredskapsaktørene og melde eventuelle behov for slik utstyr til Forsvaret dersom det skal avhendes.

SPØRSMÅL NR. 1208

Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 14. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan har statsråden fulgt opp Stortingets vedtak i Innst. 379 S (2014-2015) om å kartlegge behovet for

egne ambulante team for barnepalliasjon og muligheten for å etablere Avanserte hjemmesykehus for barn i alle helseregioner?»

BEGRUNNELSE:

Flere undersøkelser peker på et redusert stressnivå hos barn når behandlingen hovedsakelig ble gitt i hjemmet og ikke i sykehus. Sykehusopphold med syke barn er også ofte svært krevende og belastende for foreldre og eventuelle søsken, og tilbudet om hjemmesykehus kan bidra positivt til den helhetlige familiehelsen.

Noen undersøkelser viser også at hvor det benyttes Avansert hjemmesykehus så benyttes det langt mindre ressurser på alvorlig syke barn enn når de befinner seg i sykehus. Hjemmebasert oppfølging og behandling har også vist seg å være en kostnadseffektiv form for behandling ved Astrid Lindgrens barnesykehus ved Karolinska Sykehus i Sverige. De har erfart en kostnadsreduksjon på 30 % for den utvalgte gruppen pasienter i tillegg til at barn og familie opplever den totale situasjonen bedre.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet ga i 2011 Helsedirektoratet i oppdrag å lage nasjonale faglige retningslinjer for barnepalliasjon, uavhengig av diagnose. I 2013 fikk Helsedirektoratet i tilleggsoppdrag å inkludere palliasjon i forbindelse med alvorlig fosteravvik. Palliasjon under graviditet starter når foreldrene får konstatert et alvorlig avvik hos fosteret og ivaretar kvinnen, barnet og kvinnens familie gjennom graviditeten fram til fødsel og barseltid, og til barnet dør.

Den nasjonale faglige retningslinjen for palliasjon til barn og unge uavhengig av diagnose ble ferdigstilt

i mars 2016. Jeg er veldig glad for at retningslinjen nå foreligger. Det er viktig at syke barn og deres familier får trygghet og støtte under sykdommen, enten behandlingen skjer på sykehus eller hjemme med god støtte fra sykehuset og den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

I den nasjonale faglige retningslinjen foreslår Helsedirektoratet at det opprettes et tverrfaglig barnepalliativt team i hver helseregion som skal ha ansvar for fag- og kompetanseutvikling i regionen og være rådgivende for de lokale barnepalliative teamene. I tillegg foreslår Helsedirektoratet at det opprettes et tverrfaglig barnepalliativt team i hver barne- og ungdomsavdeling, og at dette teamet, sammen med samarbeidspartner i kommunen og den berørte familien, vurderer hvilke tiltak som bør iverksettes for at barnet og familien skal få et helhetlig og godt palliativt tilbud. Retningslinjen anbefaler at dette teamet har et nært samarbeid med relevante enheter i barne- og ungdomsavdelingen, herunder barnehabilitering og avansert hjemmesykehus der dette finnes.

Det gjenstår nå et viktig arbeid med å implementere retningslinjen i tjenesten. Det er bevilget 1 mill. kroner til dette arbeidet i statsbudsjettet for 2016. Helsedirektoratet vil nå, i samarbeid med de regionale helseforetakene, KS, fastleger/Legeforeningen, hjemmetjenestene i kommunen og brukerorganisasjonene, finne fram til gode modeller for hvordan tjenestene best kan organiseres for å gi et best mulig tilbud til alvorlig syke barn i tråd med de faglige retningslinjene.

SPØRSMÅL NR. 1209

Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 7. juni 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«En rapport statsråden har bestilt fra Menon Economics viser at det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å avvikle pelsdyrnæringen innen ti år. Beregningene viser at det sannsynligvis ikke fører til noe tap for oppdretterne heller. Tidligere undersøkelser viser at oppdrettere som slutter å produsere pels, finner nytt arbeid uten store problemer.

Tatt dette i betraktning, vil statsråden gjøre de nødvendige endringer for å avvikle næringen til beste for både dyr og samfunn?»

Svar:

Stortinget har bedt regjeringa om å vurdere forbod mot norsk pelsdyrhald i arbeidet med oppfølging av pelsdyrutvalet sin NOU om norsk pelsdyrhald (NOU 2014: 15). Regjeringa har varsla at den hausten 2016 vil komme tilbake til Stortinget med ei melding om oppfølging av denne utredninga. Denne meldinga vil svare på oppmodinga frå Stortinget, og på representanten sitt spørsmål. Rapporten frå Menon Economics er henta inn i samband med arbeidet med meldinga, og vil bli omtalt.

Eg ber om forståing for at eg ikkje kan uttale meg vidare om innhaldet i meldinga før regjeringa sitt arbeid med ho er slutført.

SPØRSMÅL NR. 1210

Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Dag Terje Andersen

Besvart 7. juni 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«SSB sin siste inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger (2014) viser at forskjellene mellom de med lav og høy inntekt og formue øker. Ulikhetsmål som Gini-koeffisienten viser det samme for 2014. I Stortinget 31. mai 2016 hevdet finansminister Siv Jensen det motsatte, sitat: "For det første er det ikke økende forskjeller i Norge. Jeg vil bare tilbakevise den påstanden."

Hvilke fakta bygger finansministeren sine påstander på?»

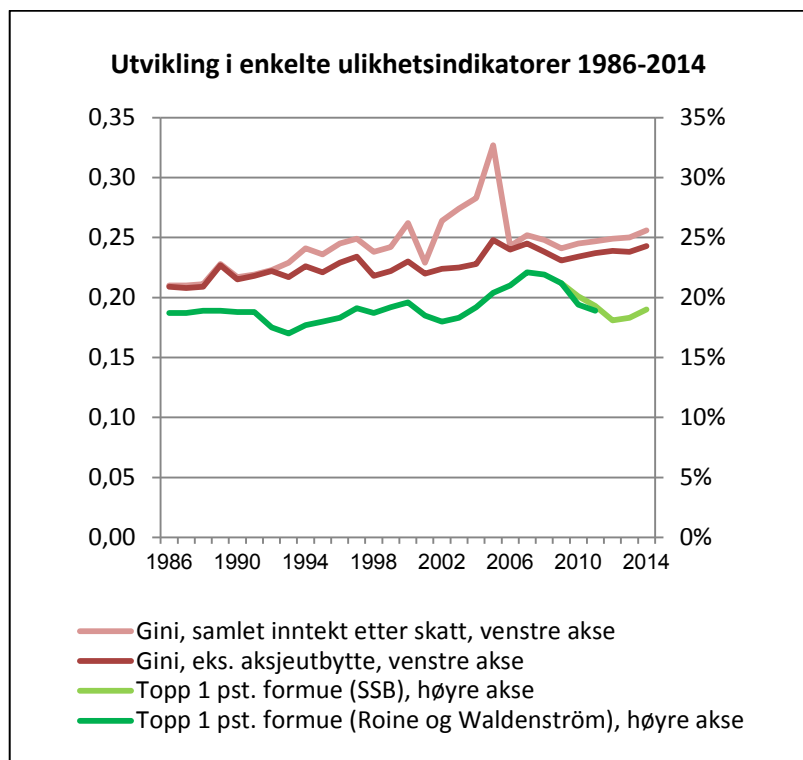
Svar:

Inntekts- og formuesulikheten er relativt lav i Norge sammenlignet med de fleste andre land. I EU/EØS-området viser tall fra Eurostat at det kun var Island som hadde lavere inntektsulikhet målt ved Gini-koeffisienten enn Norge i 2014. I mange land i den industrialiserte verden har inntektsulikhetene økt de siste tiårene. I enkelte land, slik som i USA og i Sverige, har forskjellene økt relativt mye. I Norge har vi sett mye mindre til denne trenden.

For å kunne diskutere hvorvidt forskjellene øker eller ikke, er det ikke tilstrekkelig bare å se på statistikk fra 2013 til 2014, slik det legges opp til i spørsmålet. Historien viser at ulikhetsmål kan variere betydelig fra år til år avhengig av årlige fluktasjoner i spesielt kapitalinntekter og tilpasninger til endringer i

skatteregler. Statistisk sentralbyrå (SSB) inntekts- og formuesstatistikk for 2014 viser at Gini-koeffisienten økte fra 0,241 i 2013 til 0,247 i 2014. SSB forklarer endringen blant annet med at kapitalinntektene økte i 2014, først og fremst mottatt aksjeutbytte. Samtidig har inntektsveksten til husholdningene nederst i inntektsfordelingen vært svakere enn for resten av befolkningen de siste årene. Denne gruppen har en høy andel innvandrere og personer med svak tilknytning til arbeidsmarkedet, samt en stor stønadsandel. SSB viser også til at tidelen av befolkningen med høyest nettoformue disponerte 50,2 pst. av all nettoformue i 2014, mot 49,5 pst. i 2013 og 48,8 pst. i 2012.

Trekker man en linje bakover i tid, og tar hensyn til tilpasninger rundt skattereformene i 1992 og 2006, ser man imidlertid at inntekts- og formuesulikheten i Norge har vært relativt stabil på et lavt nivå. Figur 1 viser utviklingen i Gini-koeffisienten for inntekt etter skatt per forbruksenhet med og uten aksjeutbytte og et anslag på andelen formue for den mest formuende prosenten av befolkningen for perioden 1986-2014. Disse tallene viser at det er en viss tendens til økte inntektsulikheter de siste tiårene. Denne økningen har skjedd over mange år, også under tidligere regjeringer, og den er svakere enn det en kan observere i en del andre land. Formuesulikheten varierer en del, men tallene viser ingen klar langsiktig trend i retning av økt ulikhet i denne perioden.

Figur 1 Utvikling i inntekts- og formuesulikhet i Norge. 1986-2014

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Roine og Waldenström (2014).¹

SPØRSMÅL NR. 1211

Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Mani Hussaini

Besvart 10. juni 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Har denne valgfriheten ført til at gjennomsnittlige pappapermisjon (antall uker fedre ta pappapermisjon) har økt eller har den sunket?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen kuttet pappapermisjon med 4 uker med påskudd om at det kom til å gi familiene mer valgfrihet.

Svar:

Regjeringen reduserte fedre- og mødrekvoten fra 14 til 10 uker fra 1. juli 2014. Fellesdelen ble økt tilsvarende

slik at foreldrepengerperioden totalt var uendret. Hensikten med endringen var å gi foreldre mer valgfrihet og fleksibilitet til å velge den løsningen som passer best i deres hverdag.

Økt valgfrihet og fleksibilitet innebærer at familiene får større mulighet til å velge forskjellig. Jeg har tillit til at det enkelte foreldrepar finner fram til en god løsning for sin familie. Foreldrepermisjon er til for barnet og det aller viktigste er at barnet kan være hjemme med en av foreldrene det første leveåret.

Foreldrepengestatistikken for 2015 viser at det var noen flere fedre som tok ut mer enn 14 uker sammenliknet med tidligere år. Statistikken viser videre at det var flere fedre som tok ut akkurat 10 uker med foreldrepenger sammenliknet med året før.

¹ Roine, Jesper og Daniel Waldenström (2014) *Long-run Trends in the Distribution of Income and Wealth*, IZA DP no. 8157, April 2014.

Menn som mottok foreldrepenger i 2015 tok i gjennomsnitt ut 47 dager, en reduksjon på to dager fra 2014. Mødres uttak økte imidlertid mer enn fedres reduksjon. Mødre økte uttaket sitt med fem dager, fra 113 dager i 2014 til 118 dager i 2015.

Vi må være forsiktige når vi tolker tallene for uttak i 2015, fordi fedre med uttak av foreldrepenger i 2015 har fedrekvoterettigheter etter tre ulike regelverk. Blant fedrene som tok ut foreldrepenger i 2015 finnes fedre med tre ulike lengder på fedrekvoten avhengig av når barnet ble født (henholdsvis 12, 14 eller 10 uker).

Dette skyldes at fedrekvote kan tas ut i barnets tre første leveår. Det vil derfor gå flere år før vi får det endelige svaret på hva fedreuttaket blir med dagens regelverk.

Det er også viktig å være klar over at foreldrepengestatistikken bare sier noe om uttaket i den tidsperioden man ser på, ikke hvordan foreldrene samlet sett innretter sitt uttak for det enkelte barn. En far kan for eksempel ta ut fire uker i 2015 og fortsette uttaket neste år. I statistikken for 2015 vil han bare være registrert med fire uker.

SPØRSMÅL NR. 1212

Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Mani Hussaini

Besvart 10. juni 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Er statsråden enig med sitt eget departement i at kutt i formuesskatt ikke er det mest effektive tiltaket for å skape nye arbeidsplasser, og hvor mange nye arbeidsplasser har regjeringens kutt i formuesskatt bidratt til å skape?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har valgt skatteuttak til de som har mest fra før som sin viktigste satsning. Skatteuttak er også svaret på hvordan regjeringen ønsker å løse den rekordhøye arbeidsledigheten. Finansdepartementet har ved flere anledninger sagt at kutt i formuesskatt er ikke det mest effektive tiltaket for å skape nye arbeidsplasser.

Svar:

Formuesskatten er uheldig for norsk privat eierskap. Regjeringen ønsker å styrke det norske, private eierskapet, og varslet i Skattemeldingen en videre nedtrapping av formuesskatten og en vurdering av om ytterligere lettelse kan innrettes mer målrettet mot næringsrelatert kapital. Selv om regjeringspartiene og samarbeidspartiene ønsker å gå lenger i å redusere formuesskatten på arbeidende kapital, er det gledelig at et bredt flertall i Stortinget, inkludert Arbeiderpartiet, nå har sluttet seg til en verdsettingsrabatt på 20 pst. for aksjer og driftsmidler.

Formuesskatten rammer bare norske eiere og kan gjøre det vanskeligere å holde virksomhet under norsk eierskap. Formuesskatten kan også skape likviditetsutfordringer for eierne. Selv om kapitaltilgangen gene-

relt er god i norsk næringsliv, kan det være segmenter av virksomheter som har vanskelig for å få finansiert sine investeringer. Derfor kan formuesskatten føre til at prosjekter som er lønnsomme for samfunnet og ville gitt nye arbeidsplasser, ikke gjennomføres.

Rapporten «Kapitalbeskatning og investeringer i norsk næringsliv» utarbeidet av Menon i 2015 forteller oss at mange investorer (særlig de utenlandske) skyr unge og små selskaper i Norge, ikke minst i de kunnskapsintensive tjenestenæringene. Også långiverne har søkt seg bort fra denne typen selskaper de siste årene, dels på grunn av nye krav til soliditet og risikovektning i bankene. Dette er uheldig fordi det nettopp er i disse næringene vi må forvente at nytt næringsliv vil vokse frem.

Menon-rapporten viser at det er blant bedrifter innen kunnskapsrike tjenestenæringene at et kutt i formuesskatten (og utbytteskatten) virker sterkest. Disse næringene står for en stadig større andel av økonomien og representerer nærmere halvparten av alle bedriftene i næringslivet.

Det er derfor riktig å legge vekt på reduksjon i formuesskatten som et viktig grep for å sikre arbeid, aktivitet og omstilling for Norge i tiden fremover.

Det er avgjørende at vi har et konkurransedyktig skattesystem som legger til rette for at det skapes nye arbeidsplasser. Skattesystemet må fremme vekst. Norsk økonomi står dessuten foran krevende omstillinger. Olje- og gassvirksomheten vil være en viktig næring for Norge i mange år fremover, men den vil ikke gi de samme sterke vekstimpulsene til fastlandsøkonomien som vi har vært vant til. Den fremste utfordringen for Norge blir å skape nye, lønnsomme arbeidsplasser i privat, konkurranseutsatt sektor.

Dette er bakgrunnen for at vi allerede i årets budsjett tok et stort steg i å følge opp anbefalingene fra Skatteutvalget. Blant annet reduserte vi skattesatsen på alminnelig inntekt for selskap og personer fra 27 til 25 prosent. Samtidig la regjeringen fram en stortingsmelding med forslag til en skattereform for 3-årsperioden 2016-2018.

Hensikten med Skattemeldingen var å oppnå bred politisk enighet om det framtidige skattesystemet. Jeg er derfor fornøyd med at et bredt flertall i Stortinget har sluttet seg til hovedtrekkene i regjeringens forslag. Det vil bidra til forutsigbarhet og stabilitet for næringslivet.

Skattereformen som nå er vedtatt i Stortinget, innebærer en reduksjon i selskapsskattesatsen til 23 pst., mot 22 pst. i regjeringens opprinnelige forslag. Det er imidlertid enighet om at ytterligere reduksjoner skal vurderes i lys av utviklingen internasjonalt, og spesielt i våre naboland. En lavere selskapsskattesats reduserer kapitalkostnadene og gjør det mer attraktivt å investere i Norge. Det vil bidra til økt arbeidsproduktivitet, økte

lønninger og økt avkastning på realkapitalen, og dermed gi et viktig bidrag til omstilling og vekst.

Med den vedtatte skattereformen vil nivået på selskapsskatt og utbytteskatt for norske eiere samlet sett holdes om lag uendret.

Regjeringen har tatt i bruk en lang rekke virkemidler mot den økende ledigheten. Gjennom enigheten om RNB har vi målrettede tiltak på over 5 milliarder kroner for å bekjempe arbeidsledighet på Sør- og Vestlandet. Samtidig må det avgjørende at det legges til rette for at det skapes nye arbeidsplasser, og det er det regjeringen legger til rette for gjennom et bredt sett med virkemidler som samferdsel, kunnskap og forskning. Skattelettelser er bare ett av disse og utgjør kun 11 prosent av det totale handlingsrommet. Men jeg vedkjenner meg også hver eneste krone vi har gitt i skattelettelser. Ikke fordi vi mener det er et konjunkturvirkemiddel, men fordi vi trenger å ha et konkurransedyktig skattesystem som gjør at bedrifter vil investere og vokse i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1213

Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 10. juni 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hva vil statsråden foreta seg for å bidra til å sikre en desentralisert kinostruktur også i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Film & Kino har fått betydelig lavere tilskudd enn de har søkt om. Dette kan føre til redusert bistand til de minste kinoene. Kinoene melder om at de har behov for midler til lokale film- og kinotiltak som kan tiltrekke publikum. Det er viktig å tilstrebe et godt kinotilbud til hele befolkningen. Men kinostrukturen er satt under press. Det er derfor avgjørende med tilstrekkelig støtte, samt fleksibilitet i tilskuddsordningene til lokale film- og kinotiltak.

Svar:

Jeg mener det viktigste med de statlige tilskuddsordningene til filmformidling er at disse bidrar til at publikum i Norge får tilgang til et bredt og variert tilbud av norske og utenlandske kvalitetsfilmer. Kinoene er og vil fortsatt være den viktigste plattformen for visning av film. Kulturdepartementet og Norsk filminstitutt har nylig

hatt forslag til nye forskrifter på høring. Stortingets føringer i filmforliket om å bidra til å opprettholde en desentralisert kinostruktur, jf. Innst. 83 S (2015-2016), er eksplisitt fulgt opp i Norsk filminstitutts forskrift. Dette gjelder også de ulike tiltakene filmforliket presiserer at tilskudd til filmformidling fortsatt skal nyttes til, herunder bl.a. import og distribusjon av kvalitetsfilm samt film- og kinoteknisk rådgivning. Som følge av omleggingen av filmpolitikken har Norsk filminstitutt fått det overordnede nasjonale ansvaret for å iverksette politikken på dette området og har fått delegert ansvar for å fordele tilskuddsmidler til de ulike tiltakene på filmfeltet. I filmmeldingen ble det lagt til grunn at Film & Kino etter omleggingen selv må stå for finansiering av egen drift og virksomhet. Siden Norsk filminstitutt har overtatt administrasjonen av filmformidlingstiltak, kan det ikke være uventet at Film & Kino får et lavere tilskudd til å dekke sine gjenværende aktiviteter. Film & Kino må nå tilpasse sin administrasjon til organisasjonens nye rolle. Omleggingen representerer et forenklingstiltak i tilskuddsforvaltningen, samtidig som det gir rom for større fleksibilitet. Endringen legger også til rette for en mer helhetlig tenkning for hele prosessen fra utvikling, gjennom produksjon til formidling.

Norsk filminstitutt vil selvfølgelig rette seg etter Stortingets føringer ved tildelinger av midler til formidling.

SPØRSMÅL NR. 1214

Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 8. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Meiner statsråden at Statens Pensjonskasse si strenge praktisering av unnataksreglane for etterlatnepensjon er i tråd med det medlemmane av SPK ut frå ei allmenn rettsoppfatning bør kunne forvente, eller er det grunn til å legge seg på ein meir liberal praksis i påvente av forventede regelendringar på dette området?»

GRUNNGJEVING:

Dersom ein livsleidsagar eller nokon med forsørgaransvar fell bort, tilbyr samtlige norske forsikringsselskap ei ordning med etterlatnepensjon – ei langsiktig og løpande yting som kompenserer for tapt inntekt, slik at opptente pensjonsrettar fell til den avlidne sin attlevande familie. Krava for å bli rekna som mottakar av etterlatnepensjon er hos dei fleste forsikringsselskap at ein har vore gift eller sambuar over ein gitt tidsperiode.

Statens Pensjonskasse, derimot, praktiserer reglar som krev at ein må ha vore gift i minimum eitt år for å kunne motta etterlatnepensjon. Sidan sambuarskap i stor grad no har blitt ei likestilt og normal form for samliv, er dette ei avgrensing som vil vere i strid med den allmenne rettskjensla til mange. Eg er kjent med at det går føre seg eit arbeid som ser på oppdateringar av regelverket, og håpar Stortinget kan få ei sak til handsaming snarast råd.

I påvente av regelendringar, er det likevel grunn til å sjå på praktiseringa av dagens regelverk. Statens Pensjonskasse har nemleg unnataksreglar frå eittårsregelen, som kan nyttast når «spesielle grunner» ligg føre. Dette vil vere tale om situasjonar der den etterlatne er i ein vanskeleg økonomisk situasjon, har forsørgaransvar for mindreårige born, har vore i eit langvarig sambuarforhold med avlidne eller har hatt pleie- og omsorgsoppgåver for vedkomande.

Eg er likevel kjent med at i saker der eitt eller fleire av desse elementa ligg føre, har SPK lagt til grunn ein svært streng praksis for å gjere unnatak frå hovudregelen. Mellom anna vert 10 års sambuarskap ikkje vurdert å vere langvarig. I perioden 2004-2013 skal berre

49 søknadar om å gjere unnatak frå hovudregelen ha blitt innvilga.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at folketrygden er den generelle ordningen i vårt pensjonssystem som gir rett til ulike ytelser, også etterlatteytelser. I folketrygden er gifte og samboere likestilt i noen sammenhenger. Blant annet kan gjenlevendepensjon gis til samboere som har eller har hatt felles barn eller tidligere har vært gift med hverandre.

Slik er det imidlertid ikke i Statens pensjonskasse, hvor det ikke gis etterlattepensjon til samboere. Helt siden den første lov om Statens pensjonskasse kom i 1917 (lov om pensionsordning for statens tjenestemænd) har etterlatteytelsen vært forbeholdt ektefeller.

I lov om Statens pensjonskasse er utgangspunktet at et medlems gjenlevende ektefelle har rett til etterlattepensjon. Det er videre stilt et minstekrav til ekteskapets lengde på ett år for å kunne gi enke- eller enkemannspensjon. Dette kravet gjelder når medlemmet dør innen ett år etter at ekteskapet ble inngått, og dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av eller hadde symptomer på ved vigselen, og som en av ektefellene må antas å ha kjent til. Bakgrunnen for regelen har vært for å unngå pensjonsmessig tilpasning i situasjoner der et medlem lider av en alvorlig sykdom som innen kort tid vil kunne utløse rett til etterlattepensjon. Dersom sykdommen ikke var kjent, verken for avdøde eller gjenlevende, eller dødsfallet skyldes andre årsaker enn kjent sykdom, gjelder ingen slike begrensninger. Medlemmet er da forsikret fra første dag vedkommende ble medlem av pensjonsordningen.

Statens pensjonskasse har likevel mulighet til å gi ektefellepensjon i disse tilfellene, dersom det er særlige grunner for det. Pensjonskassen har hatt en god del slike saker til behandling, og det er gjennom årene etablert en praksis for hvilke momenter og omstendigheter som vektlegges ved bruk av denne unnaksbestemmelsen. I vurderingen legges det blant annet vekt på ekteskapets lengde, om ekteparet hadde felles min-

dreårige barn, gjenlevende ektefelles økonomiske situasjon, alder og ervervsmuligheter, varigheten av et eventuelt samboerskap forut for ekteskapsinngåelsen, ekstraordinære omsorgsoppgaver i ekteskapet og under avdødes sykdomsperiode og varigheten av avdødes medlemskap.

For ordens skyld nevnes at et avslag på etterlattepensjon kan påankes til Trygderetten, og Trygderettens avgjørelse kan ankes videre til lagmannsrett og eventuelt Høyesterett. Høyesterett har senest 10. november 2015 avsagt dom i en sak som gjaldt bestemmelsen om "særlige grunner".

Jeg vil tilføye at det ikke gjelder noen karensbestemmelse for retten til barnepensjon. Det er med andre ord ingen krav til minste tilsetningstid for at barnepensjon tilstås. Det er heller ikke krav om at foreldrene var gift. Barnepensjon ytes til hvert av barna og utgjør 15 prosent av pensjonsgrunnlaget ved full opptjenings- tid. Slik pensjon gis frem til barnet er 20 år.

Med pensjonsreformen er det som kjent innført ny alderspensjon i folketrygden, og alderspensjon fra tilstøtende tjenestepensjonsordninger er tilpasset endringene i folketrygden. Fra 2015 ble folketrygdens uførepensjon endret, og det er foretatt nødvendige

endringer og tilpasninger i uførepensjonen i tjenestepensjonsordningene. Det er forutsatt at også folketrygdens ytelser til etterlatte skal utredes som en del av pensjonsreformen. Regjeringen har nedsatt et offentlig utvalg som skal utrede etterlatteytelsene i folketrygden. Utvalget skal foreta en beskrivelse som også skal omfatte ordninger for etterlatte knyttet til arbeidsforhold i offentlig og privat sektor som utfyller folketrygdens ordninger. Utvalget skal blant annet vurdere behovet for de ulike etterlatteytelsene, komme med tilrådinger om hvilke etterlatteytelser folketrygden skal ha i fremtiden og om hvordan ytelsene i så fall skal utformes. Utvalget har frist 1. desember 2016 for å avgi rapport.

Etter mitt syn er det viktig å se de ulike etterlatteytelsene i pensjonssystemet i sammenheng. Jeg mener derfor det er mest hensiktsmessig å avvente arbeidet til utvalget som nå er nedsatt for å utrede etterlatteytelsene i folketrygden. I oppfølgingen av dette arbeidet vil det være naturlig å foreta en helhetlig gjennomgang av regelverket for etterlatteytelser også i Statens pensjonskasse og andre tjenestepensjonsordninger. Jeg ser det ikke som hensiktsmessig å vurdere endringer i enkelte bestemmelser i dette regelverket før en slik gjennomgang er gjort.

SPØRSMÅL NR. 1215

Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Inger Helene Vaaten

Besvart 8. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Arbeidstidsutvalget har kommet med følgende lovforslag "der det arbeides skift eller turnus skal arbeidsgiver kunne forkorte den daglige arbeidsfri perioden og gjennomsnittsberegne den alminnelige arbeidstiden, uten å måtte inngå avtale med arbeidstaker eller de tillitsvalgte".

Hva tenker statsråden om dette forslaget, vil hun gå videre med det og synes hun at det er greit å gi arbeidsgiver så mye makt på bekostning av arbeidstakers medbestemmelsesrett?»

BEGRUNNELSE:

Dersom regjeringen går inn for dette forslaget, betyr det at arbeidsgiver får en ensidig rett til å endre skift- og turnusordninger for de som jobber kveld og helg. Man går dermed bort fra ideen om kollektive forhandlinger og den enkeltes mulighet til innflytelse over

egen arbeidshverdag. Dette kan dessuten bidra til en større belastning for den enkelte arbeidstaker.

Svar:

Som en oppfølging av regjeringsplattformen ble Arbeidstidsutvalget oppnevnt av regjeringen 15. august 2015. Arbeidstidsutvalget hadde et bredt mandat og har blant annet gjennomgått og vurdert de samlede arbeidstidsreguleringene, i lys av behovet for mer arbeidskraft og økt fleksibilitet for den enkelte arbeidstaker og virksomhet.

Utvalgets rapport er nå på en bred ekstern høring, med frist 1. juli 2016. Gjennom høringen ønsker regjeringen å få innspill på rapporten og forslagene i denne før det tas beslutninger om videre oppfølging. Høringsuttalelsene vil bli vurdert nøye før regjeringen tar stilling til videre oppfølging av utvalgets forslag.

SPØRSMÅL NR. 1216**Innlevert 2. juni 2016 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 10. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Kva har blitt gjort for å harmonisere aldersgrensene på tvers av sektorar i arbeidslivet, og når kan Stortinget vente ei sak som sørgjer for at fleire som ønskjer det kan stå lenger i arbeid?»

GRUNNGJEVING:

I Innst. 2017 L (2014-2015) skreiv komitéfleirtalet følgende:

"Flertallet mener det må være et mål at også særaldersgrenser heves. For staten er aldersgrenser regulert i lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn m.fl. (aldersgrenseloven), som blant annet gir hjemmel for lovfesting av særaldersgrenser i ulike sektorer. Flertallet ber regjeringen utrede hvordan også disse aldersgrensene kan heves, og ber om at saken drøftes med partene i arbeidslivet. Videre viser flertallet til at en rekke aldersgrenser i kommunal og fylkeskommunal sektor er fastsatt i tariffavtale, og at endringer i disse krever forhandlinger mellom KS og hovedsammenslutningene.

Flertallet viser til at den alminnelige aldersgrensen i lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn m.fl. er 70 år. Flertallet er opptatt av at regjeringen fortsetter gjennomføringen av pensjonsreformen i både privat og offentlig sektor. Dette innebærer blant annet at man sammen med partene i arbeidslivet finner løsninger som reduserer forskjellene mellom pensjonssystemene i privat og offentlig sektor, herunder også å harmonisere aldersgrensene i aldersgrenseloven og arbeidsmiljøloven".

Det har no gått over eitt år sidan Stortinget bad regjeringa setje i gong denne prosessen. Det er på høg tid at det kjem ei sak som legg til rette for at fleire som ønskjer det får høve til stå lenger i arbeid, og at vi kan få likare reglar på tvers av ulike sektorar.

Svar:

Regjeringa ønskjer at fleire skal stå lenger i arbeid. Ho vil derfor blant anna gå gjennom alle lovbestemte aldersgrenser i arbeidslivet i samråd med partane. Øvre aldersgrense i arbeidsmiljølova er frå 1. juli 2015 etter forslag frå Regjeringa auka frå 70 til 72 år. Arbeids-gjevarar kan no heller ikkje lenger fastsetje lågare aldersgrense enn 70 år utan at dette er grunna i omsyn til helse og tryggleik. Arbeids- og sosialdepartementet har og sett ned eit utval som skal vurdere tilpassingar i arbeidslivet med sikte på å kunne ytterligare heve eller fjerne alders-grensa i arbeidsmiljølova.

Aldersgrenser er nært knytt til alderspensjon: aldersgrenselova gjeld for medlem av Statens pensjons-

kasse som og har rett på alderspensjon frå Statens pensjonskasse. Pensjonsreformas hovudgrep har vore å endre alderspensjonsreglane slik at aukande levealder kan møtast med forlenga yrkesliv. Alderspensjon frå folketrygda er lagt om på ein slik måte at han er godt tilpassa forlenga yrkesliv. Alderspensjon frå Statens pensjonskasse og andre offentlege tenestepensjonsordningar er i liten grad tilpassa pensjonsreforma. Regjeringa ønskjer at pensjonsreforma og skal gjennomførast for offentlig tenestepensjon. Dagens reglar gjer det lite lønnsamt å stå lenge i arbeid. AFP i offentlig sektor gjer i dag at for mange sluttar før 67 år. I tillegg gjer dagens reglar for offentlig tenestepensjon at mange kan få lågare tenestepensjon dersom dei fortsett i jobb etter 67 år. For å lykkast med å få fleire til å stå lenger i arbeid, meiner eg difor at dagens pensjonsordningar for offentlig tilsette må leggjast om. Regjeringa har difor prioritert arbeidet med offentlig tenestepensjon. Arbeids- og sosialdepartementet har på den bakgrunn skrive ein rapport om nye pensjonsordningar for offentlig tilsette, der partane i arbeidslivet har hatt høve til å kommentere utkast til rapporten. I tida etter at rapporten blei lagd fram har det vore kontakt mellom regjeringa og partane i arbeidslivet for å avklare vidare prosess med arbeidet om å leggje om pensjonsordningane for offentlig tilsette. Det er så langt ikkje oppnådd semje om korleis den vidare prosessen skal vere.

Dagens reglar om aldersgrenser harmonerer dårleg med intensjonen om at aukande levealder skal svaras på med forlenga yrkesliv. Dette gjeld særleg for aldersgrensene som er lågare enn 70 år, dei såkalla særaldersgrensene. Reglane for pensjon til personer som har lågare aldersgrense enn 70 år i dag er nært knytt til dei ordinære reglane. Eg meiner det vil vere uheldig dersom man no skulle endre på dagens aldersgrenser, medan man avklarar vidare prosess om tenestepensjonsordningane.

Regjeringa skal gå gjennom dei lovfesta aldersgrensene for å leggje til rette for at eldre skal kunne stå lenger i arbeidslivet og for å harmoniserer aldersgrensene i aldersgrenselova og arbeidsmiljølova, i tråd med Sundvolden-erklæringa og komitéfleirtalet si merknad i Innst. 207 L (2014-2015). Dette arbeidet kan likevel ikkje skje uavhengig av arbeidet med offentlig tenestepensjon. Fordi prosessen med nye offentlig tenestepensjon på noverande tidspunkt ikkje er avklart, kan eg ikkje no seie noko nærare om når eg vil leggje fram ei sak om dette for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1217**Innlevert 3. juni 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 10. juni 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Eg vil be statsråden konkret gjere greie for kva bilaterale eller eventuelt multilaterale handelsavtalar USA, Japan, Sveits, Sør-Korea, Australia, Singapore, Kina og Russland har med EU som sikrar bankar og finansinstitusjonar frå desse landa tilgjenge til EU sin finansmarknad?»

GRUNNGJEVING:

I Prop. 100 S skriv regjeringa at ein gjennom å inkludere rettsaktene som etablerer EU sitt finanstillssystem vil sikre "bedre adgang" for norske bankar til EU sin finansmarknad. Det vert fleire gonger argumentert med at reell suverenitetsoverføring til EU sitt finanstillsyn, gjennom kopivedtak i ESA, er naudsynt for å sikre norske finansinstitusjonar "tilgang" til EU sin marknad. Denne påstanden vart attgjeven seinast under Dagsnytt 18 onsdag 1. juni, då frå leiaren i Finans Norge. Han hevda også at bankar frå USA, Japan og Sveits hadde tilgjenge til EU sin marknad, av di desse landa har inngått bilaterale avtalar med EU. Frå regjeringa si side er det i særskilt liten grad lagt fram dokumentasjon på korleis finansinstitusjonar frå ei rekkje andre land har tilgjenge til EU sin finansmarknad, utan at desse landa har gjeve frå seg suverenitet over tilsyn og kontroll med sin nasjonale finansmarknad.

Svar:

Norge er gjennom EØS-avtalen sikret adgang til EUs indre marked. Gjennom EØS-avtalen har Norge bundet seg til å respektere felles regler for økonomisk virksomhet, herunder prinsippene for fri bevegelse av varer, personer, tjenester og kapital mellom alle land som er parter i avtalen. Avtalen slår blant annet fast at det i EØS-området ikke skal være restriksjoner på etableringsadgang, tjenesteyting eller overføring av kapital. Et viktig prinsipp i EØS-avtalen er at hele EØS-området er et felles marked. I tråd med dette prinsippet innebærer EØS-regelverket at tjenesteleverandører med tillatelse til å yte en tjeneste i ett land normalt skal ha adgang til å yte tilsvarende tjenester i andre land i EØS-området i medhold av tillatelsen fra hjemlandet («single passport»-systemet). Dersom et norsk selskap ønsker å drive virksomhet i et annet land i EØS, kan dette gjøres grensekryssende fra Norge eller gjennom filialetablering. Virksomheten/filialen vil være underlagt virksomhetstilsyn i Norge, og virksomhetsreglene i f.eks. finansforetaksloven vil gjelde for filialens virksomhet i den aktuelle EU-staten. Et norsk

finansforetak kan dermed tilby sine tjenester gjennom filial eller direkte fra Norge uten noen form for tillatelse eller etablering i de andre EU-landene.

Representanten Navarsete ønsker opplyst hvordan enkelte andre land organiserer sin tilknytning til EU-markedet. Gjennom GATS og OECDs tjenestekode har finansielle tjenesteytere fra land som er medlem av OECD eller WTO, generelt adgang til å etablere en kommersiell tilstedeværelse i EU. Med unntak for sjø- og transportforsikring og gjenforsikring, gir handelsavtalene ikke rett til å tilby tjenestene sine til EUs indre marked uten å være etablert der. Ut over den informasjonen som er offentlig tilgjengelig (se f.eks. <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/>), har jeg ikke detaljert informasjon om innholdet i EUs handelsavtaler med andre land. Jeg er imidlertid kjent med at frihandelsavtalene til EU i liten grad gir markedsadgang innen finansielle tjenester utover det som følger av GATS og OECD sin tjenestekode.

Verken GATS, OECDs tjenestekode eller frihandelsavtalene til EU gir tilgang til «single passport»-systemet i EU. For at en finansinstitusjon fra tredjeland skal kunne etablere filial i et EU-land, må institusjonen ha egen tillatelse fra det aktuelle EU-landet. Filialen vil være underlagt tilsyn både i hjemlandet og i det aktuelle EU-landet hvor filialen er etablert. I tillegg vil filialen måtte følge de kravene som følger av sektorregelverket både etter hjemlandslovgivningen og i det aktuelle EU-landet. I praksis etablerer gjerne banker og forsikringsselskaper fra land utenfor EØS datterselskap i et EU-land, som da fullt ut vil være underlagt regelverket i det landet de er etablert (også EUs finanstillsyn).

Sveits og USA er eksempler på land utenfor EØS som har aktører som er til stede i det europeiske finansmarkedet uten å være medlemmer av EØS. Begge disse landene har en finansnæring (forsikring, banker, kapitalforvaltere m.m.) som er viktig for EU-landene og aktører i EU-landene. Sveits er som kjent ikke med i EØS, og samarbeider i stedet med EU basert på en frihandelsavtale fra 1972 og en del sektorvise bilaterale avtaler fra 1999 og 2004. Disse avtalene innebærer at Sveits får markedsadgang i noen sektorer mot å overta relevant EU-regelverk. Sveits har ennå ikke oppnådd en bilateral avtale med EU om finansielle tjenester. EU startet i 2013 forhandlinger om handels- og investeringsavtale med USA (TTIP). Forhandlingene er ikke avsluttet.

Skulle Norge velge å stå utenfor EØS-samarbeidet på området finansielle tjenester, vil vi ikke lenger være en del av «single passport»-systemet i EU. Norske fi-

nansinstitusjoner må da ha en kommersiell tilstedeværelse (filial eller datterselskap) i de EU-land hvor de ønsker å drive virksomhet, og vil som nevnt ovenfor måtte ha egen tillatelse fra det aktuelle EU-landet som institusjonen ønsker å etablere seg i, og være underlagt

regelverk og tilsynet i dette landet (også EUs finanstilsyn).

For øvrig viser jeg til omtalen i Finansmarknadsmeldinga 2014, kapittel 4, for en nærmere redegjørelse av forholdet mellom EØS og andre avtaletyper (GATS, OECD, bilaterale handelsavtaler).

SPØRSMÅL NR. 1218

Innlevert 3. juni 2016 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 10. juni 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Avisen Vårt Land har 2. og 3. juni satt fokus på flerkoneri i Norge. Det viser seg at skikken med å gifte seg med flere koner også er en problemstilling i Norge. Man omgår norsk lov ved å juridisk gifte seg med en kvinne, men gifter seg religiøst med en eller flere andre. Der denne skikken er utbredt er et religiøst inngått ekteskap like bindene som et juridisk. Polygami er forbudt i Norge.

Hvordan vil statsråden sikre at dette forbudet opprettholdes, og at lovverket fanger opp denne problemstillingen?»

Svar:

Svaret er utarbeidet i samarbeid med Innvandrings- og integreringsministeren.

Vilkårene for å inngå ekteskap i Norge følger av ekteskapsloven. Jeg har som barne- og likestillingsminister ansvar for ekteskapslovens regler om inngåelse og oppløsning av ekteskap. Det er flere regler og rutiner i Norge som skal hindre bigami og polygami. Det er forbud mot å inngå ekteskap når et tidligere ekteskap består, jf. ekteskapsloven § 4. Ekteskapslovutvalget (NOU 1986: 2) uttalte om bigamiforbudet at det selvsagt måtte beholdes. I den etterfølgende lovproposisjonen (Ot.prp. nr. 28 (1990-1991) uttalte departementet at selv om flere kulturer i andre land aksepterer flerkoneri så kan man ikke begrunne at bigamiforbudet i Norge endres. Før et ekteskap kan inngås i Norge skal det prøves om ekteskapsvilkårene er oppfylt.

Hver av ektefellene kan kreve et ekteskap oppløst dersom det er inngått i strid med bigamiforbudet, men ikke hvis det tidligere ekteskapet er blitt oppløst. Hvis ingen av partene reiser sak, vil fylkesmannen reise sak for å oppløse ekteskap nummer to, jf. ekteskapsloven § 24. Ekteskapslovutvalget påpekte at det offentlige er gitt en slik myndighet på grunn av at offentlige hensyn

gjør seg så sterkt gjeldende i disse sakene, og at det offentlige regelmessig skal reise sak dersom ingen av partene gjør det.

Den som inngår ekteskap til tross for at han allerede er gift, straffes med bot eller fengsel inntil 1 år, jf. straffeloven 2005 § 262.

Folkeregisteret vil ikke registrere et ekteskap nummer to dersom en av partene allerede er gift. Partene må dokumentere at ekteskap nummer en er oppløst før ekteskap nummer to kan registreres.

Et ekteskap som er inngått i utlandet anerkjennes ikke her i landet dersom minst en av partene var norsk statsborger eller fast bosatt her på vigselstidspunktet og en av partene allerede var gift, jf. ekteskapsloven § 18a andre ledd bokstav c. Dersom begge parter ber om det, kan et ekteskap likevel anerkjennes dersom sterke grunner taler for det, men praksis her er streng. I bigamitilfellene vil et særlig moment kunne være om det første ekteskapet er oppløst ved død eller skilsmisse.

Bufdir hadde myndighet til å anerkjenne ekteskap inngått i utlandet etter ekteskapsloven § 18a andre ledd fra ikrafttreddelsen 1. juli 2007 til 1. januar 2016, da myndigheten ble delegert til Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Bufdir er i dag klageorgan over fylkesmannens vedtak.

Bufdir har opplyst om praksis etter unntaksbestemmelsen at partens første ekteskap alltid har vært oppløst på innvilgelsestidspunktet. Innvilgelsene er også kjennetegnet av at ekteskapene ikke har vært reelt bigamiske (det vil si at den ene parten ikke har hatt et samliv med to ektefeller i samme tidsrom), at partene raskt har gått til skritt for å få det første ekteskapet oppløst, og at vilkårene for å få det første ekteskapet oppløst forelå da ekteskap nr. 2 ble inngått.

I Stortingsmelding nr. 7 Likestilling i praksis, vises det til at påtalemyndigheten gjennom rettssaker har erfart at straffelovens bestemmelser om tvangsekteskap og barneekteskap, jf. straffeloven 1902 §§ 222 og 220, bør endres slik at de også omfatter inngåelse av ekte-

skap gjennom utenomrettslige avtaler og religiøse seremonier. I meldingen vises det videre til at Institutt for samfunnsforskning har gjennomført en kartlegging av utenomrettslige religiøse vigslar, presentert i rapporten Gift, men ugift. Rapportens funn underbygger påtalemyndighetens erfaringar, og kommer med en tilsvarende anbefaling. I likestillingsmeldingen fremkommer det at regjeringa vil utrede om dagens rettstilstand er tilstrekkelig for effektiv håndtering av lovverket mot tvangsekteskap.

Det er viktig at alle som er i Norge er kjent med at det etter norsk rett ikke er tillatt å bruke vold eller trus-

ler for å tvinge noen til ekteskap eller samliv. En viktig del av det offentlige arbeid mot tvangsekteskap og andre alvorlige begrensningar av unges frihet er at det gis informasjon om rettigheter og sentrale lovforbud og om at det finnes et hjelpeapparat for de som trenger det. I Integreringsmeldinga (Meld. St. 30 (2015-2016)), er det varslet at regjeringa vil legge fram en ny handlingsplan mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse for perioden 2017-2020. Religiøse ekteskap og polygami kan være en del av tvangsekteskapsproblematikken, og disse spørsmålene vil også vurderes i forbindelse med ny handlingsplan.

SPØRSMÅL NR. 1219

Innlevert 3. juni 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås

Besvart 13. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Eg syner til utlysinga av FOT-rutene i Nord-Noreg og ber statsråden gjere greie for kva endringar dette medfører i rutetilbodet, og om statsråden meiner denne utlysinga gjev eit betre tilbod gjennom fleire avgangar, pris og regularitet samanlikna med dagens rutetilbod?»

Svar:

For å gjere det regionale flyrutetilbodet i Noreg mest mogleg effektivt, marknadstilpassa og rettferdig har vi i denne utlysinga gjort nokre endringar i krava til forpliktingar til offentlig tenesteyting (FOT) i Nord-Noreg, som vi òg gjorde i Sør-Noreg i fjor. Desse endringane er gjort med tanke på at det er flyselskapa som har mest informasjon om passasjerane sine behov og etterspørselen i marknaden. Samstundes har vi sett at staten og skattebetalarane sine kostnader knytt til kjøp av regionale flyruter har auka over tid, og eg ynskjer at drifta skal gjennomførast så effektivt som råd slik at vi ikkje betalar for mykje for tenesta etter konkurransen.

Endringane vi har gjort, gir flyselskapa større fleksibilitet til å oppfylle FOT-krava. Dette vil medverke til at flyselskapa gir eit rutetilbod som er betre tilpassa behov, samstundes som det gir ein lågare tilbodspris enn tidlegare. Mellom anna har vi sett krav til setekapasitet på årsbasis i staden for vekebasis. Vi har samstundes standardisert og redusert minimumskrava til talet på avgangar per dag, men tilpassa det til setekapasitetskravet. Det gjer at flyselskapa har større moglegheit til å tilpasse avgangane etter etterspørselen, slik at dei

kan redusere talet på avgangar på dagar/veker med låg etterspørsel, og auke talet på avgangar på dagar/veker med høg. Setekapasitetskravet er basert på prognosar for passasjertrafikken på kvar enkelt flyrute. Eg vil understreke at vi òg har sett krav om at flyselskapa skal ta omsyn til publikum sin etterspørsel etter flyreiser, og med det prøve å tilpasse ruteprogramma i dialog med brukarane av flytilbodet så langt det let seg gjere.

Regjeringa har samstundes skjerpa krava til trykkabin i utlysinga for Nord-Noreg samanlikna med sist anbudsperiode i 2012, jamfør Luftfartstilsynets anbefalingar. Det betyr at det no blir krav om trykkabin på fleire FOT-ruter i Nord-Noreg, enn det som har vore tilfelle fram til no. Dei fire strekningane som blir omfatta av dei nye krava til trykkabin er Harstad/Narvik – Bodø, Hasvik – Tromsø, Hasvik – Hammerfest og Sørkjosen – Tromsø.

Ved utlysinga av FOT-rutene i Sør-Noreg blei det innført ein ny modell for berekning av maksimal billettpris på kvar flyrute. Denne modellen er no vidareført med nokre modifikasjonar i utlysinga for Nord-Noreg. Modellen tek større omsyn til at det er dyrare å fly korte strekningar per kilometer enn lange, da det er mest kostbart å lette og lande. Dette har ført til at nokre flyruter har fått høgare maksimal billettpris, og andre har fått lågare maksimal billettpris enn dei ville fått ved ei vidareføring av dagens prissettingspraksis. Det er òg verdt å merke seg at maksimal billettpris på flyrutene som blir kjøpt av staten, har vore lågare enn prisen på full-fleks billetter på tilsvarende kommersielle ruter (der staten ikkje kjøper ruter). No får vi dermed eit meir rettferdig billettprisnivå, der samanliknbare FOT-ruter blir likebehandla, samstundes som det kan bidra til å

redusere prisforskjellen til kommersielle flyruter. Flyselskapa har òg full fridom til å tilby lågare billettprisar enn maksimal billettpris på alle flyrutene – noko dei allereie gjer i dag. Sosiale rabattar til pensjonistar, uføre osv. blir vidareført.

Samferdselsdepartementet har dei siste åra opplevd å måtte trekke tilskot frå operatørar som ikkje har klart å oppretthalde forventta regularitet. Vi opprettheld kravet om minimum 98,5 prosent regularitet i denne utlysninga òg, men vi har endra litt på kriteria. Tilsvarende endring blei gjort for rutene i Sør-Noreg.

Det vi ynskjer å oppnå med dette, er at flyselskapa får betre insentiv til å oppretthalde høg regularitet på alle flyrutene, og ikkje berre på dei som allereie har god regularitet. Vi trur også at flyselskapa vil vurdere at det med dette grepet er lågare risiko knytt til tilskotsstrekk i tilbodet, som igjen kan bidra til å gi ein lågare tilbodspris.

Samla sett meiner eg at denne utlysinga sikrar eit effektivt og marknadstilpassa regionalt flyrutetilbod i Nord-Noreg til ein fornuftig kostnad for staten.

SPØRSMÅL NR. 1220

Innlevert 3. juni 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 14. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvordan arbeidet med veilederen for helseforetakenes utviklingsplaner er planlagt, herunder hvilke fagmiljøer, organisasjoner og etater som har vært involvert, og hvordan den eksterne kvalitetssikring i etterkant skal foregå?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 206 S fra helse- og omsorgskomiteen om Nasjonal helse- og sykehusplan (2016–2019) heter det at komiteens flertall «er positiv til at det utarbeides et eget kvalitetssikringssystem for helseforetakenes arbeid med utviklingsplaner i form av en veileder».

Det viser seg at veilederen er utarbeidet av RHFe-ne under ledelse av Helse Sør-Øst. Oppdraget ble gitt allerede i foretaksmøtet i januar, men er ikke omtalt i oppdragsdokumentet. Oppdraget ble altså gitt lenge før Stortinget hadde avgitt sin innstilling.

Det ferdige produktet som nå benyttes i foretakene er svært kortfattet og det er lite tydelig hvilke krav og forventninger som stilles til selve innholdet.

Det er relevant for Stortinget å få innsyn i denne prosessen, for å sikre at departementets oppfølging svarer til flertallets forventninger.

Svar:

Oppdraget med å utvikle en veileder for utviklingsplanarbeidet ble gitt i mitt foretaksmøte med de fire regionale helseforetakene den 22. januar i år og står omtalt i protokollen fra møtet. Det ble satt krav om at oppdraget skulle gjennomføres i fellesskap mellom regionale

helseforetak og i regi av Sykehusbygg. Sykehusbygg HF fikk ved sin etablering ansvar for å vedlikeholde og utvikle ulike veiledere for sykehusprosjekter, som Kompetansenettverket i Helsedirektoratet tidligere hadde ansvar for. Det ble nedsatt en styringsgruppe med representanter fra de regionale helseforetak, som representerte ulike fagområder. Helse- og omsorgsdepartementet hadde to observatører i dette arbeidet. Sekretariatet for arbeidet besto i representanter fra Sykehusbygg og Helse Sør-Øst. I foretaksmøtet i januar i år ble det også gitt styringssignaler om at utviklingsplanene skal kvalitetssikres av eksterne fagmiljøer, tilsvarende nåværende system som gjelder for kvalitets-sikring av konseptfasen ved investeringsbeslutninger.

Det foreligger nå en første versjon av veilederen for utviklingsplanarbeidet som ble behandlet i foretaksmøtet 4. mai i år. Veilederen vil bli jevnlig revidert. Jeg har allerede signalisert at viktigheten av dialog, kontaktpunkter og kommunikasjon, samt konsekvenser for kommunene konkretiseres nærmere.

SPØRSMÅL NR. 1221**Innlevert 3. juni 2016 av stortingsrepresentant Inger Helene Vaaten****Besvart 10. juni 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Vil regjeringen opprettholde forslaget om å redusere aktivitetsplikten og fjerne redegjørelsesplikten i en evt. ny likestillings- og diskrimineringslov, dersom det viser seg at dette reduserer det aktive likestillingsarbeidet i det private nærings/arbeidslivet, forsterker forskjellene mellom kvinner og menn i arbeids- og familielivet og bidrar til å svekke kvinners stilling?»

BEGRUNNELSE:

I Barne- og likestillingsdepartementets (regjeringens) høring om forslag til ny likestillings- og diskrimineringslov er ett av forslagene å kutte aktivitetsplikten for private virksomheter med mindre enn 50 ansatte. Noe som betyr at mindre enn 1 prosent av alle private virksomheter i Norge nå plikter å ha et aktivt likestillingsarbeid ute på arbeidsplasser. I tillegg foreslås det å fjerne redegjørelsesplikten, hvilket vil bety at det heller ikke lenger stilles krav til verken de offentlige eller de aller største private virksomhetene om å dokumentere likestillingsarbeidet. Vi frykter dette i praksis vil bety at det ikke lenger vil være fokus på å fremme likestilling ute på den enkelte arbeidsplass. Det er grunn til bekymring, da det fortsatt er slik at kvinner toppe deltidsstatistikken, flest kvinner er midlertidig ansatt og det er menn som toppe statistikken over ledere. Samtidig er det fortsatt slik at det er flest kvinner som har eller tar omsorgsrollen i hjemmet. Vi frykter at regjeringens forslag tar oss ett skritt i feil retning både når det kommer til likestilling i arbeidslivet og når det kommer til en likere fordeling av omsorgsrollen i hjemmet.

Svar:

Regjeringen ønsker å gjøre endringer i diskrimineringslovgivningen for å gjøre lovverket mer enhetlig, tilgjengelig og brukervennlig. Dagens likestillings- og diskrimineringslover er til dels vage, noe som gjør det vanskelig å se hvilke rettigheter og plikter man har. Dette gjelder også aktivitetsplikten i likestillingsloven, hvor det kun heter at arbeidsgivere skal "arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor sin virksomhet. Aktivitetsplikten om-

fatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering." Utover dette gir ikke loven noen veiledning om hvordan dette aktive arbeidet skal foregå. Mange mener det er uheldig at aktivitetsplikten er så generelt utformet. Jeg er enig i dette og har derfor foreslått å konkretisere aktivitetsplikten i form av en arbeidsmetode i fire trinn. Med dette vil det bli lettere for virksomhetene å se hvordan de må arbeide for likestilling, noe som kan bidra til å styrke likestillingsarbeidet i virksomhetene. Forslaget til konkretisering av aktivitetsplikten har blitt godt mottatt i høringen.

I høringsnotatet til felles likestillings- og diskrimineringslov foreslo departementet at aktivitetsplikten skal gjelde alle offentlige virksomheter uavhengig av antall ansatte og private virksomheter som jevnlig sysselsetter mer enn 50 ansatte. Begrunnelsen var at aktivitetsplikten, og da særlig den konkrete aktivitetsplikten som ble foreslått, ikke egner seg for de minste private virksomhetene. Små private virksomheter har gjerne en lite formalisert styringsstruktur og har derfor dårligere forutsetninger for å drive systematisk likestillings- og mangfoldsarbeid. Forslaget om at aktivitetsplikten bare skal gjelde for virksomheter med mer enn 50 ansatte, har møtt motstand i høringen og det har kommet mange innspill fra høringsinstansene som vi nå går grundig gjennom. Innspillene er viktige i det videre arbeidet med felles likestillings- og diskrimineringslov.

Som representant Vaaten påpeker, har jeg foreslått å oppheve redegjørelsesplikten. Mange høringsinstanser mener dette vil svekke likestillingen i arbeidslivet og er kritiske til forslaget. Jeg er imidlertid ikke enig i at redegjørelsesplikten er et avgjørende virkemiddel for likestilling i arbeidslivet. Etter mitt syn bidrar ikke redegjørelsesplikten til å motivere arbeidsgivere til likestillingsarbeid og det er heller ikke påvist at redegjørelsesplikten fører til likestilling i arbeidslivet. Undersøkelser indikerer derimot at plikten ikke fungerer i praksis. En undersøkelse utført av Likestillingssenteret indikerer at arbeidsgivere har lite kunnskap om plikten og at likestillingsredegjørelsene ofte er mangelfulle¹. I en Fafo-undersøkelse fra 2010, oppga fire av ti at de trodde plikten kunne ha betydning for kjønnslikestilling i virksomheten, mens samme andel (fire av ti) mente plikten ikke hadde en slik effekt. Virksomhets-

ledere i privat sektor hadde minst tro på redegjørelsespliktenes effekt².

Vi vet at virksomhetene opplever redegjørelsesplikten som byråkratisk og ressurskrevende. Verken arbeidstakerne eller arbeidsgiverne er tjent med en plikt som skaper irritasjon og byråkratisering for næringslivet uten at det gir likestillingsresultater. Et informativt lovverk, god veiledning og spredning av gode praksiser vil derimot være viktig for å bidra til økt kunnskap og motivasjon for å fremme likestilling i virksomhetene. Dette har også støtte i forskning fra Sverige om den svenske aktivitetsplikten. En undersøkelse³ fra 2010 viste at 62 prosent av svenske arbeidsgivere mente likestillingstiltakene de hadde iverksatt i liten grad, eller ikke i det hele tatt, hadde sin bakgrunn i diskrimineringslovgivningens plikt til å arbeide aktivt for likestilling. Arbeidsgiverne fremhevet i stedet at det var viktig å arbeide aktivt for likestilling for å fremstå som en attraktiv, moderne og progressiv arbeidsgiver.

Jeg deler på denne bakgrunn ikke representant Vaatens tro på at et eventuelt bortfall av plikten vil

føre til de negative konsekvensene som representanten skisserer. Denne regjeringen ønsker å styrke diskrimineringsvernet for alle og vi har foreslått flere forbedringer av lovverket som vil styrke kvinners stilling i arbeidslivet. Blant annet vil vi at det skal fremgå helt klart av loven at gravide og personer i foreldrepermisjon har et særlig strengt diskrimineringsvern. Vi har også presisert at diskriminering på grunn av omsorgsoppgaver er forbudt. I tillegg til dette er bestemmelser som er ofte aktuelle for kvinner, som bestemmelsene om likelønn og rettigheter ved foreldrepermisjon (likestillingsloven § 20), foreslått videreført.

Et styrket diskrimineringsvern for den enkelte er sentralt for å styrke likestillingen i virksomhetene. Samtidig skal virksomhetene også ha gode virkemidler for å arbeide aktivt for likestilling, blant annet gjennom en tydeligere aktivitetsplikt og god veiledning. Vi arbeider nå med å følge opp høringen og tar sikte på å fremme forslag om felles likestillings- og diskrimineringslov for Stortinget våren 2017.

SPØRSMÅL NR. 1222

Innlevert 3. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 10. juni 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvordan er fordelingen av antall ansatte/årsverk i Skatteetaten mellom de ulike enhetene (regionene og sentrale enheter) og hvordan har den årlige utviklingen vært siden reorganiseringen i 2008?»

Svar:

Jeg viser til tabell 1 og tabell 2 under som viser utviklingen for henholdsvis antall ansatte og antall netto årsverk i Skatteetaten fordelt på ulike organisasjonsenheter i perioden 2008-2015.

Jeg vil gjerne knytte noen kommentarer til informasjonen i tabellene.

Skatteetaten hadde en økning i antall ansatte og netto årsverk fra 2008 til 2009. Dette skyldes at Skat-

¹ Likestillingssenteret, "Aktivitets- og redegjørelsesplikt", Se også "Diskriminerende barrierer i arbeidslivet, Aktivitets- og rapporteringsplikt som virkemiddel for området nedsatt funksjonsevne", Skog Hansen og Haualand, 2012.

² Mangfold og likestilling i arbeidslivet. Holdninger og erfaringer blant arbeidsgivere og tillitsvalgte", Trondheim, 2010

³ Det er redegjort for undersøkelsen i SOU 2014: 41 kapittel 6, s. 166.

teetaten i forbindelse med omorganiseringen av etaten innførte stillingsstopp i 2008 med påfølgende behov for nyrekruttering i 2009, særlig av IT-kompetanse. Fra 2009 til 2014 har imidlertid det totale antallet ansatte og netto årsverk i Skatteetaten blitt redusert. Etter korrigeringer for innlemmingen av Statens innkrevingssentral i 2015, hadde Skatteetaten en reduksjon i ansatte og netto årsverk også fra 2014 til 2015.

Reduksjonen i antall årsverk i Skatteetaten har skjedd parallelt med at etaten har utviklet stadig bedre tjenester for brukerne og hatt stadig bedre resultater.

Denne utviklingen må forstås på bakgrunn av en omfattende digitalisering av Skatteetatens arbeidsprosesser og dialog med skattyterne. Dette reflekteres i en betydelig reduksjon i antall publikumsbesøk på etatens kontorenheter fra om lag 1 350 000 henvendelser i 2012 til om lag 750 000 henvendelser i 2015. Skatteetatens IT-satsinger har også medført automatiserte og mer effektive arbeidsprosesser. Samlet har dette gitt grunnlag for å realisere gevinster over tid gjennom redusert bemanning i skatteregionene. Jeg vil understreke at en vesentlig forutsetning for denne utviklingen

Tabell 1. Antall ansatte i Skatteetaten fordelt på ulike enheter (2008-2015)¹

Antall ansatte* per 31.12								
Enheter	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Skattedirektoratet	248	278	286	298	310	314	318	341
Skatteetatens IT- og servicepartner	693	854	878	850	906	924	968	961
Skatt Øst	1 751	1 722	1 704	1 666	1 637	1 599	1 508	1 436
Skatt Sør	878	904	896	865	826	788	769	752
Skatt Vest	1 059	1 082	1 137	1 106	1 125	1 068	1 079	1 066
Skatt Midt-Norge	658	649	627	619	629	598	581	602
Skatt Nord	514	560	592	572	561	555	512	499
Skatteopplysningen	300	339	362	351	354	354	348	326
Sentralskattekontoret for storbedrifter *							70	136
Statens Innkrevingssentral								355**
Oljeskattekontoret	40	46	45	46	45	49	49	51
Totalt	6 141	6 434	6 527	6 373	6 393	6 249	6 202	6 525

¹Antall ansatte omfatter alle som har et tilsetningsforhold i Skatteetaten, inklusive ansatte med ulike former for permisjon.

*Sentralskattekontoret for storbedrifter (SFS) ble etablert som egen driftsenhet f.o.m 01.01.2014 som ledd i den strategiske satsningen på storbedrifter, og om lag 60 stillinger fra etatens driftsenheter er omdisponert til denne virksomheten. Frem til 01.01.2014 lå SFS under Skatt Øst.

**Statens Innkrevingssentral (SI) ble en del av Skatteetaten f.o.m 01.01.2015.

Tabell 2. Antall netto årsverk i Skatteetaten fordelt på ulike enheter (2008-2015)

Netto årsverk*** per 31.12								
Enheter	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Skattedirektoratet	230	257,1	268,2	279,4	297,1	303,7	306,8	325,9
Skatteetatens IT- og servicepartner	652	783,2	813	796,7	839,5	870,6	916,5	907,2
Skatt Øst	1 546	1 575,8	1 575,8	1 549,3	1 514,4	1 477,2	1 389,8	1 331,9
Skatt Sør	795	819,1	826,1	791,3	759,9	731,9	706,7	691,3
Skatt Vest	964	1 001,5	1 054	1 011,5	1 027,1	961	983,9	985,9
Skatt Midt-Norge	594	591,8	570,3	564,3	578,4	554,1	534,9	554
Skatt Nord	471	525	559	546,3	529,1	527,9	486,9	474,3
Skatteopplysningen	277	313,6	330,9	321	315,2	325	317,1	290,4
Sentralskattekontoret for storbedrifter				0	0	0	69,4	133,3
Statens Innkrevingssentral				0	0	0	0	329,1
Oljeskattekontoret	37	41,6	44,4	43,9	42,6	47,4	48,4	48,6
Totalt	5 567	5 908,7	6 041,7	5 903,7	5 903,4	5 798,8	5 760,48	6 071,9

***Netto årsverk omfatter antall brutto årsverk minus alle former for permisjoner uten lønn og foreldrepermisjoner. Netto årsverk gir et bilde av antall årsverk i arbeid.

har vært oppbygging av kompetansemiljøer for IT-utvikling i Skatteetatens IT- og servicepartner (SITS) og Skattedirektoratet.

Skatteetaten ble i 2008 omorganisert ved at de tidligere fylkesskattekontorene ble erstattet av fem skatteregioner underlagt Skattedirektoratet. Samtidig fikk etaten landsdekkende vedtaksmyndighet, noe som innebærer at oppgaver kan behandles i hele landet. Skatt nord har i perioden 2008-2015 har hatt en økning i antall ansatte og netto årsverk, mens Skatt øst har hatt en reduksjon. Dette skyldes blant annet at de fleste selvangivelser fra Oslo blir behandlet av Skatt nord.

Samtidig ble det i 2008 opprettet landsdekkende funksjoner som Skatteopplysningen (SOL) og Skatteetatens IT- og servicepartner (SITS). Det ble også etablert andre landsdekkende funksjoner for ulike ser-

vicetjenester i etaten. De ansatte i etatens landsdekkende funksjoner har sitt daglige virke i driftsenheter over hele landet, men er organisatorisk tilknyttet SOL, SITS og Skattedirektoratet. Som eksempel kan nevnes at det arbeider et betydelig antall ansatte for SITS i Lillehammer og Grimstad. I disse byene har Skatteetaten har bygd opp betydelige kompetansemiljø, og hadde i 2015 hhv. 128 og 322 ansatte. Videre arbeider kun 43 av Skatteopplysningens de 326 ansatte i Oslo, mens resten arbeider i Leikanger, Steinkjer, Bodø, Hamar, Bergen, Trondheim og Kristiansand. Jeg vil også nevne at Statens innkrevingssentral er lokalisert i Mo i Rana. Samlet innebærer dette at et organisatorisk skille mellom sentrale og regionale enheter ikke gir et representativt bilde av den geografiske fordelingen av arbeidsplassene.

SPØRSMÅL NR. 1223

Innlevert 3. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 14. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Sykehuset Telemark HF har mottatt endeleg rapport frå Fylkeslegen i Telemark, som konstaterer fleire svært alvorlege lovbrøt.

Vil statsråden instruere Helse Sør Øst om å gjennomføre nødvendige utskiftingar i statens styrerepresentantar i styret i Sykehuset Telemark HF, slik at Fylkeslegens rapport får ein naturleg konsekvens for dei som ikkje har gjort ein god nok jobb?»

GRUNNGJEVING:

Sykehuset Telemark HF har mottatt endeleg rapport frå Fylkesmannen i Telemark, som konkluderer med lovbrøt: Pasientbelegget er uforsvarleg høgt på to sengepostar, føretaket sikrar ikkje forsvarleg bemanning og pasientar som blir lagt på andre sengepostar enn dei skulle vore, får ikkje forsvarleg oppfølging. Fylkeslegen skildrar avvika som svært alvorlege, som kan få store konsekvensar for pasientane.

Tilsynet starta etter at Fylkesmannen i Telemark fekk skriftleg varslings frå føretakstillitsvalde for Yngre Legers Forening (YLF) i Telemark. Saka si alvorlighetsgrad blei etter kvart tydeleg, og det blei understreka blant anna av fleire saker med alvorlege komplikasjonar i pasientbehandlninga ved Sykehuset Telemark HF i Skien i løpet av 2015. Det vart blant anna meldt 3 saker med dødsfall i Kirurgisk klinikk, dessutan vart

det meldt om ein alvorleg hending i Medisinsk klinikk som nesten enda med dødsfall. I alle dei fire sakene blei det konstatert uforsvarlege pasientbehandling, og i alle fire sakene var det indikasjonar på at saken hadde samanheng med høgt pasientbelegg og stor arbeidsmengde for personalet.

Spørsmålsstillar meiner at denne rapporten må få konsekvensar for dei ansvarlege.

Svar:

Helsetilsynet har gjennomført tilsyn ved Sykehuset Telemark, hvor de har sett på pasientbelegget og om det har vært gitt et forsvarlig pasienttilbud ved kirurgisk klinikk og medisinsk klinikk i Skien. Sykehuset Telemark har opplyst at de tar tilsynssaken svært alvorlig, og at de vil bruke rapporten til læring og forbedring, i tillegg til de tiltakene som de allerede har satt i verk. Sykehuset har frist til 15. oktober med å lukke avvike- ne. Jeg legger til grunn at styret ved Sykehuset Telemark følger opp denne saken videre.

Helsetilsynet har som tilsynsmyndighet ansvar for å vurdere om tjenestene ved sykehuset blir drevet på en faglig forsvarlig måte, og i tråd med lovkravene. Nå som helseforetaket har mottatt den endelige rapporten, skal man inn i en prosess for å korrigere de pliktbruddene som er påvist gjennom tilsynet. Fylkesmannen oppgir at Sykehuset Telemark allerede er i gang med

sitt forbedringsarbeid. Sykehuset har frist frem til 15. oktober 2016 med å lukke avvikene og gi en tilbakemelding til Fylkesmannen om dette.

Jeg vil avslutningsvis understreke at det er styret i det regionale helseforetaket som har ansvar for å vurdere styrene i helseforetakene sin utøvelse av oppdraget.

SPØRSMÅL NR. 1224

Innlevert 3. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 14. juni 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Viser til ordningen med gratis kjernetid i barnehagen.

Kan regjeringen svare på hvor mange barn har hatt rett til gratis kjernetid i barnehagen under forsøksordningen for 4-5 åringer, hvor mange barn i aldersgruppen 3, 4 og 5 år vil få det i den nye ordningen, og hvor mange fordelt på de samme aldersgruppene ville få dette dersom inntektsgrensen settes til 500 000 og 600 000 (oppgitt i tall for hele landet og hver for seg i områdene i Drammen, Bergen og Oslo)?»

BEGRUNNELSE:

Ordningen med gratis kjernetid er fra 1. august neste år utvidet til å gjelde treåringer. 3-5 åringer kan etter dette ha rett til gratis kjernetid dersom de lever i familier med inntekt under 417 000 kroner.

For forsøksordningen i Groruddalen, områder i Drammen og Bergen fra 2007-2008, som har økt minoritetbarns deltakelse i barnehage, er det ikke satt en slik inntektsgrense.

Det er viktig å få kunnskap om hvordan ny ordning vil slå ut og om den vil gi færre eller flere barn, generelt og i områdene som har vært med i forsøksordningen spesielt, rett på gratis kjernetid i barnehagen.

Svar:

1. august 2015 ble det innført en ordning der 4- og 5-åringer i familier med en samlet husholdningsinntekt under en grense fastsatt av Stortinget har rett på gratis kjernetid, forstått som 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. For barnehageåret 2015/2016 er denne inntektsgrensen fastsatt til 405 000 kroner. Ordningen er regulert i forskrift om foreldrebetaling i barnehagen, og er søknadsbasert med siste års selvangivelse som dokumentasjonsgrunnlag. Fra 1. august 2016 utvides ordningen slik at også 3-åringer har rett til gratis kjernetid, og inntektsgrensen prisjusteres til 417 000 kroner.

Basert på inntektsstatistikk som Kunnskapsdepartementet har bestilt fra SSB, er det estimert at om lag 13 prosent av alle 4- og 5-åringer har rett til gratis kjernetid etter ordningen som ble innført 1. august 2015, noe som betyr at om lag 16 500 4- og 5-åringer har rett til gratis kjernetid barnehageåret 2015/2016. I den årlige rapporteringen fra kommunene og barnehagene til Utdanningsdirektoratet, oppgir kommunene at høsten 2015 har totalt 10 000 4- og 5-åringer fått gratis kjernetid.

Forsøksordningen med gratis kjernetid har hatt en noe ulik innretning i de ulike områdene som har vært omfattet. I tillegg har det blitt gitt midler til rekrutteringstiltak og tiltak rettet mot foreldrene. I bydelene i Groruddalen og Søndre Nordstrand har alle 4- og 5-åringer fått tilbud om gratis kjernetid gjennom forsøksordningen. I bydelen Gamle Oslo har 3-5-åringer under en inntektsgrense fått tilbud om gratis kjernetid, og i 2014 var denne inntektsgrensen 300 000 kroner, alle disse er altså omfattet av den nasjonale ordningen fra august 2016. Drammen kommune fikk tidligere (frem til og med våren 2014) tilskudd til gratis kjernetid i barnehage i to områder i kommunen (Fjell og deler av Strømsø). Fra og med høsten 2014 har alle barn i familier med lav inntekt i hele kommunen fått gratis barnehage, og midlene til gratis kjernetid har blitt brukt på dette. Bergen kommune har fått midler til å tilby gratis kjernetid til barn i tre skolekretser i Årstad. Kommunen besluttet at de ikke vil søke støtte til gratis kjernetid i barnehage i 2016, men kun be om støtte til foreldretiltak og rekruttering, og benytte seg av den nasjonale ordningen med gratis kjernetid.

Det var om lag 4 500 4- og 5-åringer som gikk i barnehage i Søndre Nordstrand og bydelene i Groruddalen høsten 2015, og alle 4- og 5-åringer som bor i disse bydelene fikk gratis kjernetid. Noen av disse er også sikret gratis kjernetid grunnet lav inntekt gjennom den nasjonale ordningen. Alle kommuner og bydeler i Oslo har gjennom BASIL rapportert inn hvor mange som fikk gratis kjernetid og/eller annen reduksjon i foreldrebetalingen for en barnehageplass. Høs-

ten 2015 fikk 444 barn i Gamle Oslo gratis kjernetid, om lag 600 barn i Drammen fikk gratis barnehage og 324 barn i Bergen fikk gratis kjernetid. Alle disse fikk gratistilbudet grunnet lav inntekt.

For barnehageåret 2016/2017 anslår Kunnskapsdepartementet at om lag 25 000 3-5- åringene har rett på gratis kjernetid. Dette er basert på inntektsstatistikk og befolkningsstatistikk fra SSB. I tabellen under er det estimert hvor mange i de ulike aldersgruppene som har rett på gratis kjernetid ved den gjeldende inntektsgrensen og dersom den heves til henholdsvis 500 000 eller 600 000 kroner, både for landet som helhet og i de byene/bydelene som har vært med i forsøksordningen med gratis kjernetid.

Departementet understreker at det er usikkerhet knyttet til estimatene. Vi vil også påpeke at det vil være noen 3- 5- åringene som allikevel ikke vil gå i barnehage. Det kan enten være fordi foreldrene ikke kjenner til ordningen eller at de av ulike årsaker ikke ønsker at barnet skal gå i barnehage til tross for at det er mulighet for et gratis deltidstilbud. Kunnskapsdepartementet

har ikke oversikt over husholdningens inntekt til de barna som går i barnehage, men kommunene rapporterer i desember på hvor mange barn som har fått gratis kjernetid, det vil derfor foreligge en oversikt over hvor mange som faktisk benytter retten til gratis kjernetid.

I høringen av ordningen med gratis kjernetid ble det varslet at denne ordningen og ordningen med et nasjonalt minstekrav til reduksjon i foreldrebetalingen skulle evalueres innen 2018. Kunnskapsdepartementet har startet prosessen med å innhente kunnskapsgrunnlag til å kunne gjøre en slik evaluering, og et av temaene som søkes kartlagt er bruk av disse ordningene, og eventuell årsak til at noen ikke benytter seg av tilbud om gratis kjernetid og/eller redusert foreldrebetaling.

Inntektsgrense	417 000 kroner			500 000 kroner			600 000 kroner		
Alder	3 år	4 år	5 år	3 år	4 år	5 år	3 år	4 år	5 år
Hele landet	8 100	8 200	8 400	10 600	10 700	11 000	13 700	13 900	14 200
Groruddalen, Gamle Oslo og Søndre Nordstrand									
Bergen	750	700	700	900	850	850	1 050	1 000	1 000
Drammen	400	400	400	500	500	500	700	700	700
	150	150	150	200	200	200	250	250	250

SPØRSMÅL NR. 1225

Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 13. juni 2016 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Vil forsvarsministeren sørge for at Forsvaret holder flystripa på Rygge operativt tilgjengelig for nødvendige flygninger også etter at den sivile flyplassaktiviteten legges ned i november?»

BEGRUNNELSE:

Styret i AIM har vedtatt å etablere motorvedlikeholdet for F-35 på Rygge. Det vil være en virksomhet som er avhengig av at flystripa på Rygge er tilgjengelig, og etter at den sivile lufthavnen legges ned i november, slik styret i RLS har vedtatt.

Det er Forsvaret som eier flystripe og som da må ta ansvar for at den er tilgjengelig for nødvendige flyvninger, noe som vil være helt nødvendig for AIMs virksomhet og muligheter for å vinne nye vedlikeholdskontrakter.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 6. juni 2016 med spørsmål fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen (A) om Forsvaret vil holde flystripa på Rygge operativt tilgjengelig for nødvendige flygninger også etter at den sivile flyplassaktiviteten legges ned 1. november 2016.

I dag opererer Forsvaret kun helikopter på permanent basis på Rygge. Forsvarets behov for rullebane og nødvendige brann- og redningstjenester er derfor

begrenset. Utover dette er Rygge i gjeldende langtidsplan forutsatt å kunne ivareta høy luftmilitær beredskap (HLB). Det vil derfor i perioder være behov for å holde hele eller deler av rullebanen tilgjengelig.

Luftforsvaret har allerede igangsatt et arbeid for å vurdere ulike løsninger for å sikre at Forsvarets behov på Rygge blir ivaretatt også etter 1. november 2016 når Rygge sivile lufthavn AS (RSL) har varslet at de vil avvikle sin virksomhet. Ambisjonsnivået for ny driftsløsning må sees i lys av behandlingen av ny langtidsplan for Forsvaret.

Eventuelt redusert tilgang til rullebane vil, Ifølge AIM Norway SF, ikke påvirke de aktiviteter som ligger til grunn for AIM Norway SFs etablering av motordepot på Rygge. Øvrige potensielle vedlikeholdsoppdrag vil kunne være avhengig av tilgang på rullebane, men i begrenset og forutsigbart omfang og frekvens.

SPØRSMÅL NR. 1226

Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 14. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«I forslaget til RNB 2016 skriver regjeringen at skatteuttak på 2,2 mrd. kr. til alderspensjonister, redusert avkortning til pensjonistpar på 2,7 mrd. kr. og 82 mill. kr. til enslige minstepensjonister gir positiv kjøpekraftsutvikling i årene 2015-2017, tross to år med negativ regulering av løpende pensjoner.

Hva er fordelingsvirkningene av disse pensjons- og skatteendringene for de ulike pensjons- og trygdemottakerne etter sivil status og i ulike inntektsgrupper?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet ble stilt av undertegnede som oppfølgings-spørsmål i den ordinære spørretimen i Stortinget 1. juni 2016, men ble ikke besvart. Pensjonistforbundet har vist til at de nevnte skatteuttakene, den reduserte avkortningen for pensjonistpar og tillegget til enslige alderspensjonister med minstepensjon ikke omfatter alle, og at de som ikke omfattes, kommer dårligere ut enn andre. Det er derfor av interesse for Stortinget å få vite hvilke fordelingsvirkninger disse endringene isolert sett har hatt, og hvordan de påvirker inntektsutviklingen for ulike pensjons- og trygdemottakere etter at årets trygdeoppgjør er gjennomført.

Svar:

Økt minstepensjon for enslige fra 1. september 2016 bidrar til økt realvekst i enslige minstepensjonisters alderspensjon i 2016 og 2017. Siden økningen først får full effekt i 2017 er effekten sterkere i 2017 enn 2016. Økt grunnpensjon for gifte/samboende bidrar også til økt realvekst i alderspensjonen for alle gifte/samboende alderspensjonister. Det er anslått at den gjennomsnittlige effekten er om lag 4000 kroner på årsbasis. En økning i form av et fast kronebeløp vil gi en større prosentvis økning jo lavere pensjonsnivå. Økningen i kroner avhenger imidlertid av en rekke forhold. Minste pensjonsnivå for gifte og samboende vil som følge av økt grunnpensjon øke med snau 4500 kroner på årsbasis fra 1. september. Gifte og samboende som er født i 1943 eller tidligere, og yngre alderspensjonister som har kompensert for effekten av levealdersjusteringen, vil få en økning på 4600 kroner. Alderspensjonister som har tatt ut alderspensjon før 67 år vil få en lavere økning. Hvor stor andel av pensjonen en slik økning utgjør vil i tillegg avhenge av nivået på alderspensjonen.

Tabell 1 viser regelendringenes bidrag til vekst i pensjoner i 2016 og 2017 gitt anslag på alminnelig lønnsvekst i 2017 på 2,8 prosent. Til grunn for tallene

for alderspensjon over minstenivå til gifte er det forutsatt en årlig alderspensjon på 224 000 kroner i 2015, og

en økning i grunnpensjonen på 4000 kroner på årsbasis fra 1. september 2016.

Tabell 1. Bidrag til realvekst i 2016 og 2017 (anslag) for alderspensjon på ulike nivåer av økt grunnpensjon for gifte/samboende og økt minstepensjon for enslige fra 1. september 2016.

Prosentpoeng

	2016	2017
Minstepensjon, høy sats	0,8 %	1,5 %
Minstepensjon, ordinær sats	0,9 %	1,8 %
Minstepensjon, lav sats	1,1 %	2,1 %
Alderspensjon over minstenivå for gifte	0,6 %	1,2 %

Tabell 2 viser samlet realvekst fra 2015 til 2017 som følge av regulering, grunnpensjon for gifte/samboende og økt minstepensjon for enslige, gitt anslag på lønns- og prisvekst i 2017 på henholdsvis 2,8 og 2,1 prosent.

Tabell 2. Anslag på realvekst i alderspensjon på ulike nivåer 2015–2017 som følge av regulering, økt grunnpensjon for gifte/samboende og økt minstepensjon for enslige fra 1. september 2016. Prosentpoeng

	2015–2017
Minstepensjon, høy sats	1,6 %
Minstepensjon, ordinær sats	2,0 %
Minstepensjon, lav sats	2,5 %
Alderspensjon over minstenivå for gifte	0,6 %

For å belyse fordelingsvirkninger av økt grunnpensjon for gifte/samboende og økt minstepensjon til enslige har Arbeids- og velferdsdirektoratet foretatt beregninger gjennom statistisk mikrosimulering for mottakerne av alderspensjon i april 2016. For hver enkelt av disse har direktoratet beregnet størrelsen på alderspensjonen før og etter regelendringene fra 1. september 2016. Det er også tatt hensyn til den årlige reguleringen av alderspensjonen med virkning fra 1. mai 2016. Beløpene er oppgitt som årlig alderspensjon.

I praksis vil dette si at månedsbeløpet for september 2016 er omregnet til årsbeløp (multiplisert med 12).

Av de totalt ca. 877 000 alderspensjonistene i april 2016 hadde om lag 521 000 personer en alderspensjon beregnet ut fra en grunnpensjonssats tilsvarende 0,85 G. Dette innebærer at de var gift eller samboende, bodde sammen med ektefellen/samboeren, og hadde en ektefelle/ samboer som enten mottok pensjon selv eller hadde en årlig inntekt på minst 2 G. De resterende 356 000 personene hadde en alderspensjon beregnet ut fra

en grunnpensjonssats på 1 G. Det innebærer at de var enslige, eller at de var gift/samboende med ektefelle/samboer som ikke mottok pensjon og hadde årlig inntekt under 2 G, eller de bodde adskilt fra ektefellen.

I det følgende er førstnevnte gruppe omtalt som «gift/samboende» og den andre gruppen som «enslige», selv om sistnevnte gruppe også inkluderer en mindre gruppe gifte/samboende pensjonister som omfattes av samme grunnpensjonssats som enslige.

Tabell 3 og 4 viser årlig alderspensjon per september 2016 før og etter regelendringene for henholdsvis enslige og gifte/samboende alderspensjonister, sortert etter desiler. Desilene er fastsatt ut fra nivået på årlig alderspensjon før regelendringen. Desil 1 er beregnet ut fra gjennomsnittsverdiene for de 10 prosent av alderspensjonistene med gitt sivilstand som hadde den

laveste årlige alderspensjonen. Tilsvarende gjelder for de øvrige desilene.

Vær oppmerksom på at tabell 3 og 4 også inkluderer alderspensjonister bosatt i utlandet, alderspensjonister med redusert trygdetid og alderspensjonister som har tatt ut gradert alderspensjon. Desil 1 vil i særlig stor grad bestå av alderspensjonister med redusert trygdetid og/eller gradert uttak. Mange av disse kan ha vesentlige andre inntekter. For de med redusert trygdetid gjelder dette for eksempel supplerende stønad eller pensjoner fra andre land. For de med redusert uttaksgrad gjelder dette typisk arbeidsinntekt. Mange av alderspensjonistene generelt vil også ha andre inntekter, blant annet arbeidsinntekt, tjenstepensjoner, kapitalinntekter og privat AFP.

Tabell 3. Endring i årlig alderspensjon fra 1. september 2016 for enslige alderspensjonister¹, etter desil.

Desil	Alderspensjon før endring	Alderspensjon etter endring	Differanse	Differanse i prosent av alderspensjon før endring
1	107 300	108 900	1 600	1,5
2	179 700	183 700	4 000	2,2
3	185 200	186 600	1 400	0,8
4	203 300	203 300	0	0,0
5	219 800	219 800	0	0,0
6	234 800	234 800	0	0,0
7	250 700	250 700	0	0,0
8	269 600	269 600	0	0,0
9	293 700	293 700	0	0,0
10	340 400	340 400	0	0,0
I alt	228 500	229 200	700	0,3

Kilde: Arbeids- og velferdsdirektoratet.

¹ Inklusiv en liten gruppe gifte/samboende alderspensjonister som har grunnpensjonssats 1 G – se omtale over.

Tabell 4. Endring i årlig alderspensjon fra 1. september 2016 for gifte/samboende alderspensjonister², etter desil.

Desil	Alderspensjon før endring	Alderspensjon etter endring	Differanse	Differanse i prosent av alderspensjon før endring
1	92 700	95 300	2 600	2,8
2	145 200	149 600	4 400	3,0
3	173 800	178 100	4 300	2,5
4	201 100	205 200	4 100	2,0
5	223 500	227 700	4 200	1,9
6	243 200	247 500	4 300	1,8
7	263 200	267 500	4 300	1,6
8	283 300	287 700	4 400	1,6
9	309 300	313 700	4 400	1,4
10	354 300	358 800	4 500	1,3
I alt	229 000	233 100	4 100	1,8

Kilde: Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Finansdepartementet oppdaterte 15. desember 2015 fordelingsvirkninger av skatteopplegget for 2016 på sine nettsider (<http://www.statsbudsjettet.no/Statsbudsjettet-2016/Artikler/Fordelingsvirkning-av-skattesatsene/>). Tabell 5 gjengir fordelingsvirkningene for alderspensjonister.

Tabell 3. Gjennomsnittlig endring i skatt for alderspensjonister (personer med rett til særskilt skattefradrag for pensjonister). Vedtatte skatteendringer sammenlignet med referansesystemet for 2016. Negative tall betyr lettelser. Kroner

Bruttoinntekt i kr	Antall	Gjennomsnittlig endring i skatt	Endring i pst. av bruttoinntekten	Herav: Gjennomsnittlig endring i formuesskatt
0–150 000	36 800	-100	0,0	-100
150 000–200 000	115 500	-100	-0,1	-100
200 000–250 000	138 100	-300	-0,2	-200
250 000–300 000	127 300	-500	-0,2	-200
300 000–350 000	115 300	-500	-0,2	-300
350 000–400 000	88 800	-700	-0,2	-400
400 000–450 000	60 100	-900	-0,2	-400
450 000–500 000	41 400	-1 100	-0,2	-500
500 000–600 000	50 300	-1 400	-0,3	-500
600 000–750 000	42 900	-1 600	-0,2	-400
750 000–1 mill.	32 400	-1 700	-0,2	-400
1 mill.–2 mill.	22 600	-1 800	-0,1	-300
2 mill. og over	4 400	9 900	0,3	1 000
I alt	875 900	-600	-0,2	-300

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

² Eksklusiv en liten gruppe gifte/samboende alderspensjonister som har grunnpensjonssats 1 G – se omtale over.

SPØRSMÅL NR. 1227**Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 10. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«I Stortingets ordinære spørretime 1. juni 2016 sa statsråden at unntaket i pensjonsforliket om at reguleringsprinsippene for løpende pensjoner kan fravikes etter en vurdering av "særlige forhold" gjelder "noe annet" enn situasjoner der pensjonistene i flere sammenhengende oppgjør får negativ kjøpekraftsutvikling, mens andre går i pluss.

Hvilken begrunnelse har statsråden for dette, og hvilke situasjoner og forhold mener statsråden dekkes av begrepet "særlige forhold"?»

BEGRUNNELSE:

Av Ot. prp. nr. 37 (2008-2009) framgår det at løpende pensjoner skal reguleres med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten. Av forenklingshensyn ble det foreslått og vedtatt at denne reguleringen teknisk skulle gjennomføres ved at pensjonene reguleres med lønnsveksten, fratrukket en fast faktor på 0,75 pst. Det ble vist til at det ville gi en negativ kjøpekraftsutvikling når reallønnsveksten er positiv, men lavere enn 0,75 pst., mens en faktisk gjennomsnittsberegning av lønn og pris, bare ville gi negativ utvikling for pensjonister når lønnsutviklingen er negativ. Basert på erfaringstall ble risikoen ved den valgte løsningen vurdert som relativt liten. Nå viser tall fra Arbeids- og sosialdepartementet, gjengitt i Aftenposten 1. juni 2016, at denne situasjonen forventes å oppstå både i 2015, 2016, 2017 og 2018. I nevnte proposisjon sies det (side 133) at organisasjonenes drøftingsrett videreføres. I drøftingene skal det blant annet foretas en vurdering av om det foreligger særlige forhold som det eventuelt bør tas hensyn til. Stortingsflertallet ga sin tilslutning til dette.

Proposisjonen sier ikke at situasjoner der den relativt lave risikoen for negativ utvikling i kjøpekraft for pensjonister, men der andre får positiv utvikling, likevel slår til, er unntatt fra vurderingen av "særlige forhold som det eventuelt bør tas hensyn til".

I debatten om trygdeoppgjøret for 2015 uttalte saksordfører fra et av regjeringspartiene at redusert kjøpekraft er et slikt særlig forhold, uten at daværende statsråd avkreftet dette. Tvert i mot uttalte statsråden da at man også framover skulle vurdere om det skulle kompenseres for eventuelle etterslep på samme måte som det har vært praksis i alle år med trygdeoppgjør. Selv om det har vært skifte av statsråd, er det samme regjering som sitter. Det er derfor av interesse for Stortinget å få et klart svar på hva regjeringen definerer som "særlige forhold". I nevnte spørretime viste statsråden til at en del av begrunnelsen for at Stortinget

ikke får seg forelagt sak om trygdeoppgjøret for 2016, og dermed heller ikke resultatet av den for Stortinget varslede gjennomgangen av reguleringsprinsippene for trygdeoppgjørene, var at representanter for alle partiene på Stortinget ble grundig orientert om regjeringens vurderinger og konklusjoner vedrørende trygdeoppgjøret for 2016 i møte på statsministerens kontor 15. mars i år. Undertegnede finner derfor grunn til å minne om at slike uformelle møter ikke er det samme som at Stortinget er orientert. Stortinget er i forslaget til RNB for 2016 gitt en orientering om regjeringens konklusjon, men det framgår ikke der om "særlige forhold" har vært vurdert eller med hvilken begrunnelse negativ kjøpekraftsutvikling nå, i motsetning til i fjor, ikke omfattes av begrepet "særlige forhold".

Svar:

Gjeldende regler for gjennomføring av reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner bygger på de tidligere retningslinjene som gjaldt fram til 2011, men er nå nedfelt i forskrift 6.5.2011 nr. 465 om beregning av lønnsveksten som skal benyttes ved regulering av grunnbeløpet og alderspensjon i folketrygden. I forbindelse med høringen av forskriften, jf. høringsnotat

24. juni 2009 punkt 2, ble det vist til de tidligere retningslinjene og den definisjonen av særlige forhold som der kom til uttrykk, jf. Innst. S nr. 223 (2002-2003). I forskriften § 2 går det fram at spørsmålet om særlige forhold dreier seg om særlige forhold som har påvirket lønnsutviklingen for enkeltgrupper, og om effekten av dette skal holdes utenfor ved beregningen av lønnsveksten. Dette er også nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 37 (2008-2009) Om lov om endringer i folketrygdloven (ny alderspensjon) (side 133 – 134).

Utgangspunktet for reguleringen av folketrygdens grunnbeløp og pensjoner er forventet lønnsutvikling i reguleringsåret i henhold til regjeringens anslag i revidert nasjonalbudsjett, justert for eventuelle avvik mellom faktisk og forventet inntektsutvikling siste to år. Faktisk inntektsutvikling går fram av hovedrapporten fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) og skal tilsvare gjennomsnittlig årslønnsvekst for lønnstakere under ett. Det kan være tilfeller hvor det foreligger særlige forhold som har påvirket lønnsutviklingen for enkeltgrupper. Dette kan ha innvirket på fastsettelsen av gjennomsnittlig årslønnsvekst, som igjen ligger til grunn for faktisk lønnsutvikling for det enkelte år som framgår av hovedrapporten fra TBU. Spørsmålet om særlige forhold i forbindelse med trygdeoppgjøret er begrenset til slik

avvikende lønnsutvikling for enkeltgrupper, det vil si forhold som påvirker tallgrunnlaget for reguleringen.

Det er svært sjelden det foreligger særlige forhold som nevnt, som det eventuelt skal tas hensyn til i forbindelse med reguleringen av pensjoner. Sist dette ble gjort var i 2002, da særskilte elementer i lønnsoppgjøret for skoleverket ble holdt utenfor. Det er partene i trygdeoppgjøret, det vil si regjeringen eller pensjonistenes, de funksjonshemmedes og arbeidstakernes orga-

nisasjoner, som kan ta opp spørsmålet i drøftingsmøtene.

På bakgrunn av ovenstående er særlige forhold i forbindelse med reguleringen av folketrygdens grunnbeløp og pensjoner etter min oppfatning klart avgrenset til en særlig lønnsutvikling for enkeltgrupper, og om dette skal holdes utenfor ved beregning av lønnsveksten. Nedgang i realinntekt for pensjonistene er etter mitt syn ikke å anse som særlige forhold slik dette er definert i gjeldende regler.

SPØRSMÅL NR. 1228

Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 9. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Eg viser til den nylege hendinga der ein incestdømt fange skulle reise aleine med fly frå Lakselv til Bergen, men rømte under mellomlanda på Gardermoen.

Er det vanleg praksis hos Kriminalomsorga at dei lar fangar som blir omplasserte frå eitt fengsel til eit anna reise utan tilsyn og vakter?»

GRUNNGJEVING:

Saka gjeld ein mann i 40-åra som var dømt til åtte års fengsel for grove overgrep mot sin eiga dotter og ei anna jente. Han sona i Vadsø fengsel, men fekk lov til å reise aleine til Bergen 22. april. Etter han landa på Gardermoen sette han seg aldri på flyet til Bergen. Han har no vore på frifot i over ein månad. Saka har blitt omtalt i fleire aviser og vitnar om ein uakseptabel måte å handtere potensielt farlege fangar på. Det har mellom anna kome fram at dottera sin bistandsadvokat ikkje fekk vita om at mannen hadde rømt før det var gått ein månad. Det tok også over ein månad før det vart levert politimelding i saka.

Svar:

Jeg ser svært alvorlig på slike hendelser, og jeg er opptatt av å få frem alle fakta rundt den konkrete saken. Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) gjennomgår alle sider ved saken og departementet vil motta en rapport når KDI er ferdig med gjennomgangen.

Jeg kan likevel informere om det ikke er vanlig praksis i kriminalomsorgen å la domfelte som ikke er i permisjonsrutine reise alene i forbindelse med overføring fra et høyt sikkerhetsfengsel til et annet. Som hovedregel skal domfelte transporteres mellom fengsler med høyt sikkerhetsnivå med følge av minst to tjenestemenn. Jeg kan også opplyse at den domfelte ble etterlyst den 22. april og politianmeldt den 5. mai. Kriminalomsorgen har for øvrig ikke adgang til å varsle bistandsadvokater uten at det foreligger samtykke fra de fornærmede selv.

SPØRSMÅL NR. 1229**Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 10. juni 2016 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Elisabeth Vik Aspaker****Spørsmål:**

«Hvis grunnen til at rettsakten om smarte fartsskrivere må ha Stortingets samtykke, er det som pressemeldingen varsler, hvordan skal regjeringen sikre at "installatører, fartsskriververksteder og fabrikanter har et godt omdømme"?»

BEGRUNNELSE:

I Europautvalgets møte 1. juni sa statsrådet på spørsmål om hvorfor det er tatt forbehold om Stortingets samtykke for rettsakten om smarte fartsskrivere i tunge kjøretøy følgende: "Det som gjør at saken skal til Stortinget, er at den handler om typegodkjenning av disse fartsskriverne, og at det er en type myndighet som vi mener kan overføres til EU. Så det er rett og slett hva slags teknisk utstyr som kan benyttes. Det vil kreve endring i vegtrafikkloven, og denne myndigheten vil bli foreslått overført til EU".

I pressemeldingen etter møtet i EØS-komiteen er forklaringen en helt annet. Der står det: Rettsakten ble innlemmet i EØS-avtalen med forbehold om Stortingets samtykke. Det henger sammen med kravet om at landene sikrer at installatører, fartsskriververksteder og fabrikanter har et godt omdømme.

Svar:

EØS-komiteen fattet 3. juni 2016 beslutning om å innlemme forordning (EU) nr. 165/2014 av 4. februar 2014 om fartsskrivere innen vegtransport i EØS-avtalen. Fra norsk side ble det tatt forbehold om Stortingets samtykke. Grunnen var at gjennomføringen av forordningen krever lovendring.

Hovedformålene med forordningen er å redusere overtredelser av kjøre- og hviletidsbestemmelsene, blant annet ved å hindre juks og manipulasjon med fartsskriver, og derigjennom øke trafikksikkerheten, verne sjåførene og fremme like konkurransevilkår. Forordningen skal også bidra til å redusere administrative kostnader for transportforetakene og kontrollmyndighetene, og å modernisere regelverket.

Artikkel 24 slår fast at medlemsstatene skal sikre at installatører av fartsskrivere, fartsskriververksteder og fabrikanter, er kompetente og pålitelige, samt at de skal ha godt omdømme. Kravet om godt omdømme er tolket som et vandelskrav. For det formålet skal medlemsstatene fastsette nasjonale prosedyrer for å sikre at personalet har forsvarlig opplæring, at fartsskriververkstedene har tilgjengelig og nødvendig utstyr, og at installatørene, verkstedene og fabrikantene har godt omdømme. Kravet om "godt omdømme" er vurdert slik at det er nødvendig med en tilføyelse i vegtrafikkloven om innhenting av vandelsopplysninger for sentrale personer ved fartsskriververkstedene. Samferdselsdepartementet vil fremme en proposisjon med de nødvendige lovendringer. Det er behovet for denne lovendringen som gjør at Stortingets samtykke er nødvendig.

Forordningen legger for ordens skyld enkelte tilføyelser til Kommisjonen som imidlertid ikke krever lovendring eller samtykke.

I henhold til artikkel 12 nr. 3 er sikkerhets sertifikat og interoperabilitetssertifikat nødvendig for å få typegodkjent fartsskriver i den enkelte medlemsstat. Sikkerhets sertifikatet og interoperabilitetssertifikat skal utstedes av Kommisjonens organer. Omfanget av myndigheten som legges til disse organene er svært begrenset. Ordningen har også liten praktisk betydning i Norge, siden det per i dag ikke forekommer produksjon av fartsskrivere i Norge. Vurderinger er derfor at det anses som akseptabelt at Europakommisjonen utpeker de nevnte organene også med virkning for EØS/EFTA-statene, da dette vurderes som en lite inngripende myndighetsoverføring.

Artikkel 16 nr. 5 etablerer en prosedyre hvor tvister mellom medlemsstatene om gyldigheten av en typegodkjenning av fartsskrivere skal avgjøres av Europakommisjonen. Bestemmelsen viderefører i all hovedsak tidligere bestemmelser. Europakommisjonens vedtak rettes ikke mot private. At Kommisjonen skal avgjøre slike tvister også der EØS/EFTA-statene er involvert, vurderes som en lite inngripende myndighetsoverføring.

SPØRSMÅL NR. 1230**Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 13. juni 2016 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«I børsmeldingen fra Lerøy ved kjøpet av Havfisk og Norway Seafoods står dette: «Disse ervervene vil i vesentlig grad styrke Lerøys posisjon innen det europeiske hvitfisk segmentet og sikrer eierskap og tilgang til mer enn 100.000 tonn råmaterialer av hvitfisk.» Havressurslovens § 2 sier følgende: «Dei villtlevande marine ressursane ligg til fellesskapet i Noreg.» Lerøy virker å tro at de kjøper eierskap til kvoter.

Mener statsråden at dette er en forståelse som er i tråd med lovverket?»

Svar:

Børsmeldingen stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes viser til er en orientering om avtalen mellom Lerøy Seafood Group ASA og Aker Capital AS og Aker Capital II AS om kjøp av aksjer i Havfisk ASA og Norway Seafoods AS.

Det følger av § 9 i lov av 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) at kjøp av aksjer i et selskap som direkte eller indirekte eier merkeregistrert fiskefartøy krever en tillatelse fra fiskerimyndighetene. Havfisk ASA er et slik selskap, og i dette tilfellet er det departementet som skal avgjøre en søknad om slik tillatelse.

De fartøy som eies av Havfisk ASA og andre i norsk fiskerinæring, kan bare utøve fiske i samsvar med de bestemmelser som er fastsatt i eller i medhold av lov av 6. juni 2008 om forvaltning av villtlevande marine ressursar (havressurslova). Dette fremgår av

deltakerloven § 4 siste ledd, jf. § 15 siste ledd. Nasjonal kvote av ulike fiskeslag, og fordeling av en slik nasjonal kvote på fartøygrupper og enkeltfartøy, fastsettes i medhold av reglene i havressursloven kapittel 3 med virkning for en bestemt periode, som regel et år.

Havressursloven § 2 uttrykker fellesskapets rett til ressursene, og de villtlevande marine ressursene i havet er ikke en privateid ressurs. Det norske fiskeriregelverket innebærer altså ikke en privatisering av ressursene. Det som er underlagt privat eiendomsrett er fartøyene som sådan. Tillatelsen til å nytte fartøyene til ervervsmessig fiske blir gitt etter reglene i deltakerloven, til fartøyets eier for et bestemt fartøy, mens hvilket kvantum som kan fiskes det enkelte år blir fastsatt etter reglene i havressursloven.

Dette gjelder selvsagt uavhengig av hvordan børsmeldingen det er sitert fra, er formulert.

Samtidig er det slik at skiftende regjeringer har tilstrebet en stabilitet over tid i det regelverket som regulerer fiskerinæringen, og herunder særlig ressursfordelingen mellom fartøygrupper. Dette gir de næringsdrivende den forutsigbarhet som er nødvendig for å legge til rette for de investeringer som må foretas i fartøy og annet materiell, uansett om man driver fiske med store eller små fartøy, ett eller flere fartøy. Jeg antar at det er tiltro til denne stabiliteten som ligger bak henvisningen i børsmeldingen til et visst kvantum, som imidlertid vil måtte variere når bestandenes størrelse varierer.

Vi har ikke mottatt søknad om eierendring i Havfisk ASA ennå, men vi vil ta stilling til den når den er mottatt og saken er ferdig forberedt.

SPØRSMÅL NR. 1231**Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 13. juni 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Når og på hvilken måte vil Stortinget bli orientert om eventuelle endringer regjeringen planlegger å gjennomføre i Skatteetatens kontorstruktur?»

Svar:

Regjeringen har ansvar for at statsforvaltningen er organisert på en måte som sikrer effektiv og god oppgaveløsning. Mitt utgangspunkt er at en ny kontorstruktur for Skatteetaten skal gi mer effektiv ressursbruk og samtidig bedre kvaliteten i oppgaveløsningen, blant annet gjennom mer spesialisering, mer robuste og

kompetente fagmiljøer og økt rettssikkerhet. Finansdepartementet har nå mottatt Skattedirektoratets forslag til ny kontorstruktur i Skatteetaten og vil i samråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet vurdere forslaget.

Dersom regjeringen beslutter å gjennomføre endringer i Skatteetatens kontorstruktur, vil Stortinget bli orientert om dette. Tidspunkt for når Stortinget eventuelt orienteres avhenger av hvilke momenter som

kommer frem i departementenes vurdering og hvilke eventuelle avklaringer som må gjøres før regjeringen kan ta sin beslutning. Dersom endringen krever lovendringer eller bevilgninger, vil det bli fremmet forslag til Stortinget om dette på vanlig måte. Regjeringen Stoltenberg II, som Senterpartiet selv var en del av, halverte omtrent tallet på skattekontorer (103 færre) i 2011 og 2012.

SPØRSMÅL NR. 1232

Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 14. juni 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvilket forslag var det statsråden her siktet til, og hvilket belegg har statsråden for å komme med denne påstanden?»

BEGRUNNELSE:

I debatt om barnehagepolitikk og Stortingets behandling av Barnehagemeldingen i NRKs Politisk Kvarter 1. juni sa statsråden følgende: "nå har Arbeiderpartiet et forslag her, som i aller verste fall vil føre til at foreldre som lurer på hvordan det går med barnet sitt i barnehagen, rett og slett vil få problemer med å få god informasjon om det."

Svar:

Regjeringen la i Prop. 33 L (2015-2016) frem et forslag som tok sikte på å tydeliggjøre barnehagenes plikt til å vurdere og dokumentere hvordan det går med barnet i barnehagen. For å kunne ha en god dialog med foreldre om barns trivsel og utvikling, er det en forutsetning at barnehagen vurderer og dokumenterer det som skjer i barnehagen. Dette ble presisert i proposisjonen. Forslaget betydde ikke at alt barnehagen gjør skal dokumenteres. I forslaget ble det tydeliggjort at

dokumentasjonskravet var begrenset til de opplysningene som er nødvendig for å gi barnet et tilrettelagt barnehagetilbud. Alle barn i barnehage har rett på et tilrettelagt tilbud. I proposisjonen ble det presisert at ivaretagelsen av denne plikten forutsetter en viss grad av dokumentasjon. Det betyr at ingen barn skal kunne gå gjennom et femårig barnehageløp uten at barnehagen på noe tidspunkt har vurdert barnets trivsel og utvikling, og dokumentert disse vurderingene.

Mange i sektoren har vært usikre på regelverket om dokumentasjon og vurdering i barnehagen. Det ble derfor forsøkt å utforme en bestemmelse som skulle klargjøre barnehagens plikt til å dokumentere både det generelle pedagogiske arbeidet og arbeidet rettet mot enkeltbarn. Det er en risiko for at denne usikkerheten vil fortsette dersom det ikke kommer på plass et klarere regelverk.

Departementet vil nå følge opp Stortingets vedtak om å komme tilbake til Stortinget med forslag til ny § 2 første ledd i barnehageloven som klargjør hjemmelsgrunnlaget for innsamling, oppbevaring og bruk av personopplysninger, samtidig som det ikke skal legges til rette for mer dokumentasjon, kartlegging og måling av det enkelte barn.

SPØRSMÅL NR. 1233**Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 16. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Helse Fonna ved Valen sjukehus sin avdeling for sikkerhetspsykiatri har utviklet et nytt psykiatrisk behandlingstilbud for pasienter under 18 år med alvorlig psykisk lidelse som har begått alvorlige handlinger som drap, seksuelle overgrep, ildspåsettelse og vold. De blir vurdert som farlige og i behov av et døgnbasert behandlingstilbud med høyt sikkerhetsnivå. Tilbudet er i dag prosjektfinansiert.

Hvilke planer har statsråden for å gjøre tilbudet permanent, og for å spre kompetansen regionalt og lokalt?»

BEGRUNNELSE:

Helsetjenesten har gjennom prosjektet til Helse Fonna v/ Valen sjukehus fått økt kunnskap om unge overgripere mellom 13 og 18 år som har begått alvorlige overgrep. Tidligere ble denne pasientgruppen ivaretatt av ulike etater på ulikt nivå og det var uklart hva som var god behandling. Grenseoppgangen mot kriminalomsorgen og barnevern var også et dilemma. Prosjektet er finansiert frem til august 2017 og det er et sterkt ønske fra fagmiljøet å få en forutsigbarhet om hvordan man ønsker å ta vare på kompetansen som er utviklet om hvordan man ønsker å ta vare på den kunnskapen.

Svar:

Når barn med psykiske problemer begår alvorlige kriminelle handlinger kan det være nødvendig med omfattende innsats for å gi gode rammer for oppvekst og behandling. Dersom barnet er under kriminell lavalder må barnevern og psykisk helsevern sammen vurdere hvilke løsninger som er til beste for barnet og som samtidig kan gi nødvendig trygghet for samfunnet og

for behandlere. De regionale helseforetakene må som en del av sitt sørge for-ansvar vurdere hvordan kompetanse og tilbud kan bygges opp, og om det hensiktsmessig å etablere permanente tilbud eller om spesialsydde løsninger bør etableres i det enkelte tilfelle.

Spørsmålet er forelagt Helse Vest RHF som opplyser følgende:

"Tilbudet i Helse Fonna ble i sin tid bygget opp rundt en enkeltpasient med særskilt behov for oppfølging. Behovet hos denne enkeltpasienten er i endring og pasienten vil etter hvert falle utenfor målgruppen/alderskriteriene for tiltaket. Man har ikke i helseforetaket andre aktuelle pasienter med tilsvarende problematikk og behov for rammer for oppfølging.

Det konkrete behandlingstilbudet planlegges derfor etter hvert avviklet."

Med bakgrunn i det lovbestemte ansvaret som er tillagt de regionale helseforetakene finner jeg det ikke riktig å overprøve beslutninger knyttet til konkret enkelttiltak.

Til orientering kan jeg også nevne at Justis- og beredskapsdepartementet har etablert to varetekts- og soningsenheter – en på Bjørgvin og en på Eidsvoll - for unge lovbrøyttere mellom 15 og 18 år. Enhetene er etablert for unge lovbrøyttere som har begått alvorlig kriminalitet og for å unngå at denne gruppen sitter i ordinære fengsler. Enhetene har hver 4 plasser der også Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er med på å finansiere fagpersonell for å kunne gi ungdommene ved enhetene et sammensatt og faglig godt innhold i den tiden ungdommene soner varetekt eller dom.

SPØRSMÅL NR. 1234**Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 13. juni 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Styreleder Victor Normann uttaler også at denne flyttingen har vært et ønske fra regjeringen fra før NIBIO ble etablert.

Hvorfor ønsker regjeringen å flytte avdelingen på Kvithammer til Steinkjer uten anvisende finansiering, hvilke andre kutt mener regjeringen dette fører med seg innenfor NIBIOs portefølje, og hvorfor er det så viktig for regjeringen å flytte NIBIO Kvithammer til Steinkjer?»

BEGRUNNELSE:

1. juni gikk Alvhild Hedstein av som direktør i Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO). Hedstein begrunner sin avgang med at det ikke finnes økonomisk dekning for å flytte NIBIOs avdeling Kvithammer til Steinkjer. Styreleder i NIBIO, Victor Normann uttaler også til Bondelaget 2. juni hvor han sier: "Vi skal ikke legge skjul på at en av grunnene vi har brukt så lang tid på dette er at det er økonomisk utfordrende, og at det vil gå på bekostning av andre oppgaver."

Svar:

Regjeringa vedtok 19. juni 2014 å opprette Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) gjennom ei samanslåing av Bioforsk, NILF og Skog og landskap. Stortinget vart orientert om dette i RNB 2015. Som følgje av behov for endra kapittel- og poststruktur, vart kunnskapsutviklingsmidlar til det nye instituttet samla på ein post i eit nytt kapittel, gjeldande frå 1. juli 2015. Det vart også orientert om at NIBIO organiserast som eit forvaltningsorgan med særskilde fullmakter.

Målet med fusjonen er å samle kreftene innan forskings- og utviklingsmiljøet i landbruket. Regjeringa ønskjer at mindre ressursar går til administrasjon, drift og vedlikehald, og meir til utvikling av ny kunnskap, innovasjonsretta arbeid og støtte til forvaltinga. Dei tre institutta som vart fusjonert, hadde til saman 18 regionale einingar.

Ei effektivisering av dei regionale einingane var difor ein naturleg del av arbeidet for å nå desse måla.

Forskinsinstituttet Bioforsk hadde over lengre tid arbeidd for å effektivisere det regionale nærverket til verksemda. Bioforsk hadde 12 einingar rundt om i landet. Bakgrunnen for arbeidet var at mange av dei var små faglege einingar, og mange hadde store administrative og bygningsmessige kostnader.

Etableringa av NIBIO medførte fleire endringar som har gitt diskusjonar kring dei einskilte lokaliseringane.

Det viktigaste er likevel at etableringa av NIBIO resulterte i ei samling av den landbruksfaglege forskinga i eit nytt kraftsenter. Ein forskingskompetanse som samla sett vil vere i stand til å ta ei leiaroppgåve for å styrke bioøkonomien, samt stø opp om andre viktige fagmiljø knytt til landbrukssektoren.

Den 5. juni 2015 offentliggjorde regjeringa sitt vedtak som omhandlar sju av dei regionale einingane til NIBIO. Om Kvithamar gjekk det fram at eininga skulle leggas ned, og at NIBIO ville få i oppdrag å byggje opp ei ny eining i Steinkjer saman med andre tverrfaglege kunnskapsmiljø. Regjeringa vil på denne måten styrke grunnlaget for eit sterkt fagmiljø for landbruket i Trøndelag.

I 2013 viste den dåverande raud-grøne regjeringa at også dei ville styrke det landbruks- og matfaglege miljøet og løyvde 3 mill. kr til husdyrutdanning ved tidlegare Høgskulen i Nord-Trøndelag og Høgskulen i Hedmark. Satsinga vart kalla ei kraftsamling for forskning og utvikling, og Steinkjermiljøet sto sentralt i denne satsinga. I statsbudsjettet for 2014 vart løyvinga auka med 1 mill. kr til Høgskulen i Nord-Trøndelag.

Som ei oppfylgning av satsinga sette LMD hausten 2013 ned ei arbeidsgruppe som fekk i mandat å utgreie moglegheitene og fagleg innhald i eit midtnorsk kompetansesenter for landbruk ved Høgskolen i Nord-Trøndelag (no Nord universitet). Rapporten vart overlevert LMD i april 2014. Eit fleirtal i gruppa tilrådde etablering av eit sterkt og samhandlande fagmiljø i Midt-Noreg, der ressursane blir sett i samanheng og nytta effektivt for å gje kunnskapsløft og auka verdiskaping i landbruket.

Det er dermed fleire prosessar over fleire år som har danna grunnlaget for det vedtaket som vart fatta.

Finansiering

Sidan 1928 har vi fylgt eittårsprinsippet i det norske budsjettssystemet, og i løyvingsreglementet for staten § 3, går det fram at "Budsjettet vedtas for kalenderåret".

Regjeringa har ikkje sett nokon grunn til å avvike frå dette prinsippet og øyremerke midlar i Statsbudsjettet for 2016 til ei nedlegging og oppbygging som ligg fleire år fram i tid.

Nedlegging på Kvithamar og oppbygging på Steinkjer har naturleg nok ein eingongskostnad. Gjennom tildelingsbrevane både for 2015 og 2016 har departementet bedt instituttet prioritere arbeidet med å følgje opp og implementere vedtaket. Departementet har foreløpig ikkje motteke ein aktivitetsplan frå NIBIO for når

dei ulike elementa i flyttesaka skal skje. Difor føreligg det heller ikkje endeleg kostnadsestimat.

NIBIO har samla totale driftsinntekter på om lag 700 mill. kr medrekna løyvingar over statsbudsjettet. Innanfor denne ramma er det for 2016 løyvd 222 mill. kr til NIBIO som kunnskapsutviklingsmidlar. Det er styret si oppgåve å gjere vurderingar kring den samla ressursbruken basert på føringar i tildelingsbrevet frå departementet.

Det er også verdt å minne om at sjølv om det vil følgje kostander med den aktuelle flyttinga, ville det å halde fram på Kvithamar også utløyst nye kostnader. Eksempel på dette er oppgraderings- og vedlikehaldskostnader. Ein kan ikkje måle kostnader ved flytting isolert, utan å også ta høgde for dette.

Andre forhold

I Midt-Norge spesielt, ser vi store moglegheiter for faglege synergjar i det tunge landbruksfaglege miljøet i Steinkjerområdet, mellom anna samarbeid med Nord

universitet, andre forskingsinstitutt, rådgjevingstenesta – og ikkje minst landbruksnæringa.

Omorganiseringar vil alltid skape ei viss usikkerheit i ein overgangsperiode. Slike utfordringar aukar ofte i omfang dess lengre ein endringsprosess føregår. Vedtaket om regional struktur vart gjort for eitt år sidan. For å sikra framdrift i arbeidet, fann LMD det naudsynt å setje ei tidsramme for arbeidet. Det blei gjort i brev frå LMD 7. april i år.

Tidsramma for arbeidet vil etter mitt syn, gi NIBIO sitt styre naudsynt tid til å gjennomføre denne flyttinga på eit vis som også gjer det mulig å ta omsyn til dei tilsette på ein best mogeleg måte. Samstundes gir tidsramma rom for å utnytte forskingsareala i ein periode også etter flytting.

Den regionale eininga i Trøndelag skal – som dei andre regionale einingane i NIBIO – vere ein del av instituttet sitt totale forskingsmiljø, samtidig som den skal spele ei viktig rolle når det gjeld å dekkje det landbruksfaglege kunnskapsbehovet i regionen.

SPØRSMÅL NR. 1235

Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Laila Gustavsen

Besvart 14. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Har statsråden bidratt aktivt gjennom styringsdialog eller på annan måte til at pasientene i Vestre Viken og ellers i landet blir satt på en ny venteliste uten juridisk bindende frist?»

BEGRUNNELSE:

Pasienter som blir henvist til spesialisthelsetjenesten har krav på å bli vurdert og få en dato for når nødvendig helsehjelp senest skal starte. Dersom sykehuset ikke klarer å gi en time innen fristen blir det registrert som fristbrudd.

Fra august 2013 til desember 2015 sank andelen fristbrudd fra 5,2 til 1,1 % og ventetiden sank i samme periode fra 72 til 61 dager i følge tall fra Norsk Pasientregistrering. Tall viser imidlertid at færre blir satt i kø for behandling men derimot i kø til utredning. På denne måten unngås fristbrudd, samtidig som ventetiden tilsynelatende går ned. Dette er uheldig og i strid med loven og Stortingets intensjoner.

Dagens Medisin og NRK (26.05.16) viser til at det fra 1.11-15 ble satt en frist på 10 dager for å vurdere

behovet til ny henviste pasienter og at det derved kan være en vridningseffekt og et utslag av politisk press for å redusere ventetid og fjerne fristbrudd.

Vestre Viken helseforetak viser samme trend som ellers i landet. Tall fra Norsk Pasientregister viser at det i april i år var 9735 ny henviste pasienter på venteliste i Vestre Viken HF. Av disse ble kun 809 henvist til behandling, mens 8926 er henvist til utredning. I tillegg er 1448 vurdert å ikke ha behov for hjelp i spesialisthelsetjenesten i Vestre Viken i april i år. Mens det var 192 fristbrudd april 2012 var det 20 fristbrudd i 2015. Forskjellen tilbake til april 2012 med andre ord påfallende stor.

Dersom en skal legge oppslaget i Dagens Medisin 26.05-2016 til grunn, som om dette har blitt en gjennomgående praksis. I oppslaget hevdes det at klinikk-sjefer sier at "man tar bare pasienten inn til poliklinikken så er fristen løst" En slik praktisering svekker pasientrettighetene og er i strid med lovgivers intensjon.

Svar:

Nei, jeg har ikke bidratt gjennom styringsdialogen eller på annen måte til at pasientene i Vestre Viken eller ellers i landet blir satt på en ny type venteliste uten juridisk bindende frist.

Fristen for oppstart av enten utredning eller behandling i spesialisthelsetjenesten er oppfylt først når en pasient får en reell oppstart på pasientforløpet. Det er derfor ikke tilstrekkelig at sykehuset innkaller pasienten til en time, dersom nødvendig utredning faktisk ikke kommer i gang. En slik praksis vil være i strid med regelverket, og er selvsagt uakseptabelt.

Vi har sett en endring i form av at flere pasienter gis frist for utredning og tas ut av ventelistene når utredningen er påbegynt. Norsk pasientregister har tall for dette tilbake til 2011. Tallene viser at andelen nyhenviste pasienter til utredning har økt fra 2011 til 2015. Vi vet ikke hvorfor andelen pasienter som vurderes til å ha behov for utredning, er større nå enn tidligere. Det kan skyldes pasientenes behov, ønske om grundigere utredning før behandling, endrede rutiner, eller noe annet. Vi har heller ikke et medisinskfaglig kunnskapsgrunnlag som kan bekrefte hva som er riktig andel. Jeg vil derfor be Helsedirektoratet om å se grundig på denne problemstillingen. Praksis skal undersøkes opp mot regelverket og prioriteringsveilederne. I møte 22. juni 2016 med de fire regionale helseforetakene vil jeg

ta opp denne problemstillingen for å forsikre meg om at regelverket er riktig forstått.

Regjeringen har gjort en rekke grep for å redusere ventetiden for pasientene. Fra dag én var derfor oppdraget vårt til sykehusene tydelig; ventetiden skulle ned. Regjeringen vil ikke bare redusere ventetiden til sykehus, men også ventetiden i sykehusene. At regjeringen har innført pakkeforløp for kreft, viser at vi tar helheten i forløpet på alvor. 30 000 pasienter har nå kommet i pasientforløp. I pakkeforløpet får pasienten definerte tider til utredning, diagnostisering, beslutning og oppstart behandling. Dette fordi all venting betyr noe for pasientens opplevelse i møtet med helsetjenesten.

Den ordinære ventelistestatistikken, som måler tid til oppstart av helsehjelp, viser at ventetiden går ned. Trenden med fallende ventetid bekreftes også av et annet ventetidsmål fra Helsedirektoratet. Dette målet viser tiden fra henvisningen er mottatt i sykehuset til pasienten har fått en bestemt utredning eller behandling, for 300 000 pasienter. Disse tallene er tilgjengelige fra 2013 til 2015. Målet gir informasjon om utvalgte forløp, og er en detaljering av ventelistestatistikken. Tallene viser en nedgang i median ventetid på 7 dager fra 2013 til 2015. Resultatene støtter ikke påstanden om økte såkalte interne ventelister som følge av vridning fra rett til behandling til rett til utredning.

SPØRSMÅL NR. 1236

Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 14. juni 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Er statsråden uenig i at folk ifølge innbyggerundersøkelsen er mest fornøyd med pleie- og omsorgstjenester i små kommuner?»

BEGRUNNELSE:

Under NRKs debattprogram Debatten 02.06 ble følgende ordveksling utvekslet mellom statsråden og undertegnede:

Trygve Slagsvold Vedum:

«Du har reist land og strand rundt og sagt at det er så dårlig, men så opplever folk at tjenestene i mange av de små kommunene er desidert best. For eksempel på pleie og omsorg vet vi, både du og jeg, at folk er mest fornøyd i små kommuner og at vi har størst utfordringer i store».

Jan Tore Sanner:

«Du tar feil når det gjelder innbyggerundersøkelsen. Tvert i mot viser det seg at innbyggerne er mest fornøyd i de store».

Svar:

Jeg vil takke representanten for en interessant debatt i Kristiansand 2. juni. Et så viktig tema fortjener et høyt presisjonsnivå. Representanten Vedum er i sitt spørsmål unøyaktig både når det gjelder hva jeg har sagt, og om hvilken sammenheng dette er sagt i. Det er viktig å avklare dette før jeg besvarer selve spørsmålet, slik at ikke forutsetningen for svaret blir feil.

I debattprogrammet Debatten 2. juni sa jeg følgende: "Du tar feil når det gjelder innbyggerundersøkelsen".

sen. Tvert imot viser det seg at innbyggerne samlet sett er mest fornøyd i de store". At jeg hadde med ordene "samlet sett" er utelatt fra representantens sitat.

I tillegg ønsker jeg å presisere hva jeg svarte på. Mitt svar var til følgende utsagn fra representanten Vedum: "Det du vet, Jan Tore Sanner, er at når vi har gjort de store statlige innbyggerundersøkelsene, da vet du at de minste og mellomstore kommunene er mest fornøyd." Dette utsagnet fra Vedum falt etter utsagnet som Vedum peker på i begrunnelsen for sitt spørsmål.

Når det er ryddet opp i misforståelsene i begrunnelsen, kan jeg svare på spørsmålet.

DIFIs innbyggerundersøkelse viser at folk totalt sett er mer fornøyd med å bo i større kommuner enn i små kommuner. Men det er noen variasjoner i hvilke tilbud folk er fornøyd med i store og små kommuner. Jeg har ikke vært uenig med representanten Vedum i at undersøkelsen viser at innbyggerne i de minste kommunene er mer fornøyd med pleie- og omsorgstjenestene enn innbyggerne i større kommuner.

Det interessante er å diskutere hvorfor det er slik. Årsakene er sammensatt.

De minste kommunene har betydelig større inntekter per innbygger enn større kommuner, og har derfor bedre økonomi til å gi gode tjenester. Analyser viser at

det er sterk sammenheng mellom folketall og dekningsgrad for ulike tjenester, på den måten at dekningsgrader øker med lavere innbyggertall. En kartlegging av kostnader og kvalitet i pleie- og omsorgssektoren fra 2010 viser at brukertilfredshet primært har sammenheng med dekningsgrader, dvs. hvor stor andel av den aktuelle målgruppen som mottar tjenesten. Når forskere forsøker å forklare dette, indikerer analysene at de små kommunene har høyere dekningsgrader primært fordi de har høyere inntekter. Inntektene er høye dels som en følge av eiendomsskatt og kraftinntekter, og dels som følge av statlige overføringer (småkommunetilskudd, distriktstilskudd Sør-Norge og Nord-Norge og Namdalstilskuddet).

Brukertilfredsheten i små kommuner er med andre ord ikke høy fordi kommunene er små, men fordi de har høyere inntekter enn gjennomsnittet. Hvis vi korreterer for inntekt, viser ulike kåringer at de større kommunene jevnt over rangeres høyere enn mindre kommuner. I den grad slike undersøkelser skal brukes som argument i strukturdebatten, taler disse derfor for at det er behov for større kommuner allerede i dag. Det er liten grunn til å tro at dette behovet blir mindre framover, når kommunene skal møte utfordringer knyttet til bl.a. demografi og offentlig økonomi.

SPØRSMÅL NR. 1237

Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 14. juni 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Har det skjedd tidligere at en regjering i forbindelse med lønnsoppgjøret i det statlige tariffområdet har fremmet forslag til vedtak til Stortinget hvor Stortinget inviteres til å gjøre ulike vedtak med hensyn til regulering av lønningene mv. for arbeidstakere i det statlige tariffområdet avhengig av fagforeningstilknytning?»

Svar:

Staten har ved enkelte anledninger også tidligere inngått egne tariffavtaler med grupper av ansatte avhengig av fagforeningstilknytning. Jeg viser som eksempel til (forslag til) romertallsvedtak I og II i St.prp. nr. 74 (1999-2000) Om lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet 2000 m.v., jf. Innst. S. nr. 217. Ved den anledning ble det inngått en tariffavtale for medlemmer i LO Stat, Akademikernes Fellesorganisasjon, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund – Stat,

Akademikerne og Norsk Lærerlag. I tillegg ble det inngått tariffavtaler for medlemmer i Politiets Fellesforbund, Norges Ingeniørorganisasjon og Norges Farmaceutiske forening. Videre har staten i flere år vært part i ulike overenskomster i tillegg til Hovedtariffavtalen, slik som Verkstedsoverenskomsten i Forsvaret, Overenskomst om mønstret sjøpersonell i Kartverket m.fl.

I sluttfasen av årets forhandlinger aksepterte Akademikerne statens tilbud. Det var kjent for alle hovedsammenslutningene at det var en opsjon for staten å eventuelt inngå uliklydende hovedtariffavtaler i dette oppgjøret. Staten inngikk derfor avtale med Akademikerne selv om de øvrige hovedsammenslutningene ikke ga samme aksept. Det ble tatt inn en klausul i avtalen med Akademikerne for å sikre liklydende sosiale bestemmelser i Hovedtariffavtalen, dersom det senere skulle bli avtalt endringer i disse bestemmelsene med de øvrige hovedsammenslutningene. Utover fordelingen mellom sentrale tillegg og avsetning til lo-

kale forhandlinger, er det ikke store forskjeller mellom de to hovedtariffavtalene.

SPØRSMÅL NR. 1238

Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 15. juni 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Ut fra tilgjengelig tall på støtten til arbeidet med seksuell og reproduktiv helse (inklusive arbeidet med trygge aborter), ser det ut som norsk støtte er redusert dramatisk de senere år.

Mener utenriksministeren at dette er en riktig prioritering, og i motsatt fall, hva vil utenriksministeren gjøre med dette?»

BEGRUNNELSE:

Norge har lenge vært en forkjemper for flere viktige og utsatte deler av kvinners reproduktive og seksuelle rettigheter, slik som tilgang til trygge aborter. Vi er et av få land som direkte har støttet abort-relaterte tiltak. Dette er en viktig rolle i en tid da arbeidet for tilgang til trygge aborter er under sterkt press internasjonalt og kvinner risikerer liv og helse på grunn av restriktive lover, stigma og manglende rettigheter.

Venstre har merket seg svaret fra utenriksministeren på Bård Vegard Solhjell sitt spørsmål om bevilgningen til kvinners seksuelle og reproduktive rettigheter i 2015. Utenriksministeren slår fast at betydelige midler stilles til disposisjon for formålet, og at norske midler bl.a. har finansiert tilgang til trygg abort. Tall utarbeidet av NORAD viser imidlertid at det har vært et kutt i bidragene til abort-relatert arbeid på 43 % fra 2015 til 2016.

Ifølge 2015 regnskapet til NORAD ble det i 2015 bevilget 64,5 mill. nok i direkte støtte til aktører som arbeider for å sikre tilgangen til trygge aborter. For 2016 er dette tallet 37 mill. nok. Dette gjelder bevilgningen over kapittel 168.70, (Kvinnebevilgningen) kap. 160.70 (INGO/Sivilt samfunn) og kap. 169.70 (Global helse). Kun 3 av 6 avtaler med de mest sentrale internasjonale aktørene på dette feltet fortsetter, og to av disse har i tillegg fått kutt og kun ettårige avtaler. Dette skjer samtidig som vi ser et hardere klima med sterkere press fra abortmotstandere ledet av ekstreme religiøse grupper i flere land.

Hvert år dør 47 000 jenter og kvinner på grunn av utrygge aborter ifølge WHO. Dette er en av de tre le-

dende årsaker til mødredødelighet. 6,9 millioner kvinner i utviklingsland behandles årlig for komplikasjoner på grunn av utrygge aborter. Av disse får flere varige skader og funksjonsnedsettelse.

Man regner med at rundt halvparten av alle graviditeter hos kvinner mellom 15 og 19 år i utviklingsland, er ikke planlagt. Og mer enn halvparten av disse ender i abort, ofte en utrygg abort. Forskning viser oss at i land med minst restriktivt lovverk er der få eller ingen utrygge aborter, mens en restriktiv lovgivning øker andelen ulovlige og utrygge inngrep (Guttmacher Institute).

Med denne situasjonen er det sentralt at land som har lovverk og bred politisk enighet om å fremme kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter bidrar til en positiv endring både gjennom normativt arbeid og støtte til tiltak.

Svar:

Innsatsen for seksuell og reproduktiv helse, inkludert arbeidet med trygge aborter, er meget viktig. Dette gjelder både på det normative plan og i utviklingssamarbeidet.

Norges satsing på seksuell og reproduktiv helse er derfor en sentral komponent i vår totale helsesatsing. Midlene blir kanalisert gjennom FN-organisasjoner, globale partnerskap, multilaterale organisasjoner og frivillig sektor. Et viktig privat-offentlig partnerskap er Den globale finansieringsordningen (GFF) for kvinners, barns og ungdoms helse, der seksuell og reproduktiv helse er prioritert. GFF-fondet ble lansert i fjor, og Norge har forpliktet tre milliarder kroner over fem år. Fondet mottar 600 millioner kroner fra Norge i år. Vi arbeider for at de land som får midler fra fondet på en bærekraftig måte skal kunne prioritere bedre tilgang til seksuelle og reproduktive helsetjenester, inkludert tilgang til trygge aborttjenester.

En viktig del av den norske innsatsen for bedre reproduktiv helse er knyttet til forebygging av uønskede svangerskap gjennom styrking av familieplanlegging, tilgang til seksualundervisning og moderne former for

prevensjon. Dette er avgjørende virkemidler for å redusere omfanget av utrygge aborter. Norge er en av de største giverne til UNFPA, som spiller en sentral rolle i dette arbeidet. Videre bidrar Norge, gjennom volumgarantien for innkjøp av prevensjonsmidler, til å sikre at innkjøp av langtidsvirkende prevensjoner gjøres tilgjengelig til lav pris. Norges garantiansvar i 2016 er på 215 millioner kroner.

Selv om vi lykkes bedre med forebygging, vil det alltid være behov for trygge aborttjenester. Norge bidrar blant annet gjennom støtten til WHO's program for reproduktiv helse, og til frivillige organisasjoner som leverer trygge aborttjenester.

Norge arbeider også på det normative og politiske plan med å styrke kvinners tilgang til abort. Vi er det landet som fremmer flest anbefalinger om lovlig og trygg abort i landgjennomgangene i FNs menneskerettsråd. Vi tar også opp spørsmålet om abort i FNs generalforsamling, i Kvinnekommisjonen, Befolkningsskommisjonen og i WHO's og UNFPAs styrende organer.

Norge har gjennom fokusert satsing over år bidratt til nedgang i dødelighet blant kvinner, inkludert som følge av utrygge aborter. Likevel omkommer fortsatt

for mange kvinner og unge jenter under fødsel eller som resultat av utrygge abortinngrep.

Seksuelle og reproduktive tjenester, særlige i krise og konflikt, er ofte neglisjert. Derfor er det viktig for regjeringen å fortsette innsatsen og den finansielle støtten til disse viktige formålene.

Det har vært en nedgang i enkelte tildelinger i 2016, herunder til UNFPA og noen internasjonale frivillige organisasjoner. Dette dreier seg imidlertid om relativt begrensede beløp, og har sammenheng med at mottak av flyktninger gjorde det nødvendig å gjøre reduksjoner i flere prioriterte kapitler i bistandsbudsjettet for 2016.

Når det gjelder reduksjonen i støtten til enkelte frivillige organisasjoner som leverer trygge aborttjenester fra 2015 til 2016, skyldes dette dels at enkelte tidsbegrensede avtaler utløp i 2015, og dels spørsmål knyttet til resultatoppnåelse og effektivitet. Inngåelse av nye avtaler vil bli vurdert faglig med tanke på resultater og mest effektiv bruk av knappe ressurser.

Forøvrig vet vi ikke før årets slutt hva totalforbruket for seksuell og reproduktiv helse vil være i 2016. Årsaken til dette er at noen ambassader erfaringsmessig vil bruke disponible midler til å øremerke tiltak for dette formålet.

SPØRSMÅL NR. 1239

Innlevert 6. juni 2016 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 14. juni 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Mener statsråden det er riktig at Tromsø Kommune må betale 11 millioner kroner til private sentrumsbarnehager utelukkende fordi kommunen selv driver kommunale distriktsbarnehager, og vil statsråden i lys av slike konsekvenser vurdere å endre forskriften?»

BEGRUNNELSE:

Fra 2016 endret regjeringen beregningsgrunnlaget for tilskudd til private barnehager. Følgene av dette er blant annet at kommuner med flere distriktsbarnehager får økte barnehageutgifter uten at de reelle driftsutgiftene har økt.

Ett eksempel er at Tromsø, som følge av at kommunen har flere distriktsbarnehager som er forholdsvis dyre i drift, må betale totalt hele 11 millioner kroner mer i årlig tilskudd til de private barnehagene. Vi kunne i Nordlys lese at Skittenelv barnehage koster 1,8

millioner i drift. Etter den nye forskriften må Tromsø kommune betale 1,4 millioner mer til private barnehager. Den totale kostnaden er dermed 3,2 millioner for en barnehage som koster 1,8 millioner.

Svar:

Ny forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager trådte i kraft 1. januar 2016. Forskriften viderefører prinsippet om at tilskuddet til private barnehager skal beregnes ut fra gjennomsnittlige utgifter i de kommunale barnehagene, men det er gjort noen endringer for å forenkle ordningen og gjøre den mer treffsikker. Blant annet valgte regjeringen å ikke videreføre regelen om at kommunen kan holde kommunale barnehager med driftsutgifter som er minimum 25 pst. høyere enn gjennomsnittlige driftsutgifter i tilsvarende kommunale barnehager, utenfor tilskuddsgrunnlaget.

Departementet la til grunn at bestemmelsen var relativt lite brukt og at den i de fleste tilfeller hadde liten betydning for nivået på tilskuddet. Det var også ønskelig å legge til rette for at private eiere på samme måte som kommunen skal kunne drive små barnehager i distriktene.

Jeg registrerer at regelendringen har gitt store utslag i Tromsø. Jeg ønsker imidlertid ikke å endre en nasjonal forskrift basert på enkeltstående tilfeller.

Forskriften om tildeling av tilskudd til private barnehager har stor økonomisk betydning både for kommunene og de private barnehagene. Det vil derfor være naturlig å vurdere hvordan finansieringsordningen fungerer etter at den har fått virke noen år.

SPØRSMÅL NR. 1240

Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Laila Gustavsen

Besvart 15. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva er status for arbeidet og hva har helseministeren gjort for å sikre at bemanningen er forsvarlig på norske fødeavdelinger?»

BEGRUNNELSE:

Oppslag i Aftenposten 20. mai 2016, samt Drammens Tidende den 3. juni viser at jordmødre gruer seg til å gå på jobb i sommer og varsler om sprenget kapasitet, for få på jobb, stort arbeidspress, og en følelse av å ikke strekke til og kunne gi de fødende et godt tilbud.

I Drammens Tidende skrives det også om et sykefravær på mellom 11-13 % noe som også fører til svært høy arbeidsbelastning på de som er på jobb, samt utstrakt bruk av vikarer. Utviklingen på landsbasis skyldes bl.a. at flere mindre fødesteder er stengt mens kapasiteten i byene ikke er bygd ut tilsvarende. I Vestre Viken er det også kapasitet i Kongsberg, noe som kunne vært et godt tilbud til de som bor nærmere det sykehuset. Men da må det være planlagt at fødselen skal skje på Kongsberg i fra starten av svangerskapet.

I fødselsomsorgen har Stortinget stilt tydelige krav. Et av dem er at fødetilbudet ved norske sykehus ikke skulle svekkes av økonomiske årsaker. Derfor ba komiteen Helse og Omsorgsministeren stille krav til de regionale helseforetakene om at det ikke skal foretas økonomisk motiverte omstillinger som medfører til et dårligere helsetilbud.

Regjeringen Stoltenberg la fra både en stortingsmelding om fødselsomsorgen og styrket sykehusenes økonomi med 12 milliarder over 4 år. Dessverre er ikke Regjeringens viktigste prioritering penger til fødende og til sykehus, men til skatteutt. Hver dag har helseministeren prioritert 50 millioner i skatteutt fremfor pasienter han har ansvaret for.

Arbeiderpartiet er fornøyd med at flere foretak sier de har styrket bemanningen de siste årene, men når det nærmer seg sommer og høysesong for fødsler og ferie blir utfordringene ekstra synlige.

I kvalitetskravene til fødselsomsorgen er det slått fast at bemanningen må være tilstrekkelig for å ivareta forsvarlig overvåking og behandling. I en kartlegging Jordmorforbundet har gjort omtalt i Aftenposten den 17. juli 2015 oppgir halvparten av jordmødrene at de ikke får overvåket den fødende kvinnen tilstrekkelig under fødsel. En av fire sier at de må avvise kvinner som er i aktiv fødsel fra fødeavdelingen og at det sjelden er nok jordmødre til å følge opp kvinnene individuelt. Vi har og skal ha en av verdens tryggeste fødetilbud men det er uholdbart at mange jordmødre gruer seg til å gå på jobb fordi de frykter for tilbudet til de som skal føde.

På spørsmål fra Torgeir Micaelsen (dok. 15/608 i februar i år) skriver Statsråden at helseforetakene må utvikle systemer for bemanningsplanlegging ved store svingninger og at det jobbes med dette.

Svar:

Sommeren er en travel periode på alle fødeinstitusjoner. Mens sesongvariasjonene tidligere var slik at det ble født flest barn om våren, fødes det nå ifølge Statistisk sentralbyrå 35 % flere barn i juli måned enn i desember. Når det samtidig skal avvikles ferie for de ansatte, blir sommerperioden ekstra krevende. Utfordringen om sommeren er først og fremst tilgang på personell, spesielt jordmødre, og ikke økonomi.

Det er helseforetakene som har ansvar for at fødetilbudet er forsvarlig og at det tilfredsstiller de nasjonale kvalitetskravene i St.meld. nr. 12 om fødselsomsorg fra 2009 og Helsedirektoratets veileder "Et

trygt fødetilbud". Helseforetakene har flere tiltak for å møte utfordringene om sommeren. Ferie fordeles, det lages egne sommervaktplaner, det utlyses sommervikariater, og det sendes bestillinger til vikarbyrå. Det inngås også avtaler med eget personale om merarbeid og overtid.

Retten til fritt sykehusvalg gjelder for fødende, men hvis sykehuset ser at det ikke kommer til å ha kapasitet på tidspunktet rundt fødselsterminen, kan de henvise til annen fødeinstitusjon med bedre kapasitet

hvis det er i samsvar med gjeldende seleksjonskriterier. Kvinnene det gjelder skal få informasjon om dette i god tid før fødselen.

Når det gjelder helseforetakenes økonomiske rammer, har regjeringen lagt til rette for en høyere vekst i pasientbehandlingen i våre tre budsjetter, sammenliknet med hva de rødgrønne fikk vedtatt gjennom sine åtte. Dette viser at regjeringen satser på og prioriterer sykehusene, eller viktigere, vi prioriterer pasientene.

SPØRSMÅL NR. 1241

Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 15. juni 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvordan mener statsråden at Norge skal jobbe for å øke ambisjonene for luftfarten i tråd med klimamålene i Paris-avtalen, og at det stilles bindende krav til handel med klimakvoter i tråd med verdenssamfunnets vedtatte standarder?»

BEGRUNNELSE:

I klimaforliket står det at Regjeringen vil, "Fortsette arbeidet for å få inkludert luftfart i et bindende internasjonalt klimaregime". FNs organisasjon for luftfarten (ICAO) jobber med et forslag til en global markeds-mekanisme for flybransjen. Det ble diskutert på et høynivåmøte i mai, og det planlegges vedtatt på ICAOs generalforsamling i september i år.

ICAOs mål er klimanøytral vekst etter 2020. Dette er et mål som ikke speiler Paris-avtalens ambisjoner om å holde temperaturøkningen til godt under to grader og ned mot 1,5 grad. Karbonbudsjettet vi har til rådighet for å nå målene i Paris-avtalen tilsier at de fleste sektorer må kutte sine utslipp nesten ned til null i løpet av de neste tiårene. I dag er altså ikke flysektorens klimamål formulert slik at de er i tråd med Paris-avtalen. Klimaavtalen i Paris legger opp til revidering og styrking av klimamålet hvert femte år, og ICAO har ikke lagt opp til et slikt løp nå, men heller en mulighet for å redusere ambisjonsnivået dersom det blir for kostbart (artikkel 15). Forslaget til klimakvotesystem innen ICAO har store svakheter og åpner for bruk av tvilsomme klimakvoter som i dag er bannlyst både i EU og i Norge.

I deres egen miljørapport foreslås det både kvoter fra REDD+ og CDM-kvoter som EU og Norge har

ekskludert på grunn av miljøhensyn. Det pågår tekniske diskusjoner om kvotekrav, men i avtaleutkastet vil slike krav til kvotenes kvalitet kun være veiledende, og altså ikke bindende (artikkel 17e).

Dersom Paris-avtalen og klimaforliket skal settes ut i handling, bør ICAO kun akseptere bruk av kvoter som er godkjent under Paris-avtalens artikkel 6. Dette vil hindre dobbeltarbeid, og samtidig sikre at klimakvotehandling følger verdenssamfunnets vedtatte standarder.

Svar:

I Norge eksisterer det avgifter på innenriks flyvninger, hovedsakelig avgift på utslipp av CO₂, NO_x og svovel. Muligheten for rabatterte landingsavgifter for flyvninger med minimum 25 prosent bærekraftig biodrivstoff samt et omsetningskrav, er under utredning jf. anmodningsvedtak i Innst.2 S (2015-2016). Flyvninger til og fra Norge innen EØS-området, og norske innenriks-flyvninger, er omfattet av EUs kvotesystem for luftfart. Flyvninger mellom Norge og ikke-EØS-destinasjoner er derimot ikke direkte regulert med tanke på utslipp. Norge ser det derfor som svært viktig å få etablert et ambisiøst regime for regulering av utslippene fra internasjonal luftfart, som er i tråd med klimamålene i Parisavtalen.

I henhold til klimaforliket skal Norge arbeide for å få inkludert luftfart i et bindende internasjonalt klimaregime. Norge deltar aktivt i arbeidet med den planlagte globale markedsmekanismen under utvikling i FNs organisasjon for sivil luftfart(ICAO). ICAO har besluttet en målsetning om at luftfarten skal ha en klimanøytral vekst etter 2020. Virkemidlene som diskuteres

er den globale markedsmekanismen for internasjonal luftfart, teknologiutvikling, operasjonelle forbedringer og bruk av bærekraftig alternativt drivstoff.

Selve utformingen av systemet er gjenstand for internasjonale forhandlinger. Hovedføringer for markedsmekanismen skal etter planen vedtas på ICAOs generalforsamling til høsten. ICAO har 191 medlemsland og det er fortsatt uklart hva som blir utfallet. Forhandlingssituasjonen i ICAO kan beskrives som krevende. Det er særlig uenighet i forhandlingene om byrdefordelingen mellom statene, og hvilke kriterier som skal legges til grunn for denne. Videre hvordan veksten i fremtidige utslipp skal beregnes i systemet, og hvorvidt deltakelse i systemet skal være frivillig eller obligatorisk for statene. Norge støtter at forhandlingene skjer med utgangspunkt i et forslag fra ICAOs Rådspresident. Norge arbeider sammen med andre ambisiøse land for å få til forbedringer i presidentens forslag og for å få en løsning med bredest mulig inkludering av ruter og høy miljøintegritet.

Europeiske land har etablert et velfungerende samarbeid i denne saken, som Norge er en del av. Dagens europeiske kvotesystem for luftfart (EU ETS) var opprinnelig slik utformet at det dekker både flygninger innenfor EØS-området, og flygninger mellom EØS-land og land utenfor EØS. Man fattet en midlertidig beslutning i EU i 2012, senere fornyet i 2014, om at kvotesystemet kun skulle gjelde for flygninger innenfor EØS-området. Dette i påvente av det globale forhandlingsresultatet i ICAO. Disse midlertidige beslutningene innskrenket omfanget av EUs kvotesystem for luftfart med om lag 75 prosent. Innretningen av EUs

kvotesystem for luftfart skal revideres etter ICAOs generalforsamling til høsten.

Regjeringen mener at den globale markedsmekanismen i ICAO i størst mulig grad bør reflektere ambisjonsnivået i Paris-avtalen, samt andre føringer derfra og beslutninger under FNs klimakonvensjon. Markedsmekanismen bør gi et best mulig bidrag til globale utslippsreduksjoner, og underbygge økende ambisjoner over tid. Norge vil arbeide for å forsterke det overordnede målet om å redusere klimagassutslippene fra luftfarten. I siste versjon av forslag til vedtak er det lagt opp til en gjennomgang av mekanismen hvert tredje år fra 2022. Dette skal inkludere en vurdering av forbedringer som vil støtte formålet til Parisavtalen og spesielt det langsiktige temperaturmålet.

Effektiviteten og legitimiteten til den globale markedsmekanismen er også avhengig av kvaliteten til kildene for utslippsreduksjoner bransjen kjøper. Norge arbeider for en sektorbasert tilnærming til utslippsreduksjoner i mekanismen, og at disse må være i tråd med relevante vedtak under klimakonvensjonen, inkludert Parisavtalens artikkel 6, og være konsistent med avtalens regelverk for måling og rapportering. Det er avgjørende at utslippsreduksjonene er bokført slik at vi unngår dobbelttelling og sikrer addisjonalitet i tråd med føringene under Parisavtalen.

Luftfarten globalt er i sterk vekst. For næringen vil det være en fordel med kraftfull og forutsigbar regulering som sikrer strukturert overgang til lavutslipps-samfunnet. Et ambisiøst utfall vil styrke legitimiteten til denne bransjen i framtiden da det er tydelig at alle sektorer må bidra for å oppnå temperaturmålet i Parisavtalen.

SPØRSMÅL NR. 1242

Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 10. juni 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Korleis har regjeringa, til dømes gjennom felleserklæringar med EU, nasjonale erklæringar, konklusjonar i EØS-rådet eller avklaringar gjennom brevveksling med EU, sikra at ESA står fritt til å gjere egne, sjølvstendige vedtak som kan stride mot tilrådingane frå EU sitt finanstilsyn?»

«For å sikre internasjonal fred og tryggleik eller fremje internasjonal rettsorden og samarbeid kan Stortinget med tre fjerdedels fleirtal gje samtykke til at ein internasjonal samskipnad som Noreg er tilslutta eller sluttar seg til, på eit sakleg avgrensa område får råderett som elles ligg hjå dei statlege styresmaktene etter denne grunnlova, men likevel ikkje rett til å endre denne grunnlova. Når Stortinget skal gje sitt samtykke, skal minst to tredjedelar av medlemmene vere til stades, som ved behandling av grunnlovsframlegg.»

GRUNNGJEVING:

Grunnlova § 115, første ledd, er som følgjande:

Svar:

Rollen til EFTAs overvåkingsorgan som finanstillsynsmyndighet vil være rettslig regulert gjennom EØS-komitebeslutningene for innlemming av de relevante rettsaktene i EØS-avtalen, og ny artikkel 25a i og protokoll 8 til avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkingsorgan og en domstol (ODA).

Det er fremlagt utkast til slike EØS-komitebeslutninger og ny artikkel 25a i og protokoll 8 til ODA i henholdsvis i Prop. 100 S (2015-2016) og Prop 101 S (2015-2016).

Jeg viser til omtalen i Prop. 100 S (2015-2016) kapittel 9, der det redegjøres for innholdet i utkastene til EØS-komitebeslutninger:

«EFTAs overvåkingsorgan skal, når det treffer bindende vedtak, basere vedtaket på et utkast fra den relevante EU-tilsynsmyndigheten. Et slikt utkast er av ikke-bindende karakter, og utgjør ikke i seg selv noen utøvelse av myndighet overfor private aktører i EØS/EFTA-statene. Utkastet fra EUs tilsynsmyndigheter er heller ikke rettslig bindende for EFTAs overvåkingsorgan.

Det er en underliggende forutsetning i den fremforhandlete modellen at EFTAs overvåkingsorgan, kort tid etter mottak av et slikt utkast fra den relevante EU-tilsynsmyndigheten, vil fatte et likelydende eller tilnærmet likelydende vedtak. Det foreligger imidlertid ingen formell rettslig forpliktelse for EFTAs overvåkingsorgan til å fatte et slikt vedtak. Det må derfor kunne legges til grunn at EFTAs overvåkingsorgan i prinsippet står rettslig fritt til å ikke fatte et vedtak».

Som det fremgår vil EFTAs overvåkingsorgan ikke ha rettslig eller på annen måte formell plikt til å fatte et vedtak, eller fatte vedtak med et bestemt innhold, på bakgrunn av utkastet. Dette innebærer at EFTAs overvåkingsorgan formelt sett både kan la være å fatte vedtak, og fatte et vedtak med et annet innhold.

Det er presisert i utkast til ny protokoll 8 til ODA artikkel 6 at det er EFTA-domstolen som skal overprøve vedtak som EFTAs overvåkingsorgans fatter i sin rolle som finanstillsynsmyndighet, se omtale i Prop 101 S (2015-2016) s. 4. En slik overprøving forutsetter at vedtaket i sin helhet er fattet av EFTAs overvåkingsorgan, og ikke av EUs finanstillsynsmyndigheter. Det er EU-domstolen som overprøver vedtak fattet av EUs finanstillsynsmyndigheter.

Det følger videre av utkast til ODA ny protokoll 8 artikkel 4 at EFTAs overvåkingsorgan, før det fatter et vedtak som faller inn under virkeområdet til protokollen, og innen en fastsatt frist, skal invitere nasjonale tilsynsmyndigheter fra EFTA-statene til å bistå med teknisk ekspertise. Jeg viser til omtalen av denne bestemmelsen i Prop. 101 S (2015-2016) på side 4:

«Bestemmelsen sikrer med dette at nasjonale tilsynsmyndigheter i EFTA-statene gis anledning til å gi faglige innspill i forkant av at EFTAs overvåkingsorgan fatter et bindende vedtak. Dette vil blant annet kunne gjelde særlige forhold som gjør seg gjeldende i EFTA-statene og som kanskje ikke er fullt ut reflektert i utkastet som er utarbeidet av den relevante EU-tilsynsmyndigheten. Retten til å gi slike faglige innspill, kommer i tillegg til og supplerer den retten til deltakelse, uten stemmerett, som representanter fra de nasjonale tilsynsmyndighetene i EFTA-statene har i arbeidet til de tre EU-tilsynsmyndighetene».

Det er foreslått en særlig administrativ prosedyre (tvisteløsningsmekanisme), i tillegg til den regulære tvisteløsningsmekanismen i EØS-avtalen artikkel 111, for det tilfellet det oppstår uenighet mellom EFTAs overvåkingsorgan og de tre EU-tilsynsmyndighetene om fortolkningen av regelverket, se omtale i Prop. 100 S (2015-2016) side 24:

«Dersom det oppstår uenighet mellom de tre EU-tilsynsmyndighetene og EFTAs overvåkingsorgan med hensyn til håndheving av EU-tilsynsforordningenes bestemmelser, skal vedkommende EU-tilsynsmyndighets formann og EFTAs overvåkingsorgans kollegium uten unødig opphold komme sammen på et møte for å komme frem til enighet. Dersom de ikke kommer frem til enighet, kan vedkommende EU-tilsynsmyndighets formann eller EFTAs overvåkingsorgans kollegium anmode avtalepartene i EØS-avtalen om å bringe saken inn for EØS-komiteen, som skal behandle den i samsvar med artikkel 111 i EØS-avtalen. Det er presisert at den særskilte tvisteløsningsmekanismen ikke er til hinder for at EU eller en EØS/EFTA-stat til enhver tid, og uavhengig av om det foreligger en anmodning fra henholdsvis EFTAs overvåkingsorgan eller den relevante EU-tilsynsmyndighet, kan bringe en tvist inn for EØS-komiteen i samsvar med artikkel 5 eller 111 i EØS-avtalen.

Bakgrunnen for den særskilte tvisteløsningsmekanismen er at det anses hensiktsmessig at eventuelle uenigheter om fortolkningen eller håndhevingen av EU-tilsynsforordningene mellom EFTAs overvåkingsorgan og den relevante EU-tilsynsmyndighet søkes løst gjennom dialog mellom de aktuelle vedtaksorganene – før man eventuelt går til det skritt å bringe tvisten inn for EØS-komiteen til behandling».

I fortalen til utkast til EØS-komitebeslutningene står det at beslutningene gjennomfører overenskomsten som er gjenspeilet i konklusjoner 14. oktober 2014 mellom EUs og EØS/EFTA-statenes finans- og økonomiministere, og at EØS-komitebeslutningene derfor bør tolkes i tråd med prinsippene i disse konklusjonene. Konklusjonene følger som vedlegg til Prop. 100 S (2015-2016).

SPØRSMÅL NR. 1243**Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 10. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Regjeringens avbyråkratisering- og effektiviserings-tiltak skal samtidig ikke gå ut over tjenesteproduksjon.» skriver statsråden på mitt spørsmål 15:1136 av 23.6.2015. I Politiforum (mai) kan vi lese om store kutt i midlene til politidistriktene og kriminalomsorgen melder om budsjettmidler som går ut over sikkerhet og rehabilitering.

Hvilke tiltak har statsråden satt i verk for å kontrollere at tiltaket ikke går ut over tjenesteproduksjon og hva er effekten av tiltaket?»

Svar:

Budsjettet til politi- og lensmannsetaten er økt betydelig de senere år og det har også vært vekst i kriminalomsorgens budsjett. Samtidig er det i disse etatene, som i andre statlige etater foretatt budsjettkutt for gjennomføring av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen. Regjeringen har et mål om mest mulig effektiv ressursbruk. Fra regjeringens side er det forutsatt at tiltakene ikke skal gå ut over tjenesteproduksjon. I politi- og lensmannsetaten og kriminalomsorgen er det også muligheter for å effektivisere. Det er etatslederne som har ansvar for å innrette effektiviseringsarbeidet slik at det ikke går ut over tjenesteproduksjonen. Jeg har tillit til at de følger det opp på en god måte. Jeg følger opp dette i den ordinære styringsdialogen.

SPØRSMÅL NR. 1244**Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 14. juni 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«I Stortingets spørretime den 1.6.2016 gav statsministeren uttrykk for at hun var usikker på om de såkalte "skyggebarne" (Dagbladet reportasje) hadde fått god nok oppfølging. Hun viste videre til at BLD-ministeren satt med koordinering- og samordningsansvaret for tiltak til denne gruppen barn, som er kjent av forvaltningen.

Mener statsråden at barna har fått god oppfølging og hvilke initiativ har ministeren tatt for å koordinere og samordne tiltakene og oppfølging av disse barna?»

Svar:

Gruppen barn som Dagbladet har fulgt, er i all hovedsak ikke-bosatte barn utenfor asylsystemet. Flere rapporter har dokumentert at denne gruppen barn er særdeles utfordrende å ivareta. Samtidig har alle berørte sektorer et ansvar for å følge opp disse barna, alt etter barnas behov og hva saken dreier seg om.

Barnevernloven gjelder for alle barn i Norge. Barneverntjenestens hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres hel-

se og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Dersom en mindreårig er utsatt for kriminalitet, er dette en politifaglig oppgave. Ved mistanke om menneskehandel, kreves etterforskning og straffeforfølgelse av bakmenn.

Nyere forskning viser at det er svakheter i våre systemer. Fafo la frem et notat i mai og Institutt for samfunnsforskning presenterte en rapport i juni. Begge disse arbeidene følger opp rapporten Ikke våre barn. Identifisering og oppfølging av mindreårige ofre for menneskehandel i Norge, som er finansiert av mitt departement. Vi ser at det er muligheter for å forbedre oppfølgingen av disse barna. Forskerne peker på ulike utfordringer, blant annet når det gjelder manglende kompetanse og ressurser.

I internasjonale konvensjoner og nasjonalt regelverk er det nedfelt at barn under 18 år har et tydelig vern mot utnytting. Samtidig er det til tider vanskelig å beskytte og hjelpe en del av disse barna. Særlig gjelder dette barn som selv ikke opplever seg som ofre. Dersom de ikke vil bidra til å opplyse sin sak og politiet heller ikke har mulighet til å spane, kan det være svært utfordrende å reise sak mot eventuelle bakmenn. Dette betyr ikke at vi ikke kan bistå mindreårige som er ut-

satt for utnyttelse, men det må foreligge tilstrekkelig informasjon som gjør det mulig å hjelpe dem. Det er derfor ikke slik at tiltak etter barnevernloven løser alle problemer.

Studier viser at det ofte er en kombinasjon av hendelser som fører mindreårige inn i et utnyttingsforhold. Det kan være manglende beskyttelse og ivaretagelse i familien, forventninger til inntekter eller eksponering for kriminelle nettverk. Disse nettverkene har gjerne forgreninger i flere land, og de rekrutterer mindreårige til prostitusjon eller kriminalitet. Det kan imidlertid også være nære familiemedlemmer som utnytter mindreårige for egen vinning. Det er uakseptabelt at foreldre fremmer kriminell adferd hos sine barn og samtidig unngår straffeforfølgelse, slik noen av oppslagene i mediene kan tyde på.

Forskere på feltet peker på at Norge er kommet langt i å tilpasse sitt regelverk til dette utfordrende virkelighetsbildet. Sammenliknet med andre land har vi fått mange viktige brikker på plass, som for eksempel egne institusjoner i regi av barnevernet for mindreårige som kan ha vært utnyttet i menneskehandel. Vi har

likevel et forbedringspotensial. Om kort tid vil Regjeringen ferdigstille en ny handlingsplan mot menneskehandel, som vil inneholde tiltak for å få flere viktige brikker på plass i arbeidet mot handel med barn.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet publiserte nye nettsider om menneskehandel i desember 2015. Sidene har som formål å gi kompetanseheving til kommunal barnevernstjeneste i enkeltsaker knyttet til mindreårige ofre. Nettsidene er oppbygd som en veileder, og gir praktisk og lett tilgjengelig informasjon om hva kommuner bør gjøre for å ivareta barn som er (mulige) ofre for menneskehandel. Direktoratet er også i ferd med å ferdigstille et revidert rundskriv om menneskehandel til hjelp for barnevernstjenestene.

Min oppgave fremover vil være å bidra til å sikre best mulig oppfølging av mindreårige som utnyttes i menneskehandel. Barnevernet har en viktig rolle i oppfølgingen av sårbare mindreårige, og vi ser at det er behov for kompetanseheving i sektoren. Det er viktig at ansvarlige etater samarbeider godt, både nasjonalt og internasjonalt, for å oppnå et best mulig resultat i hver enkelt sak.

PØRSMÅL NR. 1245

Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 14. juni 2016 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Hva vil statsråden foreta seg for å sørge for at NVE følger opp Stortingets fastsatte reguleringsbestemmelser for Tokke-Vinjevassdraget med dertil hørende skogsbilveier, og når kan allmennheten forvente seg å kunne få kostnadsfri og helårs tilgang til de pålagte veiene?»

BEGRUNNELSE:

12. mars 2012 leverte representanten Sigvald Oppebøen Hansen (A) et skriftlig spørsmål til daværende olje- og energiminister Ola Borten Moe som i sitt svar datert 21. mars 2012 redegjorde for veier i Botnedalen i Tokke.

Stortinget ga i 1968, som del av behandlingen av statsreguleringen av Tokke-Vinjevassdraget, tillatelse til planendring i Botnedalen. Reguleringsbestemmelsene, som Stortinget hadde fastsatt i 1964, fikk ved behandlingen av planendringen i komiteen et tillegg om å anlegge helårs skogsbilveier (klasse 3) på sør- og nord-siden av vannet, for å ivareta allmenne interesser. Det

var Tokke kommune som krevde veiene for å kunne få til helårsvirksomhet i dalen - uten veier ville næringsgrunnlaget i kommunen bli svekket.

I svaret fra olje- og energiminister Ola Borten Moe til Stortinget skriver han, "Skogsbilvegene (konsejionsvegene) skal til enhver tid holde et nivå som tilsvarer vegklasse III (Helårs landbruksveg). NVE vil følge opp at regulanten holder skogsbilvegene/konsejionsvegene i den stand som vilkårene krever".

Det er kjent at NVE i tiden etter 2012 har motsatt seg både Stortingets vedtak og departementets forståelse av reguleringsbestemmelsene om å bygge og drifte veiene for å ivareta allmennhetens interesser, slik det fremkommer av statsrådens svar. NVE følger ikke opp Statkraft og bedriften unngår dermed å etterleve Stortingets vedtak.

Etter friluftsløven er det ikke anledning til å hindre fri ferdsel i utmark. Stortinget har pålagt regulanten i reguleringsbestemmelsene å holde helårs skogsbilveier (kl. 3) for å ivareta allmenne interesser - veieier kan da ikke hindre/forby ferdsel etter friluftsløvens § 4.

Svar:

Spørsmålet gjelder skogsbilveiene som reguleringsanleggenes eier (i dag Statkraft Energi AS) ble pålagt å bygge i forbindelse med planendring og tilleggsregulering av Tokke-Vinjevassdraget.

Konsesjonsmyndighetene har tidligere besvart brev fra Tokke kommune om vedlikeholdsplikten for disse skogsbilveiene. Som henvist til i spørsmålet, har tidligere statsråd Ola Borten Moe også svart på skriftlig spørsmål fra Stortinget 16. mars 2012. Departementet har etter den tid besvart spørsmål fra grunneiere om det samme.

Det er konsesjonsmyndighetenes ansvar å sørge for at reguleringsbestemmelsene følges opp. Samtidig må jeg gjøre oppmerksom på at spørsmålene om anleggsveier og konsesjonsveier i Tokke-Vinjevassdraget er faktisk komplisert, og dessuten rettslig omtvistet mellom Statkraft og berørte grunneiere.

Øvre Telemark Jordskifterett avsa dom 2. juli 2015 i sak etter jordskifteloven om Statkraft Energi AS' plikter hva gjelder vegene i Botnedalen.

Dommen fra jordskifteretten er påanket av 2 grunneiere til Agder lagmannsrett, hvor saken etter det opplyste skal behandles i inneværende måned. Jeg ber derfor om forståelse for at jeg ikke kan gå inn i saken så lenge denne fortsatt verserer for domstolene.

SPØRSMÅL NR. 1246

Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 14. juni 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvor raskt vil den varslede ekspertgruppa arbeide, er det meningen at den skal komme med forslag som allerede vil gjøre seg gjeldende denne høsten eller skal ekspertgruppa arbeide i et lengre perspektiv enn budsjettet for 2017?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til et tidligere spørsmål om en varslet ekspertgruppe som skal "sette i gang en områdegjennomgang av systemet for tildeling av offentlige forskningsmidler under Norges Forskningsråd." I svaret fra Kunnskapsministeren står det at regjeringen vil komme tilbake med sammensetning, mandat og tidspunkt for ferdigstillelse. Hvem regjeringen skal komme tilbake til står det ikke noe om. Det står heller ikke noe om med hvilket perspektiv gruppa skal jobbe og om dette vil innebære en kraftig omlegging av Norges Forskningsråd, slik Produktivitetskommisjonen er inne på.

Svar:

Finansdepartementet og Kunnskapsdepartementet arbeider med å få på plass ekspertgruppa som vil få ansvaret for å gjennomføre en områdegjennomgang av systemet for tildeling av offentlige forskningsmidler under Norges forskningsråd. Mandatet og tidsfrist for arbeidet vil bli offentliggjort når departementene har nedsatt ekspertgruppa.

Tidsfristen vil bli satt slik at rapporten kan inngå som grunnlag for regjeringens arbeid med statsbudsjettet for 2018.

SPØRSMÅL NR. 1247**Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 15. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre internasjonalt samarbeid, økt kompetanse om flåttens utbredelse, sikre pasientenes møte med helsevesenet og ikke minst vil statsråden utvikle en plan for å møte denne økende problemstillingen?»

BEGRUNNELSE:

Folkehelseinstituttet har for første gang registrert det fryktede TBE-viruset hos flått i Rogaland. Rogaland ligger på topp 3 av flåttutbredelse i Norge. Folkehelseinstituttet anbefaler vaksinasjon som forebygging.

Vi vet at flått trives godt langs kysten fra Østfold, gjennom Sørlandet og Vestlandet opp mot Brønnøysund. Meldingssystemet for smittsomme sykdommer(MSIS)viser en økning i totale tilfeller om borreliose.

En undersøkelse blant flåttpasienter utført av NorVect viser at pasientene opplever at kunnskapen til fastlege om flått ikke er god nok, og at de opplever at retningslinjene hindrer legene i å gi dem tilstrekkelig behandling.

Internasjonalt er også borreliose et økende problem. Åland spesielt har gjort mye forskning på dette område og etterlyser internasjonalt samarbeid.

Svar:

Representanten Bollestad tar opp viktige problemstillinger om pasientenes møte med helsevesenet, kompetanse, internasjonalt samarbeid og planer for å håndtere utfordringene knyttet til flåttsykdom.

Flått suger blod fra dyr og mennesker og kan få med seg bakterier og virus som den kan overføre til mennesker. Blant de farligste av disse er, som representanten nevner, TBE-viruset, som kan gi hjernehinnebetennelse.

Med et varmere klima spres flått fra øst og sør langs kysten helt opp til Helgeland. Det er funnet TBE-virus i flått med mulighet for smitte til mennesker i alle disse områdene, men det er bare påvist smitte til mennesker i Agderfylkene, Telemark, Vestfold og Buskerud frem til det nå også er påvist ett tilfelle i Rogaland.

Fra 1994 til 2015 ble 97 mennesker smittet i Norge, hvorav ni i 2015. Sykdom kan forebygges ved vaksinasjon, og Folkehelseinstituttet anbefaler vaksine til mennesker som oppholder seg mye ute i naturen og ofte utsettes for flåttbitt i kyststrøkene fra Buskerud til Rogaland og ved svenskegrensen i øst.

Representanten Bollestads spørsmål har vært forelagt Helsedirektoratet som ansvarlig myndighet for å møte problemstillinger rundt flåttbårne sykdommer. Siden 2013 har Helsedirektoratet arbeidet med en rekke tiltak om flått og flåttsykdom. Dialog med brukerne av helsetjenestene har vært sentral i dette arbeidet.

Et av de viktigste tiltakene har vært å opprette en nasjonal kompetansetjeneste for flåttbårne sykdommer ved Sørlandet Sykehus i 2014. Kompetansetjenestens oppgave er å følge med på utvikling av kunnskapsgrunnlaget for diagnostikk og behandling av sykdommene, og å gi råd om dette til helsetjenestene og til befolkningen for øvrig. Arbeidet støttes av en referansegruppe med deltakere fra alle regioner og fra brukerne, for å sørge for forankring og spredning av kunnskapen.

Forskning på flått og flåttbårne sykdommer er et prioritert satsingsområde både i Norge og internasjonalt. Det er bevilget betydelige summer til forskning på området. Kompetansetjenesten har et utstrakt forsknings- og utviklingssamarbeid med de andre nordiske landene og med Åland, der problemet er spesielt stort, gjennom forskningsnettverkene ScandTick Innovasjon og NordTick. Det er bevilget 70 millioner kroner til forskning på flått og flåttbårne sykdommer i Skandinavia gjennom ScandTick.

Det er dessuten bevilget 26 millioner til BorrSci, som er et stort forskningsprosjekt hvor formålet er å forbedre diagnostikk og behandling av borreliose, samt øke kunnskap om fenomenet kronisk borreliose.

Kompetansetjenesten er med i utviklingen av europeiske retningslinjer og vil i samarbeid med Helsedirektoratet og nordiske fagfolk arrangere en nordisk konsensuskonferanse om behandling av sykdommene i 2017. Det ble under et nordisk møte høsten 2015 slått fast at anbefalingene i de nordiske landene er relativt like, og at det derfor ikke er behov for nye retningslinjer. Men det er behov for mer forskning og faglig enighet rundt tilbudet til den gruppen av pasienter som i dag ikke føler seg ivaretatt, gjennom utvikling av behandlingsprotokoller.

Pasienter skal få god og kunnskapsbasert oppfølging. Det er viktig å benytte pasientenes erfaringer og synspunkter på diagnostikk og behandling. Pasientorganisasjonen Norsk Lyme Borreliose-Forening er en viktig samarbeidspartner i utviklingen av faglige retningslinjer og i forskningsprosjekter.

Helsedirektoratet har også kontakt med NorVect (The Nordic Network for Vector-borne Diseases), som spesielt arbeider med pasientgruppen med kroniske symptomer som de mener kan skyldes flåttbitt, og di-

rektoratet har deltatt på deres konferanser i Oslo. Når det gjelder behandlingen er det her en uenighet mellom brukerne og fagmiljøene. Nordiske fagmiljøer mener det ikke er grunnlag for å mene at de kroniske symptomene skyldes en pågående infeksjon, og derfor skal det heller ikke gis langvarig antibiotikabehandling. En svensk kunnskapsoppsummering i 2013 viste at det ikke er grunnlag for lengre antibiotikabehandling enn

det som anbefales i retningslinjene, men at det trengs mer forskning.

Noen pasienter mener at helsetjenesten ikke har tatt deres symptomer på alvor og føler seg avvist. Det er derfor vesentlig å samarbeide med pasientorganisasjonene for å forbedre helsetjenestene til personer rammet av borreliose, og ikke minst for pasienter som har fått behandling, men som fortsatt har store sykdomsplager.

SPØRSMÅL NR. 1248

Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 15. juni 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hvordan vil kulturministeren følge opp, og hva synes kulturministeren om resultatet i forslaget?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere kulturminister Thorhild Widvey signaliserte at hun ønsket å regionalisere en del av oppgavene som Kulturrådet har. Kulturrådets egen vurdering av hva som er mulig å regionalisere av oppgaver er overlevert nåværende kulturminister.

Svar:

Jeg mener forslaget fra Norsk kulturråd gir et godt grunnlag for videre vurdering. Hele den administrative virksomheten i Norsk kulturråd er gjennomgått på faglig grunnlag og i en prosess der de ansatte er hørt.

Forslaget omfatter både oppgaver som kan flyttes fra Oslo, men som fortsatt skal være en del av Norsk kulturråd og oppgaver som kan flyttes helt ut av Kulturrådets oppgaveportefølje. I tillegg foreslås enkelttiltak som kan gjennomføres på kort sikt og som vil bidra til økt kontakt og samarbeid med kunst- og kulturlivet landet rundt.

Departementet vurderer nå fordeler, ulemper og kostnadsmessige konsekvenser av alle forslagene. Jeg har allerede signalisert at jeg synes Kulturrådets forslag om en forsterket satsing på kulturnæring i samarbeid med relevante fagmiljøer utenfor Oslo, er interessant. Jeg ser ikke bort fra at vi i løpet av prosessen også kan komme til at det er andre forslag enn de Kulturrådet selv har skissert, som bør vurderes. Jeg tar sikte på å redegjøre for mine konklusjoner i budsjettproposisjonen for 2017.

SPØRSMÅL NR. 1249

Innlevert 7. juni 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 15. juni 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over søkertall til lærerutdanningen fra høsten 2016 for alle enkeltvis studiesteder, det vil si alle universitet og høyskoler sine "gamle" og "nye" studiesteder og de samme søkertall-

lene for høyskolene som fortsatt ikke er slått sammen med andre institusjoner?»

Svar:

Søkning til lærerutdanninger skjer gjennom Samordna opptak i Fellesadministrativt tjenestesenter (FSAT). Jeg oppfatter spørsmålet til at det omfatter alle lærerutdanninger, det vil si grunnskolelærerutdanningene for henholdsvis 1. – 7. trinn og 5. – 10. trinn, lektorutdanning, faglærerutdanning og barnehagelærerutdan-

ning. Jeg legger ved rapporter utarbeidet på grunnlag av tallmateriale fra Samordna opptak. Opptak til praktisk-pedagogisk utdanning skjer ved den enkelte utdanningsinstitusjon som tilbyr slikt studium og inngår derfor ikke i dette materialet.

Vedlegg til svar:

Førstevalgssøkere til lærerutdanninger i 2016

	Planlagte studieplasser 2016	Søknader førstevalg 2016
Barnehagelærerutdanning		
Dronning Mauds Minne Høgskolen	364	402
Høgskolen i Bergen	280	307
Høgskolen i Hedmark	175	218
Høgskolen i Oslo og Akershus	355	662
Høgskolen i Sogn og Fjordane	35	33
Høgskolen i Østfold	135	166
Høgskolen i Stord/Haugesund	65	93
Høgskolen i Volda	60	75
NLA Høgskolen	77	71
Høgskolen i Sørøst-Norge	272	413
<i>Høgskolen i Sørøst-Norge, studier i Buskerud og Vestfold (Drammen og Horten)</i>	<i>140</i>	<i>223</i>
<i>Høgskolen i Sørøst-Norge, studier i Telemark (Notodden og Porsgrunn)</i>	<i>132</i>	<i>190</i>
Nord universitet (i alt)	145	178
<i>Bodø</i>	<i>30</i>	<i>35</i>
<i>Nesna</i>	<i>55</i>	<i>75</i>
<i>Levanger</i>	<i>60</i>	<i>68</i>
Universitetet i Agder (Grimstad og Kristiansand)	175	269
Universitetet i Stavanger	170	271
UiT Norges arktiske universitet (i alt)	150	172
<i>Tromsø</i>	<i>120</i>	<i>123</i>
<i>Alta</i>	<i>30</i>	<i>49</i>
Til sammen	2458	3330

	Planlagte studieplasser 2016	Søknader førstevalg 2016
Grunnskolelærerutdanning 1-7		
Høgskolen i Bergen	200	246
Høgskolen i Hedmark	100	168
Høgskolen i Oslo og Akershus	192	388
Høgskolen i Sogn og Fjordane	20	30
Høgskolen i Østfold	50	98
Høgskolen i Stord/Haugesund	54	46
Høgskolen i Volda	60	57
NLA Høgskolen	40	59
Høgskolen i Sørøst-Norge	205	333
<i>Høgskolen i Sørøst-Norge, studier i Buskerud og Vestfold (Drammen, Horten og Sandvika)</i>	<i>100</i>	<i>142</i>
<i>Høgskolen i Sørøst-Norge, studier i Telemark (Notodden og Porsgrunn)</i>	<i>105</i>	<i>191</i>

Nord universitet (i alt)	165	177
<i>Bodø</i>	60	59
<i>Nesna (inkl. Vikna)</i>	65	66
<i>Levanger</i>	60	52
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (tilknyttet tidligere Høgskolen i Sør-Trøndelag)	180	307
Sami allaskuval/Sami University College	12	9
Universitetet i Agder (Grimstad og Kristiansand)	115	191
Universitetet i Stavanger	80	208
UiT Norges arktiske universitet	84	60
Til sammen	1557	2377

	Planlagte studieplasser 2016	Søknader førstevalg 2016
Grunnskolelærerutdanning 5-10		
Høgskolen i Bergen	152	332
Høgskolen i Hedmark	60	105
Høgskolen i Oslo og Akershus	168	382
Høgskulen i Sogn og Fjordane	40	65
Høgskolen i Østfold	60	122
Høgskolen i Stord/Haugesund	36	85
Høgskulen i Volda	40	67
NLA Høgskolen	50	76
Høgskolen i Sørøst-Norge	220	317
<i>Høgskolen i Sørøst-Norge, studier i Buskerud og Vestfold (Drammen og Horten)</i>	120	148
<i>Høgskolen i Sørøst-Norge, studier i Telemark (Notodden og Porsgrunn)</i>	100	169
Nord universitet	145	158
<i>Bodø</i>	60	63
<i>Nesna</i>	25	25
<i>Levanger</i>	60	70
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (tilknyttet tidligere Høgskolen i Sør-Trøndelag)	190	352
Sami allaskuvla/Sami University College	12	5
Universitetet i Agder (Kristiansand)	100	221
Universitetet i Stavanger	70	164
UiT Norges arktiske universitet (i alt)	86	132
<i>Alta</i>	30	28
<i>Tromsø</i>	56	104
Til sammen	1429	2583

5-årig lektorutdanning	Planlagte studieplasser 2016	Søknader førstevalg 2016
Høgskolen i Hedmark (Hamar)	30	21
Høgskolen i Sørøst-Norge (studier i Buskerud og Vestfold, Horten og Kongsberg)	60	37
Det teologiske menighetsfakultet	20	30
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	15	29
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	250	686
Universitetet i Agder (Kristiansand)	70	153
Universitetet i Bergen	90	195
Universitetet i Oslo	286	653
Universitetet i Stavanger	50	157
UiT Norges arktiske universitet (Tromsø)	70	125
Til sammen	941	2086

Faglærer	Planlagte studieplasser 2016	Søknader førstevalg 2016
Høgskolen i Bergen	52	140
Høgskolen i Hedmark (Elverum)	55	41
Høgskolen i Oslo og Akershus (Oslo og Kjeller)	275	471
Høgskolen i Stord/Haugesund	10	11
Høgskolen i Sørøst-Norge (studier i Telemark, Notodden)	30	17
Norges idrettshøgskole	35	171
Nord universitet (Levanger)	40	39
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (tilknyttet tidligere Høgskolen i Sør-Trøndelag)	50	150
Universitetet i Agder (Kristiansand)	20	12
Til sammen	567	1052

SPØRSMÅL NR. 1250**Innlevert 8. juni 2016 av stortingsrepresentant Anders Tyvand****Besvart 15. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere å etablere en tilskuddsordning for å dekke merkostnader til flysikringstjenester for skole- og utdanningsvirksomhet?»

BEGRUNNELSE:

Det fly-operative utdanningsmiljøet ved Sandefjord Lufthavn Torp er betydelig, og både Pilot Flyskole og European Helicopter Center (EHC) er Norges største innenfor sine respektive utdanningsfelt. Begge skolene er NOKUT-godkjente fagskoler, og samlet utdanningskapasitet utgjør om lag 150 studenter. Disse skolene utgjør en vesentlig andel av utdanningen av fly-operativt personell i Norge; en kompetanse det er et voksende behov for. Skolene utfører i så måte et svært viktig samfunnsoppdrag.

I utdanningen av piloter, er det behov for mengdetrening i start og landinger med fly og helikopter, og aktiviteten i og nær lufthavnen er i perioder stor. Avinor opplyser til Sandefjord lufthavn Torp at merkostnadene for småflyvirksomhet nå utgjør 6,1 millioner kroner, og at dette i all vesentlighet er knyttet til skolenes virksomhet.

Dersom flyskolene skal belastes fulle kostnader etter beregning av hvor mye ekstra denne virksomheten krever av ressurser, vil dette ligge langt over årskort-prisen ved de statlige flyplassene, og gi skolene svært krevende rammevilkår. Konkurrerende flyskoler i andre land, både i Skandinavia og i USA, opererer med helt andre rammevilkår. Risikoen for utflagging og tap av verdifulle kompetansemiljøer i Norge, vil derfor være overhengende.

NHO Luftfart har tidligere gitt innspill til Samferdselsdepartementet om å få på plass en ordning som sikrer at private flyskoler har rammevilkår for fortsatt drift også på ikke-statlige flyplasser, gjennom en tilskuddsordning for dekning av merkostnader til flysikringstjenester for skole- og utdanningsvirksomhet.

Svar:

Staten bidrar til pilotutdanning ved Universitetet i Tromsø over Kunnskapsdepartementets budsjett.

På Avinors lufthavner bidrar Samferdselsdepartementet ved Avinor økonomisk til utdannings- og skoleflyging gjennom ordningen med årskort. Mot en årlig avgift, avhengig av flyets vekt, gir denne ordningen skolefly med maksimal avgangsvekt inntil 2 000 kg fri adgang til å ta av og lande på lufthavnene.

Sandefjord lufthavn, Torp, er som kjent ikke en del av Avinor-systemet, men eies i hovedsak (86,6 pst) av lokale myndigheter (Vestfold fylkeskommune og kommunene Sandefjord og Stokke). Det er eierne av lufthavna som fastlegger lufthavnavgiftene, inklusive eventuelle rabattordninger.

Jeg er kjent med at Sandefjord lufthavn er i en krevende økonomisk situasjon. Fra statens siden er det tidligere åpnet for at de ikke-statlige lufthavnene kan legge tårntjenestene ut på anbud, slik at de ikke lenger er nødt til å kjøpe disse tjenestene fra Avinor. Dette vil kunne føre til reduserte kostnader for Torp. Som følge av situasjonen som har oppstått på Rygge, er det videre varslet at noe av trafikken på Rygge blir overført til Torp.

Sandefjord Lufthavn AS har for øvrig nektet å betale for innflygingstjenestene i Farris TMA, som de mottar fra Avinor, fordi de mener at de ikke er rettslig forpliktet til det. Selskapet har brakt saken inn for retten. Sandefjord Lufthavn AS vant i første instans, og Avinor Flysikring AS anket saken. Ankesaken ble behandlet i lagmannsretten i begynnelsen av juni, men dom er foreløpig ikke avsagt. Jeg vil også vise til at Avinor vil vurdere hvordan innflygingstjenestene til lufthavnene i Østlandsområdet skal organiseres etter situasjonen som har oppstått på Rygge. Jeg viser i denne sammenheng til mitt svar fra 6. juni i år på spørsmål 1174 fra stortingsrepresentant Geir Pollestad.

SPØRSMÅL NR. 1251**Innlevert 8. juni 2016 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 14. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Når har statsråden tenkt å legge frem forslag om å forbedre ordningene med omsorgslønn og pleiepenger slik regjeringen har lovet?»

BEGRUNNELSE:

Det framgår av Sundvollen-erklæringen at Regjeringen skal reformere ordningene med omsorgslønn og pleiepenger for foreldre med syke og funksjonshemmede barn som en oppfølging av Kaasa-utvalgets innstilling.

I mars 2015 gikk daværende arbeids- og sosialminister Robert Eriksson høyt ut og varslet reform av et regelverk «som legger et stort hinder og belastninger på disse familiene som i utgangspunktet har nok. Disse familiene venter fremdeles på endringer.

Svar:

Pleiepenger etter folketrygdloven hører innunder mitt ansvarsområde, mens ordningen med omsorgslønn er helse- og omsorgsministerens ansvar.

Regjeringen sendte høsten 2015 på høring forslag til endringer i pleiepengeregelverket til foreldre til syke barn. Det ble foreslått å inkludere foreldre til mange grupper av syke barn med behov for pleie, men som i dag ikke har rett til pleiepenger. Dette gjelder blant annet varig syke barn og alvorlig syke barn. Det ble samtidig foreslått en tidsbegrensning på inntil 1300 dager (5 år) og nedgang i kompensasjonsgrad (66 prosent) etter ett år. Det tilsvarer ordningene ved egen sykdom.

Dette var samlet sett vurdert som en hensiktsmessig balanse der flere får rett til pleiepenger, samtidig som en opprettholder formålet om pleiepenger som kompensasjon for et midlertidig bortfall av arbeidsinntekt for å pleie syke barn. Det samlede forslaget ble anslått å gi en årlig merkostnad på om lag ½ milliard kroner, noe som utgjør nær en dobling av folketrygdens utgifter til pleiepenger.

I høringen var det gjennomgående bred støtte til de foreslåtte utvidelsene, men mange av høringsinstansene gikk imot flere av grepene som innebærer visse innstramminger for en del av de som i dag omfattes av ordningen.

Blant annet som følge av innspillene fra høringsinstansene, ser jeg behov for å foreta en ny vurdering av forslaget som ble sendt på høring. Dersom alle forslagene til innstrammende elementer bortfaller, vil for øvrig merkostnadene ved ordningen øke betydelig – noe som i seg selv er en utfordring i dagens økonomiske situasjon.

Jeg viser for øvrig til at helse- og omsorgsministeren sendte forslag til endringer i helse- og omsorgstjenesteloven (styrket pårørendestøtte) på høring høsten 2015. Det ble foreslått en ny pliktbestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven som pålegger kommunen å tilby nødvendig pårørendestøtte til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid i form av avlastning, opplæring og veiledning, og omsorgsstønad. Bestemmelsen skal utfylle pasient- og brukerrettighetsloven. Helse- og omsorgsdepartementet arbeider med sikte på å fremme en lovproposisjon om styrket pårørendestøtte før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1252**Innlevert 8. juni 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 16. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Hvor mange har hatt dagpenger i henholdsvis 75, 85 og 95 uker (løpende tilfeller), og hvilke tiltak mener statsråden er relevante å ta i bruk for de som mister retten til dagpenger?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidsledigheten i Norge er høyere enn på 23 år og den geografiske ulikheten i ledighetssituasjonen gjør at det i deler av landet er svært mange som opplever stor usikkerhet. Langtidsledigheten øker og rammer særlig voksne arbeidstakere. Flere nærmer seg perioden da dagpengene opphører.

Svar:

Den statistikk som er tilgjengelig viser hvor lenge dagpengemottakerne har igjen av dagpengeperiodene sine. Antall personer som har hatt dagpenger i henholdsvis 75, 85 og 95 uker er derfor tolket som antall personer som har henholdsvis 29 uker (104-75), 19 uker (104-

85) og 9 uker (104-95) igjen av dagpengeperiodene sine. Dette kan omfatte personer både på kort og lang dagpengeperiode¹.

Tabellen nedenfor viser hvor mange dagpengemottakere som har hhv. 29, 19 og 9 uker igjen av dagpengeperiodene sine.

Antall uker igjen av maksimal dagpengeperiode	Antall dagpengemottakere (ukestall)
29	409
19	477
9	408

Jeg er opptatt av å sikre at personer med lange ledighetsperioder får god oppfølging av NAV. Langtidsledige prioriteres ved inntak til tiltak. Jeg har derfor bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet om å se nærmere på denne problemstillingen i samarbeid med departementet. Direktoratet opplyser om at i overkant av 1100 personer hver måned har gått ut (lang og kort) dagpengeperiode i perioden januar-april i år. Det er en økning på 10 pst. fra samme periode i fjor. Arbeids- og velferdsdirektoratet har i siste nummer av Arbeid og velferd (nr. 2/2016) to artikler om utstrømningen fra arbeidsledighet. Under 10 pst. av arbeidssøkerne har i perioden 2011-2014 en ledighetsvarighet på to år.

Erfaringsvis vet vi at høy arbeidsledighet følges av høyere langtidsledighet noe lenger frem i tid. Et viktig tiltak mot langtidsledighet er derfor å redusere den generelle arbeidsledigheten. Arbeids- og velferdsetaten benytter en rekke virkemidler for å redusere arbeidsledigheten. Dette inkluderer informasjon, oppfølging og formidling, bruk av arbeidsmarkedstiltak, samt sanksjoner og krav til dagpengemottakere. Samtidig har Arbeids- og velferdsdirektoratet bedt fylkesleddet i NAV om å prioritere gruppen langtidsledige gjennom oppfølging og tiltak.

I RNB 2016 foreslår regjeringen tiltak for å begrense ledighetsøkningen i form av å øke tiltaksnivået for ledige med 1 000 plasser i andre halvår 2016. Disse tiltakene kommer på toppen av økningen på til sammen 4 000 tiltaksplasser i RNB 2015 og i statsbudsjettet 2016. Dette betyr mer midler til arbeidsledige slik at de kan komme over i ny jobb. Samtidig opprettholdes innsatsen overfor personer med nedsatt arbeidsevne. I RNB 2016 foreslår regjeringen også ytterligere regelverksendringer som vil gjøre det lettere å kombinere dagpenger med utdanning.

En del av de som blir gående lenge ledig har lav kompetanse. For å komme frem til gode løsninger for unge arbeidsledige med lav formell kompetanse, har jeg i samarbeid med KD invitert flere viktige aktører til et møte i Stavanger 27. juni 2016. Hensikten med møtet er å etablere bedre kontakt mellom sentrale aktører, slik at de sammen kan komme frem til bedre løsninger for unge arbeidsledige uten fullført utdanning.

Utviklingen i langtidsledigheten vil bli fulgt nøye framover.

¹ Dagpengemottakere med lave inntekter har rett til en dagpengeperiode på ett år, mens de fleste har rett til en dagpengeperiode på to år (104 uker). Begge gruppene vil være med i statistikken.

SPØRSMÅL NR. 1253**Innlevert 8. juni 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 17. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er bevilgningene til psykiatri i Sykehuset Innlandet i 2016 sammenlignet med 2013 (2013 tall), og hva er bevilgningen til private tilbydere innen psykisk helse lokalisert i Hedmark og Oppland i samme periode?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar på mitt spørsmål nr. 1172 hvor statsråden opplyser at han har stilt krav om at de regionale helseforetakene skal prioritere psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling på regionnivå. Denne veksten har ikke nådd Sykehuset Innlandet. Samtidig ser det ut til at flere private tilbud får økte bevilgninger.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helse Sør-Øst RHF om informasjon for å besvare spørsmålet. Helse Sør-Øst har innhentet en redegjørelse fra Sykehuset Innlandet HF.

I følge Helse Sør-Øst hadde divisjonen for psykisk helsevern ved Sykehuset Innlandet i 2013 et basisrammetilskudd på 1 330 mill. kroner. I årene 2014 til 2016 har basisrammetilskuddet blitt redusert med 87 mill. kroner målt i 2013-tall. Divisjonen har utover dette mottatt kompensasjon for bl.a. økte kostnader til

pensjon og fritt behandlingsvalg med til sammen 96 mill. kroner. Divisjonens basisrammetilskudd er i 2016 1 339 mill. kroner målt i 2013-tall.

Helse Sør-Øst opplyser at de har avtale med ti private institusjoner innen psykisk helsevern, hvorav én (Friskstiftelsen) er lokalisert innenfor det geografiske ansvarsområdet til Sykehuset Innlandet. Dette avtaleforholdet ble inngått gjennom en regional anskaffelse i 2015 som omfattet psykisk helsevern samlet. Det var før dette tidspunktet ingen private leverandører innen psykisk helsevern lokalisert i Hedmark/Oppland. Helse Sør-Øst opplyser videre at alle avtalene innen psykisk helsevern er en del av ordningen fritt sykehusvalg og rekrutterer pasienter fra hele regionen. Helse Sør-Øst har, på vegne av alle helseforetakene i Helse Sør-Øst, inngått avtaler med private institusjoner om leveranser av tjenester innen psykisk helsevern. Bruken av disse tjenestene varierer i stor grad mellom de ulike sykehusområdene. Inntektsmodellen i Helse Sør-Øst avregner helseforetakene for deres relative andel bruk av private tjenester.

Helse Sør-Øst kan for øvrig av konkurransemessige forhold ikke oppgi kontraktssummen for avtalen med Friskstiftelsen. Det kan imidlertid opplyses at det samlede budsjettet for alle avtalene innen psykisk helsevern var på om lag 409 mill. kroner i 2013, mens det i 2016 er på 528 mill. kroner (484 mill. kroner i 2013-tall).

SPØRSMÅL NR. 1254**Innlevert 8. juni 2016 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit****Besvart 16. juni 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Finansdepartementet har gitt Skattedirektoratet i oppdrag å utgreie forslag til ny kontorstruktur i skatteetaten. Det har resultert i at det nå foreligger forslag om å leggja ned skattekontoret på Stord og flytta dei 12 arbeidsplassane til Haugesund.

Kan finansministeren godta ei slik nedleggjing, med tap av 12 statlege arbeidsplassar i ein kommune som ved utgangen av mai hadde 6,1 % brutto arbeids-

løyse, og der sysselsetjingsutsiktene for komande år er svært usikre?»

GRUNNGJEVING:

Ved utgangen av mai 2016 var arbeidsløysa for landet på 2,9%. I Hordaland 3,2%, i Sunnhordland 3,9%, medan det i Stord kommune var 6,1% brutto arbeidsløyse.

Gjennom revidert nasjonalbudsjett ligg det an til at Stord kommune, pga. høg arbeidsløyse vil kunna få 13

mill. kroner i tiltaksmidler. Dette vil nok slå positivt ut sysselsetjingsmessig utover hausten, og det kjem nok vel med til naudsynt oppussing av skulebygg o.l.

Likevel er dette eingongstilskot, og varselet om at kommunen no kan mista 12 varige statlege arbeidsplassar innan eit viktig samfunnsområde, vil verka svært negativt på sikt.

I Skattedirektoratet si tilråding står det å lesa at etaten, for å sikra god regional fordeling, føreslår i oppretthalda 11 kontor med færre enn 20 tilsette. Vidare står å lesa at identitetskontroll er den einaste tenesta som føreset fysisk oppmøte på eit skattekontor.

Stord er ein utprega industrikommune, der leverandøriindustrien til olje- og gassnæringa er den mest framtreddande.

I periodar har kommunen hatt 3.600 gjestearbeidarar. mange av dei frå andre land. I tillegg har Stord og regionen fleire asylmottak.

Det er å håpa at Finansdepartementet nå, i samråd med kommunal- og moderniseringsdepartementet, i si vurdering av saka konkluderer med at skattekontoret på Stord vert oppretthalde. Digitalisering og foren-

kling må også kunna gå den vegen at oppgåver kan overførast til mindre stader.

Svar:

Regjeringa har ansvar for at statsforvaltninga er organisert på ein måte som sikrar effektiv og god oppgåveløysing. Mitt utgangspunkt er at ein ny kontorstruktur for Skatteetaten skal gje meir effektiv ressursbruk og samtidig betre kvaliteten i oppgåveløysinga, mellom anna gjennom meir spesialisering, meir robuste og kompetente fagmiljø og auka rettstryggleik. Ein ny kontorstruktur skal òg vareta omsyn som nærleik til næringslivet, behov for å oppretthalde og rekruttere sterke fagmiljø over tid og ein god regional fordeling av arbeidsplassane.

Finansdepartementet har no Skattedirektoratet sitt framlegg om ny kontorstruktur i Skatteetaten til behandling og vil, saman med Kommunal- og moderniseringsdepartementet, vurdere framleggjet. Departementa har enno ikkje konkludert i saka. Det er difor for tidleg å seie noko om dei konkrete vurderingane av Skattedirektoratet sitt framlegg.

SPØRSMÅL NR. 1255

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 17. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I Laagendalsposten 26/5, står en bruker med BPA-ordning fram og forteller om at vedkommende har fått skriftlig beskjed om at brukere av BPA har meldeplikt og må varsle om opphold utenfor egen kommune utover 7 døgn, mer enn 1 døgn utenfor Norges grenser, samt få tillatelse fra egen kommune ved utenlandsopphold i mer enn 14 dager i løpet av ett kalenderår.

På hvilken måte vil statsråden sikre disse brukerne tjenester som preges av likeverd og hvordan sikre at de møtes med den samme respekt som alle andre?»

BEGRUNNELSE:

Slik dette fremstilles ser det ut som å være en innskrenkning av brukernes rettigheter.

Svar:

Først vil jeg understreke at helse- og omsorgstjenesteloven slår fast at kommunen skal sørge for at alle som

oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Kommunen har altså et ansvar for alle som oppholder seg i kommunen, uavhengig av om de bor der eller er der i forbindelse med arbeid, studier eller feriereiser. Det er dette vi kaller oppholdsprinsippet, og det ble innført dels fordi prinsippet er enkelt å forholde seg til og å praktisere, og dels fordi det er et prinsipp som hindrer pasienter og brukere i å bli kasterballer mellom kommuner.

Selv om oppholdsprinsippet også gjelder når tjenestene er organisert som BPA, ligger det i BPA-ordningens natur at adgangen og muligheten til å ta med seg tjenestene i en BPA-ordning ut av kommunen, vil være noe større for disse brukerne enn for brukere som mottar tjenester etter en mer tradisjonell modell og som ofte er bundet til brukerens hjem. Dette skyldes at kommunen har tildelt bruker en timeramme som bruker kan disponere relativt fritt med hensyn til når og hvor tjenesten skal ytes. Innenfor den tildelte timerammen, og innenfor arbeidsrettslige bestemmelser, kan derfor BPA benyttes ved reiser utenfor kommunen.

Forutsetningen er imidlertid at det ikke påløper økte kostnader for kommunen.

Lengere opphold utenfor kommunen vil medføre at ansvaret for tjenester til brukeren vil opphøre. Dette i tråd med oppholdsprinsippet nedfelt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1. Brukeren må da på ordinær måte søke den nye oppholdskommunen om helse- og omsorgstjenester organisert som BPA. I en situasjon der en BPA-bruker flytter frem og tilbake mellom kommuner i en kortere eller lengre periode, for eksempel ved pendling, bør de

involverte kommuner avtale hvordan vedkommende sitt tjenestebehov kan dekkes uten at brukerens og kommunenes ressurser brukes på gjentatte søknader, vurderinger og opprettelse og organisering av nye tjenestetilbud. Gjennom slike avtaler vil kommunene bidra til å oppfylle formålene til helse- og omsorgstjenesteloven slik de er angitt i lovens § 1-1.

Det å ta med seg tildelte tjenester organisert som BPA til utlandet reiser særskilte spørsmål bruker må avklare med assistentens arbeidsgiver. Brukers reiser til utlandet gjøres i utgangspunktet på eget ansvar. Bruker må imidlertid forsikre seg om at arbeidsgiver har tilstrekkelige forsikringsordninger for assistentene, og for øvrig vil oppfylle sitt arbeidsgiveransvar for assistentene under oppholdet i utlandet. Lengre utenlandsopphold reiser også særskilte spørsmål knyttet til for-

svarlighet og kontroll av ordningen som i forkant må avklares med kommunen. Særlig bør en tenke gjennom hva man gjør dersom assistenten blir syk, eller dersom det skulle oppstå uoverensstemmelse mellom bruker og assistent.

Disse føringene for kommunene praktisering av regelverket fremkommer av Rundskriv av 18/12-2015 Rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Jeg vil understreke at Storting har lovfestet rett og plikt til Brukerstyrt personlig assistanse fordi dette er et viktig bidrag til likeverd, likestilling og samfunnsdeltakelse for personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand. For personer i denne situasjonen betyr BPA mye for muligheten til yrkesdeltakelse, utdanning og et aktivt og selvstendig liv. Rettighetsfestingen av BPA er begrunnet i et ønske om å sikre mennesker med stort behov for praktisk bistand en større mulighet til å ta ansvar for eget liv og egen velferd.

Kommunene må la intensjonen med ordningen være førende for hvordan tjenesten organiseres og hvilke vilkår som stillers til brukeren. Herunder hvilke krav til rapportering fra bruker til kommunen som inngår i ordningen. Rigide regler om rapportering om opphold, reiser, og bruk av tjenesten vil kunne være i strid med intensjonene i ordningen.

SPØRSMÅL NR. 1256

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes

Besvart 20. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«U-864 utanfor Fedje har fått sitt vedtak om tildekking. Fleire eksperter ved UIB meiner det er ein stor miljørisiko i framtida for lekkasje av kvikksølv.

Har det i denne prosessen vore utgreidd eit "verste-fallsscenario"?»

GRUNNGJEVING:

Det er gledeleg at arbeidet med å løyse kvikksølvproblemet i U-864 no endeleg skal starte etter meir enn 10 års utgreiing. I fyrste fase skal ubåten no stabiliserast med ei støttefylling som eg forstår er godt i gong. For prosessen vidare har eg fått informasjon om det skal vurderast to alternativ for prosessen vidare :

1. Tildekking av vraket eller 2. ta opp mest mogleg av kvikksølvlasta ved hjelp av velkjend ROV off-shore

teknologi. Slik eg har forstått det har kystverket tidlegare gått inn for alternativ 1, men så ligg der også faglege grunnar for val av alternativ 2. Lokalmiljøet er opptatt av miljøet og faren for lekkasje av kvikksølv, noko som vil få store konsekvenser for heile kysten ved at fisk og sjømat vert forureina. Når det i tillegg finst ekspertise i verdsklassen for eit prosjekt der ein kan ta opp kvikksølv, så vil det vere viktig for heile kysten at det alternativet vert sett på, og i lys av eit verstefallsscenario.

Svar:

Etter min kjennskap har ikkje Stortinget treft vedtak om tildekking av vraket av U-864, slik representanten Aarhus Byrknes sitt spørsmål kan tyda på. Regjeringa

har heller ikkje lagt fram noko framlegg for Stortinget om tildekking av vraket.

Etter framlegg frå regjeringa i samband med budsjettframlegget for 2015 trefte Stortinget vedtak om å løyve midlar til å byggje ei støttefylling ved vraket. Denne fyllinga skal støtte opp og sikre den ustabile skråninga under og nedanfor vraket sin baugseksjon mot utrasing. Eit ras ville ha spreidd sediment som er til dels ekstremt forureina utanfor det området som allereie er forureina. Fyllinga skal ikkje røre ved sjølve vraket, og etableringa av fyllinga vil soleis ikkje avgrensa val av vidare tiltak.

I utgreiinga av ulike tiltak for å handtere forureininga ved vraket er ei lang rekkje risikoar vurdert, også ekstremhendingar. I den eksterne kvalitetssikringa (KS 1) frå 2012 av Kystverket si konseptvalutgreiing går det fram at det er gjort vurderingar av ekstremhendingar som til dømes endra klimatiske forhold, vulkanutbrot og endra samfunnsforhold. I kvalitetssikringa er

det peikt på at ein ikkje kan fjerne risikoane knytt til slike hendingar ved å ta kvikksølv på land, fordi dei same hendingane og kan råke eit deponi på land.

Ikkje noko tiltak for å handtere kvikksølvforureininga ved vraket av U-864 er utan risiko. Det ein då må gjere er å vurdere og handtere den samla risikoen på best mogleg måte. Ein kan ikkje berre leggje vekt på ekstremt lite trulege hendingar knytt til eit av tiltaka, men ta omsyn til moglege følgjer av meir trulege hendingar knytt til begge tiltaka. Etablering av støttefyllinga er eit døme på dette. Den skal sikre skråninga ved baugseksjonen mot utrasing, til dømes som følgje av jordskjelv, og verdifor bygd for å tåla 10 000-årsskjelv.

Når vi no byggjer støttefyllinga, er det nettopp for å gjera risikoen minst mogleg for at noko skal gå gale i framtida, anten det blir tildekking eller heving av last før ei tildekking. Kva for eit av desse to tiltaka ein skal velje, er til vurdering i Samferdsledepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1257

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 17. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Har utfallet blitt slik regjeringen i utgangspunktet så det for seg det skulle bli med at flere skal kunne integreres i arbeidslivet?»

EGRUNNELSE:

En CP rammet ferdig utdannet revisor har fått arbeidspraksis som regnskapsfører nok til godkjenning som autorisert regnskapsfører, og har jobbet 2 år i 100 % stilling, før hun måtte redusere stillingen til 50 % etter avtale med NAV og arbeidsgiver og er 50 % sykemeldt. Arbeidsgiver ønsker å tilby kvinnen 50 % stilling hvis lønnstilskuddet fra NAV fortsetter.

Kvinnen har gått en lang vei. 3 år på videregående skole i økonomi og administrasjon. Hadde assistent i 50 % stilling og lønnet leksehjelp i hjemmet. I tillegg fikk hun taxi tur/retur til skolen inntil hun selv fikk sertifikatet. Gode resultater på skolen. Deretter var det 1 år på folkehøgskole, samtidig som hun fikk egen bil og støtte til sertifikatet.

5 år på universitet- deltid en bachelor som normert tar 3 år tok hun på 5 år. Arbeidsavklaringspenger, kjøregodtgjørelse, tilskudd til bøker og god hjelp fra NAV. Medstudent fikk også lønn fra NAV 2 timer pr uke for

notater og skrivehjelp. Etter endt studie fikk hun som nevnt arbeidspraksis.

Arbeidsgiver ønsker altså å ha vedkommende i fast 50 % jobb om lønnstilskudd. Denne ordningen er dessverre slutt, noe som gjør at arbeidsgiver ikke ansetter vedkommende likevel. Så kan vi jo stille spørsmål om denne arbeidsgivers innstilling, men dette blir altså et direkte resultat av den nye regelen hvor lønnstilskudd er redusert til 3 år. Vedkommende har altså fortsatt 50 % arbeidsevne, men må altså søke 100 % uføretrygd. Kvinnen selv lurte på hvem som vil ha henne i jobb, når de som kjenner henne og er fornøyd med henne, ikke kan ansette henne pga. hennes handikap som gjør at hun trenger lenger tid for å utføre sine arbeidsoppgaver.

NAV har støttet en lang utdanning og praksis som nå bare blir parkert.

Vedkommendes lønn i firma var 400 000 pr år i 100 % jobb.

Inntekter ved 100 % ung uføre er 270 000 pr år.

Med en 50 % jobb og 50 % uføretrygd vil:

50 % uføretrygd blir 135 000 og 50 % lønn gi en årsinntekt på 335 000.

Om Nav gir lønnstilskudd vil dette regnestykket bli 50 % uføretrygd til kvinnen på 135 000, 100 000 i lønnstilskudd til arbeidsgiver gi en totalutgift på

235000kr for NAV. Det vil altså være dyrere for NAV å la kvinnen gå hjemme 100 % ung ufør. Samtidig som en får reduserte utgifter for samfunnet, så gir en den kvinnen og andre i samme situasjon et verdig liv med innhold hvor en kan bidra i samfunnet. Kan betale skatt, egne regninger, bilhold og leilighet.

Svar:

Arbeidskraften er samfunnets viktigste ressurs, og arbeids- og velferdspolitikken skal sikte mot at flest mulig skal kunne delta i arbeidslivet. Utviklingen på arbeidsmarkedet har vært svak de senere årene. Dette skyldes bl.a. svake konjunkturer, omstillinger i oljesektoren og demografiske endringer med høy befolkningsvekst og flere eldre i befolkningen. Overgangen til arbeid blant personer med nedsatt arbeidsevne er om lag på samme nivå som da regjeringen tilrådte. Lav vekst i etterspørselen etter arbeidskraft har vært til ulempe for de fleste grupper i arbeidsmarkedet, også for personer med nedsatt arbeidsevne.

Regjeringen har de senere år arbeidet målrettet med å reformere tiltakssystemet for å vri tiltaksbruken i retning av ordinært arbeidsliv. Dette er et sentralt grep for å nå målet om å få flere i arbeid. Økt bruk av lønnstilskudd, mer målrettet bruk av arbeidspraksis og forbedret tilrettelegging og oppfølging er viktige tiltak. I ny forskrift om arbeidsmarkedstiltak som trådte i kraft 1. januar i år er det gjort endringer i ordningen med midlertidig lønnstilskudd, det er innført en ny varig lønnstilskuddsordning, et nytt arbeidstreningstiltak med forsterket oppfølging erstatter det tidligere tiltaket arbeidspraksis, et nytt inkluderingstilskudd for arbeidssøkere er innført og det er iverksatt en ny og forpliktende tilrettelegging- og oppfølgingsavtale for arbeidssøkere. Det er også etablert et nytt toårig opplæringstiltak for arbeidssøkere med svake formelle kvalifikasjoner eller svake grunnleggende ferdigheter. Tiltaket skal tilby yrkesrettet opplæring til personer som faller utenfor dagens lovverk, og som trenger bistand for å kunne gjennomføre videregående opplæring.

Gradert uføretrygd gis til personer som har delvis og varig nedsatt inntektsevne, og fastsettes ut fra tap av inntektsevne. En person som har tapt 50 prosent av tidligere inntekt vil enkelt sagt få erstattet 66 prosent av inntektstapet. Personer som mottar uføretrygd kan ha arbeidsinntekt, men det er en grense for hvor mye inntekt du kan ha før uføretrygden justeres ned. For

personer som er delvis uføretrygdet, settes en individuelt fastsatt inntektsgrense basert på inntekt før uførhet.

Den nye varige lønnstilskuddsordningen er rettet mot arbeidstakere med varig nedsatt arbeidsevne på grunn av helsemessige eller sosiale årsaker. Arbeids- og velferdsetaten skal ha gjennomført en arbeidsevnevurdering før varig lønnstilskudd innvilges, hvor det skal være fastslått at tiltaksdeltakeren har varig nedsatt arbeidsevne og har behov for et varig tiltak, og hvor alternativet kan være overgang til uføretrygd. Tidsbegrensede tiltak, som midlertidig lønnstilskudd og andre virkemidler skal være prøvd eller vurdert før varig lønnstilskudd kan innvilges.

Uføretrygd og varig lønnstilskudd skal på hver sin måte kompensere for varig tap av inntektsevne/arbeidsevne. Uføretrygd skal kompensere stønadsmottaker for tap av inntektsevne, mens lønnstilskudd gis til arbeidsgivere som ansetter personer med varig og vesentlig nedsatt arbeidsevne på ordinære lønns- og arbeidsvilkår. Tiltaksdeltakeren ansettes i en offentlig eller privat virksomhet, i hel- eller deltidsstilling, og skal utføre ordinære arbeidsoppgaver. Lønnstilskuddet skal således kompensere for arbeidstakerens lavere produktivitet.

Varig lønnstilskudd kan kombineres med gradert uføretrygd. Om inntektsevnen er nedsatt med 50 prosent, og det gis 50 prosent uføretrygd kan det ikke gis lønnstilskudd til arbeidsgiver i tillegg. Dette ville i så tilfelle innebære at det gis dobbel kompensasjon for tap av arbeids-/ inntektsevne.

Jeg mener at de endringene som nylig er gjennomført både i tiltakssystemet og i uføretrygden er viktige endringer, som bidrar å legge bedre til rette for at flere med nedsatt arbeidsevne kan forbli eller bli værende helt eller delvis i arbeid. Det er imidlertid for tidlig å kunne se effektene av disse endringene fullt ut. Som nevnt innledningsvis, vil også effekten også påvirkes av utviklingen i arbeidsmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 1258**Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 16. juni 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Vil det i 2016 bli gitt full momskompensasjon til idrettslag som har bygd godkjente anlegg, og hvis ikke; Hvilke idrettslag i hvilke kommuner vil rammes av dette, og med hvor store beløp?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har bedt regjeringen om å gjøre ordningen for merverdiavgiftskompensasjon for idrettsanlegg mer forutsigbar. Til tross for dette er det mye som tyder på at regjeringen nok en gang har budsjettert med mindre til formålet enn summen av godkjente søknader tilsier. Dette gjør at usikkerheten rundt ordningen fortsetter.

Svar:

Stortinget har i statsbudsjettet 2016 bevilget 142,9 mill. kroner til merverdiavgifts-kompensasjon ved bygging av idrettsanlegg. Regjeringen foreslår en tilleggsbevilgning på 50 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett 2016. Dette vil gi en samlet bevilgning på 192,9 mill. kroner til denne ordningen i 2016.

Lotteri- og stiftelsestilsynet er i ferd med å slutføre søknadsbehandlingen for 2016. Jeg kan derfor ikke gi et eksakt svar på representantens spørsmål. Foreløpige tilbakemeldinger fra tilsynet indikerer imidlertid at en samlet bevilgning på 192,9 mill. kroner vil gi alle godkjente søkere full eller tilnærmet full innvilgelse av deres søknader om kompensasjon.

Lotteri- og stiftelsestilsynet planlegger å sende tilsagnsbrev til godkjente søkere innen utgangen av juni 2016.

SPØRSMÅL NR. 1259**Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 16. juni 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at alle sider ved beredskapssituasjonen etter slukking av FM og overgang til DAB er grundig vurdert, og at vi etter slukking av FM har en beredskap i Norge som er bedre enn før slukking?»

BEGRUNNELSE:

I Dagsavisen 2. juni uttaler Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) at DSB ikke har utredet spørsmål knyttet til beredskapssituasjonen etter overgangen til DAB. Dette har ført til at enkelte har stilt spørsmål ved om alle sider ved fremtidig beredskap er godt nok vurdert av regjeringen.

Svar:

Jeg viser til at et bredt stortingsflertall bestående av alle partier med unntak av Frp, i 2011 sluttet seg til kriteriene for å digitalisere det riksdekkende radionettet. Som det fremgår av digitalradiomeldingen, er DAB-nettet

bygd opp på en slik måte at hver enkelt sender signal mates direkte. I FM-nettet mates signalene fra i underkant av 50 hovedsendere til et stort antall mindre sendere. Dersom en hovedsender faller ut i FM-nettet vil utfallet forplante seg til de mindre senderne slik at store områder blir uten radiosignaler. DAB-nettet vil derfor være mer motstandsdyktig mot utfall av sendere. Jeg viser videre til at det i digitalradiomeldingen ble lagt til grunn at faren for utfall i FM-nettet vil kunne øke fordi FM-nettet blir stadig eldre og ville hatt behov for betydelig oppgradering dersom beredskapsnivået skulle opprettholdes.

I NRKs del av DAB-nettet (Regionblokka) er det installert nødstrømsystemer på en større del av nettet enn i FM-nettet, slik at faren for utfall som følge av strømbrydd vil være lavere. Dette omfatter sendere som dekker flere enn 5000 lyttere. Det er videre installert doble sendere i alle sendepunkt som dekker flere enn 5000 lyttere. Videre er alle sendere i NRKs DAB-nett Regionblokka, sikret med et backup-system for synkronisering av senderne dersom GPS-signalene skulle falle ut. NRKs sendinger i DAB-nettet var

derfor ikke rammet da deler av GPS-systemet i januar 2016 falt ut. NRK har også sikret at det eksisterer flere punkter som kan mate DAB-nettet med signaler dersom sendestrømmen fra Marienlyst skulle falle ut.

Direktoratet for Sivilt Beredskap gjennomførte i 2012 tilsyn med beredskapsarbeidet i NRK hvor det heter: "Det er også gjennomført analyser og vurderinger knyttet til overgangen fra analog til digital radio-distribusjon som skal skje i 2017. Det digitale systemet er mer robust enn det analoge, blant annet på grunn av mer redunans med hensyn til kraftforsyning og mating av signaler. Det er DSBs oppfatning at NRK har et tydelig fokus på å sikre at digitaliseringen blir implementert som planlagt og tilrettelegger for en god prosess fram til 2017, slik at perioden med to nett kan begrenses."

I dag benyttes FM-nettet som lydbærer for Sivilforsvarets tyfonanlegg. Dette er Justisdepartementet ansvar, men varslingsanlegget vil bli opprettholdt ved hjelp av andre lydbærere enn FM.

I 2015 konkluderte Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (Nkom) med at NRKs DAB-nett har bedre befolkningsdekning enn NRK P1 i dag har i FM-nettet. Ifølge Nkom hadde NRKs DAB-nett per 1. januar 2015 99,5 prosent befolkningsdekning, mens P1 hadde 98,6 prosents dekning i FM-stereo. NRK vil i løpet av sommeren 2016 etablere flere sendere for å bedre dekningen ytterligere frem mot tidspunktet for digitaliseringen. Videre vil NRK fortløpende vurdere behovet for ytterligere sendere.

Nkom har videre konkludert med at NRKs DAB-nett har noe bedre veidekning enn FM-nettet. Statens Vegvesen opplyser at de arbeider for tiden med å utplassere DAB-sendere i alle riksvegtunneler som har nødkommunikasjon (nødnett) i dag, alle riksveitunneler som er over 500 meter med årsdøgntrafikk (ÅDT) på over 5000 kjøretøy og alle nye veitunneller over 500 meter. Dette innebærer at det vil være DAB-dekning i minst like mange tunneller i riksveinettet som i FM-nettet. Fylkesveinettet er fylkeskommunenes ansvar og vegmyndighetene har oppfordret fylkeskom-

munene til å følge samme plan som riksveinettet. Til forskjell fra FM-nettet hvor det med noen unntak bare er NRK P1 som har tunelldekning, gir DAB-nettet tunelldekning for alle NRKs kanaler samt kommersielle radiokanaler. DAB-teknologien gjør det videre mulig for myndighetene å bryte inn i samtlige radiokanaler med samme budskap samtidig når det er nødvendig av beredskapshensyn. Det vises for øvrig til samferdselsminister Ketil Solvik-Olsens svar av 9. mars 2016 til skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik av 3. juni 2016.

Videre gir NRKs DAB-nett (Regionblokk) dekning ut i havet minst 50 kilometer fra land langs hele kysten. NRK vil i samarbeid med Redningsselskapet i løpet av sommeren og høsten 2016 gjennomføre testing av nettet og vil om nødvendig plassere ut flere DAB-sendere før slukking i 2017. Jeg viser videre til at NRK har etablert tre 24-timers værkanaler på DAB med regionale værvarsler for å bedre sikkerheten og gi bedre service til kystfiskeflåten. I tillegg til tilbudet på DAB tilbyr NRK satellittbaserte radiosendinger med værmeldinger som dekker de fleste havområder som fiskeflåten operere. Videre har NRK opprettholdt sine langbølgesendinger fra Ingøya i Finnmark på grunn av beredskapshensyn.

Jeg viser videre til at digitaliseringen av radionettet legger til rette for at radiokanalene kan benytte flere digitale nett for å distribuere sine sendinger. Radioaktørene baserer seg derfor ikke utelukkende på DAB, men er også tilgjengelig ethvert sted med tilgang til Internett enten det er via fast bredbånd eller mobilt bredbånd (3G eller 4G). Radiokanalene er videre tilgjengelig via det digitale bakkenettet for TV, satellitt-TV og kabel-TV. Dette innebærer at lytternes muligheter til å få tilgang til radio i en nødsituasjon er langt bedre enn ved analog radiodistribusjon. Jeg vil avslutningsvis også nevne at NRK har etablert dialog med Den Norske Turistforening (DNT). Dersom det skulle vise seg at noen DNT-hytter verken har dekning via DAB, trådløst bredbånd eller satellitt, vil NRK vurdere å utplassere flere DAB-sendere.

PØRSMÅL NR. 1260

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Politidirektoratet har sendt ut retningslinjer som tilsier at personer født i såkalte «gruppe 2» land vil få oppgitt

fødested «ukjent» i passet. Det er en svært inngripende endring i fødested i pass og frata de som til nå har fått opplyst hvor de har vært født i passet denne opplysningen. Sammen med økt tilbakekallelse av statsbor-

gerskap ser dette ut til å være innstrammingstiltak fra regjeringen for å gjøre Norge mindre attraktivt.

Det bes om begrunnelse, konsekvenser av og formålet med endringene?»

BEGRUNNELSE:

Politidirektoratet har sendt ut retningslinjer som tilsier at personer født i såkalte «gruppe 2» land vil få oppgitt fødested «ukjent» i passet. Saken er kun kjent fra media og stortinget har ikke sett begrunnelsen og formålet med å endre retningslinjene for opplysning om fødested i pass og frata de som til nå har fått opplyst hvor de har vært født i passet denne opplysningen. Konsekvensen for den enkelte kan være store.

Justisdepartementet har endret praksis for hva som kreves for å få godkjent fødested i det norske passet.

Alle norske statsborgere som er født i det som kalles «gruppe 2-land» rammes av dette; neste gang de skal fornye passet vil de registreres med «fødested ukjent», uansett om de har vært norske statsborgere i flere tiår. Fordi de kommer fra stater med svake eller lite fungerende offentlig byråkrati. Det er også rapportert at flere opplever å bli utsatt for regelrette forhør når de kommer til passkontoret.

Nye retningslinjer ble sendt ut i mars. Såkalte «gruppe 2-land» omfatter Burkina Faso, Burundi, Den Demokratiske Republikken Kongo, Ekvatorial Guinea, Elfenbenskysten, Eritrea, Etiopia, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Kenya, Liberia, Mali, Nigeria, Republikken Kongo, Sierra Leone, Somalia, Uganda, Zimbabwe, Afghanistan, Filippinene, India, Irak, Jemen, Myanmar (Burma), Pakistan, Saudi-Arabia, Sri Lanka, Vietnam og Kosovo. Er du født i ett av disse landene, så har norske myndigheter avgjort at du «uansett ikke vil kunne fremlegge dokumentasjon som kan godkjennes, og derfor skal fødestedet angis som «ukjent».

Mange frykter at det å bli stemplet med ukjent opprinnelse kan medføre vansker når det gjelder visum og

innreise til enkelte land. Mange føler seg også avvist og mistenkeliggjort. Politiet har uttalt, blant annet på nrk.no den 09.06.16 at de mener dette kun er et følelsesmessig problem, mens en advokat er av den oppfatning at politidirektoratet ikke har hjemmel til å gjøre en slik endring.

Svar:

I begrunnelsen fra spørderen fremgår blant annet følgende påstand:

«Justisdepartementet har endret praksis for hva som kreves for å få godkjent fødested i det norske passet.»

Denne påstanden er feil. Det er politidirektoratet som har endret retningslinjer og praksis. Politidirektoratet har opplyst at formålet med de utfyllende retningslinjene om fødested som ble gitt i mars 2016, var å klargjøre hva som skal føres opp som fødested. Retningslinjene er et utslag av det grunnleggende prinsipp at opplysningene i det norske passet skal speile den formelle identiteten i folkeregisteret, som er statens sentrale personopplysningsregister. Passforskriften fastslår derfor også at de fremlagte opplysningene skal kontrolleres mot folkeregisteret.

Oppføring av fødested «ukjent» i passet kan få mer uheldige og uoversiktlige konsekvenser enn slik oppføring i folkeregisteret. Departementet har derfor bedt Politidirektoratet rydde opp i saken, herunder vurdere å gå tilbake til tidligere praksis i påvente av eventuelle endringer. Direktoratet har allerede avholdt møter med aktuelle interesseorganisasjoner for å diskutere problemstillingen før det treffes beslutning om hvordan dette best kan løses fremover.

Jeg vil nå avvente Politidirektoratets vurdering og løsningsforslag. Jeg vil imidlertid følge utviklingen nøye og senere ta stilling til om det er behov for videre oppfølging fra departementets side.

SPØRSMÅL NR. 1261

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 15. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Avisa Varden skriver den 06.06.16 om at kumlokke- ne til E134 er produsert i Kina og er valgt pga. pris. CO2-utslippet for å lage et kumlokk på Ulefoss i Tele- mark er beregnet til 4,80. Bare transporten fra Kina av

tilsvarende kumlokk utgjør seks ganger så mye CO2 utslipp. I den nye anskaffelsesloven stilles det krav om at det offentlige må innrette sin anskaffelsespraksis slik at klimavennlige løsninger fremmes.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at offentlige innkjøpere foretar miljøvennlig innkjøp?»

BEGRUNNELSE:

Offentlig sektor er en stor og viktig innkjøper. Dessverre er det flere eksempler på at norske bedrifter som har tatt store kostnader ved å legge om til en mer miljøvennlig produksjon, taper i konkurransen om levering av varer til offentlig sektor på grunn av at pris vektlegges når man skal velge leverandør. Dette har også skjedd ifm. utbygging av E 134, der det kjøpes inn kumlokk fra Kina i stedet for å velge en norsk leverandør som kan dokumentere mer miljøvennlig produksjon.

Statens vegvesen uttaler følgende i saken:

–Da kontrakten med NCC ble skrevet i 2014 ble det ikke stilt spesifikke miljøkrav.

I den nye loven om offentlige anskaffelser som Stortinget nå har til behandling, lovfestes det en ny miljøbestemmelse som skal bidra til å styrke klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser, som et viktig bidrag til det grønne skiftet. Regjeringen sier i en pressemelding datert 13.5 at dette i praksis innebærer at alle oppdragsgivere i offentlig sektor heretter må ha en grønn plan for sine innkjøp.

I tillegg til at miljø inntas som et eget kriterium i loven, er det et flertall i næringskomiteen (alle unntatt H/FrP) som stiller seg bak følgende merknad i innstillingen:

Flertallet mener at i tilfeller der norske leverandører er pålagt særlige miljøkrav til produkter eller produksjonen bør disse også speiles i miljøkravene til anskaffelsen, så ikke norske bedrifter påføres en konkurranseulempe grunnet særnorske krav.

Dette er en tydelig melding fra flertallet på Stortinget, som må følges opp av offentlige innkjøpere, slik at offentlige innkjøp i større grad enn i dag kan bli en drivkraft for mer miljøvennlige løsninger i tråd med Stortingets bestilling, og at ikke norske bedrifter får en konkurranseulempe på grunn av særnorske miljøkrav.

Svar:

Samferdselsdepartementet og underliggende etater er som statlige myndigheter underlagt regelverket for offentlige anskaffelser. I dagens lov om offentlige anskaffelser går det fram at bl.a. statlige myndigheter i planleggingen av den enkelte anskaffelse, skal ta hensyn til miljømessige konsekvenser av anskaffelsen. Miljøegenskaper er i forskrift om offentlige anskaffelser nevnt som et kriterium som det kan tas hensyn til ved valg av tilbyder dersom det har tilknytning til kontraktsgjenstanden. Grunnleggende miljøkrav til produkter fins også i norske standarder.

I forslaget til ny lov om offentlige anskaffelser som Stortinget behandlet første gang 9. juni 2016, er det krav om at bl.a. statlige myndigheter skal innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant. Når dette regelverket trer i kraft, legger jeg til grunn at offentlige innkjøpere, herunder Samferdselsdepartementet og underliggende etater, ved å følge dette regelverket vil bidra til at det vil bli foretatt miljøvennlige innkjøp.

SPØRSMÅL NR. 1262

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 17. juni 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Vil Norge ta initiativ til en samlet reaksjon fra flere land overfor irakiske myndigheter på de anklagene som har kommet om overgrep fra politistyrker og sjiamilitser i Fallujah?»

BEGRUNNELSE:

Samtidig som meldingene har kommet om at ISIL har tapt Fallujah etter flere måneders beleiring med alvorlige konsekvenser for sivilbefolkningen, rapporteres det nå også fra flere hold om at irakiske politistyrker

og har begått brutale overgrep mot sivilbefolkningen etter de har tatt byen.

I svar på skriftlig spørsmål fra undertegnede om faren for overgrep og brudd på menneskerettighetene gjort av våre allierte i Irak, fra 15.04.15, svarer forsvarsminister Ine Eriksen Søreide:

«Norge vil være tydelig i fordømmelsen av ethvert overgrep og brudd på menneskerettighetene. Vi tar rapportene fra de humanitære organisasjonene på alvor og vil kontinuerlig vurdere hvordan oppdraget gjennomføres og om innretningen på det norske bidraget til Irak må justeres.»

I et annet svar på skriftlig spørsmål fra Bård Vegar Solhjell til utenriksministeren 13.04.2016, utenriksminister Børge Brende:

«ISIL er en alvorlig trussel mot fred og sikkerhet både i Midtøsten, Nord-Afrika og Europa, og må bekjempes med et bredt sett av virkemidler. Det er imidlertid avgjørende at kampen utføres på en måte som bidrar til forsoning og ikke øker oppslutningen om ISIL. Norge tar derfor jevnlig opp situasjonen for sivile som rammes av kamphandlingene med irakiske myndigheter, og minner dem om den avgjørende betydningen av at internasjonal humanitærrett overholdes. Vi understreker også at alle parter må bidra til at humanitær tilgang sikres.»

Jeg er i likhet med statsråden bekymret for utviklingen i Irak og et bilde med stadig mer sekterisk vold, som ikke bidrar til mer forsoning. Jeg imøteser en klargjøring fra utenriksministeren på hva som er Norges holdning og mulige initiativer vi kan ta ovenfor irakiske myndigheter som en tydelig reaksjon på denne utviklingen, kanskje sammen med andre land.

Svar:

ISIL har kontrollert Fallujah med brutalitet i mer enn to år. Både medier og FN melder om alvorlige overgrep

mot sivile, både i byen og mot mennesker som er på flukt derfra. Vi følger utviklingen og den vanskelige humanitære situasjonen i Fallujah med bekymring.

ISIL utgjør en trussel mot regional og global sikkerhet, og denne trusselen må bekjempes med et bredt sett av umiddelbare og langsiktige virkemidler. Kampen mot ISIL må også utføres i henhold til folkeretten, og på en måte som bidrar til forsoning og ikke øker oppslutningen om terrorgruppen.

Norge har tatt opp situasjonen for sivile som rammes av kamphandlingene med irakiske myndigheter, og minnet om betydningen av at internasjonal humanitærrett overholdes. Behov for beskyttelse av sivile under frigjørelse av områder fra ISIL tas også opp med Irak innen rammen av anti-ISIL-koalisjonen, som Norge er en del av. I mine møter med regionale aktører med innflytelse i Bagdad diskuterer vi også situasjonen i Irak.

Det er avgjørende for kampen mot ISIL at en kommer frem til gode og inkluderende politiske løsninger. Irakiske myndigheter må gjøre sitt ytterste for å inkludere alle folkegrupper i landets styringsstrukturer for å unngå en dypere sekterisk splittelse.

Jeg viser for øvrig til mitt svar til representant Solhjell datert 20. april 2016.

SPØRSMÅL NR. 1263

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Vegard Grøslie Wennesland

Besvart 16. juni 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden refusjonsordningen sett i lys av utviklingen den siste tiden, bør ordningen endres?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv har i flere saker, blant annet den 31. mai og 1. juni, vist at staten nå utbetaler store summer til selskaper som har avsluttet sin virksomhet i Norge. Tallet har økt betraktelig i 2015. DN er imidlertid ikke gitt innsyn i hvilke selskaper som har mottatt opphørsrefusjon, slik de har fått for ordningen med leterefusjon. Det fremstår ikke som åpenbart hvorfor det ikke gis fullt innsyn også i sakene om opphørsrefusjonene.

Svar:

Ressursene på norsk sokkel tilhører det norske folk. Vi har derfor en ekstra skatt (særskatt) på overskuddet fra petroleumsutvinning for å sikre fellesskapet en høy andel av den ekstraordinære avkastningen. Bedriftsbeskatningen i Norge, både på fastlandet og på sokkelen, er basert på at det er netto overskudd som skattlegges. Alle kostnader som er knyttet til virksomheten trekkes fra inntekten for å komme frem til netto overskudd.

En grunnleggende forutsetning for at skattesystemet ikke skal påvirke investeringene, er at overskudd og underskudd behandles likt skattemessig. Den samme skattesatsen som anvendes når det er overskudd, skal også anvendes ved underskudd. Dette gjelder også felt og selskaper der leting eller utbygging har mislykkes og dermed medført et skattemessig underskudd. Uten en slik utforming av særskatten ville en høy samlet skattesats hindre lønnsom leting og utbygging. Det er fordi lønnsomhetskravet for å gjennomføre en investe-

ring øker hvis selskapet ikke med sikkerhet kan regne med skattedekning ved tap. Verdiskapingen og skatteinntektene fra sokkelen ville da blitt redusert.

Refusjon av skatteverdien av underskudd ved opphør av virksomhet er et viktig element for å bidra til at investor har full sikkerhet for å få nyttiggjort seg den skattemessige fradragsverdien av sine investeringer. Ved opphør av særskattepliktig virksomhet kan petroleumsselskaper kreve utbetalt skatteverdien av udekket underskudd og overskytende friinntekt. Ifølge Oljeskattekontoret er det fra ordningen ble innført i 2005 til 2014 utbetalt 1,3 mrd. kroner i opphørsrefusjon for 15 selskaper. Til sammenligning utgjorde samlede skatteinntekter fra sokkelen i samme tidsperiode 1 930 mrd. kroner. Ligningstallene for 2015 vil første foreligge senere i år.

Selskaper i skatteposisjon kan løpende fradragsføre kostnader fra nye felt mot overskudd fra produserende felt. Selskap uten positiv netto inntekt kan framføre underskuddet med et rentetillegg som opprettholder fradragsverdien. Om et selskap aldri kommer i skatteposisjon og opphører med den særskattepliktige virksomheten, kan fradragsverdien av restunderskuddet realiseres på to måter. Underskuddet kan overføres ved salg av virksomheten til et annet oljeselskap, eller selskapet kan be staten om refusjon av skatteverdien

av underskuddet og overskytende friinntekt (opphearsrefusjon). Ordningene innebærer at alle selskaper har sikkerhet for full verdi av skattemessig fradrag for alle kostnader - uavhengig av om de har suksess eller tap i lete- eller utbyggingsaktivitet. Verdien av fradragene for selskaper med underskudd er den samme som for selskaper i skatteposisjon. Dermed likestilles aktørene på sokkelen.

Ordningen med opphearsrefusjon påvirker dermed bare hvilket år fradraget får effekt på skatteinntektene og ikke den samlede verdien av skattefradragene. I et nøytralt skattesystem må staten ta like stor del av kostnader og risiko som av inntektene. Opphearsrefusjonsordningen er derfor en viktig del av skattesystemet for at investorene skal ha sikkerhet for full verdi av alle relevante fradrag og dermed ha insentiv til å lete og bygge ut lønnsomme ressurser. Det har vært bred politisk enighet om rammevilkårene for petroleumsvirksomheten som har bidratt til stabile og forutsigbare rammevilkår for næringen. Over tid har petroleumsskatte-reglene blitt justert i nøytral retning slik at det har blitt bedre sammenfall mellom samfunnsøkonomiske og bedriftsøkonomiske vurderinger.

Når det gjelder ligningsmyndighetenes opplysninger om opphearsrefusjon og leterefusjon, vises det til svar på spørsmål 1264.

PØRSMÅL NR. 1264

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Vegard Grøslie Wennesland

Besvart 16. juni 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvorfor gis det ikke innsyn i hvilke selskaper som mottar opphearsrefusjoner?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv har i flere saker, blant annet den 31. mai og 1. juni, vist at staten nå utbetaler store summer til selskaper som har avsluttet sin virksomhet i Norge. Tallet har økt betraktelig i 2015. DN er imidlertid ikke gitt innsyn i hvilke selskaper som har mottatt opphearsrefusjon, slik de har fått for ordningen med leterefusjon. Det fremstår ikke som åpenbart hvorfor det ikke gis fullt innsyn også i sakene om opphearsrefusjonene.

Svar:

Selskaper som driver petroleumsvirksomhet på den norske kontinentalsokkelen skattlegges etter særreglene i petroleumsskatte-loven. I tillegg til alminnelig selskapsskatt med 25 pst. betaler selskapene en særskatt på 53 pst., dvs. en skattesats på til sammen 78 pst. Kostnadene knyttet til petroleumsvirksomheten trekkes fra før skatten beregnes.

Et selskap som opphører med petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen, kan kreve utbetalt fra staten skatteverdien av et eventuelt udekket underskudd og overskytende friinntekt på opphørstidspunktet. Videre kan et selskap som har underskudd i inntektsåret, kreve at staten utbetaler skatteverdien av selskapets lete-kostnader. Opphears- og leterefusjonsordningene likestiller petroleumsselskaper som er i og utenfor skatteposisjon, og gir selskapene sikkerhet for at staten gjennom skattesystemet dekker sin del av kostnadene i

petroleumsvirksomheten. Jeg viser for øvrig til svar på skriftlig spørsmål nr. 1263, der begrunnelsen for opphørsrefusjonsordningen omtales nærmere.

Skatteverdien ved opphør av petroleumsvirksomheten fastsettes ved å multiplisere udekket underskudd og overskytende friinntekt i alminnelig inntekt og særskattegrunnlaget med skattesatsene på opphørstidspunktet. Tilsvarende fastsettes skatteverdien av letekostnadene ved å multiplisere de fradragsberettigede letekostnadene i alminnelig inntekt og særskattegrunnlaget med skattesatsene det året letekostnadene pådras. Utbetalingsbeløpet fastsettes av skattemyndighetene ved ligningen for opphørs- eller leteåret. Fastsettingen følger de ordinære reglene for ligningsbehandlingen.

Etter ligningsloven § 3-13 har skattemyndighetene taushetsplikt om «noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold». Taushetsplikten etter ligningsloven er vid. I dialogen med de skattepliktige og i skattemyndighetenes arbeid med ligning og kontroll av fastsatt skatt, har de skattepliktige og tredjeparter omfattende opplysningsplikt. Når skattepliktige og andre pålegges omfattende opplysningsplikter, er det avgjørende for tillitsforholdet mellom borgerne og myndighetene at

de som gir opplysninger til skattemyndighetene kan stole på at opplysningene behandles på en forsvarlig måte og ikke gjøres kjent for uvedkommende.

Unntak fra taushetsplikten gjelder bare der det er særskilt bestemt. Ett slikt unntak er ligningsloven § 8-8 om utarbeiding og offentliggjøring av skattelister. Skattelisten inneholder opplysninger om den enkelte skattepliktiges navn, postnummer, poststed, kommune, fødselsår for personlige skattepliktige og organisasjonsnummer for upersonlig skattyter, den fastsatte nettoformue og nettoinntekt, skatter og avgifter.

I skattelisten for petroleumsselskapene fremgår det hvilket beløp det enkelte petroleumsselskapet har innbetalt i skatt, eller fått utbetalt fra staten i inntektsåret. Derimot gis det ikke ytterligere opplysninger som viser hvordan utbetalingsbeløpet er fastsatt, for eksempel størrelsen på underskudd på opphørstidspunktet, eller pådratte letekostnader i inntektsåret. I skattelisten spesifiseres det heller ikke om beløpet som et selskap får utbetalt for et inntektsår, skriver seg fra refusjon av letekostnader eller opphør av petroleumsvirksomheten. Det er dermed ikke forskjellsbehandling av de to refusjonsordningene på dette punktet, slik spørsmålsstiller synes å legge til grunn.

SPØRSMÅL NR. 1265

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 16. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva er bakgrunnen for at en omfattende endring i passforvaltningen der nordmenn født i 31 land utenfor Norge mister godkjent fødestedsidentitet, skjer uten forutgående høring, og vil statsråden instruere Politidirektoratet til å endre praksis i dette spørsmålet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjennom media kjent med at Politidirektoratet fra 2. juni har endret praksis i spørsmålet om utstedelse av norsk pass til norske statsborgere født i såkalte «gruppe 2-land», som inkluderer land som Norge har en stor innvandringsbefolkning fra, for eksempel Pakistan, Somalia, Vietnam og Kosovo. Endringen har sin bakgrunn i at Politidirektoratet henter informasjon fra Folkeregisteret, som ikke godtar informasjon om fødested i disse landene.

Statsborgerne det er snakk om, får «fødested ukjent» i passet til tross for at dette kan ha vært opplyst

i tidligere pass. Det er personer som har sannsynliggjort sin identitet tilstrekkelig til å oppnå norsk statsborgerskap, men som nå får deler av denne dokumentasjonen trukket i tvil. Undertegnende mener at dette er særlig problematisk ettersom beslutningen skjer på bakgrunn av gruppetilhørighet heller enn etter en individuell vurdering.

Undertegnede har også registrert kritikk om at endringen vil kunne vanskeliggjøre eller forsinke utreise fra Norge og innreise i andre land, og mener dette understreker alvorligheten i forholdet.

En endring som har så vide konsekvenser for mange norske statsborgere, burde etter undertegnendes mening være sendt på høring og vært gjenstand for en grundig vurdering.

Svar:

Dokumentasjonskravene til fødested reguleres ikke i passloven eller passforskriften, og har derfor heller

ikke vært gjenstand for en ordinær regelendringsprosess med høring. De lov- og forskriftsfestede vilkårene for passutstedelsen suppleres av mer praktisk rettede retningslinjer fra Politidirektoratet. Jeg forstår at de aktuelle retningslinjene for fødested kan oppleves problematisk for de som berøres, og at mange har spørsmål om bakgrunnen. Jeg har også besvart skriftlig spørsmål nr. 1260 fra stortingsrepresentant Karin Andersen om samme tema, og viser til følgende siterte tekst fra mitt svar på dette spørsmålet:

«I begrunnelsen fra spørderen fremgår blant annet følgende påstand: «Justisdepartementet har endret praksis for hva som kreves for å få godkjent fødested i det norske passet.».

Denne påstanden er feil. Det er Politidirektoratet som har endret retningslinjer og praksis. Politidirektoratet har opplyst at formålet med de utfyllende retningslinjene om fødested som ble gitt i mars 2016, var å klargjøre hva som skal føres opp som fødested. Ret-

ningslinjene er et utslag av det grunnleggende prinsipp at opplysningene i det norske passet skal speile den formelle identiteten i folkeregisteret, som er statens sentrale personopplysningsregister. Passforskriften fastslår derfor også at de fremlagte opplysningene skal kontrolleres mot folkeregisteret.

Oppføring av fødested «ukjent» i passet kan få mer uheldige og uoversiktlige konsekvenser enn slik oppføring i folkeregisteret. Departementet har derfor bedt Politidirektoratet rydde opp i saken, herunder vurdere å gå tilbake til tidligere praksis i påvente av eventuelle endringer. Direktoratet har allerede avholdt møter med aktuelle interesseorganisasjoner for å diskutere problemstillingen før det treffes beslutning om hvordan dette best kan løses fremover.

Jeg vil nå avvende Politidirektoratets vurdering og løsningsforslag. Jeg vil imidlertid følge utviklingen nøye og senere ta stilling til om det er behov for videre oppfølging fra departementets side.

SPØRSMÅL NR. 1266

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 20. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Jeg viser til avtalen om revidert Oslopakke 3 inngått 5. juni d.å. og ber om statsrådets vurdering av avtalen på følgende punkter:

Innebærer avtalen utbygging av E18 Vestkorridoren fra Lysaker i Bærum til Drengsrud i Asker, kan lokalpolitikkerne i Oslo stanse byggingen av strekningen Strand-Drengsrud hvis det senere ikke oppnås lokal enighet om hvordan utbyggingen av denne strekningen skal gjennomføres, og er det behov for ny reforhandling av avtalen for å gjennomføre utbyggingen av Strand-Drengsrud?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til avtalen om revidert Oslopakke 3 som ble inngått 5. juni. Flere medlemmer av forhandlingsutvalget har etter signeringen skapt tvil om forståelsen av avtalen. Jeg ber derfor om statsrådets forståelse av enkelte elementer knyttet til E18-utbyggingen av avtalen.

Svar:

Jeg er fornøyd med at Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har blitt enige om en revisjon av Os-

lopakke 3. Avtalen legger blant annet grunnlaget for et kraftig løft i kollektivtilbudet i regionen, og viser dermed de første resultatene av at dagens regjering vil bidra med halvparten av investeringsmidlene til nye store investeringer i kollektivinfrastruktur. Det gir et langt større handlingsrom for offensive grep enn tidligere. Samtidig er det liten tvil om at E18 Vestkorridoren har vært et svært utfordrende element i arbeidet.

I avtalen av 5. juni 2016 framgår det at Oslo og Akershus er enige om at E18 på strekningen Lysaker – Strand skal gjennomføres som første etappe av strekningen Lysaker – Drengsrud. Siden Lysaker-Strand omtales som "første etappe", legger jeg derfor til grunn enighet om at E18 skal bygges helt fram til Drengsrud i Asker. Det har også hele tiden vært min intensjon. Jeg registrerer at Oslo kommune og Akershus fylkeskommune i den reviderte avtalen om Oslopakke 3 ikke har vært uenige om en videre utbygging til Drengsrud skal skje, men har konstatert at man ikke har konkludert hvordan denne konkret skal gjennomføres. Det er ikke unaturlig når det ikke er ferdigstilt reguleringsplaner for hele strekningen. I den reviderte Oslopakke 3-avtalen fra 2012 var det heller ikke konkret utformet hvordan prosjektene skulle gjennomføres, men det ble lagt til grunn at "E18 Vestkorridoren skal uansett finansieringsløsning bygges så snart kommunale planprosesser

tillater det." Jeg konstaterer at man i den nylig inngåtte avtalen nettopp bekrefter hva som blir første etappe, samtidig som man fastholder omtale av hele strekningen. Jeg viser til at det innledningsvis i avtalen står at "Med mindre annet er bestemt eller endret i denne avtale, gjelder fortsatt bestemmelsene i Lokalt forslag fra 2006 og Revidert avtale fra 2012."

Jeg vil understreke at E18 Lysaker – Drengsrud er en riksveg. Dette innebærer naturlig nok at staten vil ha et eierskap til prosjektet. Jeg er opptatt av at vegen skal bygges ut med god funksjonalitet, men samtidig er det viktig at Statens vegvesen ser nærmere på kostnadsbildet for dette prosjektet slik som jeg også ønsker at de gjør i alle øvrige prosjekter. Det er viktig at vi reduserer kostnadsveksten og helst reduserer kostnadsnivået for infrastrukturprosjekter, samtidig som ønsket funksjonalitet opprettholdes. Jeg håper at lokale politikere bidrar til å finne slike løsninger når de behandler reguleringsplaner for prosjektet.

Jeg registrerer at det i avtalen er avsatt 2 mrd. kr til prosjektet E18 Vestkorridoren i Oslopakke 3. Gjennomføring av E18 Vestkorridoren forutsetter i tillegg en egen bompengefinansieringsløsning - altså utenom

Oslopakke 3 - for prosjektet i tillegg til statlige midler og grunneierbidrag. Prosjektet ligger fysisk Akershus, og det er Bærum kommune og Asker kommune som vil være planmyndighet for prosjektet. Jeg kan ikke se at det i Oslopakke 3 avtalen ligger inne noen begrensninger eller pålegg om hvordan de ansvarlige kommuner skal håndtere prosjektet, ei heller hva gjelder tidsmessig fremdrift.

For strekningen E18 Lysaker – Strand vil det måtte legges fram en egen bompengesak for Stortinget der også finansieringsopplegget presenteres. Som tidligere nevnt ligger det inne 2 mrd. kr fra Oslopakke 3 til E18-prosjektet. Jeg kan derfor ikke se at det er behov for ytterligere reforhandlinger av Oslopakke 3 for å gjennomføre utbyggingen av strekningen fra Strand til Drengsrud.

Jeg er kjent med at Statens vegvesen nå har sendt et utkast til reguleringsplan for strekningen Lysaker – Ramstadsletta til politisk behandling i Bærum kommune. Jeg antar, og forventer, en konstruktiv tilnærming fra berørte kommuner i denne prosessen. I prosesser hvor fremdriften stopper opp kan det være mulig å ta i bruk statlig plan, selv om jeg ønsker å unngå dette.

SPØRSMÅL NR. 1267

Innlevert 9. juni 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 17. juni 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at studieforbundene ikke blir rammet av et urealistisk krav om at 50 % av undervisningen må skje av en institusjonansatt, men knyttes til undervisningspersonellens ansatte slik at studieforbundene fortsatt kan være en sterk bidragsyter til kompetanseheving for voksne innenfor et variert utvalg av fag?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til replikkordskiftet i Stortinget 9.juni 2016 om St.meld. 16. "Voksnes læring".

Mange studieforbund har i mange år samarbeidet med universitet og høyskoler om ulike kurs. F.eks. har studieforbundet kultur og tradisjon i mange år hatt samarbeid med UiB og NTNU. Disse kursene har vært utviklet og gjennomført i et samarbeid med universitetene, fagmiljøene i Norsk institutt for Bunad og Folkedrakt på Fagernes og Senter for folkemusikk og folkedans i Trondheim. Siden 2001 er det drevet min-

dre etter- og videreutdanningskurs på høyskolenivå med eksamen og studiepoeng. Kursene ligger innenfor fagområder som står utenfor de tradisjonelle fagmiljøene ved universitetene og høyskolene og har ofte hentet forelesere fra et tverrfaglig miljø og kombinert akademisk kunnskap med erfaringsbasert og tradert kunnskap i sin undervisning. Slik ønsker f.eks. studieforbundet Kultur og tradisjon å kunne være premissleverandør for kunnskap og faglig utvikling inn mot de tradisjonelle institusjonene.

Etter tilsyn fra NOKUT er nå samarbeidsavtalen med NTNU sagt opp. Dette fordi studietilsynsforskriften sier at det er et krav at 50 % av undervisningen på kursene skal gis av institusjonens ansatte med førstekompetanse eller høyere. Utfordringen er at universitetet ikke besitter denne kompetansen. Det finnes i dag 4 med doktorgrad innenfor dette fagfeltet i landet. Disse er ansatt ved ulike institusjoner, f.eks. er fagfeltet knyttet til draktfeltet og folkelig draktskikk bl.a. konsentrert om Norsk Institutt for Bunad og folkedrakt på Fagernes. Slik forskriften forstås betyr det at deres kunnskap ikke lenger kan formidles gjennom disse et-

ter- og videreutdanningskursene dette studieforbundet tilbyr, selv om de har høyeste kompetanse i landet.

Det er derfor uheldig at kravet til undervisningskompetanse knyttes til ansettelse i en institusjon og ikke til undervisningspersonellens kompetanse.

Forskriften treffer også andre fagmiljø uheldig, men jeg har valgt studieforbundet kultur og tradisjon som eksempel.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at forskning og høyere utdanning skal holde høy kvalitet. Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) er ansvarlig for å akkreditere og føre tilsyn med kvaliteten i studietilbud og på institusjoner i høyere utdanning.

Studieforbund tilbyr ulike tilbud, innenfor både det formelle og det uformelle utdanningssystemet. Alle utdanningsaktører kan søke akkreditering av studietilbud. Vilklårene for å gi et tilbud om høyere utdanning er de samme for universiteter og høyskoler og alle andre aktører som ønsker å tilby høyere utdanning. Der studieforbundene tilbyr kurs som gir formell kompetanse gjennom studiepoeng, er dette ofte i samarbeid med en akkreditert institusjon som har faglig fullmakt til å gi slike tilbud. Dette er i hovedsak statlige og private universiteter og høyskoler.

I NOKUTs forskrift om tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) § 7-3 Fagmiljøet tilknyttet studiet står:

"Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen."

Kravet er satt fordi studenter skal ha muligheten til å treffe et fagmiljø også utenfor organiserte læringsak-

tiviteter. Videre skal institusjonen ha et fagmiljø med ansvar for å videreutvikle studietilbudet og forske på tema med relevans for studietilbudet.

Dersom et studieforbund velger å samarbeide med et universitet eller en høyskole, er det universitetet eller høyskolen som eier studietilbudet, og har ansvaret for å kvalitetssikre utdanningen. Institusjonen skal påse at de ansatte i fagmiljøet har den relevante kompetansen, at det gjennomføres tilstrekkelig forskning på feltet, at studietilbudet videreutvikles, og at det eventuelt legges ned dersom utdanningen ikke er relevant eller om institusjonen ikke klarer å fylle kvalitetskravene, jf. studietilsynsforskriften kapittel 7.

Regjeringen har ikke planer om å endre kravene til samarbeid mellom akkrediterte institusjoner og eksterne aktører. I arbeidet med endringer i Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften) har jeg vært spesielt opptatt av å legge til rette for små og sårbare studietilbud og fagmiljø. Akkrediterte institusjoner kan selv legge til rette for at små og smale studietilbud kan inngå som del av en grad. Dermed kan også ansatte i delstilling, årsverk eller som gjesteansatt inngå i et større fagmiljø. Jeg vurderer at en slik mulighet kan være gunstig for både små og smale, og store og robuste fagmiljøer. Dagens digitale læringsmetoder legger i tillegg til rette for at små og smale studietilbud kan tilbys utenfor campus og være tilgjengelig for alle typer studenter.

Akkrediteringskriteriene bygger på internasjonale avtaler Norge har forpliktet seg til. Disse stiller krav til bruk av anerkjente metoder for akkreditering som er forutsigbare og transparente. Jeg mener at dagens regelverk er i henhold til disse kriteriene og gir alle aktører mulighet til å ta del i høyere utdanning.

SPØRSMÅL NR. 1268**Innlevert 10. juni 2016 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 17. juni 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for å ta grep om denne saken slik at Østfold møbelsnekkerskole kan fortsette sin virksomhet?»

BEGRUNNELSE:

I sitt svar datert den 4. mai 2016 på mitt spørsmål angående videre drift av Østfold møbelsnekkerskole sier statsråden at han vil vente med å uttale seg til klagebehandlingen fra Østfold møbelsnekkerskole er ferdig. Nå er ifølge Smaalenenes Avis klagen behandlet og avslått slik at Østfold møbelsnekkerskole må legge ned sin virksomhet.

Svar:

Østfold møbelsnekkerskole fikk avslag fra Utdanningsdirektoratet på sin søknad om godkjenning av

Vg2 Design og trearbeid etter friskolelovens godkjenningsgrunnlag små og verneverdige håndverksfag. Skolen påklaget vedtaket og Kunnskapsdepartementet har behandlet klagen. Etter min vurdering er direktoratets vedtak i tråd med gjeldende lovforståelse og forvaltningspraksis for det som etter loven kan få godkjenning som små og verneverdige håndverksfag. Kunnskapsdepartementet stadfestet derfor direktoratets vedtak.

7. juni i år. For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at skolen fortsatt har godkjenning for å tilby Vg1 Design og håndverk – dette har skolen hatt godkjenning for i mange år, men ikke på godkjenningsgrunnlaget små og verneverdige håndverksfag (friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav g).

Jeg er ikke i tvil om at skolen har gitt et godt tilbud til mange elever, og departementet har nylig hatt et møte med skolen for å oppklare realitetene i innholdet i tilbudet skolen gir, og vurderer nå hvilket handlingsrom departementet har for tilskudd til videre drift.

SPØRSMÅL NR. 1269**Innlevert 10. juni 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 20. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Eg syner til rasa på E16 i Hordaland mellom Bergen og Voss, og meiner situasjonen er uholdbar og at tiltak må på plass snarast og før NTP er venta til Stortinget, kva tiltak vil statsråden setje i verk for å trygge den nemnde vegstenginga?»

Svar:

Det er viktig å gjera våre vegar trygge for trafikantane. Regjeringa har stort engasjement for auka trafikksikkerhet, og har prioritert opp satsinga på vegutbygging og –vedlikehald. Etter skred på E16 ved Stanghelletunnelen i 2013 utarbeidde Statens vegvesen ein rapport med forslag til kortsiktige skredsikringstiltak på E16 mellom fylkesgrensa mot Sogn og Fjordane og Arna/Trengereid. Rapporten omfatta tiltak for sikring mot både jord- og steinskred og nedfall av is, samt forslag

om radarovervaking av bergsider på eigna stader med sikte på førehandsvarsling av skred. Tiltaka var kostnadsrekna til totalt om lag 100 mill. kr. I Statens vegvesen sitt handlingsprogram 2014-2017 (2023) vart det lagt opp til å starte gjennomføringa av desse tiltaka i første fireårsperiode, med til saman 26 mill. kr i 2016 og 2017.

Arbeidet med dei kortsiktige skredsikringstiltaka på E16 vart starta alt i september 2015, finansiert gjennom omdisponering av om lag 13 mill. kr i varige innsparingar på andre skredsikringsprosjekt. I statsbudsjettet for 2016 er det løyvd 18 mill. kr til vidareføring av arbeida innafor post 31 Skredsikring riksveg. I tillegg er eit permanent skredvarslingsanlegg i Bogelia i Vaksdal finansiert innafor post 23 (om lag 10 mill. kr), og det er kjøpt inn eit system for utløyising av skred ved hjelp av helikopter.

Auka nedbørsmenger fører dessverre til større skredfare, også på stader der det fram til i dag ikkje har

gått skred. Til dømes gjekk det siste skredet ved Kluffjellstunnelen i Voss på ein stad der det ikkje har vore registrert skredfare tidlegare. Mange stader er det dessutan vanskeleg å få god effekt av midlertidige/kortsiktige tiltak. Tiltaka som no blir gjennomførte, vil likevel avhjelpe situasjonen. Eg ser det derfor som svært viktig å sikre at det blir prioritert midlar til gjennomføring av ytterlegare tiltak i 2017.

Det er viktig å få på plass meir permanente løysingar som bygging av tunnelar og/eller skredoverbygg. Regjeringa fastsette i desember 2015 strategi for framtidig utvikling av Vossebanen og E16 mellom Arna og Voss, der ein for strekninga Arna-Stanghelle

legg til grunn konseptvalet K5. På lang sikt vert det og lagt til grunn at K5 kan realiserast på strekninga Stanghelle-Voss, men Samferdselsdepartementet er og open for at andre løysingar kan vurderast her. Vidare planlegging på strekninga Arna-Stanghelle skal skje ved statleg plan, og det er lagt opp til å gå rett på reguleringsplan for å sikre rask og effektiv framdrift. Prioritering av midlar til utbygging av strekninga vurderast i samband med arbeidet med Nasjonal transportplan 2018-2029. Utbygging av strekninga Stanghelle-Voss er føresett vurdert ved seinare revisjonar av Nasjonal transportplan. I mellomtida må skredsikringstiltak i dagens trase vurderast.

SPØRSMÅL NR. 1270

Innlevert 10. juni 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås

Besvart 20. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Eg syner til at kontrakten på strekninga Øye-Eidsbru var vesentleg lågare enn planlagt i gjeldande NTP og lurar på om statsråden, for å sikre samanhengande og kostnadseffektiv bygging, vil framskunda oppstart av delstrekninga Øye-Turtnes?»

Svar:

I Meld. St. 26 (2013-2014) Nasjonal transportplan 2014-2023 er det lagt til grunn eit kostnadsoverslag for prosjektet E16 Øye – Eidsbru på 450 mill. 2013-kr. Rekna om til 2016-prisnivå utgjer dette 482 mill. kr. I følgje Statens vegvesen tilseier inngått kontrakt ein sluttkostnad på om lag 520 mill. 2016-kr. Kostnadsoverslaget er følgeleg framleis høgare enn føresett i Nasjonal transportplan 2014-2023, sjølv om auken ikkje

er så stor som lagt til grunn i Prop. 1 S (2015-2016). Statens vegvesen opplyser dessutan at prognosen for sluttkostnad enno ikkje er nedskriven. Dette vil først bli vurdert når anleggsarbeida har pågått nokre månader.

Ei utviding av prosjektet E16 Øye – Eidsbru vil såleis føre til ytterlegare kostnadsauke i forhold til overslaget i Nasjonal transportplan 2014-2023. Dette betyr igjen at prioriterte prosjekt må utsetjast. Eg føreset derfor at prosjektet E16 Turtnes – Øye blir gjennomført som eit sjølvstendig prosjekt på eit seinare tidspunkt, akkurat slik representanten Nordås' parti da også la til grunn i sine prioriteringar for Nasjonal Transportplan. Prosjektet vil følgeleg bli vurdert i arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2018-2029, på lik linje med andre aktuelle prosjekt på riksvegnettet.

SPØRSMÅL NR. 1271**Innlevert 10. juni 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 20. juni 2016 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Hvordan arbeider utenriksministeren for å fremme norske næringslivsinteresser i et krevende marked som Iran?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har mål om et taktskifte i arbeidet med å fremme norske næringsinteresser internasjonalt. Utenriksministeren har tidligere uttalt at den globale veksten, og ikke minst veksten i global etterspørsel, vil komme først og fremst i markeder som er mer krevende enn hos våre tradisjonelle handelspartnere og at dette nødvendiggjør særlig innsats fra vår utenriktjeneste.

I januar 2016 fikk Iran betydelige internasjonale sanksjonslettelser, noe som åpner opp betydelige markedsmuligheter for norsk næringsliv, spesielt innenfor olje/gass, maritim sektor og akvakultur. En rekke europeiske land har gjennomført høynivåbesøk til Iran for å fremme egne næringsinteresser.

Svar:

I januar i år konkluderte Det internasjonale atomenergibyrå IAEA med at Iran hadde overholdt sine innledende forpliktelser i henhold til atomavtalen, og de atomrelaterte sanksjonene mot Iran ble opphevet. Iran er et land med store naturressurser, og med behov for utenlandske investeringer og kompetanse. Dette har åpnet opp for nye markedsmuligheter for norske selskaper i Iran.

Interessen for det iranske markedet er stor i norsk næringsliv, noe som gjenspeiles i en rekke aktiviteter det siste året. Den 15. oktober 2015 besøkte Statssekretær Tore Hattrem Teheran sammen med en norsk næringslivsdelegasjon. Den 17. februar i år organiserte departementet et næringslivsseminar med ca. 90 deltakere fra norske bedrifter som del av Irans viseuten-

riksminister Takht-Ravanchis program i Oslo. Den 13. juni, under Irans utenriksminister Zarifs besøk til Oslo, arrangerte departementet, i samarbeid med PRIO, et seminar om norsk-iranske relasjoner i lys av atomavtalen med bred deltakelse fra norske næringslivsaktører.

Utenriksminister Zarif la under sitt besøk stor vekt på at Iran ønsker norsk næringsliv velkommen til landet, og vi opplever interesse fra Iran for å tiltrekke seg norske investeringer, teknologi og kompetanse innen sentrale sektorer.

Det gjenstår imidlertid flere sanksjoner og begrensninger (restriktive tiltak) mot Iran som norsk næringsliv må forholde seg til. Departementet har tett og jevnlig kontakt med viktige bransjeorganisasjoner og andre næringsaktører om muligheter og problemstillinger i det iranske markedet. Norges rederiforbund organiserer samlinger med sine medlemmer og andre relevante aktører, og her er UD deltaker og bidragsyter. Det er også jevnlig kontakt med Intsok, NHO, Innovasjon Norge og regionale næringslivsmiljøer.

Utenriksdepartementet ønsker å yte god service til norske bedrifter som vil handle med Iran. Vi er opptatt av å gi god og riktig informasjon, og det er opprettet en egen servicetelefon for å sikre at alle aktører kan gjøre seg godt kjent med gjeldende regelverk. Departementet legger vekt på at norske selskaper må forholde seg til forventninger om ansvarlig næringsvirksomhet i Iran og utvise nødvendig aktsomhet.

Iran vil fremdeles være et krevende marked. Den norske ambassaden i Teheran har derfor blitt styrket med én utsendt diplomat som i hovedsak skal jobbe med å fremme norsk næringsliv. Dette vil bidra til å øke vår kompetanse på iranske næringsforhold, noe som ytterligere vil styrke rammebetingelsene for norske bedrifter i landet.

SPØRSMÅL NR. 1272**Innlevert 10. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 20. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden stadfeste korleis folkehelsekonsekvensar vert omsynsvurdert for ulike alternative framtidige utbyggingstiltak innan Samferdselsdepartementets breie ansvarsområde, og spesifikt - som eksempel - stadfeste at folkehelsekonsekvensar vil verte gjort greie for i det føreståanda arbeidet med kvalitetssikring og departementets oppfølging av Jernbaneverkets KVVU for logistikknutepunkt i Bergensregionen?»

GRUNNGJEVING:

Viser til at Konseptvalgutredning logistikknutepunkt i Bergensregionen, publisert av Jernbaneverket den 8.desember 2015, er på høyring. I KVVU- dokumenta er folkehelse mangelfullt omtalt, berre kort nemnt i ein delrapport, m.a. " at alle statlige sektorar har et folkehelseansvar", men er ikkje forsøkt omsynsvurdert. I Folkehelselova av 24.juni 2011, er folkehelse konstatert som eit overordna og tverrsektoriell ansvar. Riksrevisjonens undersøking av offentleg folkehelsearbeid(Dokument 3:11(2014-2015) viser til behovet for å styrke arbeidet med å forankre folkehelse på tvers av sektorar gjennom synleggjering av helsekonsekvensar knytt til ulike sektorars ansvarsområde.

Svar:

Effektiv samferdsle er viktig for god samfunnsutvikling, og for å skape robuste regionar med levedyktig næringsliv og gode offentlege tenester. Utvikling av gode lokalmiljø krev samordning med ein miljø- og helsevenleg areal- og transportplanlegging. Det overordna målet med eit nytt logistikknutepunkt i Bergensområdet er å leggje til rette for meir miljøvenleg godstransport og overføring av gods frå veg til bane. Isolert sett kan etablering av ein ny godsterminal ha

negativ lokal areal- og miljøpåverknad. Samstundes vil ei eventuell flytting av terminalen frå Nygårdstangen bidra til betre bymiljø og arealutvikling i Bergen sentrum. Miljø- og støyulempene av ein godsterminal må difor vegast opp mot fordelane meir effektiv godstransport på jernbane og redusert tungtrafikk på veg gir samfunnet totalt sett. Formålet med KVVU-prosessen er å veie alle desse omsyna mot kvarandre.

I KVVU for logistikknutepunkt i Bergensregionen er det gjort vurderingar av konseptuell løysing og lokalisering av framtidig jernbaneterminal og godshamn for Bergensregionen. KVVUen har ei konseptuell tilnærming, og følgjer metodikken som er fastsatt av Finansdepartementet. Geografisk plassering av terminalar og infrastruktur er greidd ut, men berre på overordna nivå. Det er ikkje gjort særskilde vurderingar spesifikt knytt til folkehelse i KVVU-arbeidet. Jernbaneverket opplyser at fleire tema relatert til folkehelse likevel er vurdert i ulike delar av konseptanalysen. Under dei ikkje prissette verknadene er det mellom anna gjort vurderingar av ulike konsept og lokaliseringalternativ sine konsekvensar for nærmiljø og friluftsliv, her under støy. Konsekvensar for luftforureining inngår også som ein sentral del av vurderingsunderlaget. Når lokalisering av logistikknutepunkt går over i neste planfase, til dømes i form av ein kommunedelplan, vil tema som oppveksttilhøve, lokalsamfunn, livskvalitet, trivsel og helse, samt miljøgifter og stråling, inngå i ein konsekvensutgreiing, som er ei grundig utgreiing fastsatt som eit lovkrav i plan- og bygningslova.

KVVUen er no til ekstern kvalitetssikring (KS1), samstundes som det blir gjennomført ei brei høyring av utgreiinga. På bakgrunn av tilrådingane frå Jernbaneverket, den eksterne konsulenten og høyringsinnspela, vil Samferdselsdepartementet ta stilling til saka.

SPØRSMÅL NR. 1273**Innlevert 10. juni 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 17. juni 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Ved fleire høve har bønder på Jæren opplevd å få øydelagt avlinga på grunn av arkeologiske utgravinger vert gjennomført like før hausting.

Meiner statsråden at dette er god framferd av arkeologar som utfører ein jobb på vegne av det offentlege?»

GRUNNGJEVING:

I eit oppslag i Jærbladet (jbl.no)8. juni kan me lesa at arkeologar tre veker før hausting av gulrøter vart det sett i gang arkeologiske utgravinger som øydela ei halv million gulrøter til ein verdi av 250 000.

Det framgår av saka at dette ikkje er ei unik hending. Betre kontakt mellom grunneigar og arkeologar kunne ha gjort at ein fann ei løysing. Det virker som om ein har ei haldning om at ein gjer det fordi ein kan gjera det - utan vilje til å finne gode løysingar.

Ansvar for utgravningane er delegert til fylkeskommunen - men at det vert gjort på oppdrag ved staten ved Riksantikvaren.

Svar:

Jeg skjønner selvfølgelig at det kan oppleves som uheldig at både matjord og gulrøtter må vike for nye vei. Når det gjelder gjennomføringen av den arkeologiske registreringen, er det ifølge de opplysninger jeg har fått, kommunen som grunneier som har fastsatt tidspunktet. Jeg er kjent med at også andre tidspunkt har blitt vurdert, men at kommunen av ulike grunner ønsket at dette ble gjennomført nå. Bonden som leier jorda skal ha blitt varslet i god tid og har fått utbetalt erstatning for gulrøttene.

Som representanten opplyser, er det fylkeskommunen som er delegert ansvaret for å gjennomføre arkeologiske registreringer. Det følger av kulturminnelovens bestemmelser at det er opp til fylkeskommunen å undersøke om tiltaket vil berøre automatisk fredete kulturminner.

Jeg legger til grunn at partene gjør praktiske avtaler om gjennomføringen av disse registreringene i enhver sak, slik at gjennomføringen blir til minst mulig ulempe for de berørte.

SPØRSMÅL NR. 1274**Innlevert 10. juni 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 22. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Helsetilsynet har vist til at det ved mange sykehjem er uforsvarlige journalsystemer. Flere sykehjem er uten elektronisk journalsystem, eller de er dårlige og ustabile uten mulighet til å kommunisere med andre, så som fastlege, sende epikrise eller e-resept. KS fikk et hastesoppdrag i januar 2015.

Når kan vi forvente å få et nasjonalt elektronisk journalsystem for alle sykehjem og som kan kommunisere med fastlege, spesialisthelsetjenesten og med mulighet for e-resept sikt over legemidler?»

Svar:

Jeg er glad for at representanten setter elektronisk pasientjournal på sykehjem på dagsorden. Den nye kommunerollen innebærer at en større del av pasientbehandlingen vil foregå i kommunene. En god og funksjonell pasientjournal er avgjørende for å følge opp pasienten, og for å ha en effektiv samhandling mellom nivåene. Det er et mål at pasienter og brukere møter en helhetlig helse- og omsorgstjeneste som er godt samordnet, preget av kontinuitet og med helhetlige behandlingsskjeder og pasientforløp som ivaretar god behandlingskvalitet, uansett hvem som har ansvaret for den enkelte deltjeneste. Regjeringen har et overordnet mål – å skape pasientens helsetjeneste.

Behovet for bedre IKT-løsninger i den kommunale helse- og omsorgstjenesten er stort. Dette er også påpekt i Helsedirektoratet og KS sin rapport om elektronisk pasientjournal i omsorgstjenesten (IS-2221) og Helsetilsynets rapport elektronisk pasientjournal i pleie og omsorg (2014/569). Også en nylig utgitt rapport

fra Helsetilsynet (2016/1) avdekker at samhandlingen mellom sykehus og kommune ofte er mangelfull og at informasjon kommer sent. Det er essensielt at denne kommunikasjonsflyten fungerer, for å unngå alvorlige konsekvenser for den pasientbehandlingen kommunen skal yte.

Flere stortingsmeldinger som vi har lagt frem de siste årene følger opp behovet for helhetlige IKT-systemer. Stortingsmeldingen om Fremtidens primærhelsetjeneste, Meldt. St. 26 (2014-2015), understreker behovet for å arbeide videre med at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har de nødvendige IKT-verktøyene som understøtter deres arbeidsoppgaver på en god måte. Det er mange kommunale helse- og omsorgstjenester som er gode hver for seg, men tjenestene er for oppstykket og helheten mangler. Dette må vi gjøre noe mer.

God kvalitet ved behandling med legemidler er et viktig mål i legemiddelpolitikken, jf. Meld. St. 28 (2014-2015) Legemiddelmeldingen. Det vil si best mulig effekt ved all behandling av legemidler, færrest mulig bivirkninger og at pasienten mestrer livet med legemiddelbehandling på en god måte. Det er pågående tiltak for å sikre bedre informasjon om legemidler til både pasient og helsepersonell. Elektroniske resepter og nasjonal kjernejournal er viktige tiltak, som allerede har forbedret informasjonen for helsepersonell og kvaliteten ved legemiddelbehandling. I tillegg har Direktoratet for e-helse fått i oppdrag i tildelingsbrevet for 2016 å utrede en felles legemiddelliste. Arbeidet er godt i gang.

KS og Direktoratet for e-helse har et samarbeid om å se på tiltak som kan bedre dagens EPJ-løsninger i den

kommunale pleie- og omsorgstjenesten på kort sikt. Det langsiktige målbildet er én innbygger – én journal. Direktoratet for e-helse og Helsedirektoratet leverte i januar i år en anbefaling om hvordan fremtidens helseinformasjonssystem kan realiseres. Realiseringen av dette målbildet er krevende og har et langt tidsperspektiv. Helse- og omsorgssektoren vil de kommende årene gjennomgå mange endringer innen helsefaglig utvikling, organisering og ikke minst digitalisering. Utviklingen må skje stegvis, og jeg vil ha ekstra oppmerksomhet på det store behovet for bedre IKT-systemer i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Jeg er glad for at representanten nevner e-resept. Innføringen av e-resept er svært vellykket, og det går nå over to millioner e-resepter igjennom reseptformidleren hver måned. I dag kan fastleger, leger på sykehus og legevakt bruke e-resept, fordi deres journalsystemer har lagt til rette for løsningen. Det jobbes med å legge til rette for at andre aktører som tannleger og kommunal helse- omsorgstjenestene skal ta i bruk e-resept. Det arbeides også med å inkludere multidose som en del av e-reseptløsningen. Dette vil bidra til økt pasientsikkerhet i legemiddelhåndteringen.

Jeg vil også nevne at standardisering er en viktig del av arbeidet med å sikre en bedre kommunikasjonsflyt og en helhetlig tjeneste. 1. september 2015 trådte forskrift om IKT-standarder i helse- og omsorgssektoren i kraft. Loven pålegger bruk av standardisert meldingsutveksling for alle aktørene i helse- og omsorgssektoren. Dette er en start. Forskriften vil utvikles over tid, i takt med utvikling og behov i sektoren.

SPØRSMÅL NR. 1275

Innlevert 10. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 21. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er det foretatt en risiko- og sårbarhetsanalyse av å redusere ambulanseflytjenesten i Finnmark med ett fly, hva er responstiden i dag og hva forventes etter omleggingen, mener statsråden dette er en god løsning for den akuttmedisinske beredskapen eller vil han stoppe det?»

BEGRUNNELSE:

I dag er det to ambulansefly i Alta og ett ambulansefly i Kirkenes. Et av flyene i Alta skal i følge Helse Nord erstattes av et jetfly lokalisert i Tromsø. Det er behov for dette jetflyet blant annet for flygninger til Svalbard, men flyet kan ikke lande på kortbanenettet i Finnmark. Det gjelder flyplassene i Vardø, Vadsø, Båtsfjord, Berlevåg, Mehamn, Honningsvåg, Hammerfest og Hasvik. Ambulanseflyene kan lande på disse flyplassene, i tillegg til Alta, Lakselv og Kikenes. Ambulanseflyene er mindre sårbare for krevende værforhold enn helikop-

trene, som har betydelig nedetid, særlig i vinterhalvåret i Nord Norge.

I NOU 2015:17 viser akuttutvalget til samhandlingsplikten, at kommuner og helseforetak har et felles ansvar for den akuttmedisinske beredskapen (jf. akuttmedisinforskriften § 4) og at den etter utvalgets mening blir i for liten grad blir oppfylt. Utvalget mener at kommuner og helseforetak må gjennomføre risiko- og sårbarhetsanalyse for det området de har et ansvar for. Kommuner og helseforetak må sammen vurdere demografi, geografi, klimaforhold og risikoelementer (trafikkårer, industri, turistaktivitet mv.). Behov for framskyndet spesialistinnsett i form av anestesilegebemannede legebiler eller ambulanshelikoptre må identifiseres, likeså behov for ambulansfly som følge av særlige lange avstander til ressurssykehus.

Direktør i helse Nord uttaler at jetfly og mer bruk av helikopter vil avlaste kortbaneflyene slik at de får mer tid til å betjene de små flyplassene særlig i Finnmark. -Summen av ny helikopterbase på Evenes, nytt redningshelikopter i Lakselv og et jetfly i Tromsø vil sammen med de fem kortbaneflyene i Nord-Norge gi et bedre luftambulansetilbud til befolkningen i nord, sier direktøren i følge Helse Nords nettsider 25.05.16.

Kommunestyret i Alta har kommet med en samlet uttalelse der de ber om at antallet ambulansfly ikke skal reduseres og luftambulansetjenesten i Finnmark ikke skal svekkes. De ber om at deres befolkning ikke skal måtte betale for investeringen i jetfly og viser til at bruk av helikopterressurser i Troms ikke erstatter dagens fly, fordi helikoptrene ikke er raske nok og ikke har samme regularitet ved dårlig vær. Kommuneoverlege i Lebesby og Gamvik kommuner har vært svært tydelig i mediene på at han mener at et ambulansfly mindre betyr en svekkelse av beredskapen i akutte situasjoner for pasientene i Finnmark.

Svar:

Ambulansflytjenesten er en nasjonal tjeneste der ressursene (9 fly i Norge, herav 6 i Nord-Norge) benyttes på tvers av regioner og helseforetak. For eksempel betjenes Helse Vest også med ambulansfly selv om de ikke har fly stasjonert i eget område.

I forbindelse med ny strategisk plan for ambulansflytjenesten (2019 – 2030) har Helse Nord gjennomgått og analysert ulike scenarier for behov, kapasitet,

flytyper, stasjonering etc. Basert på dette er det foreslått å forsterke tjenesten ved at et dagfly gjøres om til langdistansefly med døgnerberedskap.

Ambulansflyene er ikke primært en lokal akuttmedisinsk ressurs, men et avansert transportmiddel over større avstander - fra flyplass til flyplass. De er ikke beregnet å skulle være første ressurs hos en pasient og inngår dermed ikke i de faglige anbefalingene som er gitt vedrørende responstider for ambulansbiler og -helikoptre.

Ambulansflyene utfører oppdrag med hastegrad, men også bestillingsoppdrag (dagen før). For oppdrag med hastegrad foreligger følgende generelle retningslinjer fra medisinsk flykoordinering v/AMK Tromsø:

- Akuttoppdrag - iverksettes normalt innen 60 minutter
- Hasteoppdrag - iverksettes normalt innen 3-4 timer
- Vanlige oppdrag - iverksettes normalt innen 12-24 timer

Andelen akutt- og hasteoppdrag utgjør ca. 39 % av de samlede pasientoppdrag. De foreslåtte endringer vil etter Helse Nord sin vurdering ikke påvirke responstiden negativt.

Helse Nord RHF sin vurdering er at det helhetlige luftambulansetilbudet vil bli styrket fra 2019. Ny ambulanshelikopterbase på Evenes, frigjort kapasitet på stort ambulanshelikopter i Tromsø, nytt og bedre redningshelikopter på Banak og jetfly i tjenesten vil sammen bidra til en styrket beredskap for Finnmark. De tre propellflyene som har nærhet til befolkningen i Finnmark i kommuner med kortbaneflyplasser vil få styrket kapasitet for primæroppdrag.

Helse Nord vil drøfte med Finnmarkssykehuset om det kan etableres en anestesilege-backup i Kirkenes slik at dette flyet kan tilby økt kompetanse ved transport av de sykeste pasientene.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for dimensjonering av luftambulansetjenesten slik at den sikrer forsvarlig akuttmedisinsk beredskap. Jeg legger til grunn at Helse Nord har gjort en helhetlig vurdering og at den løsningen som er valgt vil bidra til å styrke luftambulansetjenesten i Finnmark og i regionen.

SPØRSMÅL NR. 1276**Innlevert 10. juni 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 17. juni 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Vergeforeningen melder om sterk økning i avslag på søknader om asyl for barn fra Afghanistan som søker asyl alene, barn helt ned i 12-13 årsalderen. UDI begrunner dette i " trygge områder" i landet, stikk i strid med UNHCRs rapport fra april i år april der det dokumenteres at barn tvangsrekrutteres av alle parter i konflikten over hele landet.

Hvilket faktagrunnlag støtter at situasjonen for enslige barn nå er tryggere ved retur til Afghanistan enn tidligere?»

BEGRUNNELSE:

Utlendingsdirektoratet begrunner sine avslag til afghanske barn med at det ikke foreligger beskyttelsesbehov. UDI er også av den formening at ingen risikerer tvangsrekruttering til Taliban, eller å bli utsatt for forfølgelse. Det ser ut som om norske myndigheter nå velger å «friskmelde» stadig flere områder i Afghanistan til tross for at sikkerhetssituasjonen har blitt sterkt forverret den siste tiden. Norske myndigheter holder fast på dette, til tross for at UNHCR den 19.04.16 lanserte en rapport med nye retningslinjer for vurdering av beskyttelsesbehovet for afghanske asylsøkere. Her dokumenteres det at barn tvangsrekrutteres av alle parter i konflikten over hele landet. UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan.

<http://www.refworld.org/docid/570f96564.html>

UDI er pålagt etter utlendingsloven § 28 tredje ledd, Grunnlovens § 104 og Barnekonvensjonen å foreta en barnesensitiv vurdering av beskyttelsesbehovet. Dette innebærer også en konkret vurdering av situasjonen for barnet ved retur, noe Vergeforeningen melder de ikke ser at UDI har gjort i en rekke saker den siste tiden hvor de har avslått søknaden om beskyttelse.

I stedet for beskyttelse, innvilger UDI nå 1-års midlertidig opphold etter § 38 femte ledd. I 2010 lempet Stoltenberg-regjeringen på begrensningene som ligger i denne hjemmelen og tillot bosetting av enslige mindreårige. Dette er trukket tilbake av nåværende regjering. Noe som i sin tur betyr at de det gjelder fratas retten til å bli bosatt i en kommune slik som de andre barna de bor sammen med på omsorgssenteret. Det er svært vanskelig for de mindreårige å fremskaffe identitetsdokumenter som kan føre til opphevelse av begrensningen som ligger i en slik tillatelse. Ved den afghanske ambassaden blir det ikke utstedt pass til afghanske borgere med mindre de kan fremlegge et underlagsdokument. Noe de selvfølgelig ikke har. For

barn og unge som befinner seg ved omsorgssentre eller mottak langt unna Oslo, vil en eller flere reiser dit bli svært kostbart.

Barnet får ingen økonomisk støtte til dette, og vergene får heller ikke dekket sine utgifter ved å følge barnet til ambassaden. Ingen tar ansvar og barnet settes i en umulig og lite hensiktsmessig situasjon. Dette gagnar ingen.

Svar:

UDI har i løpet av det siste året hatt en grundig gjennomgang av sikkerhetssituasjonen i Afghanistan og praksis for asylsøkere derfra. Direktoratet konsentrerte seg særlig om hvilken rettslig terskel som skal gjelde ved vurderingen av om sikkerhetssituasjonen i et område er så alvorlig at enhver fra dette området vil ha krav på beskyttelse. Gjennomgangen viste at UDI har lagt en lavere terskel til grunn enn hva relevante rettskilder, herunder praksis fra Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD), andre lands praksis og EUs statusdirektiv skulle tilsi. UDI har som følge av dette besluttet å heve terskelen for når et område i Afghanistan skal anses som generelt utrygt. Det er derfor ikke en endring av faktagrunnlaget som er årsaken til at flere afghanske enslige, mindreårige asylsøkere nå vil kunne få avslag på søknaden om beskyttelse.

Ved å heve terskelen er mange av de områdene som tidligere ble ansett som generelt utrygge ikke lenger vurdert slik. Dette innebærer at det i langt større grad enn tidligere må foretas en individuell vurdering av søkerens beskyttelsesbehov. Dette gjelder også for søknader fra enslige, mindreårige asylsøkere.

UDI understreker at de foretar en barnesensitiv vurdering og legger til grunn at det skal en lavere risiko til for å innvilge beskyttelse til barn sammenliknet med voksne. Dette gjelder for alle søknader fra barn, også i saker hvor det er anførsler om tvangsrekruttering som representanten synes særlig opptatt av.

En større andel enslige mindreårige asylsøkere som etter dette ikke fyller vilkårene for asyl, vil likevel kunne få en oppholdstillatelse i Norge begrunnet i sterke menneskelige hensyn.

Jeg er fornøyd med at UDI har en rettslig forståelse som er i samsvar med EMD og andre europeiske lands praksis. Det er viktig at Norge ikke har en mer liberal praksis enn andre land, og at vi ikke har ordninger som oppmuntrer foreldre til å sende barn ut på en farefull reise til Norge.

SPØRSMÅL NR. 1277**Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 23. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«I media er det kommet frem at Politidirektoratet har endret passreglene og at Folkeregisteret har slettet alle fødestedsopplysninger til personer født i visse land.

Hvem har gitt Folkeregisteret beskjed om at fødested skulle slettes, når ble slik beskjed gitt og mener Justisministeren at denne praksisen bør fortsette?»

Svar:

Folkeregistret ligger under finansministerens konstitusjonelle ansvarsområde, så jeg kan ikke svare på spørsmålet om beskjeder eller tidspunkt for slike, som eventuelt er gitt Folkeregistret, slik spørteren etterlyser.

I følge Politidirektoratet (POD) klargjorde imidlertid Skattedirektoratet overfor POD hvilke dokumentasjonskrav Folkeregistret la til grunn for registrering av fødested i februar 2016. Dette foranlediget endringen av praksis ved utstedelse av pass. Som kjent har jeg bedt POD rydde opp i dette forholdet, slik at en ikke lenger skal få oppført fødested som «ukjent».

SPØRSMÅL NR. 1278**Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 20. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«VG har avslørt omfattende bruk av tvang og underrapportering både overfor barn og voksne som er pasienter i spesialisthelsetjenesten. 16. mai lovde helseministeren at Stortinget, før sommeren, skulle få seg forelagt et omfattende lovarbeid på bruk av tvang. Han var også tydelig på at situasjonen var uakseptabel og ville kalle inn fag- og brukermiljø til et møte for å sikre mindre og rett bruk av tvang.

Hva har statsråden foretatt seg, hvilke straks tiltak vil bli iverksatt, og når får Stortinget lovforslag om tvang?»

Svar:

Regjeringen fremmet 17. juni en proposisjon til Stortinget med forslag om endringer i psykisk helsevernloven. Endringene vil gi økt selvbestemmelse og rettsikkerhet for pasienter i psykisk helsevern. Formålet er å redusere bruk av tvang og få en riktigere bruk av tvang.

Proposisjonen bygger på forslag fra Paulsrud-utvalget i NOU 2011:9, som var på høring i 2011. Regjeringen foreslår at flere av utvalgets forslag følges opp. Ett av de sentrale forslagene er at pasienter som har samtykkekompetanse, får rett til å avslutte behand-

ling eller nekte å ta imot tilbud om behandling. Unntak er foreslått ved alvorlig selvmordsfare eller alvorlig fare for andres liv eller helse. Et annet viktig forslag er at pasienten får utvidet retten til fri rettshjelp. Regjeringen foreslår også at bruk av tvang skal evalueres sammen med pasienten i etterkant. I tillegg foreslår vi at pasientens rett til å få vedtak og rett til å uttale seg før det fattes vedtak, utvides, og at kravene til begrunnelse av vedtak skjerpes.

Samtidig som proposisjonen ble fremmet, oppnevnte regjeringen et nytt lovutvalg. Dette utvalget skal foreta en samlet gjennomgang av tvangsreglene i helse- og omsorgssektoren og foreslå nødvendige lovendringer for å møte behovene i dagens og framtidens helse- og omsorgstjenester. Utvalget er spesielt bedt om å vurdere behov for endringer for å tilpasse reglene til barn og unges særlige behov og rett til beskyttelse. I tillegg er utvalget bedt om å foreslå eventuelle endringer for å bedre mulighetene for god samhandling mellom helse- og omsorgstjenesten og andre omsorgstilbud, for eksempel barnevernet. Utvalget skal avgi sin innstilling innen 1. september 2018.

6. juni ble det avholdt møte med fagpersoner og representanter fra bruker- og pårørendeorganisasjoner om videre innsats for å redusere bruk av tvang i psykisk helsevern. Deltakerne hadde flere konkrete forslag til tiltak, og departementet er i gang med å vurdere inn-

spillene med tanke på hvordan vi best kan følge opp disse.

Oppslagene i media om feil og mangler i rapporteringen av tvangsbruk i psykisk helsevern har bidratt til å synliggjøre behovet for å få korrekte og komplette tvangsdata i Norge. Jeg oppfatter at også helseforetakene innser alvoret i at vi mangler pålitelige tall på dette området. Departementet har tatt opp saken med de regionale helseforetakene og Helsedirektoratet. Foretakene er blitt bedt om snarest å innrapportere korrekte og komplette tall til Norsk pasientregister. Dette vil departementet fortsette å følge opp til vi kan være trygge på at de nasjonale, offisielle tvangstallene er riktige.

Jeg er kjent med at det er utfordringer ved dagens rapporteringsløsning som medfører at tvangsvedtak må registreres flere steder. Noen steder rapporteres det fortsatt også på papir.

Arbeid med en bedre digital løsning er i gang, noe som innebærer at alle tvangsvedtak kan registreres i en felles modul. En pilot av den nye modulen er planlagt iverksatt høsten 2016, og det tas sikte på full implementering i løpet av 2017.

Jeg vil også nevne at det er behov for å utvikle presise måleverktøy som bedre fanger opp kritisk informasjon rundt et tvangsforløp. Departementet har derfor i årets tildelingsbrev gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utrede nye styringsmål/indikatorer for økt frivillighet.

Helsedirektoratet skal også fullføre gjenstående tiltak i den nasjonale strategien for økt frivillighet i psykiske helsetjenester. I tillegg skal direktoratet bistå de regionale helseforetakene i arbeidet med å implementere medikamentfrie behandlingstilbud.

SPØRSMÅL NR. 1279

Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 20. juni 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Fastholder finansministeren sitt svar på spørsmål 638 om at det ikke er tatt ut 3 mrd. kroner som restkravfordring, ettergitt 1,7 mrd. kroner og utgiftsført 406 mill. kroner i beregningen av restansene på merverdiavgiftsinnkrevingen?»

BEGRUNNELSE:

I tildelingsbrevet til Skatteetaten for 2016 sammenlignes kommunale skatteoppkreveres innfordringsresultater for restskatt for personlige skatteyttere med Skatteetatens innfordringsresultater for merverdiavgift. Sammenligningen brukes for å stille den kommunale skatteoppkrevingen i dårlig lys. Det er imidlertid grunn til å stille spørsmål ved om sammenligningen er rimelig og rettferdig. Blant annet synes det som om det i beregningen av restansene på merverdiavgiftsinnkrevingen er tatt ut 3 mrd. kroner som restkravfordring, ettergitt 1,7 mrd. kroner og utgiftsført 406 mill. kroner. Dette innebærer i så fall at Skatteetatens innfordringsresultater på merverdiavgift vil fremstå som betydelig bedre enn realiteten.

I sitt svar på spørsmål 638 tilbakeviser finansministeren at slike uttrekk er gjort.

Det er imidlertid i ettertid blitt stilt spørsmål ved om statsrådets svar er riktig. I Kommunal økonomi

6/16 foreslås det at finansministeren enten feilinformerer eller selv må være feilinformert. Det vises her til opplysninger som fremgår av Skatteetatens årsrapport for 2015.

Med tanke på de store endringene som foreslås for skatteoppkrevingen for tiden, er det maktpåliggende å få frem korrekt informasjon.

Det er uheldig om statsråden ikke bidrar til dette. Jeg ber derfor finansministeren ta stilling til om hun fastholder sitt svar på spørsmål 638. I denne forbindelse vil jeg også benytte anledningen til å gjenta min oppfordring om at Stortinget foreligges mer etterprøvbart tallmateriale enn det som til nå er lagt frem.

Svar:

Stortingsrepresentant Slagsvold Vedum stiller spørsmål til om jeg fastholder mitt svar på spørsmål nr. 638 om at det ikke er tatt ut 3 mrd. kroner som restkravsinnfordring, ettergitt 1,7 mrd. kroner og utgiftsført 406 mill. kroner i beregningen av restansen på merverdiavgiftsinnkrevingen. Det fastholder jeg.

I Skatteetatens årsrapport for 2015 omtales både de kommunale skatteoppkreveres innkreivingsresultater og Skatteetatens innkreivingsresultater. For både skatteoppkreverne og Skatteetaten følges innkreivningen i sin helhet opp gjennom størrelser som rettidig

innbetalt, forsinket innbetalt, innfordret av sum krav til innfordring (også kalt tvangsinnkreving) og totalt innbetalt.

Som et ledd i denne rapporteringen, vurderes skatteoppkrevernes innfordringsresultat for restskatt for personlige skattytere (faktisk innfordret restskatt for personlige skattytere som andel av sum krav til innfordring) og Skatteetatens innfordringsresultat for merverdiavgift (faktisk innfordret mva. som andel av sum krav til innfordring). Sum krav til innfordring vil si hva som fortsatt er ubetalt av sum krav etter at det er trukket fra det som har blitt betalt rettidig (dvs. til forfall), og det som har blitt betalt forsinket (dvs. hva som er registret betalt uten at det er iverksatt andre innfordrings tiltak enn maskinelt § 4-18 varsel). Ev. konkurser eller restkrav trekkes ikke ut.

De tallstørrelsene som Skatteetaten benytter ved vurdering av disse resultatene, er knyttet til skatte-/avgiftsår og rapporteringsår. Dvs. at i årsrapporten for 2015 er det avgiftsåret 2014 som er grunnlaget for sum krav merverdiavgift, og det er hvor stor andel av dette som er innkrevd per 31.12. 2015, som er vurdert. For restskatt for personlige skattytere er det krav for skatteåret 2013 med skatteoppgjør høsten 2014, og andel innkrevd av dette per 31.12.2015 som er vurdert.

Resultatene for 2015 viser at Skatteetaten totalt har innfordret 75,7 pst. av sum krav merverdiavgift til innfordring, mens det for restskatt for personlige skattytere totalt er innfordret 62,3 pst. av sum krav til innfordring.

Dette er tilsvarende målinger som det er vist til i tildelingsbrevet til Skatteetaten for 2016, og som brukes for å sammenligne de kommunale skatteoppkrevernes innfordring og Skatteetatens innfordring. Stortingsrepresentanten viser også til tildelingsbrevet og denne sammenligningen i sin begrunnelse, og gir uttrykk for at denne sammenligningen brukes til å stille den kommunale skatteoppkrevingen i dårlig lys. I mitt tidligere svar på spørsmål nr. 638 fra stortingsrepresentanten viser jeg til at når man skal vurdere innfordringsresultatene, er skatteoppkrevernes innfordring av restskatt for personlige skattytere og Skatteetatens innfordring av merverdiavgift de mest relevante kravene. Selv om innkrevingen rent faktisk gjennomføres av henholdsvis stat og kommune, har begge innkreverne samme utgangspunkt for innfordring og forfalte krav har samme regelverk (tvangsfullbyrdelsesloven). Resultatet vil i stor grad avhenge av hvor effektiv innfordringen til innkreverne er, blant annet hvor raskt innfordringen kommer i gang og om virkemiddelbruken er hensiktsmessig.

I årsrapporten til Skatteetaten omtales også utviklingen av merverdiavgiftsrestansen for alle avgiftsår,

både total restanse og såkalt aktiv restanse. Her gjøres det uttrekk av restanser bundet i restkrav og konkurser ved beregning og vurdering av den aktiv merverdiavgiftsrestansen. Dette er en annen måling enn målingen av innfordringsresultatet for merverdiavgift som er omtalt ovenfor, og inngår ikke i resultatoppfølgingen med resultatkrav. Denne målingen gjøres for å kunne følge med på utviklingen i merverdiavgiftsrestansen. I vedlegg til årsrapporten rapporteres akkumulert og aktiv restanse for de ulike skatte- og avgiftsartene som forklaringsvariabler, både for de kravene som Skatteetaten innkrever og de som skatteoppkreverne innkrever.

I sammenligning av skatteoppkrevernes og Skatteetatens innfordringsresultater for hhv. personlig restskatt og merverdiavgift, vurderes ikke restanseutviklingene, men andel innfordret av sum krav til innfordring, jf. omtale over. Det er denne sammenligningen jeg i mitt svar på spørsmål nr. 638 har informert om tallgrunnlaget for, og som er omtalt i Skatteetatens tildelingsbrev for 2016 og høringsnotatet om overføring av skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten.

Representanten viser til at det i ettertid av mitt svar er blitt stilt spørsmål ved om mitt svar er riktig, og at det i juni-utgaven av Kommunal økonomi anføres at finansministeren enten feilinformerer eller selv er feilinformert. I denne sammenheng vises det til opplysninger som fremgår av Skatteetatens årsrapport for 2015. Jeg har ikke feilinformert og er heller ikke feilinformert, og viser til omtalen av forskjellen mellom måling av innfordringsresultater og restanseutvikling ovenfor. Derimot merker jeg meg at juni-utgaven av Kommunal økonomi har følgende omtale "Det er de aktive restansene skatteetaten måles på, mens skatteoppkrevernes innfordrings målekrav blir satt på sum ubetalte krav". Dette er ikke riktig. Som jeg har omtalt ovenfor, måles både de kommunale skatteoppkreverne og Skatteetaten på andel innfordret av sum krav til innfordring for hhv. restskatt for personlige skattytere og merverdiavgift. Verken skatteoppkreverne eller Skatteetaten måles på restansene, men Skatteetaten følger med på utviklingen av disse.

Videre oppfordrer stortingsrepresentanten til at Stortinget foreligges mer etterprøvbart tallmateriale enn det som til nå er lagt fram. Jeg vil her vise til Skatteetatens årsrapport for 2015 hvor også den kommunale skatteoppkreverfunksjonens resultater omtales. Skatteetaten har det faglige ansvaret for styring og oppfølging av den kommunale skatteoppkreverfunksjonen, og i den faglige dialogen settes det klare resultatmål som følges opp av Skatteetaten og presenteres i Skatteetatens årsrapport.

SPØRSMÅL NR. 1280**Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 20. juni 2016 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«På hvilke måter jobber Norge for å beskytte menneskerettighetsforkjempere i Egypt og for å fremme tros- og livssynsfrihet i Egypt, særlig med tanke på livssynsminoritetene?»

BEGRUNNELSE:

Over tid har menneskerettighetsforkjempere vært et prioritert område i Norges menneske-rettighetsengasjement. Meld. St. 10 (2014-2015) Muligheter for alle – menneskerettighetene som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken slår tydelig fast at tros- og livssynsfrihet også skal prioriteres.

I Egypt har begge svært dårlige kår. Situasjonen for menneskerettighetsforkjempere har stadig blitt forverret etter revolusjonen, særlig etter at El-Sisi kom til makten. Bare i april og mai i år anslår Human Rights Watch at nærmere flere hundre fredfulle demonstranter og menneskerettighetsforkjempere ble arrestert, flere under terrorloven.

Ifølge Pew Research Center sin globale undersøkelse om restriksjoner på trosfrihet skårer Egypt «vel-dig høyt» både når det gjelder myndighetsrestriksjoner og samfunnsfiendtlighet. Kristne koptere, bahaier, ateister og sjiamuslimer opplever alle stor begrensninger på sin tros- og livssynsfrihet på ulike måter. Menneskerettighetsaktivisten Mina Thabet har spesialisert seg nettopp på tros- og livssynsminoriteters rettigheter. 19. mai ble også han arrestert, som den første trosfrihetsforkjemperen vi kjenner til.

Han har flere alvorlige, falske anklager rettet mot seg.

Egyptiske myndigheter har lenge innskrenket egyptiske borgeres rettigheter, men nå knebles stemmene som forteller om dette, en etter en. Når de er borte, er det ikke lenger noen lokale stemmer som kan holde egyptiske myndigheter ansvarlige for det som skjer.

Svar:

Norge fører en aktiv politikk for å støtte MR-forkjempere og religiøse minoriteters rettigheter. Dette er blant

annet reflektert i regjeringens stortingsmelding om menneskerettigheter i utenriks- og utviklingspolitikken (Meld St 10 2014-15).

Norge har blant annet tatt initiativ til flere resolusjoner i FN til støtte for MR-forkjempere, vi tar opp deres situasjon i bilaterale samtaler og vi stiller kritiske spørsmål til enkeltland under landgjennomgangene i FNs menneskerettighetsråd. Rettighetene til tros- og livssynsminoriteter står sentralt i vårt menneskerettighetsarbeid, og Utenriksdepartementets innsats for religiøse minoriteter har de siste årene vært organisert innenfor rammene av et eget minoritetsprosjekt.

I Egypt følger vi menneskerettighetssituasjonen nøye. Norge har regelmessig kontakt og informasjonsutveksling med MR-forkjempere og deres organisasjoner. Mange MR-forkjempere i landet opplever at de er under press, og vi følger opp deres situasjon på ulike vis, blant annet gjennom kontakt med myndighetene, observasjon av rettssaker og andre typer støtte.

Når det gjelder tros- og livssynsfrihet gir Norge støtte til trosbaserte organisasjoners arbeid med bekjempelse av kjønnsbasert vold og retten til helse. Vi støtter et samarbeid mellom kirker, moskéer og lokalsamfunn for økt toleranse i grunnskolen, og et initiativ for sysselsetning av ungdom på tvers av sekterske grupperinger. Vi har kontakt med den koptiske kirken, og pave Tawadros besøkte Norge i 2014. En av hans biskoper planlegger et besøk til Norge til høsten, og vil i den anledning også ha møter med Utenriksdepartementet.

Det er viktig å understreke at det er myndighetene i Egypt som har ansvaret for å sikre ytringsfrihet, religionsfrihet og forsamlingsfrihet for sine innbyggere. Senest under mitt møte med Egypts utenriksminister Sameh Shoukry i Paris den 3. juni, oppfordret jeg Egypt til å etterleve landets internasjonale menneskerettighetsforpliktelser. Jeg kan forsikre om at Norge vil fortsette å følge opp situasjonen for MR-forkjempere og religiøse minoriteters rettigheter i Egypt.

SPØRSMÅL NR. 1281**Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 21. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Ifølge oppslag i Romerikes Blad 11. juni 2016 vil politiet ved Oslo Lufthavn på Gardermoen ikke utstede nødpass i helgene fra 10. juni til 28. august. Det høres jo helt utrolig ut at det ikke vil være mulig å få nødpass i sommerferien – altså i den perioden flest skal ut å reise.

Medfører dette riktighet, hvordan vurderer justisministeren i så fall situasjonen, og kan han love de reisende at det også i sommer vil være mulig å få utstedt nødpass på Gardermoen?»

Svar:

Politiet skal yte publikum nødvendig service. Det gjelder også i tilfeller hvor reisende har kommet i skade for å glemme reisedokumenter, eller på annet vis mangler reisedokumenter. Nødpass er gebyrbelagt og koster det samme som et ordinært pass. Samtidig vil jeg understreke at det skal arbeides for å sikre at færrest mulig må benytte nødpass, både fordi det har lavere sikkerhet

enn ordinære pass og fordi det stjeler politikapasitet å utstede nødpass. Derfor er det også viktig å gjennomføre tiltak som i størst mulig grad hindrer misbruk av muligheten for nødpass.

Politidirektoratet har på anmodning fra departementet kontaktet politidistrikt Øst om saken. I følge Politidirektoratet vil det være mulig å få nødpass på Gardermoen i helgene denne sommerferien. Jeg legger til grunn at personer som ikke kan skaffe reisedokument på vanlig måte, ved henting hjemme eller på dagtid før avreise, fortsatt skal få nødpass i henhold til gjeldende regelverk slik at reisen kan gjennomføres. I ukedagene kan publikum få utstedt nødpass på passkontoret på Lillestrøm på dagtid.

Det er politimesterens ansvar å sørge for at det til enhver tid er forsvarlig bemanning på de funksjonene og tjenestene som politiet skal levere.

Jeg legger til grunn at arbeidet med å utstede nødpass på Gardermoen får en forsvarlig oppfølging, og jeg vil tilskrive Politidirektoratet særskilt for å klargjøre departementets syn.

SPØRSMÅL NR. 1282**Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 22. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Er det riktig at det ved klinikk for hode, hals og rekonstruktiv kirurgi ved Oslo universitetssykehus står 15 782 pasienter på såkalt intern venteliste, finnes det tilsvarende tall for de andre klinikkene ved OUS og når skal Stortinget få disse tallene opplyst for OUS og sykehusene i landet for øvrig?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar på spørsmål 15:1183 og 15:1184 som ba om fremleggelse av en komplett oversikt over eksterne og interne ventelister på en rekke nivåer. Statsråden svarer ikke på spørsmålet, men viser i stedet til en lang rekke argumenter for hvorfor det er sannsynliggjort at antall ventende og ventetidene faller. Jeg tillater meg derfor å spørre på nytt.

Kim Alexander Tønseth, klinikkssjef for Klinikk for hode, hals og rekonstruktiv kirurgi ved Oslo universitetssykehus (OUS), opplyser til Dagens Medisin den 26.05.16 at det på hans klinikk står 15 782 pasienter på såkalt internventeliste. Vi må derfor forutsette at disse tallene for såkalt «intern venteliste» finnes, både på den omtalte klinikken ved OUS, for de andre klinikkene på OUS og i andre helseforetak. Dette er informasjon som Stortinget nå krever å få se i en form som gjør den sammenlignbar for årene fra 2011 til denne dag. Jeg ber om at Stortinget får det tallgrunnlaget regjeringen og sykehusene sitter på, brutt ned på enkeltforetak, helseregioner og samlet for landet i en form som er forståelig og sammenlignbar. Dersom det er informasjon som mangler for en eller flere av klinikkene eller sykehusene, ber jeg om at dette opplyses, men at dette

ikke er til hinder for å gi Stortinget tallene og dokumentasjonen på det som det er mulig å legge frem.

Svar:

La meg først slå fast at det ikke er noe kritikkverdig eller noe som er galt i at sykehusene har oversikter eller lister over hvor mange pasienter som er i pågående forløp, eller såkalte "interne ventelister". Sykehusene er store og komplekse virksomheter. I 2015 ble det utført om lag 7 mill. utredninger og behandlinger ved somatiske sykehus og i overkant av 1,9 mill. unike pasienter fikk helsehjelp. I tillegg kommer pasientbehandling innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Dette omfatter alt fra behandling av ø-hjelps pasienter, til behandling av elektive pasienter og kronikere som går til regelmessig kontroller. Skal sykehusene lykkes med å sikre god ressursutnyttelse og gode pasientforløp krever det lang planleggingshorisont. Dette betyr bl.a. at sykehusene til enhver tid må ha oversikt over hvor mange pasienter som er i pågående forløp.

I debatten vi har hatt den siste tiden brukes begrepet "interne ventelister" og ord som skjulte ventelister og hemmelighold om pasienter som er i pågående forløp i sykehusene. Disse begrepene er misvisende fordi sykehusene er nødt til å ha gode oversikter for å kunne gi alle pasienter rask og god behandling innen medisinsk forsvarlig tid. Helseregioner må jobbe enda mer med å ha slike oversikter.

Jeg har forelagt spørsmålet fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen for Helse Sør-Øst RHF. Helse Sør-Øst svarer at i Klinikk for Hode, hals og rekonstruktiv kirurgi ved Oslo universitetssykehus HF (OUS) er det per 15. juni 2016, 17260 pasienter totalt i pågående forløp. Disse fordeler seg slik på fagområder: 1459 pasienter i Plastikk- og odontologi, 92 pasienter i Kjeve- og ansiktskirurgi, 3716 pasienter i Plastikk og rekonstruktiv kirurgi, 4928 pasienter i Øre- nese- hals og 7065 pasienter i Øye. Helse Sør-Øst opplyser om at det er mulig å skaffe tilsvarende tall fra de andre klinikkene ved OUS, men at det er en noe tidkrevende prosess.

Den ordinære ventelistestatistikken fra Norsk pasientregister (NPR) måler antall ventende henvisninger som er registrert for elektiv behandling på et gitt tidspunkt. Det rapporteres ikke på antall pasienter/henvisninger i pågående forløp fra helseforetakene til NPR. Det er derfor vanskelig å sammenstille god og sammenlignbar statistikk av god kvalitet på dette.

Pasienter som tas av venteliste etter å ha startet opp utredning, skal få videre oppfølging og eventuell behandling på en forsvarlig måte. For å følge opp pasientene i pågående forløp har Helse Sør-Øst etablert en indikator, Tentativ tid for kontakt, som viser antall pasienter der planlagt dato for videre oppfølging eller kontakt er passert. Denne indikatoren kan være et uttrykk for kapasitets- eller planleggingsutfordringer, og brukes av Helse Sør-Øst og sykehusene i regionen til styring og oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 1283

Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 20. juni 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Vil regjeringen søke å finne en løsning på saken som gir mulighet til utvikling i området samtidig som hensynet til naturmangfold ivaretas, i tråd med Harstad kommunestyres ønske?»

BEGRUNNELSE:

Det har lenge vært planer om å etablere en 18-hulls golfbane i Sørvik i Harstad kommune. Et stort flertall i Harstad kommunestyre har gitt tilslutning til reguleringsplan der Hinnøy Golfklubb gis anledning til å etablere en slik golfbane.

En etablering av golfbane vil kunne ha klare positive ringvirkninger for bygda og regionen, både med tanke på investeringer, lokalt næringsliv og reiselivet i regionen.

Fylkesmannen i Troms og Klima- og miljødepartementet har levert innsigelser mot planene, blant annet basert på hensynet til sårbare naturtyper og at Vikevanet er en kalksjø. Dette er selvsagt forhold som må tas hensyn til, og initiativtakerne har vist til flere mulige avbøtende tiltak som kan redusere den potensielle påvirkningen på området.

Planutvalget i Harstad kommune har i vedtak pekt på at flere av forholdene Fylkesmannen tar opp har vært gjenstand for ny vurdering, og mener regulerings-

planen som ble vedtatt av kommunestyret har tatt inn en rekke avbøtende tiltak som ikke var del av planforslaget da innsigelsen ble fremmet (Planutvalgssak 16/02 24.02.2016).

Saken har trukket en del ut i tid, og det er ønskelig for alle parter at statsråden bidrar til at det nå tas en avgjørelse som kan gi en minnelig løsning.

Svar:

Saken er under behandling i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Departementet har hatt møte og befaring i saken, og mottatt høringsbrev fra Klima- og miljødepartementet datert 2. februar og 31. mai 2016. Klima- og miljødepartementet har i disse brevene redegjort for planens konsekvenser for naturmangfold av nasjonal og vesentlig regional verdi og forholdet til vannforskriften.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil nå foreta en samlet avveining og sluttbehandle saken.

SPØRSMÅL NR. 1284

Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Inger Helene Vaaten

Besvart 22. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å gjennomføre en konsekvensutredning av hva en endring av utlendingsforskriften § 1-1 vil innebære for luftfartsnæringen?»

BEGRUNNELSE:

Flere høringsinstanser som har svart på Arbeid- og sosialdepartementets høring om endring av utledningsforskriften § 1-1, anmoder departementet om å gjennomføre en konsekvensutredning som vil gi mer kunnskap om hva en slik endring vil innebære.

Svar:

Arbeids- og sosialdepartementet sendte 14. mars i år et forslag om endring i utlendingsforskriften § 1-1 på høring. Bakgrunnen for forslaget er at utlendingsforskriften stilte krav til oppholdstillatelse for tredjelandsborgere som skal arbeide om bord på norske fly i internasjonal trafikk. Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet mener kravet til oppholdstillatelse strider mot våre internasjonale forpliktelser i de tilfellene flypersonells rett til innreise og opphold i forbindelse med arbeidet følger av Schengens grenseforordning. Det var derfor behov for å presisere at kravet

til oppholdstillatelse ikke begrenser retten til opphold etter grenseforordningen. Dette er nå presisert i § 1-1 syvende ledd i forskrift om endring i utlendingsforskriften, fastsatt 17. juni 2016.

Regjeringen er opptatt av forholdene i luftfarten. Samtidig kan vi ikke velge om vi skal følge våre internasjonale forpliktelser. I de tilfellene retten til innreise og opphold følger av grenseforordningen har vi ikke anledning til å stille krav om oppholdstillatelse i tillegg. Det er viktig for meg å understreke at Luftfartstilsynet i sin høringsuttalelse er klar på at endringen ikke vil medføre økt sikkerhetsrisiko. Det nye unntaket gjelder bare flypersonells rett til opphold i forbindelse med arbeidet, og for flyreiser direkte inn og ut av Norge. Det får ikke virkning for innenlands trafikk.

Samferdselsdepartementet sendte ut et høringsnotat 14. mars 2016 med en utredning av rammebetingelsene for norsk luftfart. Utredningen ser på en rekke forhold av betydning for luftfartsnæringen, herunder viktigheten av internasjonalt samarbeid for å få på plass rettferdig konkurranse, ryddige arbeidsforhold og sikker luftfart. Utredningen gir økt kunnskap om forholdene i luftfarten og skal være et grunnlag, sammen med høringsuttalelsene, for å ta stilling til hvordan luftfarten skal utvikles fremover.

SPØRSMÅL NR. 1285**Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 17. juni 2016 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Elisabeth Vik Aspaker****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at regjeringa frå norsk side ikkje vil leggje noko press på Island, verken når det gjeld tidsbruk i saka eller deira moglegheit til å gjere ei reell og sjølvstendig konstitusjonell vurdering?»

GRUNNGJEVING:

Regjeringa og Arbeiderpartiet si grunngjeving for hastehandsaminga av denne saka har vore sterkt misvisande. Regjeringa og Arbeiderpartiet meiner at ei norsk utsetjing av saka vil sinke arbeidet med endringar av EØS-avtala.

I Klassekampen 9. juni er Truls Wickholm sitert slik:

"Slik jeg forstår det på tilbakemeldingene fra regjeringaen, har det vært lagt opp til at Efta-landene nå behandler dette i løpet av sommeren, og at man kan ha vedtak fra alle parlamentene, så Efta kan godkjenne avtalen i forhandlinger med EU."

No viser det seg at det islandske parlamentet likevel ikkje vil handsame saka før i haustsesjonen. Det er vaksla grundig handsaming på Island, og jusprofessor Øgmundur Jonasson fortel til Nationen 9. juni at han meiner saka er i strid med Island si grunnlov.

Når det islandske parlamentet ventar til etter sommaren, er det heller ikkje nokon grunn til at Stortinget hastehandsamar saka.

Det bør seiast klårt at Island skal stå fritt til å gjere sjølvstendige vurderingar ut frå deira eiga grunnlov.

Svar:

Eg takker representant Navarsete for spørsmålet.

Som eg sa i Stortinget under handsaminga av norsk tilslutnad til EU sine finanstillsyn 13. juni, er dette ei stor og viktig sak i EØS-samarbeidet og for EØS-avtala. EØS-komiteen kan taka avgjerd i saka når alle avtalepartar, EU, Island, Liechtenstein og Noreg er ferdige med sine førebuingar. Alle tek den tid dei treng.

Det er gjort nærare greie for prosessane i Prop. 100 S og Prop. 127 L samt i brev til Stortinget 8. juni.

I Prop. 100 S (2015-2016) kapittel 1 er det opplyst:

«Beslutningene i EØS-komiteen er foreløpig ikke fattet. Utkastene til EØS-komiteebeslutninger er til behandling i EUs organer og i de to andre EØS/EFTA-statene. For at Norge ikke skal forsinke ikrafttredelsen av de ovennevnte beslutningene, legges det opp til at Stortingets samtykke innhentes før beslutningene er fattet i EØS-komiteen.»

I Prop. 127 L (2015-2016) kapittel 2 er det opplyst:

«Regjeringen på Island la i april frem for Alltinget tilsvarende forslag om samtykke til EØS-komiteebeslutninger som forslaget fremmet for Stortinget i Prop. 100 S (2015-2016). Regjeringen i Liechtenstein legger frem tilsvarende forslag for sin nasjonalforsamling i mai. EU planlegger rådsbeslutning i løpet av juni. Dersom Stortinget og nasjonalforsamlingene på Island og i Liechtenstein gir samtykke, og EU-siden gjennomfører de nødvendige prosedyrene på sin side, vil beslutningene i EØS-komiteen som det er redegjort for i Prop. 100 S (2015-2016) trolig tidligst kunne fattes i juli.»

Finansministeren opplyste dette i brev 8. juni 2016 til Stortinget:

«Finansdepartementet har tidligere fått opplyst fra embetsverket i Liechtenstein at parlamentet ga samtykke 12. mai. Finansdepartementet har i dag fått opplyst fra Norges ambassadør til Island at saken ikke er «blitt ferdigbehandlet nå, men at det er gode muligheter for at den vil bli behandlet under ekstraordinær sesjon i Alltinget i august».

Departementet veit enno ikkje når EU vil ha gjennomført dei nødvendige prosedyrane på si side.

Partane i EØS-avtala er sjølvstendige og jamstilte. Dei fylgjer sine egne prosedyrar og tek sjølve sine avgjerder etter gjeldande lov og rett. Eg er viss på at styresmaktene på Island sjølve veit å handsama saka på rette måten.

SPØRSMÅL NR. 1286**Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 21. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Har Avregningsutvalget mandat eller kompetanse til å overprøve de medisinske vurderinger som er gjort av leger når de kommer med råd om at sykehus bør/må legge om praksis for enkelte pasientgrupper?»

BEGRUNNELSE:

Under behandling av St.prop. nr.47 (1999-2000) vedtok Stortinget, etter forslag fra regjeringen, å opprette Avregningsutvalget som et uavhengig rådgivende utvalg for departementet i spørsmål knyttet til registrering og kvalitetskontroll av medisinske data. Etter omorganisering av denne sentrale helseforvaltningen kunne utvalget gi sine anbefalinger til Helsedirektoratet.

Ved Avregningsutvalgets årsrapport for 2015 sak 15/1634 kan en lese at Avregningsutvalget fant ingen medisinsk årsak til at disse pasienter skulle legges inn, uten begrunning eller uttalelse fra de legene som hadde tatt en vurdering og lagt inn denne pasientgruppen.

Svar:

Avregningsutvalget er et rådgivende utvalg som bistår Helsedirektoratet i spørsmål knyttet til medisinsk ko-depraksis og kvalitetskontroll av innrapporterte data i

spesialisthelsetjenesten. Utvalget gir Helsedirektoratet råd knyttet til utbetalingsgrunnlaget for den aktivitetsbaserte finansieringen. Alle som ønsker det kan fremme saker til utvalget gjennom sekretariatet som er lagt til Helsedirektoratet ved Norsk pasientregister. Avregningsutvalget arbeider uavhengig og foretar sine vurderinger på faglig grunnlag. Medlemmene i avregningsutvalget og deres bakgrunn er omtalt her: <https://helsedirektoratet.no/om-oss/organisasjon/rad-og-utvalg/avregningsutvalget>

Den aktuelle saken som stortingsrepresentanten viser til har bl.a. relasjon til spørsmålet om hvorvidt en helsehjelpsepisode der pasienten ikke har noen overnattinger i sykehus, grunnet permisjon, skal kunne telles på samme måte som ordinære innleggelser med overnatting. På dette området har det vært ulike rapporteringspraksis, og reglene om dette er derfor presisert i regelverket for innsatsstyrt finansiering (ISF) for 2016.

Helsedirektoratet har ansvar for å forvalte og utvikle ordningen med ISF. Helsedirektoratet skal sørge for nødvendige kontrollmekanismer for å sikre at utbetalingene gjennom ISF-ordningen gjenspeiler reell aktivitet og er i tråd med Stortingets forutsetninger for øvrig. Ev. endringer i utbetalinger til de regionale helseforetakene som følge av kvalitetssikring av endelig avregningsgrunnlag forelegges Stortinget gjennom de årlige budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 1287**Innlevert 13. juni 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart . av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvor lenge kan en person sitte i varetekt i norsk fengsel ut i fra norsk lov og regelverk uten å få sin sak avklart, både på vegne av seg selv og på vegne av sin familie?»

BEGRUNNELSE:

Uten å ta stilling til skyldspørsmål, så har en person sittet i varetekt i Stavanger Krets fengsel i over 1 100 dager. Han har nå begynt på sitt fjerde år i fengsel, uten

å ha fått noen dom mot seg om skyldspørsmålet i saken han er anklaget for. Den innsatte har 3 barn og ektefelle.

Internasjonale menneskerettighetskonvensjon stiller krav til rettsbehandling. De sier at saken skal opp for retten "etter rimelig tid".

Hva som er "rimelig tid" må sees i sammenheng med hvor kompleks saken er.

Svar:

Jeg kan ikke kommentere den konkrete saken som danner grunnlag for representantens spørsmål. Jeg kan likevel på generelt grunnlag opplyse om følgende:

Varetektsfengsling er lovhjemlet i straffeprosessloven kapittel 14. Det kan benyttes når det er fare for unndragelse, bevisforspillelse eller gjentakelse, samt ved sterk mistanke om nærmere bestemte alvorlige lovbrudd. Varetektsfengsling kan bare brukes når det er tilstrekkelig grunn til det. Det kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers ville være et uforholdsmessig inngrep, jf. straffeprosessloven § 170 a. Det er domstolen som beslutter varetektsfengsling etter begjæring fra påtalemyndigheten.

Hvis påtalemyndigheten begjærer forlenget fengsling, følger det av straffeprosessloven § 185 tredje ledd at den skal oppgi når saken ventes ferdig etterforsket. Den skal også kortfattet gjøre rede for den etterforskning som er foretatt siden forrige rettsmøte, og for hvilken etterforskning som gjenstår. Det følger av straffeprosessloven § 185 siste ledd at retten skal løslate siktede hvis den på noe tidspunkt finner at etterforskningen ikke fremmes med tilstrekkelig hurtighet, og at fortsatt varetekt ikke er rimelig.

Straffeprosesslovens regler om varetektsfengsling må anvendes i samsvar med våre konstitusjonelle og internasjonale forpliktelser. Grunnloven § 94 første ledd bestemmer at ingen må fengsles eller berøves friheten på annen måte uten i lovbestemte tilfeller. Frihetsberøvelsen må være nødvendig og ikke utgjøre et uforholdsmessig inngrep. En rett til personlig frihet

følger av Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) artikkel 5 og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 9. Disse konvensjonene gjelder etter menneskerettsloven som norsk lov.

EMK artikkel 5 nr. 1 bokstav c åpner for frihetsberøvelse av en person for å stille ham for retten på grunn av rimelig mistanke om at han har begått en straffbar handling, eller når det er rimelig grunn til å anse dette nødvendig for å hindre ham i å begå en straffbar handling eller i å flykte etter å ha gjort det. Den fengslede har etter artikkel 5 nr. 3 rett til hovedforhandling innen rimelig tid eller til løslatelse under saksforberedelsen. Det samme gjelder etter SP artikkel 9 nr. 3.

Retten må ta utgangspunkt i konkrete omstendigheter i den enkelte sak når den skal vurdere rimeligheten av fortsatt varetektsfengsling. Sakens omfang og kompleksitet vil ha betydning. Det samme vil forhold på påtalemyndighetens og den fengsledes side, for eksempel i form av passivitet i etterforskningen eller utøvelse av saken.

Praksis fra Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) viser at det ikke kan oppstilles noen absolute tidsgrenser for varetektsperioden. EMD har i enkelte saker akseptert varetektsfengsling i mer enn fire år, mens kortere varetektsperioder har vært tilstrekkelige til å konstatere brudd i andre saker.

Varetektsfengsling er et nødvendig virkemiddel i mange saker, men må brukes med varsomhet. Jeg legger til grunn at påtalemyndigheten og domstolene holder seg innenfor de rammene straffeprosessloven og våre konstitusjonelle og internasjonale forpliktelser oppstiller for bruken av varetektsfengsling.

SPØRSMÅL NR. 1288

Innlevert 14. juni 2016 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal

Besvart 20. juni 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hva har Regjeringen gjort for å følge opp Stortingets vedtak 505 (2015 - 2016) om et tidsavgrenset identitetsavklaringsprogram for irakiske statsborgere som har fått avslag på søknad om norsk statsborgerskap på grunnlag av manglende dokumentert identitet, og når kan persongruppen som omfattes forvente at regjeringen vil iverksette et slikt tidsavgrenset identitetsavklaringsprogram?»

BEGRUNNELSE:

Det har kommet endel henvendelser om denne saken, og det ville vært bra å få en oversikt over hvor langt man har kommet i arbeidet og en forståelse av hvor lang tid det kommer til å ta å få et slikt program på plass.

Svar:

Stortingets vedtak 505 (2015-2016) er for tiden til utredning i departementet. Som jeg redegjorde for ved Stortingets behandling av denne saken, så er det kre-

vende å finne løsninger som ikke innebærer at vi senker kravet til klarlagt identitet som statsborgerloven setter. Det er fortsatt flere problemstillinger som må utredes i

tiden fremover. Jeg tar sikte på å legge fram et svar for Stortinget så snart spørsmålene er ferdig utredet.

SPØRSMÅL NR. 1289

Innlevert 14. juni 2016 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 23. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å utrede investering i og kompetanse knyttet til en såkalt åpen MR-maskin i Norge?»

BEGRUNNELSE:

NRK omtalte 11. juni en pasient som har gått med store nakkesmerter i 19 år etter en arbeidsulykke. Pasienten opplevde å ikke få en diagnose, mange ulike råd og behandlinger og som siste utvei fra norske helsevesen ble det foreslått nerveblokkering og antidepressiva. I januar i år ble pasienten med på en organisert tur til Medserena Upright MRI Centre i London for undersøkelse i en såkalt åpen MR-maskin med en oppreist skanner – det vil si at pasienten kan stå eller sitte og ikke bare ligge. I løpet av en dag ble det stilt en detaljert diagnose for pasienten og lagt et behandlingsforløp – uten inngrep og uten antidepressiva. I løpet av 19 uker har britisk helsehjelp gjort pasienten smertefri, mens vi i Norge ikke greide å hjelpe på 19 år. Pasienten har lagt ut om lag 80 000 kr selv for å få hjelpen i England, uten å få noe refundert fra Norge.

Nakke-, rygg- og kjevepasienter i Norge har over flere år tatt til orde for mer forskning, økt kompetanse, bedre diagnostikk og bedre behandling i Norge. Å investere i en åpen MR-maskin, som Skottland med en befolkning på størrelse med Norge, tok i bruk allerede i 2002, kan være ett mulig bidrag. Et annet kan være å gi pasienter uten eller med usikker diagnose, mulighet til en såkalt second opinion i et annet land – etter avtale med norske helsemyndigheter. En tredje mulighet er å gi disse pasientgruppene anledning til å bli diagnostisert i utlandet, mot refusjon fra norske helsemyndigheter, tilsvarende slik det i dag gis refusjon for visse typer behandling i utlandet – gitt at en har fått innvilget rett til behandling. Andre muligheter, som uansett må prioriteres, er å styrke FoU og behandlingsrettede tiltak i Norge.

NRK har vært i kontakt med Oslo Universitetssykehus og flere helseforetak. Ingen av dem har planer

om å anskaffe en åpen MR-maskin og stiller seg tvilende til behovet i Norge. I følge Helsedirektoratet har Norge en relativt høy forekomst av nakkeskader, mange knyttet til trafikk- og arbeidsulykker.

Svar:

Diagnostikk og behandling i Norge av pasienter med nakkeskader må være basert på tilgjengelig internasjonal kunnskap og vitenskapelig dokumentasjon. Som representanten Kjenseth er inne på, har spørsmålet om tilgang til stående (funksjonell) MR-undersøkelse av pasienter med nakkeskade vært tatt opp tidligere av pasientorganisasjonen for nakkeskadde, av media og i Stortinget. Det har tidligere blitt innhentet vurderinger fra de nasjonale kompetansetjenestene og de fremste fagmiljøene ved norske universitetssykehus. Disse har ment at det ikke er dokumentert behov for slike undersøkelser i et omfang som vil forsvare investering og drift av en slik maskin. Helsedirektoratets vurdering har vært at det ikke foreligger sikker dokumentasjon for at funksjonell MR vil ha avgjørende betydning for diagnostikken.

Vurdering av hvilke undersøkelser som er mest relevante for å kunne stille diagnose må baseres på et faglig grunnlag, og representanten Kjenseths spørsmål er derfor forelagt Helsedirektoratet til uttalelse. Helsedirektoratet refererer til en oversiktsartikkel fra 2011 (Dahabreh IJ et al, Ann Intern Med 2011;155:616-624) hvor man gikk igjennom 57 publiserte vitenskapelige studier angående «MRI under loading stress», og konkluderte med at det ikke er noen dokumentert nytteverdi av slike undersøkelser utover ordinære MR-undersøkelser. Ifølge Helsedirektoratet hadde de publiserte studiene små pasientgrupper, og det var få rapporter om pasientrelaterte resultater. Det var få studier med sammenligning mellom konvensjonell MRI og belastnings-MRI, og resultatene var utilstrekkelige til å konkludere med klinisk nytte. Etter Helsedirektoratets vurdering er diagnostikk med stående MR faglig omstridt og ikke allment akseptert hverken i det radiologiske

eller det kirurgiske fagmiljøet. Verdien av slik diagnostikk for større grupper av pasienter med nakkeskade er ikke vitenskapelig dokumentert.

Beslutninger om innføring av ny teknologi i spesialisthelsetjenesten skal skje gjennom system for Nye metoder, og skal baseres på kunnskapsbasert beslutningsgrunnlag (metodevurderinger) som utarbeides av bl.a. Kunnskapssenteret i Folkehelseinstituttet. Beslut-

ninger fattes i Beslutningsforum av de fire administrerende direktører i de regionale helseforetak. Om innføring av en slik ny teknologi skal vurderes i fremtiden, må det være gjennomført vitenskapelige studier om blant annet nytteverdi og kostnadseffektivitet av den nye metoden som skal brukes som grunnlag for en metodevurdering.

SPØRSMÅL NR. 1290

Innlevert 14. juni 2016 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 24. juni 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å følge opp behovet for en bachelor-utdanning i Paramedic ved Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT)?»

BEGRUNNELSE:

I juni 2014 utga Helsedirektoratet rapporten «Kompetansebehov ambulansesfag», som konkluderte med at dagens utdanning med fagbrev ikke imøtegår i tilstrekkelig grad de økende utfordringene i prehospitalet medisiner. Anbefalingen var å etablere en ny bachelorutdanning i ambulansesfag – Bachelor Paramedic.

Behovet for å kunne tilby en utdanning innenfor Bachelor Paramedic med tydelig distriktsprofil var bakgrunnen til at Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) startet arbeidet med å utrede 3-årig bachelorutdanning i prehospitalet arbeid - paramedic høsten 2015. Samme høst meldte avdeling for helsesfag inn sin interesse til Kunnskapsdepartementet for oppstart av bachelor paramedic fra høsten 2017 med 30 studieplasser.

Svar:

Regjeringen har tidligere omtalt behovet for mer utdanning og høyere kompetanse i ambulansetjenesten. I Nasjonal helse- og sykehusplan (2016-2019) omhandles dette behovet og det foreslås utdanning på bachelornivå i ambulansesfag.

Det er positivt at flere utdanningsmiljøer viser interesse for å iverksette en bachelorutdanning i paramedic. Jeg vet at det foregår et samarbeid mellom utdanningssektoren og helsemyndighetene om utarbeiding av innholdet i en slik utdanning, noe som er svært viktig for å få god kvalitet.

Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler gjør det mulig for institusjonene å starte en bachelorutdanning i paramedic selv. Systemet bygger på prinsippet om rammefinansiering. Dette innebærer at Stortinget bevilger en helhetlig økonomisk ramme til institusjonene som må dekke alle aktiviteter og oppgaver ved institusjonen som ikke er eksternt finansiert. Rammebevilgningen omfatter både langsiktige og strategiske midler, samt resultatbasert uttelling for utdannings- og forskningsinsentivene.

Styret ved den enkelte institusjon har ansvar for å forvalte den samlede rammebevilgningen best mulig og gjøre nødvendige prioriteringer for å nå målene som er fastsatt for sektoren. Institusjonene kan dermed opprette eller nedlegge studietilbud innenfor eksisterende budsjettammer.

De tidligere institusjonene Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag, nå Nord universitet, sendte inn et felles innspill til satsingsforslag for statsbudsjettet 2017. Nord universitet søkte blant annet om 30 nye studieplasser for bachelor i paramedic/prehospitalet tjenester fra 2017 og viser til at institusjonen vil avklare partnere og hvor tilbudets nedslagsfelt vil være, i løpet av 2016. Jeg tar med meg dette innspillet inn i de ordinære budsjettprosessene.

Jeg viser også til tildelingsbrevet for 2016 der Nord universitet ble tildelt 15 strategiske studieplasser både på bachelor- og på masternivå. Universitetet har mulighet til å benytte disse studieplassene til en bachelorutdanning i paramedic/prehospitalet tjenester.

SPØRSMÅL NR. 1291**Innlevert 14. juni 2016 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal****Besvart 20. juni 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«KrF har fått kjennskap til at minst 70 enslige mindreårige asylsøkere har fått en begrenset oppholdstillatelse etter Utlendingslovens § 38 femte ledd, og at de sitter i omsorgssentre mens de venter på å få et pass. Dette kan ta svært lang tid om barna ikke har grunnlagsdokumenter.

Hvilke vurderinger foretas rundt barnets beste i disse sakene og får barna hjelp til reise og utgifter for å skaffe seg pass?»

BEGRUNNELSE:

Den lange ventetiden disse barna opplever er ifølge psykologer skadelig for barnas psykiske helse og kan hemme motivasjon til læring og integrering, i tillegg til at det tar lang tid før man kan integreres i en kommune. Samtidig er det eksempler på at verger og andre ikke vet hva de skal gjøre med saken eller ønsker å legge ut av egne midler for å bidra til å skaffe de nødvendige dokumentene.

Svar:

Som vilkår for oppholdstillatelse etter lovens § 38 kreves det som hovedregel at utlendingen fremskaffer

dokumentasjon på sin identitet. Dokumentasjonskravet gjelder også mindreårige.

Barnets beste er et grunnleggende hensyn i alle saker. Det er likevel flere andre hensyn som vurderes opp mot barnets beste. Juks om identitet og nasjonalitet er ett av flere elementer som gjør det viktig at vi stiller krav til at asylsøkere fremlegger pass eller andre identifikasjonsdokumenter. Muligheten for å ilegge begrenset oppholdstillatelse er innført blant annet for å oppfordre til å legge frem dokumentasjon om identitet.

UDI foretar løpende vurderinger av om ulike hjemlands myndigheter har en så streng praksis for å utstede pass at praksisen medfører at det vil være tilnærmet umulig å fremskaffe dokumentasjon på sin identitet. Dersom det er tilfelle vil det kunne gjøres unntak slik at det likevel ikke stilles krav om at utlendingen fremskaffer dokumentasjon på sin identitet. Dersom reisedokument kan fremskaffes uten store utfordringer er hensynet til barnets beste ikke til hinder for et krav om dokumentasjon.

Det er Fylkesmannen som avgjør om representanten kan få dekket sine reiseutgifter. Reiseutgiftene for enslige mindreårige asylsøkere som må reise til Oslo for å skaffe identitetsdokumenter er en myndighetspålagt reise som det er naturlig at blir finansiert gjennom eksisterende støtteordninger.

SPØRSMÅL NR. 1292**Innlevert 14. juni 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 22. juni 2016 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Elisabeth Vik Aspaker****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at vedtaket om å knytte Norge til EU sitt finanstilsyn ikke vil danne presedens for ettertida, at det ikke vil kome liknande forslag om avståing av suverenitet til EU-organ på andre område, eller er det noko område statsråden ser som aktuelle dei næraste åra?»

GRUNNGJEVING:

Stortinget har, etter framlegg frå regjeringa, knytt Norge til EU sitt finanstilsyn. Det vert frå fleire hald hev-

da at dette berre er det første av fleire tilsyn som vil ha overnasjonal styring over medlemslanda, og også gjerne landa i EØS-området dersom nasjonalforsamlingane gjev høve til det. Spørsmålet vart også reist i Stortinget utan at det kom fram noko konkret svar. Då dette er eit viktis spørsmål knytt til grunnlova og folkestyret ber eg om eit konkret svar frå statsråden.

Svar:

Eg takker representant Navarsete for spørsmålet.

Byrå og tilsyn har fått ei viktig rolle i regelarbeidet i EU og dermed òg for EØS-samarbeidet. I praksis er det berre mogeleg å innlemme regelverk på dei aktuelle områda i EØS-avtala når deltaking i relevante byrå og tilsyn er komen i stand. Dette er avgjerande for å sikre rettsleg likskap og like vilkår for norske aktørar. Noreg og norsk næringsliv er gjennomgåande ikkje tent med at vår deltaking i byrå og tilsyn kjem i stand, og tilhøyrande regelverk vert innlemma i EØS-avtalen, mange år etter EU.

Det er store skilnader med omsyn til kva rolle og mynde ulike EU-byrå og tilsyn får. Kvart einskild tilfelle må difor vurderast for seg. I tilfelle der norsk deltaking krev meir inngripande overføring av mynde,

som i tilfellet med finanstillsyna, er det krav om samtykkje frå Stortinget med $\frac{3}{4}$ fleirtall, jf. Grunnlova § 115 første ledd. Dersom det er tale om å knyte Noreg til organ som berre kan gjera vedtak retta mot statlege organ, ikkje mot einskilte personar eller føretak, oppstår ikkje same spørsmål om avståing av råderett. Regjeringa forhandlar i dag om deltaking i to byrå. På energiområdet har ACER som er EU sitt byrå for samarbeid mellom nasjonale energiregulatorar, ei meir avgrensa rolle retta mot statlege organ i medlemslanda. Eit anna er BEREC innan elektronisk kommunikasjon som berre har rådgjevande funksjonar overfor nasjonale reguleringsorgan. Norsk deltaking i BEREC vil såleis ikkje medføre noka avståing av råderett.

SPØRSMÅL NR. 1293

Innlevert 14. juni 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 23. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«POD har anbefalt at Politiets lønns- og regnskapskontor legges til Drammen fordi det er for høy driftsrisiko i gjennomføringsfasen å legge det til et annet sted. Jeg har registrert at ingen steder nord for Lillehammer ble tatt med videre i vurderingen på grunn av for stor risiko for gjennomføringsfasen.

Eksempelvis Kristiansund er et område hvor det bør være mulig raskt å rekruttere kompetanse og lære opp nye.

Mener statsråden at Kristiansund er uegnet for denne oppgaven?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er uenig med vurderingen til direktoratet og stiller meg spørrende til at bare det sentrale østlandsområdet er aktuelt for statlige arbeidsplasser. Det finnes dyktige folk og viktig kompetanse over hele landet som ikke blir utnyttet med mindre de flytter til Østlandet.

I en tid med høy arbeidsledighet av mange årsaker, i mange regioner, er det derfor svært viktig å få på plass nye arbeidsplasser. Mørebenken har klart uttalt at vi ønsker at lønns- og regnskapskontoret etableres i Kristiansund, og mener Kristiansund er et godt alternativ.

Svar:

Politidirektoratet sendte 25.4.2016 på høring forslag om å lokalisere politiets lønns- og regnskapssentral til Drammen, med svarfrist 6.6.2016. Politidirektoratet opplyser at de la retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon til grunn i sin vurdering da Drammen ble anbefalt.

Politidirektoratet har mottatt en rekke høringsinnspill som er til behandling. Spørsmålet om plassering av ny lønns- og regnskapssentral for politiet er for tiden til vurdering.

Regjeringen arbeider også aktivt med å legge til rette for at arbeidsmarkedsregioner som sliter får tilført nye arbeidsplasser når det er mulig, også utenom de største byene. Regjeringspartiene har inngått en avtale med Venstre om plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser.

Håndteringen og oppfølgingen av lokalisering av politiets lønns- og regnskapskontor er for tiden til vurdering og jeg ønsker ikke å gå inn på de vurderingene før konklusjon er tatt.

SPØRSMÅL NR. 1294**Innlevert 14. juni 2016 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 21. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden gjera greie for kva som ville vært framdriften av utbygging av E16 i Hordaland slik prosjektet er prioritert i den rød grønne NTP samt kva tiltak regjeringen har gjennomført for å klargjere prosjektet for realisering?»

GRUNNGJEVING:

Den rasutsatte vegen mellom Arna og Voss i Hordaland fylkeskommune E16 vart ikkje prioritert i gjeldane Nasjonal Transportplan (2014-2024) av stortingsfleirtalet sommaren 2013. Heldigvis fekk me eit nytt fleirtal ved valet 2013 som har vist evne og vilje til å satse meir på samferdsel slik at prosjekt blir realisert fortare. Regjeringa har også tidlegare valdt konsept / trase, samt tatt i bruk meir statleg plan for å redusere planleggingstida ytterlegare. For E16 har regjeringa fastsett trasevalg og gått direkte på planlegging uten kommunale planprosessar. Spørsmålstillar merker seg at Ap-byrådet i Bergen kommune kritiserer regjeringa for å korte inn planprosessen ved å ikkje la kommunen håndtere planprosessen sjølv.

Ap i opposisjon ser ut til å ha gløymt korleis dei prioriterte denne vegen då dei sat i posisjon. Samferdsleministeren frå den rødgrønne regjering uttalte til Bergensavisen 29. august 2013:

«Vi skal lytte til veivesenet og regionale anbefalinger, men dette er uansett ikke et tema før neste rullering av nasjonal transportplan (NTP) i 2017».

Det blir gjennom uttaler frå fylkestinget og medieoppslag gitt inntrykk av at prosjektet kunne vært ytterlegare forsert. Dette til tross for at regjeringa utan at dette er omtalt i NTP har gjort mykje for å førebu ein stor utbygging/forbetring av strekningen.

Svar:

Det er viktig for regjeringa å utvikla tryggare og meir effektiv infrastruktur. Utviklinga av E16 Arna-Voss er høgt på agendaen hos regjeringa. Etter regjeringsskiftet har det vore gjort ei rekkje grep for å betra denne transportåra – både på kort og lang sikt.

La meg minna om at det ikkje ligg inne midlar til større prosjekt på E16 mellom Voss og Arna i Nasjonal transportplan 2014-2023. Regjeringa meiner det er viktig å komme i gang med varige utbetringar. E16 er ein viktig transportåre mellom landsdelane og har relativt høgt trafikkvolum. I desember 2015 fastsette Samferdselsdepartementet strategi for framtidig ut-

vikling av Vossebanen og E16 mellom Voss og Arna. Samferdselsdepartementet sitt val av strategi inneber at første utbyggingstrinn skal omfatte strekninga Arna-Stanghelle, der konsept K5 skal leggjast til grunn. På strekninga Stanghelle-Voss skal det på kort sikt gjennomførast oppgradering av tunnelar og diverse skredsikringstiltak. På lengre sikt vert det lagt til grunn at K5 kan realiserast på denne strekninga også, men Samferdselsdepartementet er open for at andre løysingar kan vurderast her basert på erfaringar og utvikling av prosjektet.

Planarbeidet koordinerast av Statens Vegvesen med Jernbaneverket, slik at ein har god framdrift og får til naudsynte avklaringar undervegs. Omsyn til effektiv planlegging og kostnadseffektiv utbygging skal prioriterast i det vidare arbeidet. Det er lagt opp til at vidare planlegging på strekninga Arna-Stanghelle skal skje ved statleg plan, og at ein skal gå rett på reguleringsplan. Sjølv om dette arbeidet er i gang, vil det ta noko tid før ein reguleringsplan er ferdig. Vi legg til grunn at det er godt samarbeid med kommunane. Prioritering av midlar til utbygging av strekninga er føresett vurdert i samband med Nasjonal transportplan 2018-2029. Utbygging av strekninga Stanghelle-Voss er føresett vurdert ved seinare revisjonar av Nasjonal transportplan.

Samstundes er det viktig å sikra vegen på kort sikt. I Statens vegvesen sitt handlingsprogram 2014-2017 (2023) er det lagt opp til å starte gjennomføringa av ei rekke kortsiktige skredsikringstiltak på strekninga i første fireårsperiode. Det er lagt til grunn til saman 26 mill. 2014-kr, fordelt med 12 mill. kr i 2016 og 14 mill. kr i 2017. Prioriteringa er basert på ein rapport som Statens vegvesen utarbeidde i 2013. Rapporten omfatta tiltak for sikring E16 mellom fylkesgrensa mot Sogn og Fjordane og Arna/Trengereid mot jord- og steinskred, nedfall av is, samt forslag om radarovervaking av bergsider på eigna stader med sikte på førehandsvarsling av skred. Tiltaka var kostnadsrekna til totalt om lag 100 mill. kr.

Arbeidet med dei kortsiktige skredsikringstiltaka på E16 vart starta alt i september 2015, finansiert gjennom omdisponering av om lag 13 mill. kr i varige innsparingar på andre skredsikringsprosjekt. I statsbudsjettet for 2016 er det løyvd 18 mill. kr til vidareføring av arbeida innafor post 31 Skredsikring riksveg. I tillegg er eit permanent skredvarslingsanlegg i Bogelia i Vaksdal finansiert innafor post 23 (om lag 10 mill. kr), og det er kjøpt inn eit system for utløysing av skred ved hjelp av helikopter.

SPØRSMÅL NR. 1295**Innlevert 14. juni 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 22. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjør for å sikre tilbudet til pasientene ved Edwin Ruuds distriktpsikiatriske senter?»

BEGRUNNELSE:

Et bedre helsetilbud for psykisk syke har vært en viktig satsning for Høyre/FrP-regjeringen. Rask og trygg behandling er viktig for å forebygge selvmord i psykiatrien. Nedleggelse av sengeplasser i veletablerte institusjoner er uheldig. Ifølge Smaalenenes Avis er brukerne misfornøyd med at tilbudet nedlegges ved Edwin Ruuds, og de frykter en kvalitetsforringelse i behandlingen.

Svar:

De regionale helseforetakene har ansvar for å sørge for forsvarlige spesialisthelsetjenester til befolkningen. I dette ligger også ansvar for å organisere tjenestene. Med bakgrunn i dette finner jeg det ikke riktig å overprøve organisering av døgntilbudene i psykisk helsevern i Sykehuset Østfold HF.

Til orientering viser jeg til kommentar til saken som departementet har innhentet fra Helse Sør-Øst RHF:

"Psykisk helsevern for voksne ved Sykehuset Østfold har tre distriktpsikiatriske sentra; DPS Halden-Sarpsborg, DPS Fredrikstad og DPS Nordre Østfold. Pasienter med psykiatriske lidelser som har behov for mer spesialisert behandling får dette på Sykehuset Kalnes.

De siste årene har det vært en stor vekst i antallet pasienter som får tilbudet sitt i poliklinikk eller som hjemmebehandling. Dette er helt i overensstemmelse med føringer gitt fra myndighetene. Samtidig erfarer vi at bruken av døgnplasser reduseres. Ved Edwin Ruud står til eksempel rundt 3-4 av 12 døgnplasser til enhver tid ledig. Vi erfarer videre også at det er svært vanskelig å rekruttere tilstrekkelig antall leger til små døgnseksjoner. Å leie inn leger er svært kostbart, og har derfor uheldige konsekvenser for andre deler av det tilbudet som vi skal gi.

Dette er hovedgrunnen til at Sykehuset Østfold nå reduserer antall døgnplasser innenfor DPS-ene. Fra august legges ned 10 plasser ved DPS Fredrikstad (fra 28-18). Frigjorte ressurser overføres til poliklinisk og ambulant virksomhet. Samtidig foreslås det at døgnkapasiteten/plassene ved DPS Nordre Østfold-Edwin Ruud omstruktureres og flyttes til Kalnes. Det vil her bli etablert en egen akuttseksjon for DPS-pasienter. DPS Nordre Østfold har i dag virksomhet både i Moss og på Edwin Ruud i Eidsberg. Begge lokalisasjonene tilbyr både utredning og behandling i poliklinikk og i døgnseksjoner. De har videre et felles ambulant team som følger opp pasienten hjemme/utenfor institusjon.

Pasienter fra kommunene i Indre Østfold som i framtiden vil ha behov for døgnbehandling vil få dette fortrinnsvis ved DPS Moss eller på Kalnes. Det polikliniske tilbudet vil fortsatt være lokalisert i Indre Østfold. De aller fleste voksne pasientene med psykiske lidelser får sin behandling ved poliklinikkene. Det er derfor svært viktig at disse fortsatt er lokalisert nært der folk bor, - i alle fem distriktene i Østfold. DPS Nordre Østfold vil med denne endringen få samme struktur som DPS Halden-Sarpsborg, der man siden 2008 har hatt to poliklinikker, men bare en felles døgnseksjon".

SPØRSMÅL NR. 1296**Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås****Besvart 22. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Tog pendling i og rundt Osloregionen har blitt svært attraktivt. Flere ser at det er en god løsning for sine arbeidsreiser. Innfartsparkering og knutepunkts planlegging bygger opp under togpendlingen. Eidsvoll, Ullensaker kommuner, samt Akershus fylkeskommune

ønsker at persontogene på Hovedbanen skal fortsette fra Dal til Eidsvoll. En slik løsning underbygger en fortsatt positiv utvikling for togpendlere.

Stiller statsråden seg positiv dette, og hva skal til for å realisere forlengingen fra Dal til Eidsvoll?»

Svar:

I forbindelse med åpningen av Gardermobanen fikk Eidsvoll en rask togforbindelse til Gardermoen, Lillestrøm og Oslo. Togtilbudet på Hovedbanen ble forkortet fra Eidsvoll til Dal fordi Gardermobanen overtok en stor del av markedet for togreiser fra Eidsvoll. Togtilbudet mellom Eidsvoll og lokaltogstasjonene på Hovedbanen ble erstattet med en busslinje mellom Eidsvoll, Dal og Jessheim.

Jernbaneverket opplyser om at det hittil ikke vært markedsgrunnlag for å forsvare å gjennomføre nødvendige investeringstiltak for å gjenopprette persontrafikk mellom Dal og Eidsvoll.

I 2012 kom NSB med sitt innspill til NTP 2014-2023 "Oftere, raskere, mer miljøvennlig". Der framgår det at markedspotensialet mellom Eidsvoll og Dal kun er lokal trafikk. Samtidig blir det pekt på at Jessheim vokser sterkest av tettstedene i Norge. Med vekst også i sentrumsområdene i Eidsvoll kan det på sikt være grunnlag for togtrafikk på strekningen. I innspillet foreslås Eidsvoll som knutepunkt for Dovrebanen og

Hovedbanen, med persontogtrafikk mellom Dal-Eidsvoll innen 2020.

Jernbaneverket har fulgt opp forslagene fra NSB med rapporten "Vendekapasitet på Eidsvoll stasjon ved forlengelse av Dal-pendelen" datert 12.11.2012. Basert på rapporten mener Jernbaneverket at en forlengelse vil kreve ytterligere utfylling i Vormå for etablering av flere spor på Eidsvoll stasjon. Dette er både kostbart og har uønskede konsekvenser.

På lengre sikt kan videre utbygging av InterCity-strekningene medføre at pendelen Skien - Eidsvoll forlenges til Hamar. Jernbaneverket opplyser at vendekapasitet som da blir frigjort på Eidsvoll i utgangspunktet vil kunne benyttes for å vende et av de to togene per time som i dag vender på Dal. En slik prioritering må vurderes opp mot øvrig kapasitetsutnyttelse på stasjonen.

Jeg ønsker å legge til rette for at flere benytter toget, og vil følge utviklingen på Hovedbanen for å sikre et markedsrettet og effektivt togtilbud med tilstrekkelig kapasitet for både person- og godstrafikk.

SPØRSMÅL NR. 1297

Innlevert 14. juni 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 21. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sørge for at pendlere på Gjøvikbanen får et bedre tilbud med bedre komfort og flere 2+2 seteplasser framfor trangere 2+3 når nytt materiell skal settes inn?»

BEGRUNNELSE:

De nye togene tenkt brukt på Gjøvikbanen framover har jeg fått oppgitt er av type 75. Dette er de samme togene som brukes til lokaltrafikk. Det tenkes å gjøre noen endringer i forhold til vanlige lokaltog, hvor det vil være noen komfortplasser med regulerbare seter og 2+2 som i kortere regiontog. I tillegg vil det være en stillevogn med samme setetype. Ut over dette er det tenkt lokaltogseter 2+3 plasser, altså 5 plasser i bredden mot 4 i komfortsonen.

På Gjøvikbanen er det flest passasjerer fra Nittedal til Oslo, mens hovedandelen av inntektene (70 %) kommer fra de som reiser fra stasjoner lenger nord. Siden Gjøvikbanen skal være et godt pendleralternativ til å pendle med bil er det derfor svært viktig at passasjerer som reiser langt, har mulighet til god komfort

på reisen. De som har reist med tog vet at toget ikke er bredere om det er fem seter i bredden. Det blir bare trangere plass. Ønsker en at Gjøvikbanen skal være et godt pendlertilbud med internetttilgang slik at arbeidsdagen kan begynne straks en setter seg på toget, er det viktig at en ikke gjør tilbudet dårligere og mer ukomfortabelt enn nødvendig.

Svar:

Togtilbudet på Gjøvikbanen består av både et lokaltogsprodukt (L3) og et regiontogsprodukt (R30). Produksjonen er sammensatt, slik at regionene til/fra Gjøvik også dekker de største lokaltogsstasjonene inn mot/ut fra Oslo S; herunder Grefsen, Nydalen, Kjelsås og Nittedal. Det er på strekningen mellom Oslo og Nittedal at det er flest reisende på Gjøvikbanen. Fra 2007 til 2015 økte antall reisende på Gjøvikbanen med 22 %. Banestrekningen benyttes av kunder med svært ulike behov med hensyn til reiseavstander, reisemål og komfortnivå. For å søke å imøtekomme de ulike behovene til de reisende på Gjøvikbanen har NSB AS (NSB) planlagt å anskaffe en Flirt type 75-variant med

en konfigurasjon som er tilpasset disse ulike behovene. Den aktuelle varianten er en 5-vogns Stadler Flirt type 75 med noen innvendige tilpasninger, som gjør den egnet både for lokal- og regiontrafikk. De viktigste forskjellene på denne varianten og en ordinær type 75, er at 2/3 av én av vognene i hvert togsett blir bygd om til komfort tilsvarende type 74 (2+2-konfigurasjon) inkludert kaffemaskin. Resterende 1/3 av vognen blir identisk med øvrige type 75, med blant annet økt transportkapasitet med ståplasser for det bynære tilbudet. NSB mener den aktuelle innvendige konfigurasjonen vil være godt egnet til å ivareta kundenes behov på Gjøvikbanen.

Per i dag trafikkeres Gjøvikbanen av type 69G, en variant tilpasset ulike reiseavstander med blant annet komfort- og sitteavdeling. Type 69G har totalt 270 seter, inkludert 29 klappseter. Innredningen er slik at det er en avdeling på 12 seter som utgjør komfortavdelingen med 2+2 setekonfigurasjon. I tillegg er det ytterligere 88 seter som er 2+2 konfigurasjon. Resten av toget består av 2+3 seter samt enkelte rader med 2+2 seter (uten regulerbar rygg eller armlene), samt klappseter. Nye tog til Gjøvikbanen har vært etterspurt lenge av de reisende på Gjøvikbanen. Gjøvikbanen er et marked i vekst, og vi ser en god utvikling i antall reisende. En forutsetning for å skifte ut materiellet har derfor vært at antallet seter i nye togsett må samsvare eller øke sammenlignet med eksisterende materiell, så fremt det er mulig. Alternativer til Flirt har vært vurdert, men av hensyn til fordelene ved en ensartet materiellpark og Gjøvikbanens beskaffenhet har valget falt på Flirt.

Den varianten av type 75 som NSB har planlagt anskaffet til Gjøvikbanen har 276 seter, hvorav 21 er

klappseter. Av de resterende 255 setene er det totalt 44 seter i 2+2 setekonfigurasjon (seter med regulerbar seterygg og armlener) og 211 seter i 2+3 setekonfigurasjon med standard type 75 seter (uten regulerbar seterygg og armer). Dersom denne varianten av type 75 velges til Gjøvikbanen vil dette i så fall innebære at det blir 56 færre seter i 2+2 setekonfigurasjon enn i dagens materiell.

Den delen av toget som består av 2+3 setekonfigurasjon blir i dag ikke fylt opp før på siste del av reisen inn mot Oslo, og motsatt ut fra Oslo om ettermiddagen. Det vil med andre ord si at det kun er på en kortere del av reisen at midtsete i 3-seterne er i bruk. Alternativet til midtsetet vil være ståplasser. I dag er det kun et fåtall avganger med så høyt belegg at samtlige seter er i bruk.

Utvendig vil den nye type 75-varianten ikke skille seg vesentlig fra ordinær type 75 og teknisk vil de to typene være identiske. Dette vil gjøre det enkelt for operatør som nytter materiellet å fortsette å realisere standardiseringseffektene innenfor vedlikehold av denne varianten sammen med øvrige type 74 og 75. Interiøret vil bli montert slik at det lar seg endre til ordinær type 75, dersom det skulle bli behov for det i fremtiden. Hensynet til standardisering av materiell vil kunne innebære en større fleksibilitet i turneringen av materiell, og lavere behov for reserve.

Samferdselsdepartementet opplever at NSB i sitt valg av nytt materiell til Gjøvikbanen både har vektlagt hensynet til sittekomfort for de kundene som reiser langt, samt økt transportkapasitet som det er behov for i områdene i og rundt Oslo.

SPØRSMÅL NR. 1298

Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 24. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Vil regjeringen gå inn for å kutte i arbeidsavklaringspenger for unge mottakere i tråd med hva lederen av Arbeids- og sosialkomiteen Arve Kambe (H) uttalte til P4 8. juni?»

BEGRUNNELSE:

Leder av Stortingets arbeids- og sosialkomité Arve Kambe sier til P4 8. juni at Høyre mener satsene for arbeidsavklaringspenger for unge må reduseres bety-

delig. Påfølgende dag sier Høyres Arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie til Dagsavisen at det ikke er aktuelt for regjeringen å senke AAP-beløpet for personer under 25 år. Det er vanskelig å se for seg at begge deler er mulig samtidig, slik at en av meldingene fra Høyres to fremste arbeids- og sosialpolitikere må være uriktig.

Svar:

Antallet unge under 25 år som mottar arbeidsavklaringspenger har økt de senere årene fra 10 981 i mars 2010 til 13 793 i samme periode i 2015, dvs. en økning på om lag 26 pst. Denne utviklingen er foruroligende. Det er uheldig at så mange unge står utenfor arbeid og utdanning og mottar arbeidsavklaringspenger. Utfordringen kan imidlertid ikke løses med ett enkelt grep.

I nær fremtid vil jeg sende på høring en rekke forslag til endringer i ordningen med arbeidsavklaringspenger. I denne forbindelse har regjeringen vurdert å redusere minsteytelsen for mottakere av arbeidsavklaringspenger under 25 år, og kommet til at vi ikke vil fremme et slikt forslag. Vi kommer imidlertid til å foreslå flere andre endringer i ordningen med arbeidsavklaringspenger. Dette vil vi komme tilbake til når høringsnotatet sendes ut.

Det er ingen tvil om at ungdom er den gruppen som prioriteres høyest i arbeids- og velferdsforvaltningen. Regjeringen varslet i Meld. St. nr. 33 (2015–2016) NAV i en ny tid – for arbeid og aktivitet flere grep knyttet til arbeidsrettet tilbud og oppfølging av unge.

I meldingen foreslår regjeringen en ny ordning ved å slå sammen dagens tre garantiordninger for unge og

samtidig løsrive innsatsen fra spesifikke virkemidler. Alle i målgruppen for den nye ordningen skal ha motatt et tilbud fra arbeids- og velferdsforvaltningen eller annen samarbeidende instans om arbeid, utdanning eller en annen form for aktiv innsats innen en gitt frist. Jeg har foreslått at fristen settes til åtte uker. Dette vil sikre tidlig innsats for unge som har behov for bistand og gi veilederne i NAV-kontorene frihet til å tilpasse tilbudet etter den enkeltes behov og muligheter.

I NAV-meldinga foreslår vi også et forsøk med tettere oppfølging av unge med nedsatt arbeidsevne. NAV-kontoret vil få stor frihet til å bestemme hvordan de skal bruke tilførte midler. Forsøket skal gi NAV-kontoret større frihet til å utvikle eget tiltaksapparat ut fra brukergruppens sammensetning, bistandsbehov og situasjonen på det lokale arbeidsmarkedet. Forsøket skal også gjennomføres i kommuner der kommunen forplikter seg til å ta et større ansvar for å bistå og skaffe tilveie egnede tiltak i oppfølgingen. Målsettingen er å teste ut om økte forpliktelser for kommunen og økt handlingsrom for NAV-kontoret gir unge brukere i arbeids- og velferdsforvaltningen en bedre samordning og integrering av tjenester og en tettere og bedre oppfølging enn de får i dag.

SPØRSMÅL NR. 1299

Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 21. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Når vil justisministeren ta stilling til plassering av politihelikoptrene?»

BEGRUNNELSE:

Politiets helikoptertjeneste utgjør en ressurs for søk og redning og som observasjonsplattform for politiet på Østlandet.

Politiets helikoptertjeneste er plassert på Oslo Lufthavn Gardermoen. Ifølge departementets tidligere informasjon til Stortinget i budsjettproposisjonen, gir værforholdene store utfordringer i forhold til utnyttelse av helikoptrene, særlig i vinterhalvåret. Det er derfor igangsatt arbeid med å vurdere om det er en annen midlertidig plassering som er bedre egnet til å sikre best mulig helikoptertjeneste. POD utreder alternative plasseringer, og arbeidet skulle vært ferdig innen utgangen av 2014. Så langt er det ikke offentliggjort et resultat av dette arbeidet.

Svar:

Flytting av politihelikoptrene fra Gardermoen til alternative baser på Rygge, Kjeller og Lahaugmoen har blitt grundig vurdert av Politidirektoratet. Det har i denne sammenheng blitt innhentet historiske værdata for de nevnte alternativer. Værdataene viste kun marginale forskjeller på de ulike lokasjoner. I et kost/nytteperspektiv er det derfor konkludert med at midlertidig flytting av basen inntil nytt Nasjonalt Beredskapssenter er på plass ikke er hensiktsmessig.

SPØRSMÅL NR. 1300**Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 22. juni 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Hvor mange skadeforebyggende fellingstillatelser er gitt for bjørn, ulv og jerv i de ulike rovviltregionene av henholdsvis Klima- og Miljøverndepartementet, Miljødirektoratet og fylkesmennene i 2014, 2015 og så langt i 2016?»

BEGRUNNELSE:

I Gudbrandsdalen er det nå gitt fellingstillatelse til felling av ulv. Tillatelsen kom etter at SNO bekreftet at sau var drept av ulv. Før skadefellingstillatelsen ble gitt, ble det gjort observasjoner av ulven to ganger og det ble lokalt søkt om skadeforebyggende fellingstillatelse etter observasjonene, siden det ikke skal være ulv i Oppland. Observasjonene ble gjort på to ulike tidspunkt og på to ulike steder. Det kan bety at ulven er lenger i et område enn bare å streife gjennom en ettermiddag.

Søknaden om skadeforebyggende felling ble avslått av fylkesmannen siden synsobservasjonene ikke kunne dokumenteres av SNO. Onsdag 14. juni kom det ny melding om funnet av over 30 drepte sau.

Bøndene opplever nok en gang at de må vente til dyra deres blir drept før det blir gitt fellingstillatelse. Dette til tross for at Rovdata melder om at det i vinter var omtrent dobbelt så mange helnorske ulver sammenlignet med forrige vinter, og at det er omtrent 90-93 ulv med helt eller delvis tilhold på norske areal i vinter mot ca. 75 i fjor.

Det synes å være en praksis i rovviltforvaltningen at skadeforebyggende fellingstillatelse sitter langt inne. Det er for så vidt bra å være restriktiv, men i områder der det ikke skal være verken bjørn eller ulv, og der beitedyr er prioritert, bør en være spesielt opptatt av skadepotensialet for beitedyra. Det vises til at departementet selv ga skadeforebyggende fellingstillatelse av bjørn i Stor-Elvdal i vår. Det gir selvfølgelig forventninger om likebehandling, og at andre som søker om skadeforebyggende felling også skal få innvilget søknaden, selv om de ikke har snakket med statsråden personlig.

Jeg har tidligere tatt opp problematikken rundt skadeforebyggende felling av jerv. Statsråden har ikke besvart spørsmålet om hvordan han tenker at resterende dyr skal tas ut etter lisensjakta. Jeg har også spurt om hvorfor Miljødirektoratet ikke besvarer henvendelser om skadeforebyggende felling før flere uker og måneder etter at det er søkt.

Som stortingsrepresentant for Oppland er det svært frustrerende å oppleve at et rovviltforlik, der det står

at det skal gis fellingstillatelse når skadepotensialet er stort, ikke ser ut til å bli vektlagt av statsrådens underliggende etater. Jeg er klar over at fylkesmannen på dette tidspunktet har tatt over forvaltningsansvaret, og forholder seg til signaler gitt fra statsråden.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at alle fellingstillatelser på fredete og truede arter som jerv, bjørn og ulv gjøres for å avverge/forebygge fremtidig skade. I den sammenheng er alle tillatelser gitt til felling av disse artene i form av lisensfelling, skadefelling og ekstraordinære uttak å anse som aktuelle i henhold til representanten Wøiens spørsmålsstilling.

Totalt er det i perioden 1. januar 2014 – 16. juni 2016 gitt 392 tillatelser til skadefelling/ekstraordinære uttak av jerv, bjørn og ulv på landsbasis (jerv: 170, bjørn: 89 ulv: 133). Samtidig gjelder mange av disse tillatelse til felling av flere dyr, slik som eksempelvis ved ekstraordinære uttak av jerv. Antall individer tillatt felt er dermed høyere enn antall fellingstillatelser. I tillegg er det gitt tillatelser til lisensfelling av 338 individer av disse tre artene i samme periode (jerv: 285, bjørn: 21, ulv: 32). Dette inkluderer ikke lisensfellingskvoter for 2016 da disse ikke er endelig fastsatt.

Dersom jeg skal tolke spørsmålet til representanten Wøien dithen at det er ønskelig med svar på eksakt vurdering av skadepotensial og tallfesting av forutgående skader i hvert enkelt vedtak, vil dette være svært omfattende. Det er altså fattet flere hundre vedtak med tillatelse til felling av jerv, bjørn og ulv. En detaljert gjennomgang av hver enkelt fellingstillatelse finner jeg det ikke hensiktsmessig å gjennomføre nå, da det er mange presserende og viktige oppgaver som fortløpende må håndteres i beitesesongen innenfor de krav vi stiller om svært rask saksbehandling på rovviltfeltet. Generelt kan jeg si at det gjøres en konkret og grundig vurdering av hver enkelt sak blant annet ut fra områdets betydning som beite for husdyr eller tamrein, skadeomfang og utvikling, potensialet for framtidige skader og hvorvidt det er muligheter for å gjennomføre andre forebyggende tiltak.

Nedenfor følger en oversikt fra Miljøvedtaksregisteret som tallfester antall skadefellingstillatelser som er gitt henholdsvis før og etter 1. juni hvert år. Dette vil ikke gi et nøyaktig svar på hvem som har gitt tillatelsen eller om det har vært påvist forutgående akutt skade når de enkelte tillatelser til felling er gitt, men grovt sett er hoveddelen av tillatelsene gitt før 1. juni gitt av Miljødirektoratet forut for akutte skadesituasjoner og

tillatelser etter 1. juni er oftest gitt av fylkesmennene og tilknyttet akutte skadesituasjoner. Noen eksempler på unntak er tilfeller der Miljødirektoratet har delegert myndigheten til Fylkesmennene før 1. juni og skadesituasjoner på beitedyr som oppstår gjennom vinteren/våren.

I perioden 1. januar 2014 – 16. juni 2016 er det gitt totalt 118 tillatelser til skadefelling av jerv, bjørn og ulv i perioden før 1. juni (jerv: 71, bjørn: 17, ulv: 27). I samme periode er det gitt totalt 274 tillatelser til skadefelling av jerv, bjørn og ulv i perioden etter 1. juni (jerv: 96, bjørn: 71, ulv: 106). I tillegg kommer kvoter

for lisensfelling av totalt 338 individer. Lisensfelling knyttes ikke til akutte skadesituasjoner, og antallet tillatelser til felling i forkant av akutte skadesituasjoner er dermed høyere enn fellingstillatelser gitt etter at akutte skadesituasjoner er oppstått.

Avslutningsvis vil jeg vise til at alle vedtak som fattes om felling av rovvilt fortløpende legges ut i Miljøvedtaksregisteret. Dette registeret er åpent tilgjengelig for alle som ønsker å følge med eller sette seg nærmere inn i vedtakene.

Tillatelser til skadefelling - 2014

Art	1. jan – 31. mai	1. juni – 31. des
<i>Bjørn</i>	10	32
<i>Jerv</i>	17*	42
<i>Ulv</i>	14	45
<i>Totalt</i>	41	119

Tillatelser til skadefelling - 2015

Art	1. jan – 31. mai	1. juni – 31. des
<i>Bjørn</i>	2	38
<i>Jerv</i>	27*	52
<i>Ulv</i>	7	58
<i>Totalt</i>	36	148

Tillatelser til skadefelling - 2016

Art	1. jan – 31. mai	1. juni – 16. juni
<i>Bjørn</i>	5	2
<i>Jerv</i>	30*	2
<i>Ulv</i>	6	3
<i>Totalt</i>	41	7

*For en stor andel av vedtakene om felling av jerv før 1. juni gjelder vedtakene flere individer.

Lisensfellingskvoter

Art	2014	2015
<i>Bjørn</i>	9	12
<i>Jerv</i>	144	141
<i>Ulv</i>	15	17
<i>Totalt</i>	168	170

SPØRSMÅL NR. 1301**Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 21. juni 2016 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at Forsvarsbyggs arbeid med støyberørte boliger, landbruk og barnehager på Ørland holder en rettferdig standard som sikrer at de enkelte støyberørte ikke må bære storsamfunnets konsekvenser, og vil statsråden videre gjennomføre en midtveiseevaluering av Forsvarsbyggs arbeid med de støyberørte for å eventuelt kunne vurdere Forsvarsbyggs mandat og rammer?»

BEGRUNNELSE:

NRK sendte 19. april en Brennpunkt-dokumentar som tok for seg de støyberørte på Ørland. Mange av beboerne opplever stor usikkerhet for hvordan og når oppgjørene vil sted.

Stortinget står med bredt flertall bak beslutningen om etableringen av en hovedkampflybase på Ørland, begrunnet forsvarsmilitært og økonomisk. Statens Investeringer på Ørland gir unike muligheter for regionen. Det er viktig at man i den forbindelse ikke glemmer de ulemper, både kostnadsmessig og driftsmessig mange i lokalbefolkningen også blir påført.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 15. juni 2016 med spørsmål fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung om arbeidet med konsekvensene for den støyømfintlige bebyggelsen rundt kampflybasen på Ørlandet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fattet den 10. august 2015 endelig avgjørelse vedrørende reguleringsplanen for Ørland hovedflystasjon. Avgjørelsen stadfestet i hovedsak Ørland kommunes vedtak fra 13. november 2014 om grenseverdier for innendørs og utendørs støy ved eksisterende bebyggelse med støyfølsomt bruksformål rundt kampflybasen.

Vedtaket innebærer at praktisk talt alle eksisterende bygninger med støysensitivt bruksformål (boliger, skoler, barnehager, sykehus, pleieinstitusjoner og fritidsboliger), der utomhus støynivå overstiger et veid gjennomsnittsnivå over 24 timer (Lden) på 62 dB eller et maksimalnivå (MFNday) på 100 dB, vil få tilbud om et statlig kjøp av boligen. Dette er et tilbud som gis boligeierne, og det vil i utgangspunktet ikke være hjemmel for ekspropriasjon av eiendom fra staten sin side. De som velger å bli boende i rød støysone, og som har helårsbolig, vil få støyreducerende tiltak på sin bolig dersom de har krav på det, jf. reguleringsplanbestemmelsen pkt. 4.8.2.

Forsvarsbygg vil legge prinsippene i lov om vederlag ved oreigning av fast eiendom (vederlagsloven) til grunn ved gjennomføring av et eventuelt kjøp av bygninger i rød støysone. Innløsningssummer er basert på gjenerverv av bofunksjon, noe som er etablert praksis for statlige etater, og prisen settes med utgangspunkt i hvilke boliger med tilsvarende bofunksjon som er tilgjengelige i bolig-/prosjektmarkedet. Det betyr at man skal ha mulighet til å kjøpe en ny bolig for tilsvarende bruk og av tilsvarende kvalitet. Boligeiere som får tilbud om innløsning får en egen taksering av boligen og gratis bistand fra advokat i forhandlingene.

For bygninger med støysensitivt bruksformål i gul støysone med utomhus veid gjennomsnittlig støynivå på mellom 52 dB og 61,9 dB setter reguleringsplanen krav til innendørs støynivå tilsvarende lydklasse C i henhold til NS 8175 (30 dB for bolig). Der dette ikke er mulig utfra bygningstekniske forhold eller ikke kan forsvareres ut fra en nytte-kostnadsanalyse, skal lydklasse D i henhold til NS 8175 (35 dB for bolig) overholdes. Grunneiere som har bygninger med støyfølsomt bruksformål som ikke tilfredsstiller disse kravene vil bli tilbudt støytiltak på bygningene. Forsvarsbygg vil gjennomføre en befaring av mellom 800-1000 boliger i gul støysone. Det vil bli utarbeidet en privatrettslig avtale mellom Forsvarsbygg og den enkelte boligeier, som får bistand fra advokat, for gjennomføring av støytiltak i den enkeltes bolig. Forsvarsbygg inngår kontrakt med entreprenør som gjennomfører de nødvendige tiltakene på den enkeltes bolig, koordinert tidsmessig med den enkelte støyberørte i forhold til dennes bo- og arbeidssituasjon.

Jeg vil understreke at forsvarssektoren skal oppfylle sine forpliktelser overfor Ørlandsamfunnet slik de er nedfelt gjennom reguleringsplanvedtaket for kampflybasen. Reguleringsplanvedtaket har satt klare og entydige grenseverdier til støybelastning for omgivelsene basert på de konsekvensutredningene som er gjennomført i forkant av kommunens vedtak. Reguleringsplanvedtaket har videre satt 31. desember 2019 som slutføringsdato for gjennomføring av støytiltak og tilbud om innløsning. Forsvarsbygg er gitt mandat og rammer til å gjennomføre de tiltak som reguleringsplanvedtaket beskriver innenfor gjeldende tidskrav fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Jeg vil spesielt vektlegge betydningen av likebehandling i den videre prosessen mellom forsvarssektoren og de støyberørte, enten det er snakk om innløsning i rød støysone eller støytiltak i gul støysone, eller om innløsning/støytiltak gjennomføres tidlig eller sent i perioden. Det vil bli gitt åpning for at den enkelte i

avtale med Forsvarsbygg kan vente med en avgjørelse om innløsning eller støytiltak til de nye flyene kommer, slik at beboerne kan få erfare hvordan støyen oppleves i virkeligheten. Videre er det viktig for regjeringen at Ørlandsamfunnet behandles innenfor samme regelverk og praksis som andre lokalsamfunn som påvirkes av store statlige byggeprosjekter.

Forsvarsbyggs oppgave er å realisere kampfly-basen innenfor gjeldende lover, regler og bestemmelser og i samsvar med de kostnadsrammer som er gitt for investeringsprosjektene knyttet til basen. Det er

allerede gjennomført kjøp av 42 boliger fordelt på 37 grunneiere, hvor grunneier i samråd med sin advokat har akseptert kjøpesum og vilkår. Dette utgjør ca. 25 % av de som vil bli tilbudt innløsning av boligen i rød støysone. Av disse har allerede 27 eiere kjøpt seg ny bolig. Forsvarsbyggs mandat og rammer er som tidligere beskrevet gitt av reguleringsplanen for Ørland hovedflystasjon. Jeg ser derfor på nåværende tidspunkt ikke behov for å gjennomføre en midtveisvurdering av disse.

SPØRSMÅL NR. 1302

Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung

Besvart 23. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hva forholdstallet er mellom de eksterne og synlige ventelistene, der frist er gitt på bakgrunn av en individuell medisinsk forsvarlig frist og begrunnelse, og interne lister som ikke er tilgjengelig for offentligheten i St. Olav helseforetak, og er pasienter blitt flyttet til interne lister som følge av styringssignaler gitt av statsråden og de regionale helseforetakene?»

Svar:

Det er ikke noe kritikkverdig eller noe som er galt i at sykehusene har oversikter eller lister på pasienter som er i pågående forløp, eller såkalte "interne ventelister". I debatten vi har hatt den siste tiden brukes begrepet "interne ventelister" og ord som skjulte ventelister og hemmelighold om pasienter som er i pågående forløp i sykehusene. Jeg mener disse begrepene er misvisende. Sykehusene er nødt til å ha gode oversikter for å kunne gi alle pasienter rask og god behandling innen medisinsk forsvarlig tid.

Jeg har forelagt spørsmålet til Helse Midt-Norge RHF som svarer at St. Olavs Hospital HF har totalt i underkant av 70 000 pasienter som venter på oppstart av utredning og behandling eller er i et forløp per 16. juni 2016. Av disse venter om lag 9 200 pasienter på oppstart av utredning eller behandling (eksterne ventelister). Pasienter kan ha flere forløp, slik at antallet unike pasienter er lavere enn tallene gjengitt over.

Jeg vil gjøre oppmerksom på at disse tallene må sees i sammenheng med at St. Olavs Hospital behandler et stort antall pasienter daglig og utfører år-

lig i overkant av 500 000 utredninger og behandlinger innen somatikk. I tillegg kommer pasientbehandling innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Noen av pasientene som er i pågående forløp kan ha uønsket venting etter at forløpet har startet. Eksempelvis, kan dette være pasienter som har vært til en utredning og venter på behandling. Men mange kan også ha ønsket venting. Dette kan være kronikere som går til regelmessige kontroller, eller at sykehuset avventer pasientens sykdomsutvikling før eventuell behandling.

Jeg har ikke gitt styringssignaler om at pasientene skal flyttes til såkalte "interne ventelister". Helse Midt-Norge svarer også at de ikke har gitt slike styringssignaler. Jeg vil understreke at Regjeringen ikke bare vil redusere ventetiden til sykehus, men også ventetiden i sykehus. At regjeringen har innført pakkeforløp for kreft, viser at vi tar helheten i pasientens forløp på alvor. 30 000 pasienter har nå kommet inn i pakkeforløpene. I pakkeforløpet får pasienten definerte tider til utredning, diagnostisering, beslutning og oppstart av behandling, dette fordi all venting betyr noe for pasientens opplevelse av møtet med helsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1303**Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås****Besvart 23. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Jernbaneverket har fremmet innsigelse mot kommuneplanen for Fet fordi de går i mot flytting av Svingen stoppested på Kongsvingerbanen. Flytting av plattformen er nødvendig da dagens stoppested ikke kan benyttes av lengre togsett på grunn av for kort plattform som i tillegg ligger i en kurve.

Vil statsråden bidra til at innsigelsen trekkes slik at Svingen stoppested kan opprettholdes og utvikles?»

BEGRUNNELSE:

Svingen stoppested på Kongsvingerbanen er viktig for kollektivtrafikken i Fet. Fet kommune ønsker i samarbeid med regionale planer for bo- og tettstedsutvikling på Romerike, å utvikle områdene rundt Svingen til boligformål. Fet kommune har regulert inn ny plattform noen hundre meter fra nåværende i et område som for øvrig reguleres for boligformål. Jernbaneverkets innsigelse stopper videre utvikling av området og øker også faren for at Jernbaneverket legger ned stoppested. Lokale myndigheter i Fet vurderer utviklingen av Svingen stoppested som avgjørende for å nå målene om bo- og tettstedsutvikling knyttet opp mot kollektivknutepunkt.

Svar:

Fet kommune har fire stasjoner; Tuen, Nerdrum, Fetsund og Svingen fordelt på en jernbanestrekning på 5,5 km. Avstanden mellom knutepunktet Fetsund og Svingen er 0,8 km. Om lag 200 passasjerer går av eller på ved Svingen stasjon. I følge Jernbaneverket reiser om lag 4000 passasjerer forbi Svingen hver dag. For disse reisende betyr Svingen lenger reisetid og mindre effektiv pendling mellom hjem og jobb. Det er derfor nyttig å se nærmere på stoppmønsteret på Kongsvingerbanen.

Som begrunnelse for innsigelsen viser Jernbaneverket blant annet til at ny stasjon ved Svingen er lagt inn i kommuneplanen i et område med begrensede muligheter for arealutvikling, store høydeforskjeller og til dels vanskelige grunnforhold. Både eksisterende holdeplass og foreslått ny stasjon ligger innenfor hundremeterssonen til Glomma. En stasjon vil bli kostbar da den blir liggende over en bro som i så fall må bygges ny og utvides, i et område med ukjente grunnforhold.

Etter hva Jernbaneverket kjenner til, har Fet kommune bedt Fylkesmannen i Oslo og Akershus om å sende saken videre til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Når en innsigelsessak sendes Kommunal- og moderniseringsdepartementet til endelig avgjørelse, skal alle relevante sider ved saken belyses, og det er praksis at sektordepartementene kommer med en uttalelse i saken. Det vil derfor ikke være riktig av meg å foreta meg noe i saken nå.

SPØRSMÅL NR. 1304**Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes****Besvart 22. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Korleis kan det offentlege stille opp økonomisk for dei familieane der barn har omfattande pleie og tilsynsbehov, og kva ordningar finst det for desse?»

GRUNNGJEVING:

Der er ein del tilfeller der begge foreldre må delta i omfattande pleie og tilsyn for deira barn som har fått sto-

re skader etter ulykker, sjukdom eller medfødte funksjonshemmingar for å ivareta ei forsvarleg omsorg når barnet er heime.

Omsorgs- og oppfølgingsbehovet hjå desse familieane med barn som har store behov og som til ei kvar tid må ha fleire personer rundt seg for å ivareta forsvarleg teneste er svært krevjande.

Det rapporteres også om at store omsorgs- og oppfølgingsbehov gjer det vanskeleg å kombinere med ordinær jobb utanfor heimen. Slik eg har forstått lov-

verket så får ein pleiepengar kun i 1 år, utover det kan ein bli sjukemeldt i ein periode før ein må gå over på arbeidsavklaringspengar. Familier med slike store hjelpebehov for sine barn får også grunn- og hjelpestønad. Dette går ofte med til ekstraavgifter. Det er også mogleg å søkje om omsorgsløn, men dette er ei kommunal stønadsordning som vert tildelt etter skjønn og som baseres på kva budsjett kommunen til ei kvar tid har.

Nye regler for pleiepengar som ennå ikkje er vedteke vil slik eg har fått det forklart ikkje gjelde denne gruppa som har desse utfordringane som beskrevet. Foreldre som har barn med så omfattande pleiebehov må vere "på vakt" heile tida, sjølv om barnet har team rundt seg. Unntaket er når barnet er i barnehage eller skule eller på helgeavlastning, då har foreldra eit høve til å gjere andre ting som er naudsynte i ein heim, eller rett og slett få seg kvile og ta seg av andre barn i familien.

Sjølv om barnet har eit pleieteam rundt seg, så er ein alltid avhengig av foreldre som stiller opp. Det kan også hende at personalet i teamet vert sjuke, eller at kommunen ikkje klarer å få inn kvalifisert vikar, i desse situasjonane så stiller foreldra opp. Når ein då i tillegg skal gå i arbeid for så å kome heim til eit krevjande arbeid også der, og i tillegg ta seg av dei friske barna så er dette ganske utmattande. For denne spesielle gruppa, og då er det altså snakk om dei med svært omfattande behov for pleie og tilsyn, så burde det vore eit opplegg som gjer at foreldre kan få stønad utover 1 år slik at ein kan få muligheten til å vere tilstades som foreldre og omsorgspersonar.

Svar:

Eg vil innleiingsvis peike på at det er eit kommunalt hovudansvar å sørge for naudsynte helse- og omsorgstenester til alle personar, barn som vaksne, som oppheld seg i kommunen. Dette kan vere rehabilitering, medisinsk habilitering, helsetenester i heimen, personleg assistent, avlastingstiltak, praktisk bistand, opplæring, støttekontakt og plass på sjukeheim mv. Kommune har ikkje ansvar for å kompensere tapt inntekt, men kan gi omsorgslønn som ein kompensasjon for at pårørande utfører oppgåver kommunen elles ville vore pliktig å tilby.

Gjennom folketrygdlova kan yrkesaktive foreldre ha rett til omsorgspengar (sjukt-barn-dagar) ved fråvær frå arbeidet på grunn av sjuke barn med inntil 10 dagar ved omsorg for eit til to barn, og inntil 15 stønadsdagar ved omsorg for meir enn to barn. Talet stønadsdagar blir dubla når medlemmen er aleine om omsorga. Der- som barnet er kronisk sjuke eller funksjonshemma og

dette fører til ein markert høgre risiko for fråvær frå arbeidet, kan det gis eit tillegg på 10 stønadsdagar for kvart kronisk sjuke eller funksjonshemma barn. Denne ordninga blir kalla utvida rett til omsorgspengar.

Pleiepengar etter folketrygdlova er ei midlertidig inntektserstatning til yrkesaktive foreldre med omsorg for sjuke barn under 12 år i samband med behandling i helseinstitusjon eller til yrkesaktive foreldre til livstruande eller svært alvorlege sjuke barn under 18 år. Det er eit vilkår at barnet ikkje er varig sjuke. Ved varig sjukdom er det kommunen som har ansvaret for naudsynte helse- og omsorgstenester, ev. kan det gis hjelpestønad frå folketrygda. Det er likevel unntak for å gi pleiepengar ved varig sjukdom når barn er svært alvorleg sjuke og anten er i startfasen av sjukdomen, i ein ustabil fase eller har ein progredierande sjukdom. Det er ikkje slik at pleiepengar berre blir gitt i eitt år og at ein deretter går over på sjukepengar og arbeidsavklaringspengar, slik det går fram av grunngevinga til spørsmålet. Det er inga bestemt tidsavgrensing på pleiepengar i dag, men pleiepengar blir berre gitt så lenge det er behov for pleie, i tillegg til at pleiepengar ikkje blir gitt ved varige pleiebehov. Eg understreker også at det er eit vilkår for både sjukepengar og arbeidsavklaringspengar at medlemmen har nedsett inntekts- eller arbeidsevne på grunn av eiga sjukdom.

Hjelpestønad etter folketrygdlova er ei kontant- yting som gis med ulike satsar til pleietrengane barn under 18 år. Det er vilkår at barnet er varig sjuke og har større pleiebehov enn det friske barn har. For dei høgare satsane må pleiebehovet vere vesentleg. Det må vidare vere etablert privat pleieforhold. Det er foreldra som disponerer ytinga som verje for barnet.

Regjeringa sende hausten 2015 eit forslag til endringar i pleiepengeordninga på høyring. Det har kome inn mange høyringssvar. Dei fleste er gjennomgåande positive til utvidingane, men mange er negative til grepa som inneber visse innstrammingar for ein del av dei som i dag er omfatta av ordninga.

Mitt departementet arbeider med å følgje opp saka. Eg viser til mitt svar av 16. juni 2016 til skriftleg spørsmål nr. 1251 frå stortingsrepresentant Kirsti Bergstø om det vidare arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1305**Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 21. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«En kurdisk politiker, med asyl i EU-landet Kypros, ble arrestert ved ankomst til Norge 28.1.16. Han er nå løslatt mot meldeplikt, etter 18 uker i varetekt. Tyrkia krever han utlevert. Det er berammet rettslig prøving av utleveringsbegjæringen 6-7.juli.

Kan justisministeren bekrefte at det ikke er aktuelt å utlevere personer som har asyl etter Flyktningkonvensjonen med bakgrunn i forfølgelse i Tyrkia, til nettopp Tyrkia?»

BEGRUNNELSE:

Saken er spesiell, både fordi personen har sittet svært lenge i varetekt og fordi han har asyl i et nærstående land. Det vil være i strid med utleveringsloven og Norges internasjonale rettsforpliktelser å utlevere en person med status som flyktning etter FNs Flyktningkonvensjon, til det landet han er vernet mot retur til.

Det er derfor av prinsipiell og overordnet interesse om det overhode er aktuelt å utlevere en person til et annet land under disse vilkårene.

Svar:

Spørsmålet gjelder en konkret utleveringssak som er under behandling etter utleveringsloven 13. juni 1975. Siden utlevering er et inngripende tiltak, er det en omfattende saksbehandling i disse sakene. Systemet etter loven innebærer både en rettslig prøving av om lovens vilkår er oppfylt, og en administrativ prøving av om utlevering skal skje.

Det følger av utleveringslovens system at departementet kan avslå en utleveringsbegjæring straks den mottas. Dette gjøres imidlertid svært sjeldent, og i de fleste saker vil en formell utleveringsbegjæring oversendes påtalemyndigheten for nødvendige undersøkelser. Tingretten avsier kjennelse for om vilkårene for utlevering er til stede. Dersom det foreligger en rettskraftig kjennelse for at vilkårene for utlevering er oppfylt, skal departementet og evt. Kongen i statsråd ta den endelige beslutningen om hvorvidt utlevering skal skje. I saker der det blir avsagt rettskraftig kjennelse om at vilkårene for utlevering ikke er tilstede, må departementet underrette anmodende stat om at vedkommende ikke kan utleveres fra Norge.

Som nevnt vil domstolene under sin prøving ta stilling til om lovens vilkår for utlevering er til stede. Blant de materielle vilkårene retten skal ta stilling til, er utleveringsloven § 6. Det fremgår her at utlevering fra Norge ikke kan skje dersom det må antas å være alvorlig fare for at vedkommende på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller politiske forhold ellers ville bli utsatt for forfølgelse som retter seg mot hans liv eller frihet eller for øvrig har alvorlig karakter. Denne bestemmelsen i utleveringsloven ble utformet etter mønster av non-refoulement – bestemmelsen i flyktningkonvensjonen.

Som det fremgår av spørsmålet fra representant Solhjell, er det i denne konkrete saken berammet rettslig prøving av om vilkårene for utlevering foreligger. Jeg kan ikke se at det vil være riktig av meg å kommentere problemstillinger i en pågående enkeltsak som i løpet av kort tid skal undergis rettslig behandling.

SPØRSMÅL NR. 1306**Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 21. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«En kurdisk politiker, med asyl i EU-landet Kypros, ble arrestert ved ankomst til Norge 28.1.16 og varetekstfengslet. Han er nå løslatt med meldeplikt, og det er berammet en rettsak mot han den 6-7.juli, på bakgrunn av en utleveringsbegjæring fra Tyrkia.

Har det vært politisk kontakt mellom Tyrkia og Norge i denne saken?»

Svar:

Som nevnt der gjelder spørsmålet en pågående utleveringssak som er under behandling på vanlig måte etter systemet i utleveringsloven 13. juni 1975. Slik jeg ser det kan det fremstå som uryddig på forhånd å kommentere enkeltheter i en pågående sak som i løpet av kort tid skal undergis rettslig behandling.

På generelt grunnlag kan jeg imidlertid opplyse at det regelmessig vil være kontakt mellom anmodende og anmodede myndigheter i utleveringssaker. Der- som en etterlyst person blir pågrepet, vil staten som har etterlyst vedkommende bli informert om en frist

for å fremme formell utleveringsbegjæring. Det følger både av Den europeiske konvensjon om utlevering 13. desember 1957 artikkel 12 og utleveringsloven § 13 at en formell utleveringsbegjæring må settes frem diplomatisk vei. Dersom begjæringen ikke umiddelbart avslås, hvilket gjøres svært sjeldent, vil den oversendes påtalemyndigheten for nødvendige undersøkelser. Tingretten avsier kjennelse for om vilkårene for utlevering er til stede. Som nevnt i svaret på spørsmål nr. 1305 så skal departementet og evt. Kongen i statsråd ta den endelige beslutningen om hvorvidt utlevering skal skje i saker der det foreligger rettskraftig kjennelse for at vilkårene for utlevering er tilstede.

SPØRSMÅL NR. 1307

Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 22. juni 2016 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å unngå i størst mulig grad at formalia blir grunnlaget for å avvise anbud?»

BEGRUNNELSE:

E6 Helgeland er et viktig prosjekt for å styrke konkurransekraften og trygge hovedfartsåren mellom nord og sør. Utbyggingen av delprosjektet Helgeland Sør ble vedtatt av Stortinget i fjor høst.

Ved anskaffelsen av vegutbyggingskontrakt for vegpakke Helgeland Sør kom det inn tre anbud til prosjektet med en anslått kontraktstørrelse på om lag 1,9 mrd. kr. NRK Nordland har meldt at på grunn av at en konvolutt med tilbudet ble levert feil adresse, er et av tre anbud avvist, og man sitter igjen med kun 2 tilbydere på en så stor kontrakt.

Det er ikke første gang at vi hører om at formalia fører til at formodentlig ellers gode anbud avvises uten realitetsbehandling. Jeg opplever at statsråden har vært svært fremoverlent arbeidet med å fornye lov om offentlig anskaffelser, og gjorde allerede sommeren 2015 endringer i forskriften for å hindre at enkelte formaliteter blir grunnlag for avvisning. Likevel synes det som at det fortsatt er uklarheter som får uheldige konsekvenser.

Svar:

Avvisning av tilbud på grunn av formaliafeil har gitt grobunn for frustrasjon og kritikk mot anskaffelsesre-

gelverket i lang tid. Det er flere eksempler enn saken på Helgeland på at antatt gode tilbud har blitt avvist fra konkurranser som følge av formalia-feil, som for eksempel ved manglende innlevering av tilbud i lukket konvolutt eller på grunn av feil merking av konvolutten. For noen år siden ble det store medieoppslag da et skipsverft ble avvist i en stor konkurranse, fordi det hadde glemt å sette riktig prosjektnummer utenpå konvolutten som tilbudet var levert i. Frustrasjonen har selvsagt vært størst hos de leverandørene som har opplevd å bli avvist på grunn av slike feil, men dette er uheldig også for oppdragsgiverne, både fordi de må avvise formodentlig ellers gode tilbud og fordi konkurransen blir redusert.

Et av de første forenklingstiltakene regjeringen gjorde var derfor å fjerne bestemmelsene i anskaffelsesregelverket som hadde gitt opphav til de mest rigide avvisningssakene, nemlig kravene til merking og lukking av tilbudene.

Andre viktige tiltak vil komme når det nye regelverket trer i kraft høsten 2016. Det viktigste grepet er å innføre krav til elektronisk tilbudsinnlevering for alle anskaffelser over nasjonal- og EØS-terskelverdi. Krav til elektronisk innlevering vil ikke bare være ressursbesparende, men det vil også løse de problemene som vi i dag ser ved fysisk innlevering av tilbud. Elektronisk tilbudsinnlevering vil bli innført gradvis etter at regelverket har trådt i kraft. Kravet innføres gradvis for at både oppdragsgivere og leverandører skal få tid til å skaffe seg og ta i bruk de nødvendige elektroniske systemene som et slikt krav krever. Det er satt ulik frist for ulike oppdragsgivere for når de må ha systemene

på plass, men innen sommeren 2018 skal anbudsprossene i all hovedsak være elektroniske.

Det gjøres også en rekke andre grep i regelverket som reduserer risikoen for at formalia blir grunnlag for å avvise tilbud. Et eksempel er at det vil bli betydelig enklere for oppdragsgivere enn det er i dag å be om ettersending av dokumenter som mangler i leverandørenes tilbud. Det vil føre til at leverandører som ved en glipp ikke har lagt ved et dokument, kan ettersende dette i stedet for å bli avvist fra konkurransen. Et annet

eksempel er de nye prosedyrene, åpen og begrenset tilbudskonkurranse. Prosedyrene innføres for anskaffelser under EØS-terskelverdiene og åpner i større grad enn i dag for dialog mellom oppdragsgiver og leverandørene, også etter at tilbudene er innlevert. Denne dialogen kan oppdragsgiver blant annet bruke til å få oppklart uklarheter eller avvik i tilbudene, få supplert eller ettersendt dokumenter som mangler. Det vil igjen kunne bidra til færre avvisinger og bedre konkurranser.

SPØRSMÅL NR. 1308

Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 22. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Anbud for kortbanenettet i Nord er nå ute på anbud. Der er flere ruter ikke tatt inn i anbudet, to av disse ligger i Nordland, Stokmarknes Lufthavn og Narvik/Harstad Lufthavn med ruter til fra Bodø.

Begge disse var spilt inn fra et enstemmig Fylkesting.

Hva er begrunnelsen for at disse ikke ble med i anbudet og hvilke kriterier var til hinder for dette?»

BEGRUNNELSE:

TØI har laget en evaluering av flyruteanbudet, der vises det til at det er vide EU-regler på kriterier for inkludering av ruter i FOT-ordningen.

Det vises til at prosessen med anbudsutlysninger er svært politisk styrt, først i departement og deretter i de fylkesvise høringene om rutetilbudet.

Det er ulik praksis landene imellom, Sverige har faste kriterier.

Slik jeg ser det vil det være riktig å legge inn både Narvik/Harstad og Stokmarknes Lufthavn med ruter til/fra sin Fylkeshovedstad Bodø. Som også er knutepunkt for reise til fra Oslo som også er et naturlig kriterie å vektlegge ved innlemmelse i FOT-ruteordningen.

Narvik har i dag FOT-rute til Bodø, og det ville være naturlig at denne ble flyttet til Narvik/Harstad når Narvik Lufthavn legges ned.

Når det gjelder Stokmarknes Lufthavn så er den ikke inne i ordningen i dag, men dagens trafikkgrunnlag tilsier at den også må omfattes av FOT-rute anbudet. Om ikke vil det vær en urimelig forskjellsbehandling av innbyggerne i regionen.

Det påstås at det er et kommersielt grunnlag fra Stokmarknes i dag, men det stemmer jo ikke da det ikke er konkurranse fra denne flyplassen, noe som fører til mye høyere priser en fra resten av regionen.

Svar:

Statens kjøp av flyruter er et unntak fra hovedregelen om fri markedstilgang til flyruter i Norge og i EØS-landene. Ordningen med at staten kjøper flyruter skal kun brukes når man må anta at markedet alene ikke vil gi et flytilbud. I de tilfeller blir rutene tatt ut av det frie markedet, samtidig som departementet pålegger flyselskapene forpliktelser til offentlig tjenesteyting (FOT). FOT skal bare gjelde i den utstrekning det er nødvendig for å sikre at det gis et minstilbud av ruteflygninger som tilfredsstiller fastsatte krav, som flyselskapene ikke ville påtatt seg om de bare skulle tatt hensyn til egne kommersielle interesser. Dette viser at det bør være en høy terskel for å ta ruter inn i FOT-ordningen.

Det er interessant at representanten Juvik etterlyser to konkrete ruter i FOT-rute anbudet, tatt i betraktning at det var representanten Juviks parti som fjernet den ene ruten fra ordningen i 2006 og aldri har foreslått den øvrige ruten i ordningen.

Ruten Stokmarknes–Bodø ble i kontraktsperioden fra 2006 tatt ut av FOT-ordningen av den daværende regjeringen. Dette skjedde blant annet som følge av at flyselskapet som opererte på ruten, opplyste om at de kunne betjene flyruten på kommersielle vilkår. Ifølge Avinor sin statistikk var antall reisende på Stokmarknes lufthavn, Skagen, på det tidspunktet 84 223 passasjerer, mens det i 2015 var 93 367 passasjerer. Lufthavnen har altså et bedre trafikkgrunnlag nå, enn da ruten

ble tatt ut av FOT-ordningen. I dag har Stokmarknes–Bodø tre-fire daglige direkteavganger begge veier, jf. widerøe.no. I tillegg har lufthavnen et rutetilbud mot Tromsø. Jeg mener dette er et godt og fungerende regionalt flytilbud, og jeg ser ikke grunn til at denne ruten bør tas inn igjen i FOT-ordningen og ut av det frie markedet.

Når det gjelder Harstad/Narvik–Bodø, så er dette en rute som aldri har vært i FOT-ordningen. Ruten drives i dag med to daglige direkteavganger begge veier, og går parallelt med ruten Narvik–Bodø. Når Narvik lufthavn legges ned i 2017, vil man kunne forvente at flere av passasjerene i stedet reiser fra Harstad/Evenes lufthavn, noe som skulle tilsi at passasjergrunnlaget på ruten Harstad/Narvik–Bodø vil øke. Også Møreforskning og TØI har påpekt at en nedleggelse av Narvik lufthavn vil kunne bidra til å styrke det kommersielle tilbudet på Harstad/Narvik–Bodø.

Både Stokmarknes–Bodø og Harstad/Narvik–Bodø ble foreslått inkludert i FOT-ordningen i høringsrunden til den gjeldende kontrakten for perioden 2012–2017. Heller ikke den gangen ble rutene tatt inn i ordningen.

I begrunnelsen for spørsmålet påpekes det på at det ikke er et kommersielt grunnlag fra Stokmarknes lufthavn i dag, fordi det ikke er konkurranse fra flyplassen. Det at en rute er kommersiell betyr at det er mulig for flyselskapene å konkurrere om å drive flyruten, men ikke nødvendigvis at det er mer enn ett flyselskaper

som faktisk flyr på ruten. Det er flere andre regionale ruter som er kommersielle ruter, og som bare betjenes av ett flyselskap. Dette gjelder også for flyruter mellom større lufthavner. Derimot kan trusselen om konkurranse i seg selv gi gode insentiver for flyselskapene til å sikre et godt flytilbud på de kommersielle strekningene.

Som et ledd i arbeidet med ny konkurranse om drift av regionale ruteflygninger i Nord-Norge fra 1. april 2017, gikk Samferdselsdepartementet bredt ut for å innhente et best mulig beslutningsgrunnlag. På oppdrag fra Samferdselsdepartementet utarbeidet Transportøkonomisk institutt (TØI) og Møreforskning en rapport om de regionale ruteflygningene i Nord-Norge. Departementet gjennomførte så en høring hvor fylkeskommuner og andre berørte instanser ble invitert til å levere innspill til utformingen av konkurransen. Det var også mulig å kommentere på innholdet i rapporten fra Møreforskning og TØI. Høringsinnspillene, sammen med rapporten fra Møreforskning og TØI, samt departementets egne erfaringer og vurderinger, har dannet grunnlaget for utformingen av konkurransen om drift av ruteflygninger i Nord-Norge.

Etter mitt syn har vi ved utlysning av konkurransen om drift av regionale ruteflygninger i Nord-Norge fra 1. april 2017, sikret et godt og markedstilpasset rutetilbud på de flyrutene som ikke er bedriftsøkonomisk lønnsomme å drive.

SPØRSMÅL NR. 1309

Innlevert 15. juni 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 23. juni 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Den læstadianske menigheten på Drag i Tysfjord har fått kritikk for ikke å ha meldt om mulige overgrep til politi og barnevern. Menigheten sier at de ikke anser det som sin oppgave å anmelde overgrep. Statsråden uttalte til Aftenposten at «det er straffbart å unnlate å melde fra».

Har statsråden nå forsikret seg om at dette forholdet er anmeldt av myndighetene slik at et eventuelt brudd på avvergelsesplikten kan etterforskes av politiet?»

BEGRUNNELSE:

VG helg fortalte historien om 11 kvinner og menn fra den samme nordnorske kommunen, som alle forteller om omfattende seksuelle overgrep de skal ha blitt utsatt for i barndommen.

Den læstadianske forsamling på Drag i Tysfjord har fått kritikk for gjennom mange tiår å ha vist manglende vilje og evne til å rydde opp og støtte overgrepsutsatte i kommunen.

I samme artikkel hvor statsråden uttaler seg uttaler også førsteamanuensis ved Politihøgskolen Morten Holmboe seg. Han uttaler:

- I straffeloven står det at prester, eller andre med såkalte kallsyrker, har taushetsplikt om hemmeligheter

som er betrodd til dem. Avvergingsplikten går likevel foran taushetsplikten. Avvergingsplikten gjelder alle borgere. Det viktig å ta med at den ikke omfatter lovbrudd som allerede er gjort. Derimot har man en plikt til å avverge fremtidige alvorlige lovbrudd, dersom det er mest sannsynlig at lovbruddet kommer til å skje. Men selv om man er i tvil om det er «mest sannsynlig» at nye lovbrudd vil skje, kan man uten hinder av taushetsplikt si fra til myndighetene hvis man mener det er en reell risiko, sier Holmboe.

Avvergingsplikten er hjemlet i straffeloven § 196, og gjelder uten hensyn til taushetsplikt. I dette tilfellet er det en fare for at avvergingsplikten ikke er overholdt både for mange år siden, men også for kort tid siden. Menigheten har retningslinjer som tilsier at de skal vurdere om mistanken er konkret før de sier ifra til foreldrene. Dette er en svært viktig plikt for å sikre barn, og det er viktig at den overholdes. Dersom avvergingsplikten brytes uten konsekvenser, risikerer vi at det blir opp til enkelte å vurdere om vedkommende skal ta det ubehagelige skrittet det for mange er å anmelde eller la være.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at jeg er helt enig med stortingsrepresentant Andersen i at den generelle avvergeplikten skal bidra til å beskytte barn mot å bli utsatt for ulike former for vold og overgrep, og at det derfor er viktig at både prester og andre overholderplikten.

Prester er ikke omfattet av barnevernloven § 6-4 om opplysningsplikt til barnevernet, men er som alle andre omfattet av den generelle avvergeplikten i straffeloven § 196 (avvergeplikten var tidligere regulert § 139 i straffelov av 1902). Det følger av bestemmelsen at enhver har en generell plikt til å søke å hindre visse former for alvorlige forbrytelser gjennom å anmelde

forholdet til politiet eller på annen måte avverge forholdet. Den generelle avvergeplikten går foran lovbestemt taushetsplikt.

Den generelle avvergeplikten omfatter blant annet voldtekt, seksuell omgang med barn, seksuelt misbruk av fosterbarn eller stebarn eller noen under 18 år som står under vedkommendes omsorg, myndighet eller oppsikt, samt grov legemsbeskadigelse.

Plikten til å "anmelde" eller "på annen måte" avverge alvorlige forbrytelser gjelder der det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen er eller vil bli begått. Er forbrytelsen allerede gjennomført, gjelderplikten til å anmelde eller på annen måte avverge dersom det kan forebygge nye alvorlige forbrytelser.

Melding til barneverntjenesten kan i en del tilfeller være en "annen måte" å ivareta avvergeplikten på. I enkelte tilfeller vil imidlertid det å gi opplysninger til barneverntjenesten ikke gi barnet tilstrekkelig beskyttelse raskt nok. I slike tilfeller kan eneste alternativ være å anmelde forholdet til politiet.

Brudd påplikten til å avverge et straffbart forhold kan etter straffeloven § 196 straffes med bot eller fengsel inntil 1 år. Det er opp til påtalemyndigheten å vurdere om det skal iverksettes etterforskning og om saken skal påtales. Etterforskning foretas når det som følge av anmeldelse eller andre omstendigheter er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold, jf. straffeprosessloven § 224. Påtalen for overtreddelse av straffeloven § 196 er ubetinget offentlig, men kan unnlates dersom ikke allmenne hensyn tilsier påtale. Verken etterforskning eller påtale forutsetter anmeldelse eller påtalebegjæring fra det offentlige. Saken har fått bred omtale i media, og jeg er kjent med at politiet i Nordland har satt i gang et omfattende arbeid for å følge opp forholdene. Jeg legger derfor til grunn at politi og påtalemyndigheten selv vurderer om det er grunnlag for å foreta etterforskning og eventuelt påtale saken.

SPØRSMÅL NR. 1310

Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 22. juni 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hva vil kulturministeren gjøre for at ikke frivillig musikkaktivitet i hele landet mister anledningen for å søke støtte og legges ned slik påstand fra Musikk i skole hevder?»

BEGRUNNELSE:

Det kommer fram av fagbladet Ballade at Musikk i Skole (MIS) mener at frivillige lag og kulturfora som driver musikkaktivitet må legges ned på grunn av for omfattende rapporteringsplikt for å motta Frifondsmidler.

Svar:

Formålet med støtteordningen Frifond er å stimulere barn og unges aktivitet og deltakelse lokalt og bedre rammebetingelsene for frivillige organisasjoners og grupper medlemsbaserte virke på lokalt nivå. Den statlige bevilgningen til Frifond fordeles av departementet til de to paraplyorganisasjonene Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner og Norsk musikkråd. Retningslinjene for videre fordeling til lokal aktivitet fastsettes av paraplyorganisasjonene.

Musikk i skolen har mottatt midler fra Norsk musikkråd gjennom ordningen Frifond organisasjon, der forutsetningen er at midler fordeles videre fra sentralløddet til lokal aktivitet. Dersom lokale grupper ikke mottar Frifond midler fra en nasjonal organisasjon, kan

disse gruppene søke om tilskudd fra ordningene Frifond Musikk, Frifond barn og unge eller Frifond teater som frittstående grupper. Det er med andre ord ingen som har mistet anledningen til å søke støtte fra Frifond.

Ansvar for å vurdere hvilke grupper som er berettiget støtte fra Frifond er overlatt til paraplyorganisasjonene, i tråd med føringene fra Stortinget som ligger til grunn for ordningen. Departementet legger til grunn at paraplyorganisasjonene er i dialog med søkerorganisasjonene om retningslinjene og fortolkningene av disse.

Det gjennomføres med jevne mellomrom evalueringer av Frifond. De gjennomgående tilbakemeldingene er at Frifond oppleves som en ubyråkratisk ordning som i betydelig grad bidrar til aktivitet blant barn og unge.

SPØRSMÅL NR. 1311

Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes

Besvart 24. juni 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Pygmeenes situasjon i Kabare i DR Kongo er vanskelig. Dei opplever å bli trua og fordrevne ut av nasjonalparken.

Kan utanriksministeren ta initiativ overfor FN til at denne folkegruppa får kome i kontakt med det permanente forum for urfolk (UNPFFI) slik at også dei kan arbeide med denne saka?»

GRUNNGJEVING:

Ei gruppe norske frå organisasjonen Urafiki i Bergen, besøkte vinteren 2016 Kabare i Kongo. Kabare er eit område like nord for Bukavu. Her møtte dei bl.a. Kongen av Kabare som orienterte om ein svært vanskeleg situasjon for folkegruppa pygmeene i Kongo.

Denne folkegruppa som tel ca. 3 000 menneskebur og livnærer seg i eit område som er etablert som nasjonalpark. Dette området er i Syd-Kivu. Pygmeene opplever no å bli trua og fordrevet frå nasjonalparken og dei veit ikkje kor dei skal vere, eller kva dei skal leve av i denne situasjonen.

Denne gruppa urbefolkning burde vore satt i kontakt med FN sitt permanente forum for urfolk (UNPFFI) og at FN kunne arbeidd med denne saka og pygmeene sine livsvilkår. Eg håper utanriksministeren kan ta eit initiativ til dette.

Svar:

Regjeringa arbeider for å styrke rettane til verdas urfolk, som ofte er blant dei fattigaste og mest marginaliserte folkegruppene i verda.

Det permanente forumet for urfolkssaker i FN (UNPFFI) er eit rådgjevande organ for FN sitt økonomiske og sosiale råd (ECOSOC). Forumet skal gje råd og kome med tilrådingar i saker som gjeld urfolka i verda, på område som økonomisk og sosial utvikling, kultur, utdanning, helse og menneskerettar. Noreg tek del i dette forumet, som møtest éin gong i året, og tek opp situasjonen til utsette urfolksgrupper i denne og andre samanhengar.

For å få si sak vurdert av FN, kan den aktuelle folkegruppa i Kabare ta kontakt med kontoret til FN sin spesialrapportør for rettane til urfolk. Spesialrapportøren har til oppgåve å undersøke, rapportere og gje råd til alle medlemslanda i FN om korleis dei kan etterleve og sikre rettane til urfolk i landet. Dersom spesialrapportøren oppdagar at eit land bryt desse rettane, vert dette rapportert til FN sitt menneskerettsråd.

Mange urfolk opplever å misse dei tradisjonelle landområda sine, fordi dei kollektive, tradisjonelle rettane deira ikkje vert rekna for å vere formell eigedomsrett. Innsatsen for å støtte opp om urfolk sine rett til skog og naturressursar er såleis viktig. Dette arbeidet går saman med regjeringa sin innsats mot avskoging

og for ei berekraftig forvaltning av dei tropiske skogane i verda.

Gjennom Central Africa Regional Programme for the Environment (CARPE), gjev Noreg nærare 140 millionar kroner i støtte til tiltak for berekraftig skogforvaltning i fleire område i Den demokratiske republikken Kongo (DRK) mellom anna i Sør-Kivu, der denne urfolksgruppa lever. I september 2015 inngjekk Noreg ein avtale om å støtte Central African Forest Initiative

(CAFI) med inntil 400 millionar kroner per år fram til 2020. DRK er det første landet som får støtte gjennom CAFI. I tillegg er det lagt planar for å støtte arbeid som sivilsamfunnet utfører i DRK med nær 200 millionar for 2016. Midlane går mellom anna til Kirkens Nødhjelp, Regnskogfondet, Care, Redd Barna og Caritas Norge. I prosjekta vert det lagt særleg vekt på sårbare folkegrupper.

SPØRSMÅL NR. 1312

Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 27. juni 2016 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Vil statsråden bidra til en løsning for Nygården i Ørland hvor gårdstunet flyttes til andre siden av vegen, en løsning som tar hensyn til eiernes totalbelastning på grunn av kampflybasen og som vil gi en bedre driftssituasjon for gården?»

BEGRUNNELSE:

Gårdsbruket Nygården ligger ved hovedporten til Ørland Hovedflystasjon. Etableringen av kampflybasen på ØHF betyr store utfordringer og belastninger for familien, gården og dyra.

Ørland kommune er delt inn i to støysoner. Rød støysonen angir et område som ikke er egnet til støyfølsomme bruksformål. Gul støysonen er angitt som en vurderingssone, hvor bebyggelse med støyfølsomme bruksformål kan oppføres dersom avbøtende tiltak gir tilfredsstillende støyforhold.

Nygården ligger i gul støysonen. Grensen for rød sone går et steinkast fra eiendomsgrensen. Nygården grenser mot Hårberg skole, som også ligger i gul støysonen. Forsvarsdepartementet aksepterte i august 2015 utkjøp av skolen.

Den samlede belastningen av støy fra ulike kilder (flystøy, anleggsstøy og trafikkstøy) gir belastninger både for bonde, øvrige beboere og husdyr på Nygården. I tillegg kommer den opplevde belastningen rundt sikringsberedskap og de belastninger som følger av stor usikkerhet rundt framtidig drift av gården.

Nygården har vært drevet som gårdsbruk i mange generasjoner og står etterhvert foran et generasjonsskifte. Men skal gården kunne videreføres og utvikles, må det gjøres grep når det gjelder forholdet til kampflybasen. Nygården er i likhet med skolen sårbar pga.

beliggenheten. De samme momenter som ble vurdert i forhold til skolen vil også gjøre seg gjeldende i forhold til Nygården. Barn skal også kunne vokse opp på gården. I motsetning til skolen vil Nygårdens opplevelser være av døgkontinuerlig art, og i livslang syklus. De helsemessige aspekter ved Nygårdens beliggenhet i nærhet til hovedporten har ikke vært utredet som en del av reguleringsarbeidet.

Det har vært gjennomført flere møter mellom beboerne ved Nygården, Forsvaret, Forsvarsbygg, Ørland kommune m.fl. Forsvarsbygg har så langt ikke vist vilje til å vurdere totalbelastningen kampflybasen medfører for beboerne på Nygården.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet stadfestet den 10. august 2015, gjennom sitt vedtak i innsigelsesbehandlingen av reguleringsplanen for Ørland hovedflystasjon, Ørland kommunes vedtak fra 13. november 2014 om grenseverdier for innendørs og utendørs støy ved eksisterende bebyggelse. Vedtaket innebærer at praktisk talt alle eksisterende bygninger med støysensitivt bruksformål (boliger, skoler, barnehager, sykehus, pleieinstitusjoner og fritidsboliger) der utomhus støyinnivå overstiger et veid gjennomsnittsnivå over 24 timer (Lden) på 62 dB eller et maksimalnivå (MFNday) på 100 dB vil få et tilbud om innløsning. Reguleringsplanens vedtatte terskelverdier på Lden 62 dB er sammenfallende med kriteriene for rød støysonen for flyplasser i henhold til retningslinjene for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442:2012). For bygninger med støysensitivt bruksformål i gul støysonen med utomhus veid gjennomsnittlig støyinnivå på mellom 52 dB og 61,9 dB setter reguleringsplanen krav til

innendørs støynivå tilsvarende lydklasse C i henhold til NS 8175 (30 dB for bolig). Der dette ikke er mulig utfra bygningstekniske forhold eller ikke kan forsvares ut fra en nytte-kostnadsanalyse, skal lydklasse D i henhold til NS 8175 (35 dB for bolig) overholdes. Grunneiere som har bygninger med støyfølsomt bruksformål som ikke tilfredsstiller disse kravene vil bli tilbudt støytiltak på bygningene.

Gårdsbruket Nygården har med dagens aktivitet ved flystasjonen et beregnet gjennomsnittlig og maksimalt støynivå på henholdsvis Lden 58,8 dB og MFNday 94,4 dB. Fremtidig beregnet støynivå etter innføring av F-35 er henholdsvis 61,7 dB og 94,6 dB. Gården er dermed fortsatt lokalisert innenfor gul støysone, jf. retningslinjene for behandling av støy i arealplanlegging. Hårberg skole har et fremtidig beregnet gjennomsnittlig støynivå på 62,3 dB og maksimalt støynivå på 94,9 dB. Hårberg skole ligger med disse støyverdiene i rød støysone i henhold til reguleringsplanen.

Nygården ligger rett nord for innkjøringen til Ørland hovedflystasjon, og den har flystasjonen som nærmeste nabo på to sider, Fylkesvei 245 på en tredje side og en naboeiendom på den fjerde. Gårdens utfordringer med hensyn til effektiv drift, gitt gårdstunets

«inneklemt» plassering i forhold til naboene, har eksistert i mange år. Forsvarsdepartementet kan ikke se at disse utfordringene påvirkes vesentlig i negativ retning ved etablering av kampflybasen, og spesielt ikke på en måte som skulle tilsi at gårdstunet må flyttes på grunn av endringer på basen. Med hensyn til støybildet ved gården, så er som tidligere nevnt grenseverdier for støy fastsatt i gjeldende reguleringsplan.

Forsvarsdepartementet vil sørge for at de krav og forpliktelser som ble fastsatt i reguleringsplanen for Ørland hovedflystasjon følges opp. Reguleringsbestemmelsen gir ikke grunnlag for ekspropriasjon. Dette innebærer at både innløsning og støytiltak er en frivillig ordning for den enkelte eier. Videre gjelder reguleringsplanens bestemmelser om innløsning og støyreducerende tiltak for bygninger med støyfølsomt bruksformål. Næringsbygg er derfor ikke omfattet av dette vedtaket. I den videre prosessen er det viktig for regjeringen at de som er berørt likebehandles, enten det gjelder innløsning eller støytiltak. De tiltak som departementet godkjenner skal derfor ha en klar hjemmel i gjeldende regelverk eller pålegg, der reguleringsplanen for Ørland hovedflystasjon er et sentralt element.

SPØRSMÅL NR. 1313

Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 24. juni 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en redegjørelse for hvilke grep som er tatt, og hvilke tiltak som vurderes eller planlegges gjennomført, for å unngå at lignende situasjoner som de Røde Kors har beskrevet i sin rapport oppstår igjen dersom tilstrømningen av asylsøkere øker?»

BEGRUNNELSE:

VG omtaler 16. juni Røde Kors' rapport om mottaket av et stort antall asylsøkere i Norge høsten 2015. I rapporten fremkommer til dels kraftig kritikk av myndighetene, herunder alvorlige mangler i behandlingen av barn som har kommet til Norge alene.

Vergeforeningen varslet allerede i januar 2015 om kritikkverdige forhold ved lokalene på Tøyen. Dette ble fulgt opp av Barneombudet og andre gjennom våren og sommeren. Det er derfor særlig alvorlig at man ikke greide å rydde opp i disse forholdene på et tidligere tidspunkt.

På det nåværende tidspunkt er tilstrømningen av asylsøkere til Norge lav. Statsråden har imidlertid vært opptatt av å advare mot den kan komme til å øke, blant annet avhengig av situasjonen i krigsrammede områder og den europeiske håndteringen av situasjonen.

Svar:

Politiet og utlendingsforvaltningen stod i en særdeles krevende situasjon høsten 2015. Etatene var ikke dimensjonert for å håndtere en så stor tilstrømming av asylsøkere på så kort tid på en fullt ut tilfredsstillende måte. Det var begrensninger blant annet i bygningsmasse, personellressurser og utstyr. Man har imidlertid tatt lærdom av erfaringene fra 2015 og flere tiltak er iverksatt.

Et av de mest sentrale tiltakene var etableringen av ankomstsentre, både i Finnmark og på Råde. Dette ble gjort av Politiets utlendingsenhet (PU) og Utlendingsdirektoratet (UDI) i samarbeid, og samlet flere

funksjoner i den innledende asylprosessen under samme tak. Sentrene bidro til avlastning av PUs lokaler på Tøyen, og bedre logistikk og samordning mellom UDI og PU. Etter en krevende oppstart av ankomstsentrene, er det gjort en rekke tiltak for å sikre både kapasitet til å håndtere en eventuell økning i antallet asylsøkere og for å sikre ivaretagelse av asylsøkernes helse, informasjonsbehov og andre viktige forhold i ankomstfasen.

Nå som asylankomstene er såpass lave, vurderer UDI og PU forløpende hvordan fasilitetene på Råde ankomstsenter kan brukes mest hensiktsmessig. Inn-til videre skal voksne asylsøkere fortsatt gjennomgå ankomstregistreringen her, mens enslige mindreårige asylsøkere registreres ved PUs lokaler på Tøyen. Ettersom det ikke har kommet asylsøkere over den norsk-russiske grensen etter 29. november 2015, er Ankomstsenter Finnmark avviklet. Det kan imidlertid raskt gjenetableres ved behov.

PU har en god dialog og godt samarbeid med barnevernsmyndighetene, både på et overordnet nivå og gjennom praktisk samarbeid i enkeltsaker. PU har

avholdt flere møter med Barneombudet om hvordan ankomstregistrering best kan tilrettelegges for enslige mindreårige. PU har videre iverksatt omfattende barnefaglig kompetanseheving for ansatte på Tøyen som ankomstregistrerer enslige mindreårige asylsøkere for å sikre at deres behov ivaretas på en god måte.

En stor tilstrømning av asylsøkere på kort tid vil bli krevende å håndtere, også i fremtiden. Som et tiltak for å sikre at vi står bedre rustet dersom tilstrømningen av asylsøkere igjen skulle ta seg opp, har både politiet, Utlendingsdirektoratet (UDI) og flere samarbeidende etater gjennomført egevalueringer av håndteringen av den store tilstrømningen høsten 2015. Disse evalueringene er brukt som grunnlag i arbeidet med å revidere og fornye beredskapsplaner for ekstraordinært høye asylankomster. Dette planverket skal sikre at myndighetene er så godt forberedt som mulig i tilfelle en lignende ankomstsituasjon skulle oppstå.

Som en del av dette arbeidet vil vi også gå gjennom innspill og evalueringer fra andre aktører, herunder innspillene i erfaringsrapporten fra Røde Kors.

SPØRSMÅL NR. 1314

Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 24. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Tillitsvalgte i Politiet gikk denne uka ut å kritiserte kraftig politireformen og mener den i realiteten er en sparereform. I Nordland sier hovedtillitsvalgt at det er verre en det har vært. I Finnmark sier politiet at de er rammet av kutt som følge av politireformen. Det er viktig at pengene må komme frem til ytterste ledd i hele landet.

Hva gjør statsråden for å sikre seg at dette skjer?»

BEGRUNNELSE:

Denne uken har NRK Nordland hatt flere oppslag om manglende resurser til politiet i Nordland. Tidligere har det vært oppslag om manglende resurser til fornying av bilparken og nå er det fokus på manglende midler til å utstyre bilene med nødvendig utstyr for å gjennomføre jobben.

Viser også til oppslag i NRK Finnmark 1.juni der det vises til at Finnmarks lokalpoliti er rammet av kutt som følge av politireformen.

Tillitsvalgt uttaler at politireformen er tidenes største bløff og er blitt en sparereform. Det var ikke hensikten med reformen.

Ser at regjeringen viser til at de har økt rammene til Politiet for å finansiere nærpolutireformen. I samme sak sier også politidirektoratet at flere politidistrikt er meget presset. Er det blitt slik at det er kun de store byene som har fått økt sine rammer, og hvorfor har ikke Statsråden sørget for at disse midlene også har kommet ut til ytterste ledd i hele landet.

Svar:

Politiet er i gang med en av de største organisasjonsendringene i nyere tid. Samtidig som nærpolutireformen gjennomføres, skal etaten opprettholde tjenesteproduksjonen. Det er krevende.

Politiet er etter regjeringsskiftet tilført mer enn 3 mrd. kroner. Det er bl.a. bevilget midler til over 1000 nye politistillinger og 16 nye statsadvokater, og det er tilsatt over hundre nye politijurister.

Det er bevilget 127,5 mill. kroner i 2015 og 251,9 mill. kroner i 2016 til gjennomføringen av reformen.

Dette er i tråd med innmeldte behov fra Politidirektoratet. I tillegg er det i 2016 bevilget 22,7 mill. kroner til oppstart av forbedringstiltak, herunder samlokalisering av politiets operasjonssentraler og brannvesenets 110-sentraler.

Gjennomføring av nærpolitireformen har høyeste prioritet. Reformen skal særlig gi økt tilgjengelighet, politikraft og kvalitet i oppgaveløsningen, men også bidra til en mer effektiv ressursbruk.

Jeg har egne møter om reformen hver måned med politidirektøren for å følge opp at reformen gjennomføres i henhold til Stortingets vedtak. I tillegg besøker jeg mange politidistriktene for å få dypere innsikt i utfordringene lokalt.

Det er videre viktig å ikke blande sammen Nærpolitireformen og økonomiske problemer i politidistrikt som skyldes merforbruk i gamle politidistrikt fra tidligere år. Det er særlig det som er utfordringen i Nordland. Effekten av Nærpolitireformen kan man naturligvis ikke ta ut før Nærpolitireformen er gjennomført, og det vil ta noe tid. I mellomtiden må politimesterne drive sin virksomhet innenfor de rammene som er tildelt. Samtidig vil jeg ha en gjennomgang av hvordan politiet samlet sett bruker de midlene som tilføres og se nærmere på om en bør vurdere en ny tildelingsmåte. Dette er imidlertid et noe langsiktig arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1315

Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 24. juni 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Hvilke tiltak ser Landbruksministeren at er nødvendige å gjøre i forhold til CWD sykdom, og vil Landbruksministeren ta nødvendige initiativ med blant annet reindriftsnæringen for å begrense utbredelsen av denne sykdommen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort oppmerksom på at sykdommen Chronic Wasting Disease (CWD) er påvist i Norge. Dette er etter hva som er blitt opplyst en svært smittsom sykdom som angriper hjortevilt. Dette er også en sykdom som føre til at beiteland kan være smittefarlig i flere år.

Svar:

Sjukdomen Chronic Wasting Disease (CWD) er nylig oppdaga i Noreg. Dette er ein alvorleg dyresjukdom. Førebels er sjukdomen påvist hjå eit reinsdyr (villrein) og to elg. CWD er i fleire tiår påvist hjå hjortedyr i USA og Canada. Funna i Noreg er dei fyrste i Europa og får difor stor merksemd. Smitte til menneskje er ikkje rapportert i samband med CWD hjå hjortedyr.

Sjukdomen er smittsam og kan overførast både mellom viltlevande hjortedyr og mellom tamme og viltlevande hjortedyr. I dette ligg det ei særskild utfordring. Det er difor naudsynt at vi gjer tiltak som kan vere med på å hindre vidare utbreiing av sjukdomen.

Me treng eit godt vitskapleg grunnlag. Difor vart Vitskapskomiteen for mattryggleik alt i april gitt i oppgåve å vurdere viktige spørsmål. Svaret på første fase i denne vurderinga vil ligge føre i veke 26.

Mattilsynet har på vegne av departementet nyleg sendt på høyring utkast til forskrift med fleire tiltak for å medverke til å avgrense spreiring av sjukdomen. Tiltaka gjeld alle hjortedyr.

I forskrifta blir det foreslått å forby utførsel av levande hjortedyr frå Noreg samt å forby flytting av hjortedyr mellom fylke. Det er einskilte unntak knytt til bruk av beite og for dyr som skal sendast til slakt. Dette er tiltak som i fyrste rekkje vedkjem reindriftsnæringa. I tillegg foreslår vi forbod mot å importere luktestoff frå hjortedyr frå land der CWD er påvist og forbod mot å leggje ut fôr og sette ut slikkesteinar til viltlevande dyr. Det blir òg foreslått ei utvida varslingsplikt for transportørar og personar som har ansvar for hjortedyr.

Eg tek sikte på å fastsetje dei nye reglane før sommaren. Reindriftsnæringa vil bli særleg ramma av forslaga, og Sametinget og reindriftsnæringa er difor særskilt involvert i denne prosessen.

Både ville og tamme hjortedyr kryssar landegrensene til Sverige og Finland. Mattilsynet har tett kontakt med EU-kommisjonen og våre nordiske naboland i denne saka.

Det er òg viktig å få på plass god og kostnadseffektiv kartlegging. Dette vil gje oss grunnlag for å setja i verk meir målretta tiltak. Det er etablert eit tett samarbeid mellom styresmaktene på miljø- og dyrehelse-

området. Både Miljødirektoratet og regional og lokal jaktforvaltning samarbeider godt med Mattilsynet og

Veterinærinstituttet. I samband med haustjakta planlegg desse instansane ei omfattande kartlegging.

SPØRSMÅL NR. 1316

Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 1. juli 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Ønsker statsråden å utsette byggingen av dobbeltsporet på Østfoldbanen ved å iverksette nye utredninger om trasevalg?»

BEGRUNNELSE:

Statsråd Ketil Solvik Olsen skriver på sin Facebookside 11. juni i år på spørsmål om trasevalg for ny dobbeltsporet Østfoldbane " Det er politikerne i ditt fylke som har tatt dette valget, med støtte i Stortinget. Får du de til å ville se på alternativer så er jeg klar".

Svar:

Jernbanen og InterCity-utbyggingen på Østlandet skal knytte sammen bo- og arbeidsregioner. For InterCity-utbyggingen har valg av trasé gjennom Østfold vært en avveining mellom å treffe markedene best mulig og muligheten for raskest mulig reisetid. Jernbaneløstredningene har funnet at underveismarkedet på Østfoldbanen er viktig, og erfaring tilsier at sentral stasjonslokalisering i byene er avgjørende for å treffe dette markedet best mulig.

I mitt svar av 19. juni 2015 på spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås om traseen gjennom Østfold, skrev jeg at jeg er åpen for innspill fra fylkeskommunen og Fredrikstad og Sarpsborg kommuner om en annen trasé enn

den Jernbaneløstredningen legger til grunn i sin planlegging dersom dette skjer raskt.

Østfold fylkeskommune, Fredrikstad kommune og Sarpsborg kommune har i brev av 23. september 2015 gitt en svært tydelig tilbakemelding om at alternativ 4B fortsatt bør være utgangspunktet for den videre planleggingen av InterCity gjennom Østfold. Dette legges til grunn for den videre planleggingen av InterCity gjennom Østfold, og sikrer fremdriften for InterCity-utbyggingen med dobbeltspor til Seut/Fredrikstad i 2024 og til Sarpsborg i 2026.

Planleggingen av utbyggingen er allerede godt i gang. Forslag til planprogram for kommunedelplan med konsekvensutredning for dobbeltsporstrekningen Seut-Fredrikstad-Sarpsborg (samt riksvei 110 Simo-St. Croix, fylkesvei 118 ny Sarpsbru med utvidelse eller eventuell omlegging av riksvei 111 øst for Hafslund) er på høring, med høringsfrist 27.06.16. For strekningen Haug-Seut tas det sikte på å sende forslag til planprogram for reguleringsplan på høring i høst.

Den pågående høringsprosessen gir mulighet for innspill til Jernbaneløstredningens forslag. Jeg oppfordrer derfor dem som mener at en korridor i rett linje over Rolvsøy er det beste valget til å komme med formelle innspill i høringsperioden for planprogrammet for kommunedelplan Seut-Sarpsborg. Etter endt høring skal kommunene fastsette planprogram og reguleringsplan.

SPØRSMÅL NR. 1317**Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 28. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er de korrekte tallene for ventetid på behandling ved Finnmarkssykehuset, og hvilke styringssignaler har statsråden gitt overfor helseforetakene med tanke på at ventetidene som blir presentert skal være reelle?»

BEGRUNNELSE:

NRK og Dagens medisin har den senere tid beskrevet hvordan ventelister og ventetider slik de har blitt presentert av regjeringen, ikke gir et reelt bilde av hvor mange pasienter som står i kø for å få behandling eller hvor lenge de venter.

I praksis betyr dette at en pasient som har vært inne til konsultasjon kan bli satt på en intern venteliste som ikke reflekteres i offentlig tilgjengelig statistikk.

Svar:

Nasjonal ventelistestatistikk fra Norsk pasientregister viser at total gjennomsnittlig ventetid på Finnmarkssykehuset var 71 dager i 2015. Tallene fordeler seg slik på tjenestoområder: 73 dager innen somatikk, 51 dager innen psykisk helsevern voksne, 41 dager innen psykisk helsevern barn og unge og 41 dager innen tverrfagligspesialisert rusbehandling. Ventetiden måler tid fra mottatt henvisning i sykehuset til oppstart av utredning og behandling.

Jeg er opptatt av at ventetidene som sykehusene registrerer er riktige. Ventetid til helsehjelp i sykehus er sentral styringsinformasjon, og det er avgjørende at statistikken er korrekt.

1. november 2015 ble nye prioriteringsveiledere publisert. Disse angir for enkelte fagområder anbefal-

te tidsfrister for oppstart av utredning og behandling. Helsedirektoratet har også utarbeidet et ventelisterundskriv i 2015 med formål om lik registrering av ventetid. Videre har de fire helseregionene samarbeidet om og utarbeidet et nytt e-læringskurs for personell. Her beskrives kriteriene for å gi pasienter rett til nødvendig helsehjelp, og hvem som skal ha denne retten i form av frist til utredning og behandling.

Vi har i de senere årene sett en endring i form av at flere pasienter tas ut ventelistene når utredningen er påbegynt. Norsk pasientregister har tall for dette tilbake til 2011. Det er uklart hva årsaken til dette er. Jeg har derfor bedt Helsedirektoratet om å se på hva endringene skyldes.

I debatten i den siste tiden er det påstått at reduksjonen i antall ventende går ut over pasientene som er i et pasientforløp i sykehusene. Det er brukt begreper som interne ventelister og skjulte ventelister. Jeg mener at dette handler om å ha oversikt over pasientforløpene. Derfor blir begrepet interne ventelister misvisende. Mitt klare inntrykk er at helseregionene er blitt mer bevisst og arbeider mer systematisk med dette.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det er gjort et betydelig arbeid for å redusere ventetiden de senere årene. Nasjonal statistikk fra Norsk pasientregister viser at det har vært en reduksjon i ventetidene, og vi mener at dette hovedbildet er riktig. Vi lykkes fordi vi har gitt sykehusene bedre redskap til å skape pasientens helsetjeneste: vi har blant annet fjernet taket på hvor mange pasienter de kunne behandle, innført pakkeforløp for kreft og lagt til rette for en høyere vekst i pasientbehandlingen i våre tre budsjetter enn hva de rødgrønne fikk vedtatt gjennom sine åtte år. Trenden med fallende ventetid bekreftes også av andre ventetidsmål fra Norsk pasientregister.

SPØRSMÅL NR. 1318**Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 20. juni 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«E18 Vestkorridoren får konkretisert sin oppstart i OP3, ved at første etappe blir Lysaker-Strand. Statens Vegvesen har sendt reguleringsplan til Bærum kom-

mune. For finansieringssiden er det vanlig at berørte kommuner/fylker får saken til behandling, og vedtakene legges som regel til grunn i Stortingets endelige behandling av prosjektet. Omtalte veistrekning ligger i

Akershus, og hele prosjektet dekker Asker og Bærum kommuner.

Hvilke rolle vil Oslo kommune ha i arbeidet med reg.plan og vedtak til finansieringsprop. for strekningen?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg si at jeg er fornøyd med at Oslo kommune og Akershus har blitt enige om en revisjon av Oslopakke 3. Avtalen legger blant annet grunnlaget for et kraftig løft i kollektivtilbudet i regionen, og viser dermed de første resultatene av at dagens regjering vil bidra med halvparten av investeringsmidlene til nye store investeringer i kollektivinfrastruktur. Det gir et langt større handlingsrom for offensive grep enn tidligere. Samtidig er det liten tvil om at E18 Vestkorridoren har vært et svært utfordrende element i arbeidet.

I avtalen av 5. juni 2016 framgår det at Oslo og Akershus er enige om at E18 på strekningen Lysaker-Strand skal gjennomføres som første etappe av strekningen Lysaker-Drengsrud. Siden Lysaker-Strand omtales som "første etappe", legger jeg derfor til grunn at E18 skal bygges helt fram til Drengsrud i Asker. Det har også hele tiden vært min intensjon. Jeg registrerer at Oslo kommune og Akershus fylkeskommune i den reviderte avtalen om Oslopakke 3 ikke har vært uenige om en videre utbygging til Drengsrud skal skje, men har konstatert at man ikke har konkludert hvordan denne konkret skal gjennomføres.

Jeg er kjent med at Statens vegvesen nå har sendt et utkast til reguleringsplan for strekningen Lysaker-Ramstadsletta til politisk behandling i Bærum kommune. Etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven vil Oslo kommune få planen til uttalelse som høringsinstans. Oslo kommune vil etter plan- og bygningslovens bestemmelser også ha innsigelsesrett. En innsigelse kan

bl.a. fremmes i spørsmål som er av vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde. Ved en evt. innsigelse til en plan vil saken gå til mekling hos Fylkesmannen, og til behandling i Kommunal- og moderniseringsdepartementet om ikke meklingen fører frem. Jeg antar og forventer imidlertid at det blir en konstruktiv tilnærming fra berørte kommuner i denne foreliggende plansaken, slik at det ikke oppstår unødige forsinkelser. Regjeringen er opptatt av god og rasjonell fremdrift for hele prosjektet. I prosesser der fremdriften stopper opp, kan det være mulig å ta i bruk statlig plan selv om jeg ønsker å unngå dette.

Jeg registrerer at det i den reviderte avtalen for Oslopakke 3 er avsatt 2 mrd. kr til prosjektet E18 Vestkorridoren i Oslopakke 3. Gjennomføring av E18 Vestkorridoren forutsetter ut over det en egen bompengefinansieringsløsning - altså utenom Oslopakke 3 - for prosjektet, i tillegg til statlige midler og grunneierbidrag. For strekningen E18 Lysaker-Strand vil det altså måtte legges fram en egen bompengesak for Stortinget der finansieringsopplegget presenteres. Det er et grunnleggende prinsipp ved bompengeneinnkreving at dette har lokalpolitisk tilslutning. Det kan diskuteres hva dette betyr. Jeg legger til grunn at Oslo kommune som randkommune til E18-prosjektet vil få et forslag til bompengefinansiering til uttalelse, men det vil være avgjørende for regjeringens framlegg av prosjektet som bompengesak for Stortinget at det er tilslutning til bompengefinansieringen fra Bærum kommune som primærkommune—og fra Akershus fylkeskommune.

Når det gjelder den videre fysiske planlegging av prosjektet E18 fram mot Drengsrud, vil Oslo kommune på samme måte være høringsinstans etter plan- og bygningslovens bestemmelser. På samme måte vil Oslo som nabokommune også ha uttalerett når det gjelder forslag om bompengefinansiering.

SPØRSMÅL NR. 1319

Innlevert 16. juni 2016 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 1. juli 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Er det slik at planleggingen av fiskerihavner med igangsettelse etter 2021 vil stoppes?»

BEGRUNNELSE:

Regionmeldingen ble nylig behandlet i Stortinget. I innstillingen sa flertallet i komiteen:

"Flertallet støtter departementets vurdering av fremtidige modeller for fiskerihavnene. Tilrettelegging og prioritering av infrastruktur for næringsutvikling ligger innenfor de folkevalgte regionenes samfunnsutviklerrolle. Flertallet me-

ner at det nåværende ansvaret for selve havnene ligger fast. Flertallet mener at eventuelle endringer i eierskap og ansvar for tilskudds- og finansieringsordninger må samkjøres med utformingen av NTP for perioden 2018–2021."

På bakgrunn av dette er det grunn til å spørre hvordan regjeringen vil forholde seg til planlegging av nye fiskerihavneprosjekter etter 2021.

Svar:

I Innst. 13 S (2015-2016) til Prop. 1S (2015-2016) for Samferdselsdepartementet anmodet Stortinget regjeringen om å foreta en gjennomgang av de samlede tilskudds- og finansieringsordningene til fiskerihavner og å foreslå en ordning som i større grad enn i dag sikrer en målrettet utbygging av fiskerihavner der næringens behov er størst. Flertallet viser til at en finansieringsordning bør være fleksibel, men at den samtidig setter

krav til lokal medvirkning. Flertallet ba regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til løsninger så raskt som mulig og på egnet måte.

I Meld. St. 22 (2015-2016) –Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver orienteres det om at det skal utredes fire ulike modeller for forvaltningen av fiskerihavner. Stortingets flertall sluttet seg til dette, jf. Innst. 377 S (2015-2016). Samferdselsdepartementet har på denne bakgrunn satt ned en arbeidsgruppe som skal vurdere mulige modeller for organisering av eierskap og finansieringsordninger til de statlige delene av fiskerihavnene.

Vurderinger av eventuelle endringer i eierskap og ansvar for tilskudds- og finansieringsordninger må samkjøres med utformingen av Nasjonal transportplan for perioden 2018-2029. Regjeringen vil derfor komme tilbake til den fremtidige forvaltningen av fiskerihavnepolitikken ved rulleringen av Nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 1320

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 24. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Det er bred enighet om at vi trenger å supplere kapasiteten for DNA-analyser i strafferettspleien. Stortinget behandlet i 2014 Dok. 8: 67 (2013-2014) om at det akkrediterte Rettsgenetisk senter i Tromsø skal tas i bruk for DNA-analyser, som tillegg til Rettsmedisinsk institutt. I debatten sa helseminister Bent Høie følgende: Alt ligger til rette for å bruke det miljøet så lenge det er akkreditert, og hvis en får på plass god og sikker kommunikasjon.

Kan helseministeren si hvor saken nå står?»

Svar:

Som det fremgår av Innst. 59 S (2014-2015) har Justis- og beredskapsdepartementet gitt Politidirektoratet i oppdrag å utrede prosjektforslag om tilrettelegging av sikker kommunikasjon og forvaltning av informa-

sjon ved bruk av flere leverandører av DNA-analyser i straffesaker. Arbeidet er videreført i 2016, jf. omtale i Helse- og omsorgsdepartementets Prop 1 S (2015-2016), kap. 710 Folkehelseinstituttet og i Justis- og beredskapsdepartementets Prop 1 S (2015-2016) programkategori 06.40 Politi og påtalemyndighet.

I følge Justis- og beredskapsministeren arbeider Politidirektoratet med et konkret prosjektforslag og en plan for hvordan ordningen med flere leverandører skal tilrettelegges og gjennomføres. Politidirektoratet vil oversende departementet sitt forslag før sommeren. Det tas sikte på oppstart av ordningen i løpet av 2017.

For å sikre full uavhengighet mellom nåværende leverandør Folkehelseinstituttet og mulige framtidige leverandører er finansieringen av Rettsgenetisk senter flyttet til Kunnskapsdepartementets kap. 260, post 50, jf. omtale under Helse- og omsorgsdepartementets Prop 1 S (2015-2016) kap. 719, post 79.

SPØRSMÅL NR. 1321**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen****Besvart 24. juni 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Høsten 2015 vedtok et enstemmig storting å sikre Veterinærinstituttets avdelinger innen grønn sektor og havbruk i Nord-Norge. I debatten om saken sa daværende landbruks- og matminister Sylvi Listhaug følgende: Det er naturlig for meg å følge opp denne saken i tråd med Stortingets vedtak. Det vil bli gjort overfor Veterinærinstituttet.

Kan statsråden forsikre om at Stortingets vedtak er tydeliggjort overfor Veterinærinstituttet og fulgt opp i deres besluttede organer?»

Svar:

Landbruks- og matdepartementet har i tildelingsbrevet til Veterinærinstituttet for 2016 bedt om at de følger opp Stortinget sitt vedtak om å sørge for at Veterinærinstituttet sin kompetanse og verksemd innad grønn sektor og havbruk i høvesvis Tromsø og Harstad vert vidareført.

Eg har no fått informasjon frå Veterinærinstituttet om at dei har følgd opp Stortinget sitt vedtak og vidareført aktiviteten i høvesvis Harstad og Tromsø på same nivå som i 2015.

Når det gjeld Harstad, opplyser Veterinærinstituttet at seksjonen der har same bemanning i 2016 som i 2015. Seksjonen har tett kontakt med havbruksnæringa i Nord-Noreg og kompetansen til eininga er viktig for å sikre god beredskap og diagnostikk innad akvakulturnæringa i heile landsdelen. Mengda prøver som er undersøkt hittil i 2016 er på same nivå som i tilsvarende periode i 2015.

Seksjonen i Harstad deltek i fleire utviklingsprosjekt, mellom anna helse og sjukdom hos rognkjeks, som er viktig i arbeidet med lakselus. Vidare har dei

samarbeidsavtale med Nordlaks om å bidra i utviklinga av dei nye havfarm. Eininga i Harstad har òg ansvar for overvakingsprogrammet for Gyrodactylus salaris hos laks.

Nytt av året er etableringa av eit overvakingsprogram for radioaktivitet i matkjeden. Ved laboratoriet i Harstad har dei kjøpt inn utstyr og etablert kompetanse slik at dei kan delta i overvakingsprogrammet på oppdrag frå Mattilsynet.

Når det gjeld Tromsø, opplyser Veterinærinstituttet at eininga der har same bemanning i 2016 som i 2015. Frå og med 1.1.2016 halverte Veterinærinstituttet prisen på obduksjonar av produksjonsdyr utført ved laboratoriet i Tromsø. Talet på obduksjonar i perioden 1.1.2016 – 31.5.2016 ligg på same nivå som i 2015. Dei fleste prøvene kjem òg no frå område relativt nær Tromsø. Dei har ikkje motteke prøver frå Nordland sør for Bodø i denne perioden, og frå Finnmark har dei motteke berre ein rein og eitt kjæledyr.

Denne våren har eininga i Tromsø gjennomført eit utviklingsprosjekt der ein har studert årsaker til abort hos småfe. Dei har òg delteke i prosjektet «leddbetennelse hos lam» som er finansiert av Animalia.

Vidare har Veterinærinstituttet i Tromsø vore ansvarleg for å produsere ein instruksjonsfilm om feltobduksjon for praktiserande veterinærer. Dette er gjort i regi av Veterinærinstituttet sitt prosjekt "Modernisering av beredskapen, landdyr". Eininga i Tromsø har nyleg òg arrangert kurs i miltbrannsdagnostikk for 34 veterinærer i Mattilsynet, region nord.

Tidlegare denne månaden fekk Veterinærinstituttet i Tromsø 596.000 kroner frå Utviklingsfondet til reindrifta for å gjennomføre prosjektet "Kartlegging av helse og sjukdom hos rein ved auka samling og føring".

SPØRSMÅL NR. 1322**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 27. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden overstyre Helse Sør Øst når de planlegger nytt sykehus på Gaustad og nytt sykehus i

Drammen med beleggsprosent på 90 prosent, og pålegge helseforetaket en forsvarlighetsgrense på 85 prosent ved planlegging av de nye sykehusene, for å unngå lik-

nende situasjon som Sykehuset Østfold Kalnes, Akershus Universitetssykehus HF (Ahus) og Sykehuset Telemark HF er i, med overbelegg, korridorpasienter og kritiske situasjoner med hensyn til kvalitet og pasientsikkerhet?»

BEGRUNNELSE:

Viser til styresak 054-2016 Vestre Viken HF- konseptfase nytt sykehus i Drammen og styresak 053-2016- Videreføring av plan for utvikling av Oslo Universitetssykehus HF, der det legges til grunn en beleggsprosent på 90 prosent. Helse- og omsorgsminister har varslet at han vil ta stilling til styrevedtakene i snarlig foretaksmøte.

Svar:

Som representanten Kjersti Toppe viser til har jeg nylig hatt foretaksmøter med Helse Sør-Øst RH.F hvor jeg godkjente planer for videre utvikling ved Oslo universitetssykehus og lokalisering av nytt sykehus i Drammen.

Når det gjelder planlegging av framtidig behandlingsskapasitet og beleggsprosent ved nye sykehus er dette et ansvar som tilligger det regionale helseforetaket, i dette tilfelle Helse Sør-Øst RHF. Det er en rekke faktorer som har betydning når helseforetakene planlegger framtidig kapasitetsbehov, i tillegg til beleggsprosent på sengepostene. Her kan nevnes befolkningsframskrivninger, aktivitetsprognoser, forventet

forbruk, liggetider, åpningstider og andel pasienter som avklares i mottak. Dette må sees i forhold til effekter av endrede behandlingsmetoder, medisinske og teknologiske endringer, samhandlingsreformen og vridning av aktivitet fra døgn til dag og poliklinisk aktivitet. Det er utarbeidet en egen modell for planlegging av kapasitetsbehov i sykehus, som helseforetakene benytter.

Helse Sør-Øst har et generelt vedtak som tilsier at høy utnyttelsesgrad skal benyttes ved planlegging av nye sykehusbygg. Høy utnyttelsesgrad er her definert som utnyttelsesgrad på 90 pst for normalsenger, 80 pst for observasjonsplasser og 75 pst. for pasienthotellsenger.

Når det gjelder sengekapasitet vil nyere bygg bedre kunne legges til rette for effektiv utnyttelse av sengeområder, bla som følge av enerom.

Helse Sør-Øst har opplyst at det er lagt til grunn høy utnyttelsesgrad ved planlegging av nytt sykehus i Drammen, men at det er gitt åpning for å vurdere kapasitetsutnyttelsen knyttet til spesielle funksjoner ved Oslo universitetssykehus.

Helse Sør-Øst opplyser videre at de legger ulik utnyttelsesgrad til grunn ved beregning av totalt kapasitetsbehov i regionen. Akershus universitetssykehus HF og Sykehuset Østfold HF, Kalnes, er nye bygg og bygget på en forutsetning om 90 pst belegg for ordinære senger. For disse helseforetakene legges høy utnyttelsesgrad til grunn i vurderingen av kapasitetsbehov. For øvrige helseforetak og sykehus i regionen legges 85 pst belegg til grunn.

SPØRSMÅL NR. 1323

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 24. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Over lengre tid har foreldre sett seg nødt til å avslutte behandling eller utredning av barn med betydelige vansker fordi de ikke får anledning til å ta fri fra arbeidsgiver. De har brukt opp retten til omsorgspenger for "sykt barn" og muligheten til å avtale å dele opp dager er prissatt arbeidsgivers godvilje. Regelverket for å ha rett på opplæringspenger i NAV er heller ikke tilpasset.

Når vil ministeren sørge for at vi får et regelverk som gjør det mulig for foreldre å gi barn som sliter kunnskapsbasert behandling?»

BEGRUNNELSE:

Ved utredning og behandling av barn i Barne- og Ungdomspsykiatrien (BUP) kan det i noen tilfelle være nødvendig med kontakt over et lengre tidsrom. Behandlingsforløp for barn med psykiske vansker vil ofte innebære kontakt med mange ulike instanser som helsesøster, skole eller barnehage, PPT, fastlege og i noen saker barnevernet.

Nye evidensbaserte metoder som "De Utrolige Årene" eller PMTO krever involvering og betydelig innsats fra foreldre/familie. Kunnskapsbaserte tiltak som har et forebyggende siktemål utført ved kommunale tjenester krever tilsvarende deltakelse.

Dette er nødvendige møter for foreldre som har barn med vansker av et visst omfang, og som krever at foreldre får fri fra arbeidsgiver.

Over lengre tid har foreldre gitt tilbakemelding at de ser seg nødt til å avbryte behandling eller utredning fordi de har brukt opp mulighet for fri fra arbeidsgiver.

Foreldre har brukt opp kvoten for omsorgspenger for "sykt barn". Det gjelder også de med utvidet rett.

Det er åpning i regelverket for at arbeidstaker og arbeidsgiver kan avtale å dele opp dagene, men dette er ikke formulert som en rettighet. Det blir opp til hver enkelt arbeidsgiver å avgjøre om syke barn med betydelige vansker skal få nødvendig helsehjelp.

Ordningen med å søke NAV om opplæringspenger krever minst 20 % sammenhengende på samme dag, mens de som går i behandling har minst 20 % deltagelse i behandling per uke. Søkerne får derfor avslag.

Det er et politisk paradoks at helsemyndighetene bruker betydelige ressurser på å bygge opp gode kunnskapsbaserte tiltak, men i neste omgang har et regelverk og rettighetssystem som gjør at behandling av svært syke barn i realiteten blir avhengig av foreldres økonomi og arbeidsgivers velvilje.

Representant Torgeir Knag Fylkesnes tok opp problemstillingen i et skriftlig spørsmål 19.12.2013. Ministeren viste da til at regjeringen i sin politiske plattform hadde varslet en helhetlig gjennomgang av arbeids- og velferdsforvaltningen. Et viktig formål med gjennomgangen ville være å vurdere behov for endringer som kan sikre brukerperspektivet.

Undertegnede stilte et tilsvarende spørsmål til helseministeren den 27.05.2015 og ministeren svarte at han hadde gitt Helsedirektoratet et oppdrag om å gå igjennom finansieringsordningene som vil gi bedre samarbeidsløsninger mellom sykehusene og kommunene, samt utfordringene med stønadsdager og opplæringspenger.

Svar:

Etter arbeidsmiljøloven og folketrygdloven har yrkesaktive foreldre rett til permisjon fra jobb med lønnskompensasjon i forbindelse med barns sykdom gjennom blant annet omsorgspenger og opplæringspenger.

Yrkesaktive foreldre har rett til omsorgspenger (sykt-barn-dager) ved fravær fra arbeidet for å ha tilsyn og pleie med syke barn. Retten gjelder fram til barnet er 12 år, men likevel til 18 år hvis barnet er kronisk sykt eller funksjonshemmet. Det ytes 10 dager for inntil to barn per yrkesaktive forelder, og 15 dager for fle-

re enn to barn. Dagene dobles ved aleneomsorg. Det ytes i tillegg 10 dager for kronisk sykt eller funksjonshemmet barn (utvidet rett til omsorgspenger). Arbeidsgiver dekker de 10 første dagene, men kan få refusjon for antall dager som overstiger 10. Omsorgspenger kan også ytes dersom man på grunn av barnets sykdom må delta på ulike oppfølgingsmøter med f.eks. lege, fysioterapeut og annet helsepersonell. I tilfeller hvor man er borte fra arbeid noen timer per dag, må den enkelte arbeidstaker avtale med sin arbeidsgiver om halve dager kan brukes.

Opplæringspenger kan ytes til den som har omsorg for barn med en funksjonshemming eller en langvarig sykdom, dersom vedkommende gjennomgår opplæring ved en godkjent helseinstitusjon eller deltar på foreldrekurs ved offentlig spesialpedagogisk kompetansesenter. Det er et vilkår at opplæringen er nødvendig for at foreldrene kan ta seg av og behandle barnet. Det er ingen aldersgrense eller tidsbegrensning på ytelsen.

Opplæringspenger beregnes som sykepenger. Det innebærer at det blant annet stilles krav om at man må ha tapt minst 20 prosent av arbeidsinntekt. Arbeids- og velferdsetaten vurderer inntektstapet ut fra om forelderen har redusert inntekt på minst 20 prosent per uke, på samme måte som ved sykepenger. Opplæringspenger kan således innvilges dersom man deltar deler av en dag på opplæring eller kurs, forutsatt at det samlede inntektstapet er 20 prosent per uke.

Det må være en grense på hvor lavt fravær fra arbeidet folketrygden skal kompensere, både av økonomiske og administrative hensyn. Jeg mener det er en rimelig at trygden ikke dekker arbeidsfravær som til sammen er mindre enn 20 prosent per uke.

Jeg minner også om at mange arbeidstakere har mulighet til fleksibel arbeidstid, og har mulighet til å søke om velferdspenning med og uten lønn fra arbeidsgiver. Etter arbeidsmiljøloven kan også arbeidstakere ha rett til å få redusert sin arbeidstid ut fra helsemessige, sosiale eller andre viktige velferdsgrunner, forutsatt at det kan gjennomføres uten vesentlig ulempe for virksomheten. Når avtalt periode med redusert arbeidstid er over, har arbeidstaker rett til å gå tilbake til tidligere arbeidstid.

Jeg kan ikke se representanten i sitt spørsmål har påpekt forhold som tilsier at det er vesentlige hindringer i dagens regelverk for at foreldre kan gi barn nødvendig oppfølging. Jeg mener på denne bakgrunn at gjeldende regelverk på de områdene som representanten trekker fram i sitt spørsmål er tilstrekkelig fleksibelt.

SPØRSMÅL NR. 1324**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve****Besvart 24. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Regjeringen har iverksatt konkurranseutsetting av attføringstiltakene. Begrunnelsen for konkurranseutsettingen var blant annet å få flere i arbeid, få et større mangfold av tilbydere av attføringstiltak, bedre kvalitet på tiltakene, samt spare penger.

Kan statsråden redegjøre for hvor mange flere som har fått arbeid, hvor mange flere attføringstilbydere som er kommet på markedet, om kvaliteten er blitt bedre og hvor mye penger man har spart på konkurranseutsettingen?»

Svar:

Anbudsprosessen med anskaffelse av avklarings- og oppfølgingstiltak for Arbeids- og velferdsetatens brede målgrupper vil med få unntak være gjennomført i samtlige av landets fylker innen utgangen av juni i år. Det som gjenstår, er å få på plass leverandører for særskilte målgrupper som blant annet omfatter blinde og svaksynte og personer med psykiske lidelser.

Anbudskonkurransene i fylkene har hatt bred deltagelse av aktører fra mange forskjellige kompetanse- og kunnskapsmiljø. Antall tilbydere som har deltatt i anbudskonkurransen har vært langt høyere enn det antall tilbydere som tidligere har konkurrert om å få levere avklarings- og oppfølgingstjenester. Det skyldes at Arbeids- og velferdsetaten har lagt til rette for en åpen og omfattende anbudskonkurranse hvor mange ulike leverandører har kunnet delta. Jeg vil understreke at konkurransen har stimulert til faglig utvikling og stor variasjon i type leverandører på et område som har vært preget av at de samme bedriftene har levert de samme tjenestene over mange år uten at kvaliteten på tjenestene har blitt utfordret gjennom åpen konkurranse.

Anbudene har gått til både etablerte leverandører som attførings- og vekstbedrifter, og til nye, private aktører med relevant kompetanse på det arbeidsmarkedsfaglige området. Rundt halvparten av avtalene er inngått med attførings- og vekstbedrifter og rundt halvparten med private aktører.

Det inngås avtaler med færre leverandører enn tidligere. Dette bildet nyanseres imidlertid ved at antall underleverandører har økt betydelig. Streng prioritering av kvalitet i anbudsprosessen har ført til at enkelte godt kvalifiserte leverandører er blitt eneleverandør i sitt fylke. Det gjelder selv om de fleste fylker er delt inn i mange tjenesteområder for å sikre at brukerne får et tilbud i sitt nærområde. Både attføringsbedrifter og private leverandører er blitt eneleverandør ved å ha vunnet fram i alle tjenesteområdene i et fylke.

Jeg har full tillit til at Arbeids- og velferdsetaten velger de beste leverandørene i hvert fylke. Mangfold dreier seg ikke først og fremst om antall leverandører. Viktigere er det å kunne dra nytte av ulike kompetanse- og fagmiljøer for å sikre høy kvalitet på tjenestene. Resultatene for overgang til arbeid for både arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne er bedre i 2016 enn de var i 2015.

Når det gjelder spørsmål om kvalitet og resultater knyttet konkret til avklarings- og oppfølgingstjenestene, er det for tidlig å si noe om dette før tjenestene er kommet på plass og har virket en periode. Målet med reformen har ikke vært å spare penger, men å gi brukerne et bedre tilbud.

Departementet har satt i gang en ekstern evaluering av både selve anbudsprosessen og tjenestetilbudet til brukerne. Evalueringen vil gi oss et godt kunnskapsgrunnlag for å svare mer konkret på spørsmålene som stortingsrepresentanten stiller og for å utvikle disse tjenestene videre. Den faglige utviklingen av tjenesten er ikke ferdig med gjennomføringen av anbudskonkurransen.

SPØRSMÅL NR. 1325**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve****Besvart 24. juni 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at fylkeskommunene må ta med de med voksenrett i grunnlaget for opprettelse av linjetilbudene i de videregående skolene, og vil statsråden i så fall sørge for at fylkeskommunene blir økonomisk kompensert ved en evt. endring av praksisen?»

BEGRUNNELSE:

Når fylkeskommunene avgjør om linjetilbudene ved de videregående skolene skal opprettes eller ikke, tar de utgangspunkt i antall søkere med ungdomsrett. Som eksempel kan nevnes Sunndal videregående skole i Møre og Romsdal. Til høstens opptak var det for få med ungdomsrett som søkte byggfag og helsefag. Derimot var det mange med voksenrett som søkte, flesteparten av disse med fremmedkulturell bakgrunn. Det var altså mer enn nok elever totalt for å starte linjene. Det tok ikke fylkeskommunene hensyn til. Vedtaket ble å legge ned byggfag og helsefag. Slik får hverken elevene med ungdomsrett eller voksenrett disse linjetilbudene, og næringsliv og kommune mister et årskull med viktig kompetent arbeidskraft. En annen konsekvens er at flyktningene vi ønsker skal ta utdanning for å komme seg i arbeid, ikke får gjort dette fordi storsamfunnet ikke legger godt nok til rette. Problemstillingen er ikke enestående for Sunndal, men gjelder flere distriktskoler og distriktskommuner rundt om i landet.

Svar:

Fylkeskommunens plikt til å etablere tilbud om videregående opplæring er regulert i opplæringsloven § 13-3, fjerde ledd, der det står:

"Fylkeskommunen skal planlegge og bygge ut det videregående opplæringstilbudet under omsyn til blant annet nasjonale mål, ønske til søkerne og det behovet samfunnet har for videregående opplæring i alle utdanningsretninger og for ulike aldersgrupper, og under omsyn til ansvaret sitt for opplæring i fengsel og i sosiale og medisinske institusjoner og behovet for spesialundervisning".

Dette betyr at loven fastsetter noen hensyn fylkeskommunen skal tillegge vekt, samtidig som den understreker at det også er andre hensyn fylkeskommunen kan legge vekt på. I tillegg må fylkeskommunen selv sagt bygge ut tilbudet slik at den enkeltes rettigheter blir oppfylt, uansett om dette er ungdom eller voksne.

Loven pålegger ikke fylkeskommunen å legge vekt på søknaden til den enkelte skole, og det er en naturlig forståelse av loven at fylkeskommunen må vurdere den samlede søknaden i fylkeskommunen opp mot sitt samlede utdanningstilbud. Det vil være relevant for fylkeskommunen å legge vekt på blant annet økonomiske forhold, utnyttelse av lærerkompetansen, kommunikasjonsmuligheter og distriktshensyn, i tillegg til de hensynene loven nevner. Innenfor yrkesfaglige utdanningsprogram vil tilgangen på læreplasser også kunne være et relevant hensyn.

Vurderingen av disse sammensatte, og noen ganger motstridende, hensynene kan etter min oppfatning gjøres best i den enkelte fylkeskommune. Jeg mener det vil være uheldig å begrense den enkelte fylkeskommunes faglige skjønn utover det som følger av loven i dag.

SPØRSMÅL NR. 1326**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Line Kysnes Vennesland****Besvart 27. juni 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«1. juni leverte Skatteetaten et forslag om å redusere dagens antall skattekontor fra 107 til 53. I Aust-Agder er konsekvensen av forslaget at man går fra 4 skattekontor til 1. I et opprop signert av 157 av landets ordfø-

rere påpeker man at digitalisering av tjenestene tilsier at man også kan flytte kontorene til mindre kommuner.

Forslaget er under debatt, men hvordan vil finansministeren sørge for å benytte anledningen til å tilføre distriktene flere kompetansearbeidsplasser?»

Svar:

Skattedirektoratets rapport med forslag til ny kontorstruktur er nå til behandling i Finansdepartementet. Det er derfor for tidlig for meg å si noe konkret om hvordan Skatteetatens kontorstruktur vil se ut. Regjeringen vil imidlertid også vurdere den regionale fordelingen av arbeidsplassene.

Jeg vil imidlertid vise til at Skatteetaten har gode erfaringer med flytting av oppgaver og kompetansearbeidsplasser ut fra de største byene. For eksempel har IT-brukersenteret for hele Skatteetaten blitt overført fra Oslo til Grimstad i Aust-Agder, noe som har medført at dette kontoret nå har så mye som 265 arbeidsplasser med høy IT-kompetanse. Et annet eksempel er overfø-

ringen av 60 årsverk til Skatt nord i forbindelse med at oppgaven med ligningen av lønnstakere og pensjonister i Oslo ble flyttet fra Skatt øst.

For at etaten skal kunne ivareta sine oppgaver på en god måte, herunder ivareta næringslivets behov og møte utfordringer knyttet til blant annet svart økonomi, arbeidslivskriminalitet og en stadig mer globalisert økonomi, må etaten ha tilstrekkelig store fagmiljøer og kunne rekruttere personer med høy kompetanse. Dette har betydning for hvilke steder Skatteetaten bør være lokalisert. Jeg har merket meg at Skattedirektoratet i sin rapport påpeker at større kontor i regionale sentra også vil gi etaten langt større frihet til å omfordele oppgaver internt i etaten og bedre muligheter til å flytte flere oppgaver ut av Oslo.

SPØRSMÅL NR. 1327

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Line Kysnes Vennesland

Besvart 21. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Når har Justisministeren tenkt å iverksette Stortingets vedtak om å utvide kapasiteten ved Arendal fengsel avdeling Evje?»

BEGRUNNELSE:

For 1 år siden gikk behandlingen av nye fengselsplasser på Sørlandet i Stortinget. Det ble vedtatt å bygge nye fengsler i Froland og Mandal, samt utvide kapasiteten i Arendal fengsel avdeling Evje med ytterligere 40 plasser. Siden dette har planleggingsmidler kommet på plass for fengslene i Mandal og Froland, men ingenting har skjedd for utvidelsen på Evje. Evje og Hornnes kommune og deres næringsselskap har planene klare og kan starte byggingen så fort de får klarsignal fra kriminalomsorgen. Kriminalomsorgen på sin side bekrefter at de mangler en iverksettingsordre fra departementet for å iverksette flytting av plassene.

Svar:

Jeg viser til det som står i Prop 122 S (2015-2016) - Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2016 - vedrørende opptrappingsplan for kriminalomsorgen:

«Regjeringen prioriterer nytt fengsel i Agder, og fremmer derfor forslag om 10 mill. kroner til prosjektering av et nytt fengsel, jf. omtale under kap. 430, post 01. Utbygging av Arendal fengsel, Evje avdeling prioriteres ikke nå fordi det først og fremst er behov for plasser med høy sikkerhet.»

Regjeringen vil komme tilbake til dette på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1328**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 21. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at Politiets egen felles-tjeneste vurderes når det skal besluttet hvor en felles lønns- og regnskapsenhet i etaten skal lokaliseres, og hvis ikke, hvilke planer har statsråden for utviklingen av fellestjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Politiet har etablert Politiets Fellestjeneste, lokalisert til Gran på Hadeland.

I forbindelse med lokalisering av en felles lønns og regnskapsenhet er ikke denne delen av organisasjonen så langt vurdert i forbindelse med lokalisering av denne nye enheten. Arbeidsoppgaver som lønn og regnskap synes å være opplagte arbeidsoppgaver som passer inn i en slik enhet.

Ved å lokalisere en slik enhet i Gran kommune vil ett geografisk område som har få statlig arbeidsplasser få flere kompetansearbeidsplasser og bli kompensert for bortfallet av skatteetatens varslede nedlegging i samme kommune.

Tilgangen på kompetansepersoner på området er god og store aktører som Aditro As og Visma As er etablert i nabobygget til Politiets Fellestjenester.

Svar:

Politidirektoratet har utredet lokalisering av fremtidig fellesenhet for lønn og regnskap. Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon er lagt til grunn. Et av formålene med retningslinjene er at nye og omlokaliserte statlige virksomheter i hovedsak lokaliseres utenfor Oslo. I tillegg tok Politidirektoratet utgangspunkt i steder hvor politiet i dag har etablert kompetanse innenfor fagområdet lønn- og regnskap.

Gran kommune defineres som en del av Oslo bo- og markedsregion. I likhet med Oslo, Ski, Lillestrøm og Sandvika ble således etablering av lønns- og regnskapssentral i Gran kommune utelatt som aktuelt alternativ, ifølge Politidirektoratet.

Politiets fellestjenester (PFT) er politiets nasjonale kompetanse- og servicesenter innenfor områdene materiell og logistikk, eiendom, bygg og anlegg, samband, anskaffelser og juridisk rådgivning. De har ikke et etatsinternt fagmiljø på lønn og regnskap.

Politiets fellestjenester (PFT) er i dag lokalisert på Majorstuen i Oslo og på Jaren i Gran kommune. Som ledd i gjennomføringen av nærpolitireformen arbeides det bl.a. med å samle, effektivisere og styrke fagmiljøene i PFT innen anskaffelser og bygg og eiendom.

SPØRSMÅL NR. 1329**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 23. juni 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvordan skal folk flest gå frem og hvem skal de henvende seg til for å få tilbake for mye betalt flypassasjeravgift?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til tidligere svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:1176 (2015-2016)). Finansministerens svar besvarer ikke spørsmålet.

Dersom en familie på 5 reiser fra Stokmarknes, via Bodø og Oslo, til Mallorca så skal de betale kroner 880 i flypassasjeravgift. Dersom flyturen gjennomføres

med ulike flyselskaper så kan man ende opp med å betale avgiften flere ganger.

Dersom familien fly Stokmarknes-Bodø med Widerøe og så videre Bodø-Oslo med Norwegian og Oslo-Mallorca med et charterselskap kan familien risikere å bli krevd for kr. 2160,- i flypassasjeravgift for reisen t/r.

Det er uklart hvem familien skal henvende seg til, Widerøe, Norwegian, charterselskapet, skatteetaten eller Finansdepartementet, for å få tilbakebetalt de kr 1280, 00.

Svar:

Som nevnt i mitt svar på spørsmål nr. 1176 til skriftlig besvarelse skal det etter Stortingets avgiftsvedtak betales avgift per passasjer på ervervsmessig flyging fra norske lufthavner. Transitt- og transferpassasjerar er fritatt avgift.

Det er de avgiftspliktige (flyselskapene) som selv og uoppfordret skal beregne og innbetale korrekt avgift, ikke flypassasjerene. Det er opp til flyselskapene

om de vil fakturere passasjerene for avgiften eller dekke inn avgiften på samme måte som for selskapers øvrige kostnader.

De avgiftspliktige flyselskapene kan ikke unnlate å innbetale avgiften med mindre de kan dokumentere at vilkårene for fritak er oppfylt. Avgiftsmyndighetene stiller ikke bestemte krav til hvilken dokumentasjon som må foreligge, dvs. at flyselskapene selv velger om de vil påberope seg fritaket og hvordan det eventuelt dokumenteres.

SPØRSMÅL NR. 1330

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 24. juni 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Har areal omdisponert til andre formål enn landbruk (fråtrukke areal til skogplanting) auka i 2014 og 2015 samanlikna med omdisponeringa i 2013? Og i tilfelle kor mykje?»

GRUNNGJEVING:

Høgre sin landbrukspolitiske talsperson sa i debatten om jordbruksoppgjøret: "omdisponeringa av dyrka mark er nå på det laveste nivået siden registreringene startet i 1976".

Dette er det ikkje mogleg å finne i SSB sine tal.

Svar:

Tala for omdisponering av dyrka jord blir registrerte i KOSTRA (Kommune-stat-rapportering). Dyrka jord

omdisponert til andre formål enn landbruk (omdisponeringa til skogplanting er ikkje med) var i 2015 på 6 341 dekar. I 2014 var denne omdisponeringa på 5 710 dekar, mens den i 2013 var på 5 620 dekar. Såleis auka omdisponeringa i 2015 med 631 dekar samanlikna med 2014, og med 721 dekar samanlikna med 2013.

Samstundes ligg den årlege omdisponeringa av dyrka jord i alle desse tre åra (2013-2015) under omdisponeringa i alle dei føregåande åra, heilt tilbake til registreringa starta i 1976. Ut frå dette kan ein seie at omdisponeringa av dyrka jord dei tre siste åra er på det lågaste nivået sidan registreringene starta i 1976.

Til samanlikning blei det gjennomsnittleg omdisponert 7 600 dekar årleg i perioden med raud-grøn regjering, og gjennomsnittleg 11 400 dekar i perioden 1994-2003 som var utgangspunktet for halveringsmålet i 2004.

SPØRSMÅL NR. 1331

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 24. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva anser statsråden som norske interesser i saken om de foreslåtte endringene i EUs våpendirektiv, hvor-

dan har regjeringen arbeidet for å sikre disse interessene i prosessene som nå foregår i EU og hvilke konkrete synspunkter ble fremmet av Norge på justisrådsmøtet i Luxemburg 10. juni?»

BEGRUNNELSE:

Det har lenge vært planer om å foreta endringer i EUs våpendirektiv. Prosessen ble fremskyndet på grunn av terrorhandlinger i Europa. Kommisjonen fremmet forslag til endringer i Våpendirektivet 18. november 2015, uten å ha gjennomført en konsekvensutredning i forkant. Dette utløste store protester fra blant annet jegeres og skytters interesseorganisasjoner fordi de mente at flere av forslagene ikke hadde beviselig effekt mot terrorhandlinger, samtidig som de ville føre til store negative konsekvenser for lovlige våpeneiere som driver med jakt eller skytesport. 10. juni 2016 vedtok Rådet sin forhandlingsposisjon, som tok høyde for en del av disse protestene, og ser ut til å innebære noen mer praktiserbare regler. EU-parlamentet skal også fatte et vedtak, før partene skal inn i forhandlinger om et endelig forslag.

Å bekjempe terror er uhyre viktig for oss alle og Norge må delta aktivt i internasjonalt samarbeid på dette området. Tiltakene mot terror må imidlertid være målrettede. Våpendirektivet er Schengen-relevant og Senterpartiet er opptatt av at reguleringene ikke skal være uforholdsmessig inngripende for lovlige jakt- og skytermiljø i Norge. Vi er bekymret for en detaljregulering fra EU som kan slå uheldig ut her hjemme.

Vi mener at norske folkevalgte må vurdere hvilke reelle behov vi har i landet og deretter utforme og tilpasse for eksempel systemer for våpenkort og skikethetsvurdering etter dette. Slik vil vi kunne unngå unødvendig byråkrati og sikre et mer målrettet og treffsikkert regelverk som bedre kan ivareta det som faktisk er formålet med innstramminger i våpenreglene.

Svar:

Formålet med de foreslåtte endringene i EUs våpendirektiv er å styrke kontrollen med skytevåpen. I arbeidet med revisjonen av direktivet har jeg vært opptatt av at restriksjoner skal knyttes til de områder som utgjør en alvorlig trussel mot den offentlige sikkerhet og at direktivet i minst mulig grad skal ramme jegere og skyttere.

EUs våpendirektiv fastsetter krav til medlemsstatenes nasjonale våpenlovgivning og er Schengen-relevant slik at Norge har deltatt i arbeidsgruppen om endringsforslaget. Norge har også deltatt i rådsmøter for justis- og innenriksministre når forslaget har vært drøftet på dette nivået. I disse foraene har jeg og Norges representanter arbeidet for å oppnå løsninger som sikrer statene et stort nasjonalt handlingsrom i våpenpolitikken.

Den siste versjonen av direktivet som ble presentert på rådsmøtet 10. juni ivaretar i stor grad de interessene vi har fremført for å sikre at skytesporten og jakt ikke skal rammes negativt av endringene. Agenda for møtet var å se om medlemslandene kunne komme frem til tilstrekkelig enighet slik at man kunne innlede trilogforhandlinger mellom Rådet, Europaparlamentet og Kommisjonen. Det ble oppnådd enighet om å innlede slike forhandlinger. Norge fremmet ikke innsigelser til dette. Det er tidlig å si noe om det endelige utfallet.

Jeg viser for øvrig til mitt svar om samme tema av 28. april 2016 på skriftlig spørsmål nr. 966 fra stortingsrepresentant Kjell I. Ropstad.

SPØRSMÅL NR. 1332

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 28. juni 2016 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«I nrk.no-artikkelen "DNB-ansatte er glade for Vipps-gransking", publisert 17. juni, lyder ingressen: "De ansatte i DNB har lenge bedt ledelsen undersøke om det foregår sosial dumping i DNBs lokaler i Oslo. Allerede i 2013 ble indernes arbeidsforhold tatt opp med sjefene."»

Hvilke initiativ har statsråden tatt i eierskapsutøvelsen for å heve selskapenes ledelses bevisstnivå for hva som må gjøres for avverge sosial dumping, som del av oppfølgingen av samfunnsansvaret i statens eierskapspolitikk?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av å bidra til et anstendig arbeidsliv. Det sentrale virkemidlet i denne sammenhengen er utvikling av regelverk og rammebetingelser som treffer hele næringslivet. Gjennom bl.a. UN Guiding Principles on Business and Human Rights er det dessuten etablert nye veiledende prinsipper internasjonalt, som også omfatter arbeidstakerrettigheter. Norske myndigheter har i den sammenhengen utarbeidet en handlingsplan for å veilede næringslivet. Samtidig har staten som eier egne forventninger til selskaper der vi

er eier - bl.a. at disse er ledende på samfunnsansvar innenfor sine områder.

Statens eierskapsutøvelse er beskrevet i eierskapsmeldingen, Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap. Her beskrives bl.a. statens eierskapsprinsipper og rolledelingen mellom eier og selskapsledelse slik den følger av lovgivningen. Av dette følger det at det er styret som skal sørge for en forsvarlig organisering av virksomheten, og påse at selskapet har hensiktsmessige retningslinjer, systemer, tiltak og opplæring. Dette gjelder også for arbeidet med samfunnsansvar, inkludert arbeidstakerrettigheter og oppfølging av underleverandører.

Jeg oppfatter at det er bred enighet om dagens modell for eierskapet, med de begrensninger det gir. Disse rammene er imidlertid ikke til hinder for at staten som eier har forventninger til selskapene gjennom styrene, bl.a. om samfunnsansvar. Slike forventninger bidrar til å ivareta statens aksjonærverdier - samtidig som selskapene bør opptre etisk forsvarlig.

Det fremgår av eierskapsmeldingen at staten som eier har forventninger om at selskapene arbeider systematisk og strategisk med sitt samfunnsansvar. Meldingen viser bl.a. til en utvikling i næringslivet med økende bevissthet om ivaretagelse av arbeidstakerrettigheter i verdikjeden og at flere selskaper har erfart at uakseptable forhold i verdikjeden kan påvirke deres omdømme og økonomiske resultater. Regjeringen

forventer bl.a. at selskapene legger til grunn ILOs åtte kjernekonvensjoner som en minimumsstandard for sin virksomhet, samt at disse følges opp i verdikjeden og at selskapene er blant de ledende i sin bransje når det gjelder HMS, samt har oppmerksomhet om dette overfor leverandører og forretningspartnere.

Som eier følger staten opp selskapenes arbeid med samfunnsansvar i eierdialogen, bl.a. i kvartalsmøter, i årlige møter om samfunnsansvar med alle selskapene og, dersom det er aktuelt, med ytterligere oppfølging. I de årlige møtene gjennomgås statens forventninger og selskapene bes redegjøre for vesentlige temaer på området. Det forventes da at selskapene på samfunnsansvarsområder staten har forventninger på - der det er vesentlig for deres forretningsdrift. Statens forventninger til selskapene er også tema på seminarer departementet arrangerer for styreledere og nye styremedlemmer i selskaper med statlig eierandel.

I den siste eierskapsmeldingen, lagt frem av regjeringen i juni 2014, er vi tydeligere på styrets ansvar knyttet til arbeid med samfunnsansvar og på vesentlighetsprinsippet enn tidligere. Også ved neste revisjon av eierskapspolitikken vil vi vurdere ytterligere videreutvikling av statens forventninger. Vi arbeider dessuten kontinuerlig med å videreutvikle forventningene knyttet til samfunnsansvar, også når det gjelder arbeidstakerrettigheter.

SPØRSMÅL NR. 1333

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 24. juni 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«I nrk.no-artikkelen "Mangler oversikt over omfanget av utenlandske IT-arbeidere i Norge", publisert 16. juni, sier områdesjef Jonas Folmo i UDI: "– I utgangspunktet skal alle som kommer til Norge for å jobbe ha arbeidstillatelse, men det finnes unntak som gjør at det ikke er nødvendig".

Kan statsråden vise til lovgrunnlaget for alle disse unntakene og angi hvor mange utenlandske borgere som per 1. januar 2016 arbeidet innenfor de ulike unntakskategorier?»

Svar:

Utlendingsloven § 5, jf. utlendingsforskriften § 1-1 regulerer unntak fra kravet om oppholdstillatelse for

visse midlertidige arbeidsforhold. Unntakene i § 1-1 første ledd forutsetter at utlendingen ikke har arbeidsgiver i riket, og ikke skal oppholde seg her i mer enn 3 måneder. Denne gruppen inkluderer blant annet handels- og forretningsreisende, personer med teknisk kompetanse, utlendinger i privat tjeneste hos personer som er på besøk i Norge inntil 3 måneder, profesjonelle idrettsutøvere og deres støtteapparat, offentlige ansatte lønnet av annet stat, journalister/personell på oppdrag for utenlandsk medieinstitusjon, turistguider for utenlandske reiseselskaper, personell på utenlandske tog, buss og lastebil i internasjonal trafikk og nødvendig vakt- og vedlikeholdsmannskap på utenlandske skip i opplag i Norge.

Det er også unntak for forskere, forelesere, religiøse forkynnere og leger som har arbeidsforhold inntil 3 måneder.

Utlendinger som er ansatt i internasjonale selskaper er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse når de skal gjennomgå bedriftsintern opplæring i inntil 3 måneder. Det må være et fastsatt opplæringsprogram, og det er et vilkår at personen fortsetter å arbeide i en av selskapets utenlandske avdelinger. Opphold for bedriftsintern opplæring kan enten gis tilsammen 2 ganger av 90 dager, eller flere ganger i til sammen 180 dager. Selv om personen skifter arbeidsgiver vil det ikke være mulig å benytte denne unntaksregelen igjen hvis alle 180 dager er benyttet.

Musikere, artister, kunstnere eller medfølgende nødvendig hjelpepersonell kan oppholde seg i Norge uten oppholdstillatelse for oppdrag som ikke overstiger 14 dager i løpet av et kalenderår.

Sjøfolk som arbeider om bord på utenlandsk registrert cruiseskip eller utenlandsk skip som er registrert i et skipsregister i EØS-landene, er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse. Sjøfolk som er omfattet av bilaterale skipsfartsavtaler, er også unntatt fra kravet om oppholdstillatelse.

Russiske borgere fra Barentsregionen som har fått kommunal salgstillatelse for torghandel i Nord-Norge, er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse for opphold inntil en dag per måned. Russiske borgere fra Barentsregionen som skal drive torghandel i Nord-Norge i forbindelse med et kommunalt kulturarrangement, er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse for inntil 14 dager, men likevel ikke mer enn 28 dager per kalenderår. Det er et vilkår at det foreligger samtykke fra vedkommende kommune. Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer.

Etter beslutning fra departementet kan det gjøres unntak fra kravet om oppholdstillatelse for utlendinger som skal utføre arbeid i forbindelse med en krisesituasjon i riket.

Visumpliktige borgere som omfattes av de ovenfor nevnte unntakene, får utstedt et såkalt c-visum. Det foreligger ikke tall konkret knyttet til de enkelte oppholdsgrunnlag.

SPØRSMÅL NR. 1334

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 23. juni 2016 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Til manges overraskelse ble det i Statsråd i dag forskriftsfestet at fylkesbindingene i kystfiskeflåten skal regionaliseres. Dette er bare noen måneder etter at en enstemmig næringskomité i behandling av Sjømatindustrimeldingen sa at "...effektivering av endringsforslag vedrørende strukturering bør avvente Eidesen-utvalgets arbeid".

Hvordan tolker statsråden merknaden, og forstår han at det den berører nevnte forskrifter om fylkesbinding?»

BEGRUNNELSE:

Hele komitémerknaden lyder:

"Komiteen mener at effektivering av endringsforslag vedrørende strukturering bør avvente Eidesen-utvalgets arbeid, slik at man får en helhetlig tilnærming til strukturpolitikken, og dermed synliggjort hvilke konsekvenser disse endringene vil gi."

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2015-2016/inns-201516-215/2/>

Svar:

Det er et mangfoldig regelverk som til sammen regulerer spørsmålene om hvem som kan eie fiskefartøy, hvilke fartøy som kan delta i ulike fiskerier, hvordan kjøp og salg kan foregå, hvordan, hvor og når fisket kan foregå, fordeling av kvoter mellom grupper og mellom fartøy, og strukturering av fiskefartøy gjennom de to forskriftene som regulerer dette.

Jeg legger til grunn at komiteens merknad handler om strukturering, og har derfor fulgt komiteens merknad særlig ved ikke å gå videre med de allerede hørte forslagene om å endre kvotetakene i kystflåten strukturkvoteordning inntil Eidesen-utvalget legger frem sin innstilling.

Fylkesbindingene er imidlertid ikke en del av dette. Skal vi ha en lønnsom fiskeflåte også i årene framover, må myndighetene legge til rette for at fiskerne kan følge effektivitetsutviklingen i samfunnet. Struk-

turkvoteordningen er et viktig redskap for å sikre dette, men altså langt fra det eneste.

Fylkesbindingene slik de var utformet har vært til hinder for dette. Reglene om fylkesbindinger har også gitt utslag som nærmest har tvunget fiskere til å flytte til et annet fylke ved salg av fiskefartøy. De nye reglene vil bidra til å utjevne prisforskjellene mellom de nordligste fylkene, og dermed stiller alle på likere fot med hensyn til tilgang på finansiering.

Fylkesbindingene ble innført lenge før strukturkvoteordningene, og gjelder mye videre enn strukturkvoteordningene. Jeg mener derfor at å endre fylkesbindingene til en landsdelsbinding ikke er i strid med næringskomiteens uttalelse om å avvente endringer i strukturpolitikken til kvoteutvalgets arbeid foreligger.

Bekymringen om at kvoter forsvinner fra nord til sør er uberettiget. I stedet for fylkesbinding har vi innført en landsdelsbinding.

SPØRSMÅL NR. 1335

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 27. juni 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Femti år med norsk atomforskning har skapt 17 tonn med farlig avfall. Det internasjonale atomenergibyrået oppdaget nylig vannlekkasjer i det gamle lageret. Flere tonn med farlig atomavfall ligger lagret i et skur på Kjeller. GSN i Tyskland selger beholdere som kan lagre det norske brenselet trygt. Greenpeace anslår en kostnad 600 mill. for å dekke norske behov. Til nå er bare småpenger bevilget.

Hva vil regjeringen foreta seg i saken?»

Svar:

Norge har om lag 17 tonn med brukt reaktorbrensel. Brenselet er lagret på anleggene til Institutt for energiteknikk (IFE) i Halden og på Kjeller. IFE er ansvarlig for sikkerheten ved egne anlegg, inkludert dagens brenselslagre. 12 tonn av det brukte brenselet må behandles før det kan endelig deponeres. Det såkalt historiske brenselet utgjør hoveddelen (ca. 10 tonn) av dette ikke-lagringsbestandige brukte brenselet.

Det er funnet fukt i fire lagringsbrønner for brensel fra den operative reaktoren på Kjeller. Funnene ble gjort som del av en uanmeldt inspeksjon fra Det inter-

nasjonale atomenergibyrået i april, slik representanten peker på. IFE undersøker for tiden, blant annet etter pålegg fra Statens strålevern, dagens lagre og omliggende områder.

I statsbudsjettet for 2016 bevilget Stortinget 10 mill. kroner til undersøkelse av historisk brukt brensel på Kjeller. Foreløpig er det funnet fukt i og korrosjon tilknyttet flere av beholderne for dette brenselet. Sluttrapport for undersøkelsene som også vil omfatte historisk brukt brensel i Halden. Det er ikke endelig fastsatt når sluttrapport vil foreligge.

Tilstanden på det historiske brenselet og lagringsforholdene er avgjørende for hva slags midlertidig lagringsløsning man velger. Fuktfunnene er en klar indikasjon på at dagens lagringsforhold for brukt brensel ikke er optimale. Samtidig er det for tidlig å konkludere om lagrene fortsatt kan være egnet og hva som bør gjøres videre med brenselet, da IFEs undersøkelsene av disse ikke er avsluttet. Det er derfor for tidlig å velge ny mellomlagerløsning og lagringsmedium slik det antydes i spørsmålet.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en nærmere omtale av lagringsforholdene når undersøkelsene er gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 1336**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Marianne Aasen****Besvart 28. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil helseministeren sikre at medisinutdanningen som over 1000 studenter nå tar i Polen i framtiden vil kvalifiserer for å praktisere og få autorisasjon som lege i Norge?»

BEGRUNNELSE:

ANSA har nylig gått ut og frarådet norske studenter å ta legestudier i Polen. Dette fordi det hersker svært stor usikkerhet rundt om norske studenter vil få autorisasjon i Norge ved endte studier i Polen etter 1. januar 2019. ANSA har de siste månedene hatt intenst møtevirksomhet og telefonkontakt med Helsedirektoratet, men har dessverre ikke fått tilfredsstillende svar fra Helsedirektoratet.

Svar:

Jeg er kjent med at det skal foreligge et forslag i Polen om å gjøre endringer i den polske grunnutdanningen i medisin. Det er som representanten påpeker et stort antall norske medisinstudenter i Polen, de fleste av disse med studiefinansiering fra Statens Lånekasse. Eventuelle endringer i den polske grunnutdanningen vil kunne få konsekvenser for disse.

Norske myndigheter blir for tiden kontaktet av forskjellige aktører og studenter som har til dels ulik in-

formasjon om og forståelse av det polske forslaget og hva dette vil kunne innebære. Jeg har forståelse for at dette skaper usikkerhet blant studentene, som naturlig nok ønsker avklaringer som kan gi forutsigbarhet.

Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt noe informasjon om det foreliggende forslaget fra polske myndigheter, men er ikke kjent med alle detaljer i det polske forslaget eller hvilken formell status dette nå har. Departementet vil, i samarbeid med Kunnskapsdepartementet og Utenriksdepartementet, fortsette dialogen med polske myndigheter med mål om å få innhentet tilstrekkelig informasjon om forslaget slik at vi får klarhet i situasjonen.

Norske myndigheter må ha detaljert informasjon om de foreslåtte endringer for å kunne vurdere hvilke konsekvenser disse vil kunne ha for de norske medisinstudentene i Polen. Å få på plass denne informasjonen er også en forutsetning for at norske myndigheter skal kunne vurdere behov for å gjøre eventuelle tiltak dersom Polen gjennomfører endringer.

Jeg ønsker imidlertid å være tydelig på at departementet i samarbeid med øvrige berørte departementer søker å avklare situasjonen og vurdere håndtering for disse studentene dersom det viser seg at en eventuell endring av medisinstudiet i Polen krever dette. Departementet er også kjent med at polske myndigheter har et ønske om å finne løsninger som gjør at norske studenter fortsatt kan studere medisin i Polen.

SPØRSMÅL NR. 1337**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Jan Böhler****Besvart 30. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Det ble meget positivt mottatt da OUS-direktør Erikstein uttalte at han ønsker å samordne bygging av ny storbylegevakt og nytt lokalsykehus på Aker - og at "hvis alt går etter planen, vil storbylegevakten være ferdig i 2022, og deler av et nytt sykehus kanskje ørlite grann senere"(Dagens Medisin 25/4). Men i Helse Sørøsts vedtak 16/6 følges ikke dette opp, og det er uklart når byggingen av nytt lokalsykehus kan skje.

Vil Statsråden på foretaksmøtet 24/6 be om en tidsplan for lokalsykehuset og en samordning med storbylegevakten?»

BEGRUNNELSE:

Siden Helse Sørøst og Oslo Kommune la fram samarbeidsprosjektet "Fremtidens Storbylegevakt i Oslo" i en rapport i november 2008 har det vært lagt til grunn at storbylegevakten skulle utvikles sammen med det nye storbysykehuset, som er benevnelsen på det nye

store lokalsykehuset for rundt en kvart million innbyggere som planlegges på Aker. Det har vært grundig utredet hvordan storbysykehus og storbylegevakt ved å legges nært inntil hverandre skulle skape nye og bedre behandlingstilbud, som de ikke kan greie hver for seg. Etter flere års prosess og utsettelse er det nå bestemt at forprosjektet for ny storbylegevakt på Aker starter i desember i år, og at den planlegges å stå ferdig i 2022.

Slik direktøren for Oslo Universitetssykehus uttrykte 25/4 har det vært lagt til grunn siden den felles rapporten fra 2008 at planleggingen av storbylegevakt og storbysykehus skal gå hånd i hånd. Det vil gi store gjensidige fordeler både for pasientene og for ressursbruken. Det er derfor meget beklagelig hvis ikke Helse Sørøst vil følge opp det felles samarbeidsprosjektet de lanserte i 2008, som var en viktig del av hele argumentasjonen for etableringen av Oslo Universitetssykehus.

Når Helse Sørøst skaper ny uklarhet om når man vil starte bygging av nytt storbysykehus på Aker, fører det også til økt usikkerhet om det vil være mulig å skaffe nok lokalsykehuskapasitet i årene framover. Allerede siden 2014 må pasienter fra tre bydeler i Groruddalen sendes videre fra sitt lokalsykehus Ahus til andre sykehus. Befolkningen i Oslo og Akershus øker med rundt tjuefem tusen i året, og veksten vil fortsette på samme nivå fram mot 2030. For å skape trygghet for at man vil ha nok lokalsykehuskapasitet til å møte denne utviklingen, vil det være avgjørende raskt å komme i gang med planlegging og bygging av et nytt storbysykehus. Det er meget viktig at helseministeren gjennom foretaks-møtet bidrar til at Helse Sørøst prioriterer dette.

Svar:

Som representanten Bøhler viser til hadde jeg foretaks-møte fredag den 24. juni med Helse Sør-Øst RHF, hvor jeg godkjente planer for den videre utviklingen ved

Oslo universitetssykehus. Foretaks-møtets vedtak gir en tydelig retning for den videre utviklingen av Oslo universitetssykehus, med et samlet og komplett regionsykehus inkludert lokalsykehusfunksjoner på Gaustad, et stort akuttisykehus på Aker og et spesialisert kreftsykehus på Radiumhospitalet. I møtet ble det lagt til grunn at de første prosjektene som gjennomføres er regional sikkerhetsavdeling og klinikkbygg på Radiumhospitalet, og at den første utviklingen på Gaustad og Aker planlegges startet opp samtidig og vil foregå parallelt.

Utvikling ved Oslo universitetssykehus har prioritet i Helse Sør-Øst RHF og ved behandling av økonomiske langtidsplan for 2017-2020 er det tatt høyde for regional prioritering av investeringer ved Oslo universitetssykehus HF. Helse Sør-Øst vedtok i styresak 053-2016 Videreføring av planer for utviklingen av Oslo universitetssykehus HF å føre planleggingen av ny regional sikkerhetsavdeling (RSA) og nybygg på Radiumhospitalet til konseptfase, og at en naturlig fremdrift av disse prosjektene vil kunne medføre beslutning om oppstart av gjennomføring i innværende økonomiplanperiode. I samme sak foreslås det videre trinnvis utvikling av Gaustad og Aker, hvor det i første omgang må foretas avgrensninger og konkretisering inkludert dimensjonering av virksomhetsinnholdet i et første trinn i utviklingen av Aker og Gaustad. Det er også plass for en storbylegevakt på Aker, hvis Oslo kommune ønsker det.

Helse Sør-Øst og Oslo universitetssykehus må tilpasse drift og gjennomføring av planlagte investeringer innenfor sitt økonomiske handlingsrom for å sikre en forsvarlig økonomi. Realisering av framtidig målbilde ved Oslo universitetssykehus inklusiv nytt stort akuttisykehus på Aker må planlegges med en trinnvis oppbygging, tilpasset behovet for gradvis kapasitetsoppbygging. Lånesøknad for prosjektene vil fremmes for Stortinget når kvalitetssikrede prosjektgrunnlag foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1338

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Ingebjørg Amanda Godskesen

Besvart 29. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Noen sykehus har lang venteliste på enkelte behandlingstilbud, mens andre sykehus har liten ventetid på samme behandling.

Mitt spørsmål blir da: Har sykehusledelse/ansvarshavende på et sykehus, plikt til å melde fra til pasientene at de kan få en betydelig kortere ventetid om behandlingen foregår på et annet sykehus, eller kan sykehusledelsen vente og håpe at andre sykehus får så

få pasienter at tjenesten blir overført til dem selv, selv om det medfører lang ventetid for pasientene?»

BEGRUNNELSE:

Vi vet at det er fritt sykehusvalg i Norge. Men det er også slik at noen sykehus har mindre ventelister på enkelte behandlinger enn andre.

Det virker som om noen sykehus ikke gir beskjeden videre til pasienten om at man kan velge et annet alternativ, dersom det sykehuset de har valgt eller blitt sendt til, har lang venteliste på akkurat deres behandling.

Et eksempel jeg kan trekke frem er fjerning av metall, innsatt etter brudd, hofte/kne/fot. Etter det jeg har fått høre har Sørlandet Sykehus Kristiansand veldig lang ventetid på behandling, mens Sørlandet Sykehus i Flekkefjord har betydelig mindre ventetid, og Sørlandet Sykehus i Arendal har aller minst og omtrent ingen ventetid.

Disse tre sykehusene samarbeider eller konkurrerer alt etter som man ser det.

Vi vet det er økonomisk lønnsomt å få utført de fleste behandlingstilbud slik at pasienten kan komme fortest mulig tilbake til jobb.

Jeg ser derfor at et samarbeid mellom sykehusene med og uten ventetid, vil være meget gunstig. Først og fremst for pasienten, men også for arbeidsgiver.

Dersom et sykehus trenerer dette av en eller annen grunn, er det med andre ord ikke bare pasienten som må lide.

Svar:

Mitt prosjekt som helse- og omsorgsminister fra dag én har vært å skape å skape pasientens helsetjeneste. For å nå denne ambisjonen må pasientens rett til å velge stå i sentrum. Dette betyr blant annet at pasientene skal få all relevant informasjon og være med på å ta en beslutning på egne vegne om hvor utredningen eller behandlingen skal skje. I tillegg har regjeringen arbeidet med tiltak for å redusere ventetid.

Pasienter har rett til å velge hvor de vil motta nødvendig undersøkelse eller behandling. Som du sikkert er kjent med ble det innført fritt behandlingsvalg 1. november 2015. Retten til fritt behandlingsvalg erstatter og utvider den tidligere ordningen med fritt sykehusvalg. Med fritt behandlingsvalg får pasienter med rett til nødvendig spesialisthelsetjeneste flere behandlingssteder å velge imellom. Formålet med ordningen

er å redusere ventetider, styrke pasientenes valgmuligheter og stimulere de offentlige sykehus til å bli bedre og mer effektive. Sykehusene og fastleger har plikt til å informere pasienten om retten til fritt behandlingsvalg.

For at pasienten skal kunne ivareta sine rettigheter, er det viktig at pasientene får den samme informasjonen uavhengig av bosted og hvilket sykehus de er i kontakt med. Helsedirektoratet har derfor utarbeidet maler for sykehusenes pasientbrev. I brevmalene står det blant annet at pasientene kan velge behandlingssted, dersom de opplever ventetiden som lang, eller av andre grunner ønsker et annet behandlingssted. Det er anbefalt at alle sykehusene tar i bruk brevmalene.

Det er nødvendig med informasjon om blant annet ventetider for å kunne ta gode valg om behandlingssted. Sykehusene er ikke pålagt en plikt til å ha oversikt over ventetider på andre sykehus. Det er imidlertid etablert egne nettsider der pasientene kan finne relevant informasjon. På www.helsenorge.no/velg-behandlingssted kan pasientene finne oversikt over behandlingssteder som de kan velge blant og ventetider ved behandlingssteder for en rekke undersøkelser og behandlinger. På nettsiden kan pasientene også finne antall utførte behandlinger ved hvert behandlingssted og lenker til nasjonale kvalitetsindikatorer. Ønsker pasientene å finne ut mer om sine valgmuligheter eller vil ha råd og veiledning, kan de kontakte deres fastlege eller ringe 800 HELSE og snakke med en pasientrådgiver.

Alle pasienter som er henvist og vurdert til å ha rett til helsehjelp i sykehus, skal få en juridisk frist for når helsehjelp senest skal gis. I tilfeller der sykehuset ikke har klart å skaffe tilbud innen fristen og et fristbrudd oppstår, skal sykehuset umiddelbart kontakte HELFO. HELFO vil da forsøke å finne et annet behandlingstilbud til pasienten. Sykehuset der fristbruddet har oppstått er ansvarlig for utgiftene.

I de tilfellene der fristbruddet ennå ikke har oppstått, og sykehuset ser at behandlingssenheten der pasienten står på venteliste ikke vil kunne gi pasienten et tilbud, kan sykehuset selv forsøke å finne et annet tilbud til pasienten innen fristen. Nasjonal helse- og sykehusplan stiller krav om at sykehusene samarbeider som "team" i nettverk. Dette innebærer blant annet at de enkelte sykehusene i et helseforetak bør samarbeide bedre for å utnytte den samlede kapasiteten i foretaket. Dersom sykehuset likevel ikke klarer å finne et tilbud til pasienten innen fristen, har sykehuset plikt til å varsle HELFO.

SPØRSMÅL NR. 1339**Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 28. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at det opprettes et ALS-register i Norge?»

BEGRUNNELSE:

ALS (Amyotrofisk Lateral Sklerose) er en sykdom som fører til muskelsvinn fordi nervecellene som sender signaler fra hjernen til musklene blir ødelagte. De første symptomene ved ALS merkes ofte som svekkelse i en arm, et bein eller utydelig tale.

Gjennomsnittlig levetid er to til fem år, men en mindre andel kan leve relativt lenge. ALS er en sjelden sykdom. I Norge anslår helsemyndighetene at anslagsvis 300-400 personer er rammet. I USA, som har et ALS-register, er 30 000 registrert. Også Canada har etablert et ALS-register og flere land i Europa har eller utvikler et register. I flere tyske delstater pågår det forskning og etablering av delstatsregistre.

Basert på undersøkelser i andre land er det anslått at det hvert år diagnostiseres 2-3 personer per 100.000 med ALS. Dette er et sannsynlig anslag som virker å være overførbart til Norge og som tilsvarer at minst 100 nye får diagnosen per år. Trolig er antallet som lever med ALS i Norge i dag noe høyere enn myndighetenes anslag på 300-400.

Både fordi sykdommen relativt raskt fører til alvorlig funksjonsnedsettelse og –svikt og fordi overlevelsen er liten, er det god grunn til å skaffe mer kunnskap om sykdommen, sykdomsforløp og ikke minst for å bidra til å legge til rette under sykdomsforløpet for de som rammes.

Et ALS-register vil kunne være en start på et mer systematisk arbeid knyttet til forskning, men også oppfølging av pasientene.

Siden flere europeiske land, deriblant Sverige og Danmark, styrker forskningsarbeidet og satser på å etablere ALS-register, bør det være synergier for Norge ved å øke innsatsen parallelt.

Svar:

Som stortingsrepresentant Kjetil Kjenseth skriver er ALS (Amyotrofisk Lateral Sklerose) en sykdom som relativt raskt fører til alvorlig funksjonsnedsettelse og svikt. Det finnes ingen behandling i dag som kan helbrede sykdommen, men det finnes medisiner som kan dempe symptomer og forsinke sykdomsutviklingen.

Jeg er enig med representant Kjenseth i at det er behov for mer kunnskap om sykdommen og sykdomsforløpet. Vi vet i dag for lite om sykdomsprosessen

og dens årsaker. Det foregår derfor forskning på dette internasjonalt og også i Norge. Håpet er at forskning vil bidra til bedre behandlingsmuligheter i fremtiden. Departementet finansierer årlig forskning gjennom de regionale helseforetakene og gjennom Norges forskningsråd. Disse midlene lyses ut og kan også finansiere forskning innen ALS. Jeg er kjent med at det blant forskningen som pågår i Norge er prosjekter innen basalforskning, epidemiologi og organisering av ALS-omsorg. ALS inngår i et av de europeiske felleprogrammene for forskning på Alzheimer og nevrodegenerative sykdommer. Programmet er etablert med bakgrunn i at det finnes lite internasjonal forskning og kunnskap innen sykdomsgruppene som inngår i programmet, men at internasjonalt samarbeid øker mulighetene for å finne løsninger sammen. Satsningen gjennom programmet vil på sikt også komme norske pasienter til gode.

I Norge har vi per i dag 52 medisinske kvalitetsregistre med nasjonal status. I tillegg har vi 17 sentrale helseregistre, samt Kommunalt pasient- og brukerregister som er under etablering.

Et medisinsk kvalitetsregister er et register som løpende kan dokumentere resultater for en avgrenset pasientgruppe med utgangspunkt i individuelle behandlingsforløp, som for eksempel ALS-pasienter. Et medisinsk kvalitetsregister kan også være en viktig datakilde for forskning. Det finnes som kjent ikke et eget ALS-register i Norge i dag, men ALS-pasienter vil være registrert i Norsk pasientregister (NPR) og i andre registre. ALS-pasienter som får hjemmerespiratorbehandling kan for eksempel være registrert i Nasjonalt register for langtids mekanisk ventilasjon. Hovedformålet med dette kvalitetsregisteret er oppfølging av langtids mekanisk ventilasjon (LTMV) for å bidra til et geografisk likeverdig behandlingstilbud og god kvalitet for pasientene. Registeret skal medvirke til kvalitetssikring, fagutvikling, forskning og ressursplanlegging. LTMV registeret drives i tilknytning til Nasjonal kompetansetjeneste for hjemmerespiratorbehandling. Tjenesten skal bygge opp og spre kompetanse om utredning og behandling av pasienter med kronisk underventilering som behøver hjemmerespiratorbehandling eller langtidsmekanisk ventilasjonsstøtte. Formålet med tjenesten er å bidra til økt kvalitet, likeverdig tilgjengelig kompetanse og helhetlig behandlingsforløp.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for å etablere eventuelt nye kvalitetsregistre og å fremme søknad til Helsedirektoratet om nasjonal status. Helsedirektoratet har ansvar for å vurdere og beslutte

søknader om å innvilge nasjonal status til kvalitetsregistre, ut fra gitte kriterier fastsatt i veileder for nasjonale medisinske kvalitetsregistre. Veilederen beskriver kriterier for at et kvalitetsregister skal få nasjonal status, samt krav til drift og rapportering for registeret. Videre har departementet gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide oversikt over områder i helsetjenesten med behov for mer kunnskap og utrede forutsetninger for at

det skal kunne etableres kvalitetsregistre på områdene. Denne oversikten vil foreligge i november. Hvorvidt etablering av et nasjonalt medisinsk kvalitetsregister er det rette virkemiddelet for å dekke kunnskapsbehovet vil måtte vurderes av de som har ansvar for å etablere og vurdere kvalitetsregistre, nemlig fagmiljøene selv, de regionale helseforetakene og Helsedirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1340

Innlevert 17. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Tøppe

Besvart 28. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over utviklingen i gjennomførte årlige transplantasjoner (alle de ulike organ) og omfanget/utviklingen av ventelister for hver av disse organområdene i de siste fem årene, samt utviklingen når det gjelder reoperasjoner/komplikasjoner i samme tidsrom ved klinikk for kirurgi, inflammasjon og transplantasjon ved OUS, avdeling Rikshospitalet?»

Svar:

Representanten Toppes spørsmål har blitt forelagt Norsk pasientregister og Helse Sør-Øst RHF som ansvarlig for transplantasjonsvirksomheten ved Oslo universitetssykehus HF.

Helse Sør-Øst sier i sitt svar til Helse- og omsorgsdepartementet at transplantasjonsaktiviteten i Norge sett i relasjon til befolkningen (transplantasjonsrate per million innbygger) er meget høy i internasjonal sammenheng for alle organer og at gjennomsnittlig ventetid er blant de korteste som rapporteres i internasjonale sammenhenger.

De 10 transplantasjonssentrene i Norden samarbeider om utveksling av organer i den felles nordiske

organisasjonen Scandiatransplant. Årsaken til dette er at hvert av landene har for liten populasjon til å ivareta to avgjørende hensyn for å drive transplantasjonsprogrammer av høy kvalitet, nemlig hensynet til vevstypeforlikelighet og til mulighet for hastetransplantasjon ved akutt organsvikt («urgent listing» for hjerte og lever). På grunn av dette har Scandiatransplant regler der organer utveksles(eksporteres) mellom sentrene, med forpliktelse om senere «tilbakebetaling» (import).

Helse Sør-Øst fremholder at når man skal vurdere og analysere transplantasjonsstatistikken fra år til år, må man derfor både se på donasjonsrate og balanse i eksport/import. Ventelistestatistikk (antall og gjennomsnittlig ventetid) analyseres ved utgangen av hvert år.

Helse Sør-Øst har som svar på representanten Toppes spørsmål oversendt følgende oversikter og kommentarer vedrørende levertransplantasjon og nyretransplantasjon:

Levertransplantasjon

Her har ventelistene vært verdens korteste gjennom mange år (4-8 uker median). Følgende tall gjelder for de siste fem år:

År	2011	2012	2013	2014	2015
Organdonasjoner	127	117	111	116	110
Importbalanse	-25	-5	3	-4	-11
Levertransplantasjoner	89	100	110	100	86
På venteliste (31.12)	11	17	12	30	19

Omkring 85-90 % av organdonorene egner seg for leverdonasjon. Negativ importbalanse i tabellen innebærer at det ble sendt ut flere organer enn man importerte på grunn av Scandiatransplantforpliktelser. Som det fremgår er aktiviteten og ventelistesituasjonen stabil, og alle tilgjengelige organer er blitt brukt. I løpet av siste år har vi tatt i bruk levende givertransplantasjon av del-lever til små barn. Dette regnes som meget krevende kirurgi. Rikshospitalet har aldri hatt så gode resultater med barnelevertransplantasjon som det siste året, der alle transplantasjoner har forløpt uten alvorlige komplikasjoner og uten reoperasjoner. Utviklingen så langt i år er tilfredsstillende, med et aktivitetsnivå som ligger fullt på høyde med de foregående år.

Nyretransplantasjon

Nyre til transplantasjon kommer enten fra avdød giver eller fra levende giver. 85-90 % av de avdøde givne egner seg for donasjon av nyre. Hvert år får ca

500-550 pasienter terminal nyresvikt. Omkring 2/3 av alle pasienter som har blitt tatt i behandling for terminal nyresvikt i Norge, har et fungerende nyretransplantat, mens bare 1/3 går i dialyse. Transplantasjon tilbys rutinemessig til alle man mener kan ha nytte av det, uten øvre aldersgrense. Følgelig er Norge det eneste landet der også eldre (i denne sammenheng over 65-70 år) har et håp om å få transplantasjon. Ingen andre land i verden har et slikt tilbud, og Norge har med dette verdens beste dekningsgrad for nyretransplantasjon. Ventetiden til transplantasjon er kort i internasjonal sammenheng (median 8-14 mnd, avhengig av blodtype/vevstype).

Status for nyretransplantasjoner siste fem år er:

År	2011	2012	2013	2014	2015
Organdonasjoner	127	117	111	116	110
Importbalanse	-25	-5	3	-4	-11
Levertransplantasjoner	89	100	110	100	86
På venteliste (31.12)	11	17	12	30	19

Utviklingen så langt i år er tilfredsstillende med et aktivitetsnivå som ligger på høyde med de foregående år. Som det fremgår foreligger det en økende venteliste for nyretransplantasjon. Dette skyldes ifølge Helse Sør-Øst først og fremst en økt etterspørsel, det vil si økt henvisning til ventelisten.

Helse Sør-Øst legger til at alle tilgjengelige organer er blitt brukt, og ingen pasienter har mistet muligheten for transplantasjon på grunn av driftsmessige forhold eller manglende operativ kapasitet ved Rikshospitalet.

Tilgangen på organer fra levende givere styres først og fremst av det enkelte sykehus. Det er disse som har ansvar for og mulighet til å rekruttere levende givere. Her er det betydelige forskjeller mellom helseregionene og sykehusene i Norge. Rikshospitalet legger ifølge Helse Sør-Øst ned betydelige ressurser for å fasilitere levende givertransplantasjon av nyre fra de ulike

sykehusene i form av logistikktenester, koordinering, undervisning og faglige seminarer.

Lever- og nyretransplantasjoner utgjør omtrent tre fjerdedeler av totalt antall transplantasjoner i Norge i 2015. Detaljert statistikk for alle transplantasjoner i 2015 og tidligere år, samt statistikk for første kvartal 2016, er oversendt fra Helse Sør-Øst og følger vedlagt dette svaret.

Representanten Toppe ber også om å få oversendt utviklingen når det gjelder reoperasjoner/komplikasjoner i samme tidsrom. Helse Sør-Øst og Norsk pasientregister har informert departementet om at de dessverre ikke kan gi oppdaterte og kvalitetssikrede tall for reoperasjoner og komplikasjoner med så kort svarfrist som Helse- og omsorgsdepartementet må gi for svar på skriftlige spørsmål fra Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1341**Innlevert 20. juni 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 28. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva strakstiltak vil statsråden gjøre for å hindre overbelegg, korridorpasienter og bruk av interngjestepasienter ved norske sykehus, og vil statsråden snarest sørge for at det blir utarbeidet en nasjonal oversikt over sammenhengen mellom overbelegg, korridorpasienter og såkalte interngjestepasienter (satelittpasienter) og skader og uheldige hendelser, og at avvik og uheldige hendelser som skjer hos pasienter lagt på feil avdeling, alltid blir rapportert?»

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Aftenposten den 20. juni 2016 om en pasient som døde ved Sykehuset Vestfold. Pasienten var innlagt på nyreavdeling mens pasienten hadde en kronisk lungesykdom. I artikkelen vises det til et læringsnotat som Helsedirektoratet har sendt ut, men spørsmålsstiller mener dette ikke er tilstrekkelig for å endre på denne praksisen. Det er tydelig at det å bli lagt inn på "feil" avdeling, utgjør en stor pasientsikkerhetsrisiko, og faren for uheldige hendelser en stor. Det mangler plan for oppfølging, pasienten får ikke nok tilsyn, pasient blir ikke orientert og sykepleiere er ikke opplært i prosedyrer og bruk av instrumenter. Det vises også til nylig tilsyn ved Sykehuset Telemark, der Fylkeslegen kritiserer foretaket

for nettopp det samme, at såkalte satelittpasienter ikke blir fulgt opp på forsvarlig vis. At det ikke er en nasjonal oversikt over konsekvenser av overbelegg, inkludert interngjestepasienter og korridorpasienter, er oppsiktsvekkende. Skal man lære av feil i helsevesenet, må man vite hva som kan være medvirkende årsak til at feil skjer. Systemet bør derfor snarest endres, slik at en unngår interngjestepasienter og korridorpasienter, og at avvik meldes og blir sett i sammenheng med situasjoner med høyt belegg/korridorpasienter/interngjestepasienter.

Svar:

Bakgrunnen for representant Kjersti Toppes spørsmål er oppslag i Aftenposten den 20. juni 2016 om en pasient som døde ved sykehuset i Vestfold. Pasienten hadde en kronisk lungesykdom, men ble innlagt på nyreavdeling.

Det er dypt tragisk når svikt i helsetjenesten fører til skade på pasienten og i verste fall død.

Kravet om å gi forsvarlig helsehjelp kommer alltid først. Sykehusene må derfor innrette seg på en slik

måte at de gir forsvarlig hjelp til pasienten, uansett hvor pasienten ligger.

SSB publiserte 23. juni 2016 nye tall som viste at gjennomsnittlig beleggprosent ved norske sykehus på landsbasis var 85 prosent i 2015. Dette er lavere enn i 2013 da beleggprosenten var 93 prosent. Ifølge SSB er tallene for 2015 mer presise da de har jobbet for å gjøre tallene for aktivitet og kapasitet mest mulig sammenlignbare. Det er betydelig variasjon mellom helseforetakene når det gjelder hvor mye ledig kapasitet de har gjennom året. Akershus universitetssykehus hadde en beleggprosent på 96 prosent i 2015, mens Helse Førde hadde en beleggprosent på 72 prosent.

Beleggprosent er en av flere faktorer som det må tas hensyn til ved planlegging av sykehusdrift og nye sykehusprosjekt. Det er avgjørende at helseforetakene ser på sammenhengen mellom beleggprosent, kvalitet og pasientsikkerhet. Helseforetakene har ansvar for å sørge for ansvarlig drift med hensyn til utnyttelse av kapasitet og forsvarlige tjenester. Jeg legger til grunn at de regionale helseforetakene og helseforetakene setter i verk tiltak for å sikre at aktiviteten planlegges i henhold til pasientenes behov og at uberettiget variasjon reduseres. Dette vil blant annet skje gjennom det oppdraget som helseforetakene er blitt gitt i Nasjonal helse- og sykehusplan om å lage utviklingsplaner.

I oppdragsdokumentet for 2016 er det et mål at det ikke skal være korridorpasienter. Korridorpasienter er en belastning for pasienten og kan utgjøre en sikkerhetsrisiko. Ett av flere tiltak for å unngå korridorpasienter er å benytte ledige plasser på andre avdelinger. Dette registreres som interngjestepasienter. Også her vil jeg understreke at kravet til forsvarlighet alltid kommer først. Helsedirektoratet har nylig utgitt et læringsnotat som avdekker risikoområder for pasientsikkerheten når pasienter legges på "feil" avdeling. Jeg legger til grunn at sykehusene lærer av hendelsene som presenteres i læringsnotatet, og følger rådet om at sykehuset må ha rutiner for på hvilke avdelinger det er faglig forsvarlig å legge pasienter når det er fullt på primæravdelingen. Det må også være klarlagt hvilken avdelings leger som har ansvaret for å følge opp slike pasienter.

Representant Toppe spør om jeg vil sørge for at det blir utarbeidet en nasjonal oversikt over sammenhengen mellom overbelegg, korridorpasienter og såkalte interngjestepasienter og skader og uønskede hendelser. Jeg mener det viktigste er at sykehusene selv har oversikt over sine pasienter og gjør de nødvendige tiltakene for å forebygge skader og uønskede hendelser. Dersom uønskede hendelser likevel skjer, har alle sykehusenes

et system for registrering og oppfølging av slike hendelser. Alvorlige hendelser skal varsles til Statens helsetilsyn.

Helseforetakene har i tillegg plikt etter spesialisthelsetjenestelovens § 3-3 å melde til Helsedirektoratet hendelser som har eller kunne ha ført til betydelig skade på pasient. Meldingene skal brukes som grunnlag for å avdekke risikoområder, identifisere årsaker og forebygge liknende hendelser. Meldeordningen gir ikke nasjonal oversikt over omfanget av sammenhengen Toppe etterspør, men har altså identifisert pasientsikkerhetsrisiko knyttet til å være plassert på "feil" avdeling og utarbeidet læringsnotat til helseforetakene for å støtte opp under deres arbeid med å forebygge uønskede hendelser.

Det er viktig med kunnskap om årsaker til uønskede hendelser. Dette er bakgrunnen for at jeg ønsker å opprette en undersøkelseskomisjon for alvorlige hendelser. Ariansonutvalget har fremmet en rekke forslag til tiltak for oppfølging av alvorlige hendelser. Utvalgets forslag har vært på høring. Vi gjennomgår nå alle høringsuttalelsene og vil ta en helhetlig vurdering av forslagene til Ariansonutvalget og høringsinnspillene.

Som statsråd har jeg vært tydelig på at kvalitet og pasientsikkerhet skal på dagsorden, og inn i bevisstheten til alle som påvirker helsetjenesten, ikke minst som et lederansvar.

Jeg har rettet arbeidet med pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring mot tre områder: Mer kvalitets-

orientert ledelse, en kultur preget åpenhet om - og læring av - uønskede hendelser, og et system for å kunne gjennomføre forbedringer. Å melde uønskede hendelser fordrer god pasientsikkerhetskultur. De regionale helseforetakene har i 2016 fått i oppdrag å utvikle strategier for å få frem kunnskap om vilkårene for en kultur preget av åpenhet og læring, og følge opp med tiltak for å endre kulturen der det avdekkes behov for dette. De skal i arbeidet anvende kunnskapen fra pasientsikkerhetsprogrammet "I trygge hender", hvor man har kartlagt pasientsikkerhetskulturen gjennom måling av sikkerhetsklima og teamarbeidsklima på alle avdelinger/seksjoner i helseforetakene. Dette arbeidet følger jeg tett opp i styringsdialogen med de regionale helseforetakene.

Jeg har foreslått en ny forskrift som stiller krav til styring og ledelse i helse- og omsorgstjenesten. Forslaget har vært på høring og er nå under endelig bearbeiding. Forslaget til ny forskrift erstatter dagens forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten, men det vil gå tydeligere frem at internkontroll er en integrert og naturlig del av virksomhetenes styringssystem. Ledelsen må planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten. En gjennomgang av uønskede hendelser for å unngå at lignende skjer vil også omfattes. Det nærmere innholdet i hvilke krav som stilles til ledelsen og hvor ansvaret for å oppfylle plikten ligger, utdypes nærmere i forskriften.

SPØRSMÅL NR. 1342

Innlevert 20. juni 2016 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 28. juni 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Vil statsråden vurderer å gi trafikkbetjenter vern som offentlige tjenestemenn i ny straffelov, slik praksis var etter straffeloven av 1902?»

BEGRUNNELSE:

Ny straffelov trådte i kraft 1. oktober 2015. Spørsmålsstiller har fått bekymringsmeldinger fra trafikkbetjenter som mener de ikke lenger har det vernet de hadde som offentlige tjenestemenn etter tidligere straffelov.

Svar:

Den alminnelige strafferettslige beskyttelsen mot holdsvis kroppskrenkelser og trusler er fastsatt i straffeloven §§ 271 og 263. Straffeloven gir i tillegg enkelte grupper et særskilt vern, i den forstand at vold eller trusler mot personer som tilhører slike grupper skal anses mer alvorlig. De opphevede bestemmelsene i straffeloven 1902 §§ 127 og 128 ga et slikt særskilt vern til alle offentlige tjenestemenn. Bestemmelsene vernet ikke personer som var ansatt i privat virksomhet, selv om de kunne tilhøre en tilsvarende yrkesgruppe som kolleger i offentlig sektor. Et ulikt strafferettslig vern avhengig av om yrkesutøveren var ansatt i privat eller offentlig virksomhet, fremsto som svakt begrunnet.

I den nye straffeloven § 155 er kretsen av særskilt beskyttede offentlige tjenestemenn snevret inn til dem som «utøver offentlig myndighet». Offentlige tjenestemenn som utfører oppgaver som like gjerne kunne vært utført av private, vil dermed ha samme vern som private. Det er den offentlige myndighetsutøvelsen som er vernet. I den utstrekning offentlig ansatte trafikkbetjenter kan anses for å utøve offentlig myndighet etter vegtrafikkloven med tilhørende forskrifter, vil de etter ordlyden kunne være vernet av denne bestemmelsen.

Også enkelte yrkesgrupper som ikke utøver offentlig myndighet, er gitt et særskilt vern mot trusler og vold (straffeloven henholdsvis §§ 265 og 286). Dette gjelder uavhengig av fornærmede er ansatt privat eller i offentlig virksomhet. Det er selve yrkesutøvelsen som begrunner et særskilt vern. Bestemmelsene omfatter helsepersonell som yter medisinsk begrunnet helsehjelp, personer som forestår allment tilgjengelig persontransport og personer med ansvar for opplæring i skolen.

Det kan nok være delte meninger om hvilke yrkesgrupper som bør gis et særskilt vern i straffeloven. Det kan være vanskelig å trekke en hensiktsmessig grense for hvilke yrkesgrupper som skal falle innenfor, og hvilke som må falle utenfor. Det er mange yrkesgrupper som ikke er omfattet etter de gjeldende bestem-

melsene, selv om arbeidsoppgavene de utfører ofte vil innebære utstrakt personlig kontakt med fremmede og utsette yrkesutøveren for mulige krenkelser. Dette gjelder for eksempel vektere, resepsjonspersonale, butikkansatte, servitører, dørvakter, billettkontrollører ved kino, teater mv., samt parkeringsvakter og trafikkbetjenter som ikke utøver offentlig myndighet.

Den nye straffeloven er nylig trådt i kraft, og det er nokså kort tid siden Stortinget fikk seg forelagt spørsmålet om rekkevidden av bestemmelsene i §§ 265 og 286. Jeg kan ikke se at det på det nåværende tidspunkt er behov for en revisjon av disse bestemmelsene, men det er tenkelig at det bør gjøres på et senere tidspunkt.

For øvrig vil jeg understreke at alle yrkesgrupper som ikke er gitt et særskilt vern etter straffeloven, uansett vil være vernet av de alminnelige bestemmelsene mot trusler og vold, på samme måte som folk ellers. Det følger av dessuten av rettspraksis at det vil anses som en skjerpende omstendighet i straffutmålingen dersom vold eller trusler rettes mot yrkesutøvere som er i en utsatt situasjon, selv om disse ikke er gitt et særskilt vern etter loven. Det samme gjelder dersom krenkelser skjer i det offentlige rom.

For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at jeg besvarte et tilsvarende spørsmål fra representanten Asphjell 24. november 2015 (spørsmål nr. 236).

SPØRSMÅL NR. 1343

Innlevert 20. juni 2016 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 29. juni 2016 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden innretningen på Enova-støtten og hvordan mener statsråden man eventuelt gjennom etablerte ordninger kan bidra til å øke maritim sektors kompetanse og konkurransekraft?»

BEGRUNNELSE:

Etter det undertegnede forstår er Enova-støtten, når det gjelder støtte til miljø og klimatiltak innenfor skipsfarten, innrettet slik at støtten gis til rederiet uavhengig av hvor selve prosjektet gjennomføres. Maritim sektor og skipsfarten er inne i et krevende tidsvindu både med tanke på lavkonjunkturen som nå preger petroleumsvirksomheten, men også sett i lys av behov for å frembringe ny kompetanse og teknologi for å redusere klimagassutslippene innen skipsfarten. Min oppfatning

er at den norske maritime klyngen har en ledende internasjonal posisjon innenfor miljø- og klimaområdet. Dette er et konkurransefortrinn som bør videreutvikles. Vi har derfor blant annet foreslått å fremskynde offentlige anbud på ferger hvor det settes krav om nullutslippsteknologi. Vi har gjennom våre forslag vist til at staten på egnet måte burde bidratt til at dette også kunne skje for fergesamband i regi av fylker og kommuner.

I forbindelse med Enova-støtten og den innretningen som nå gjelder hvor dette går til rederiet. Dette vil kunne bety at Enova-støtten kan gis til å understøtte prosjekter og teknologiutvikling som blir gjennomført ved verft blant annet i lavkost land. På bakgrunn av den maritime klyngens behov og mulighet til å ta ny skritt på klima og miljøområdet er det grunn til å stille spørsmålstegn ved om innretningen på ordningen er riktig.

Svar:

Regjeringen legger til grunn at Enova skal prioritere innsatsen der mulighetene for å påvirke utviklingen innenfor et satsingsområde er størst. Områder der vi allerede har særlig kompetanse, herunder maritim næring, trekkes frem i energimeldingens omtale av Enova. I tråd med meldingen vil blant annet miljøvennlig skipsfart være et viktig satsingsområde fremover.

Enovas støtte bidrar til å gjøre skip mer energi- og klimateffektive. Støtten skal bidra til varige marked-

sendringer gjennom økt opptak av nye teknologier og løsninger i markedet. Innsatsen er et element i regjeringens strategi for å sikre en konkurransedyktig flåte under norsk flagg, og på den måten opprettholde og videreutvikle maritim næring.

Olje- og energidepartementet styrer Enova på et overordnet nivå, hovedsakelig gjennom fireårige avtaler om forvaltning av midlene fra Energifondet. Enova har stor faglig frihet, og utvikler selv programmer og utformer tildelingskriterier basert på foretakets kunnskap og erfaring.

SPØRSMÅL NR. 1344

Innlevert 20. juni 2016 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 27. juni 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvor lang tid vil klima- og miljødepartementet bruke på å behandle klagen fra Norterminal om oljeomlasting i Bøkfjorden?»

BEGRUNNELSE:

Selskapet Norterminal har i dag tillatelse til årlig å omlaste 14 millioner tonn olje i Bøkfjorden og Korsfjorden i Kirkenes. Tillatelsen er begrenset ved at inntil 11 millioner tonn olje kan omlastes ved bruk av FSO-skip og 3 millioner tonn kan omlastes ved skip til skip (STS).

Norterminal har bedt om at tillatelsen endres slik at det fremgår klart at ikke valg av omlastingsmetode utgjør noen begrensning. Norterminal søkte om dette 7. mars 2016, men blant annet som følge av at Norterminal ville nå 3 millioner tonn omlastet olje medio mai, valgte Norterminals kunde å flytte omlastingen til Murmansk i slutten av april.

Miljødirektoratet avsto 25. mai Norterminals søknad. Etter et nytt avslag i direktoratet, skal saken nå behandles av Klima- og miljødepartementet.

For kirkenessamfunnet representerer oljeomlastingen 25 direkte arbeidsplasser, og en svært sentral del av industrisamarbeidet med Russland. Det er derfor viktig at saken finner en løsning, og at det skjer raskt.

Svar:

Jeg viser til spørsmål 1344 til skriftlig besvarelse fra representanten Helga Pedersen. Representanten spør hvor lang tid Klima- og miljødepartementet vil bruke på å behandle klagen fra Norterminal om oljeomlasting i Bøkfjorden.

Miljødirektoratet oversendte klagen til behandling i departementet ved brev 16. juni 2016. Saken har høy prioritet i departementet og vil bli behandlet så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1345**Innlevert 20. juni 2016 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 29. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil helseministeren gjøre for å sikre at man i Norge fortsatt har like god tilgang på informasjon om legemidler til barn, og sørge for at tilgangen på internasjonale oppslagsverk som BNF-C (British Formulary for Children) opprettholdes for alt helsepersonell i Norge, og dersom man ikke lykkes med å sikre tilgangen til BNF-C, vil helseministeren stille seg positiv til at Nasjonalt kompetansenettverk for legemidler til barn utvikler et tilsvarende informasjonsverktøy?»

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av legemiddelmeldingen vedtok komiteen enstemmig følgende: «komiteen mener det er viktig å videreutvikle tilgangen på oppdatert legemiddelinformasjon på norsk. I tillegg til å opprettholde tilgangen til internasjonale oppslagsverk.»

Nasjonale behandlingsanbefalinger for barn inneholder et betydelig antall legemidler som mangler norsk markedsføringstillatelse eller som brukes "off-label". Medisiner til barn selges ofte i mindre volum og får derfor mindre oppmerksomhet fra leverandører. Dette bidrar til at andre oppslagsverk, som felleskatalogen og legemiddelhåndboken, ikke er tilstrekkelige informasjonskilder for norske leger.

For å sikre allmenn og lik adgang for alle på god informasjon om legemidler til barn har nettverket for legemidler til barn betalt for et nasjonalt abonnement på BNF-C (British Formulary for Children). Prisen på dette er nå 10-doblet til 4 millioner kroner pr år, slik at nettverket ikke har råd til en tilgang for alle i norsk helsetjeneste. man har fått til en overgangsordning, men nå er det bare sykehus med barneavdeling som har tilgang til BNF-C. Selv denne løsningen koster betydelig mer enn den opprinnelige kostnaden for tilgang.

Kompetansenettverket vurderer å utvikle et lignende verktøy, eventuelt må de få økt støtte for å bære den økte abonnementsprisen. Får man ikke løst dette, vil det gå ut over norske legers tilgang på informasjon med påfølgende risiko for suboptimal eller feil behandling av barn.

Tilgang på korrekt og oppdatert informasjon om legemidler er en forutsetning for riktig bruk, og bør prioriteres som innsatsfaktor i helsetjenesten. Her risikerer man at dårligere informasjon går ut over norske pasienter, noe som vil stå i motsvar til legemiddelmeldingens intensjon.

Svar:

Helsepersonell kan i dag finne informasjon om legemidler fra en rekke kilder. Dette er informasjon av høy faglig kvalitet, men informasjonen er i mange tilfeller lite tilgjengelig og lite brukervennlig. På nasjonalt nivå utvikles blant annet oppslagsverk og nasjonale faglige retningslinjer og veiledere. I tillegg til informasjon fra de tre offentlige aktørene, Folkehelseinstituttet, Legemiddelverket og Helsedirektoratet, finnes det informasjon om legemidler fra Legemiddelhåndboken, NEL, Felleskatalogen, RELIS mv. Stortinget har ved behandlingen av Meld. St. 28 (2014-2015) legemiddelmeldingen, sluttet seg til forslaget om at det skal utredes hvordan informasjonsproduksjonen til helsepersonell kan samordnes, og hvordan det offentlige skal ivareta, bevare og tilby gode informasjonskilder til helsepersonell.

Jeg har fulgt opp dette ved å gi Folkehelseinstituttet, gjennom Kontaktpunktet for tverretattlig legemiddelinformasjon, i oppdrag å forberede utredning av hvordan informasjon til helsepersonell i størst mulig grad kan samordnes og hvordan det offentlige kan ivareta gode informasjonskilder til helsepersonell.

Jeg er også blitt gjort kjent med at det i dag ikke lenger er nasjonal tilgang til BNF-C. Helsebiblioteket har uttalt at bakgrunnen for at den nasjonale avtalen ikke er videreført er todelt: For det første ønsket ikke forlaget, som gir ut BNF-C, lenger å tilby en nasjonal avtale som gir tilgang for alle med norsk IP-adresse. For det andre var prisen de krevde for tilgang for helsetjenesten, forvaltningen og utdanningsinstitusjonene svært høy. Fra 2016 har Nasjonalt kompetansenettverk for legemidler til barn inngått en avtale som kun gir tilgang til BNF-C fra utvalgte sykehus.

Helsebiblioteket forhandler og kjøper tilgang til lisensbelagte kunnskapsressurser på vegne av hele helsetjenesten. Dette sikrer lik tilgang til kunnskap på tvers av institusjoner og sektorer og har vist seg å være mer kostnadseffektivt enn om den enkelte institusjon skal kjøpe tilgang på vegne av sine ansatte. Helsebiblioteket vil også fremover ha en sentral rolle i å sikre lik tilgang til oppslagsverk og andre kunnskapsressurser, jfr. Legemiddelmeldingen.

Hvorvidt det vil være mulig å få tilbake en bred tilgang til BNF-C er foreløpig ikke avklart, men jeg vil følge opp dette og se på mulige løsninger.

SPØRSMÅL NR. 1346**Innlevert 20. juni 2016 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 1. juli 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva er status for hvert av de 10 tiltakene Arbeiderpartiet foreslo for å bekjempe sosial dumping og kriminalitet i transportsektoren og når kan det forventes at de er endelig gjennomført?»

BEGRUNNELSE:

Januar 2014 fremmet Arbeiderpartiet 10 konkrete tiltak mot sosial dumping og kriminalitet i transportsektoren Dok. 8:18S (2013-2014). Disse forslagene ble dessverre nedstemt av Stortingsflertallet. I Stortingsdebatten 24.04.2014 begrunner Statsråden dette med at regjeringen allerede er i gang med jobben. Sitat:

«Og det er grunnen til at stortingsflertallet ikke støtter forslagene slik som de står, og rett og slett henviser til at regjeringen allerede jobber på alle disse punktene.»

Svar:

Som vist til i mitt brev til transport- og kommunikasjonskomiteen datert 18. februar 2014 som svar på representantforslag dokument 8:18 S (2013-2014) om innføring av nye tiltak mot sosial dumping og kriminalitet i transportsektoren, er jeg svært opptatt av å legge til rette for en sunn konkurranse i næringen, slik at vi stimulerer til bedre tjenester og kapasitetsutnyttelse i transportbransjen. Videre er trafikksikkerhet en sak som regjeringen prioriterer svært høyt.

Basert på utsagn fra stortingsdebatten 24. april 2014, var det tydelig at Arbeiderpartiets representanter ikke var fornøyd med status quo situasjonen. Representanten Øystein Hansen fra AP uttalte i debatten "Innenfor bussnæringen har man ikke engang oversikt over hvor omfattende kabotasjen er, bortsett fra at man ser at den norske turbussnæringen er i ferd med å utradere." Representanten Dag Terje Andersen fra AP viste til flere nyhetsoppslag "om hvor stort samfunnsproblem dette er i ferd med å utvikle seg til." Jeg anser slike utsagn som klart tegn på at problemet var både gammelt og eskalerende, og hvor tidligere regjeringers tiltak ikke hadde gitt ønskede resultater. Vi anså da også at det var behov for bedre løsninger og sterkere gjennomføringsevne. Jeg oppfattet at stortingsflertallet støttet regjeringens arbeid, og mente våre tiltak og løsninger som regjeringen skisserte bedre svarer på de utfordringer som næringen og ansatte opplever. Gjennomgangen nedenfor vil også vise at en rekke grep allerede er gjennomført, og mange ytterligere prosesser er godt underveis.

Det har de siste årene vært stort fokus på tiltak som vil tilrettelegge for sunn konkurranse og god trafikksikkerhet innenfor transportnæringen. Det er derfor svært gledelig at tallet på omkomne i trafikken i 2015 var på et historisk lavt nivå. I løpet av 2015 og 2016 er kontroll av tunge kjøretøy intensivert betraktelig for å forhindre ulovlig aktivitet innenfor trafikant- og kjøretøyområdet. I 2016 skal kabotasjekontroll prioriteres sammen med kontroll av vinterutrustning og bremses på tunge kjøretøy. Det er videre introdusert nye kontrollverktøy for å gjøre kontrollene mer målrettet og effektive.

Det er innført krav til vinterutrustning på alle tunge kjøretøy, herunder også krav til vinterdekk på tilhengerne. Regelverket er endret slik at man har tilbakeholdsrett i kjøretøy og kan benytte hjullås for å holde tilbake kjøretøy som ikke tilfredsstiller gjeldende krav. For å gi god og nødvendig informasjon til utenlandske sjåfører og transportører er det utarbeidet utstrakt informasjon på flere språk om norsk regelverk og norske forhold.

Videre ble det i 2013 nedsatt en arbeidsgruppe som skulle se på ulike aspekter ved kabotasje. Både representanter for vegtransportnæringen og relevante offentlige myndigheter var representert. I mars 2014 leverte arbeidsgruppen sin rapport der man blant annet har beskrevet gjeldende rett, markedssituasjonen i transportnæringen, samt de utfordringer næringen møter i konkurranse med andre aktører, både innenlands og innenfor EØS. I tillegg inneholdt rapporten forslag til mulige tiltak for å forbedre situasjonen for transportørene. På bakgrunn av rapporten, samt innspill fra bransjen, har jeg iverksatt en rekke nye tiltak for å bekjempe ulovlig kabotasje og finne løsninger som fremmer konkurranse på like vilkår blant transportørene. Jeg opplever at vi i møte med bransjen har en god dialog om dette arbeidet og fremdrift.

Kabotasjerapporten hadde forslag om å etablere en oversikt over omfanget av kabotasjekontroller og kabotasjeovertridelser, samt forslag om å knytte oss til det felleseuropeiske registeret som følger av forordning 1071/2009, som gjør at opplysninger om overtridelser over landegrensene blir lagret i et register og utvekslet med andre EØS-land. Begge disse tiltakene er satt i verk.

Treparts bransjeprogram innen transport ble etablert i 2014 med bred deltakelse fra arbeidslivets parter. Bransjeprogrammet skal gjennom felles innsats bidra til å fremme varige forbedringer av arbeidsforholdene i bransjen. Arbeidstilsynet leder og organiserer arbeidet med bransjeprogrammet. Vegdirektoratet

deltar fast, og andre berørte etater møter etter behov. Dette viser at det er viktig at regjeringen i samarbeid med partene finner løsninger som sikrer like konkurransevilkår i transportbransjen.

Nedenfor følger en gjennomgang av status for de ti tiltakene som er opplistet i det nevnte representantforslaget.

1. Juridisk, økonomisk og forsikringsmessig medansvar for oppdragsgiver (virksomheter) ved kjøp av transporttjenester.

Som det går frem av mitt svar av 18. februar 2014, finnes det en rekke bestemmelser om strafferettslig medansvar og/eller medvirkningsplikt på vegtransportområdet. Kabotasjearbeidsgruppen diskuterte også dette spørsmålet i sin rapport. Vegdirektoratet fikk i etterkant av rapporten i oppdrag å foreta en gjennomgang av ansvarsforholdene etter vegtrafikkloven og yrkestransportloven. Deres gjennomgang viser at ansvarsforholdene synes å være klart definert i begge lovene. Jeg har på bakgrunn av mitt forrige svar, samt Vegdirektoratets gjennomgang, vurdert at det ikke er behov for å gå videre med å utrede regelverksendringer for klargjøring av ansvarsforholdene i transportkjeden.

2. Regionale verneombud for transportsektoren som kan bidra til å få oversikt over, samt avdekke, ulovlige og uønskede forhold i sektoren

Arbeidstakersiden har i 3 partssamarbeidet tatt opp spørsmålet om å etablere regionale verneombud. Arbeidsgiversiden har imidlertid stilt seg negative til dette forslaget. Så langt har man derfor valgt å konsentrere innsatsen om de tiltak som partene er enige om. Det er allerede i dag anledning for aktørene i bransjen å rapportere om uønskede forhold i bransjen. Det kan nevnes at det etter arbeidsmiljøloven § 6-1 er et krav om at virksomheter som har over 10 arbeidstakere skal ha verneombud.

3. Styrke, samt bedre samordningen av Tollvesenet, påtalemyndighetene, vegmyndighetene, Biltilsynet og skattemyndighetenes arbeid mot transportkriminalitet.

For å styrke samordningen av tilsynsmyndighetene på trafikant- og kjøretøyområdet er det iverksatt en tverretattlig arbeidsgruppe, som arbeider med tiltak for å sikre etterlevelse av regelverket. Gruppen består av deltakere fra Statens vegvesen, politiet, Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Toll- og avgiftsdirektoratet. Gruppen vil levere sin rapport høsten 2016. For øvrig merket jeg meg at på Transport2016 messen på Lillestrøm i juni, hadde flere av disse etatene hadde en felles stand og jeg tenker at dette er et signal om et tettere samarbeid mellom etatene.

For at transportvirksomheten på vegsiden skal skje i lovlige former er det en forutsetning med kontroll og tilsyn fra flere etater. Kontroll- og tilsynsetatene på transportsiden samarbeider på flere områder allerede i dag. I videreføringen av et utvidet samarbeid søkes det å oppnå et større operativt samarbeid. Dette gjelder både felles aksjoner langs veg og i bedrift. Økt koordi-

nering og samordning vil føre til et mer effektivt, målrettet og kvalitativt kontroll- og tilsynsarbeid – både for de enkelte etatene og for tilsyns- og kontrollobjektene. Samtidig er det gjennom felles handlinger et mål om å bedre utnyttelsen av etatenes samlede ressurser på området.

4. Bedre kontroll- og sanksjonsmuligheter: Vegmyndighetene og politiet må få tydeligere retningslinjer og myndighet til å kunne holde igjen kjøretøy som viser seg ikke å være egnet for norske vegforhold. Mulighetene for å avsløre falske førerkort må bedres.

Som vist til innledningsvis er vegtrafikkloven § 36 b allerede endret slik at kjøretøy kan holdes tilbake også når fører antas å ville bli ilagt straff eller gebyr for overtredelse av vegtrafikkloven. Det arbeides med å endre yrkestransportloven tilsvarende. Arbeidet med å få på plass klarere kontroll- og sanksjonshjemler innenfor transportsektoren for å bekjempe transportkriminalitet, er en løpende oppgave med høy prioritet.

Vegdirektoratet utreder for tiden kontrollhjemlene innen kjøre- og hviletidsbestemmelsene. Det er spesielt fokus på områder hvor brudd på bestemmelsene kan gi store økonomiske gevinster for de som bryter bestemmelsene, og hvor brudd på bestemmelsene medfører økt trafikkfare. Spesielt vil det her være fokus på de som manipulerer eller forsøker å manipulerer farts-skriverdata, som gjør at det ikke er mulig å kontrollere hvor lenge sjåfører kjører og hvor lenge sjåføren hviler.

Det gjennomføres internopplæring for alle kontrollører for å gi økt kunnskap og ferdigheter til å avdekke falske førerkort. I denne opplæringen blir sikkerhetselementene i førerkortet systematisk gjennomgått, samt verktøy og metoder for å avdekke aktuelle forfalskninger av hvert enkelt sikkerhetselement.

5. Krav om det skal være betalt inn penger på de obligatoriske bompengebrikkene før de aktuelle transportmiddel krysser norsk grense

Fra 1. januar 2015 ble det obligatorisk med bompengebrikke for kjøretøy over 3500 kg i næring. Vegdirektoratet har våren 2016 gjennomført en evaluering av ordningen. Departementet er nå i gang med å gjennomgå evalueringen for å se om ordningen fungerer etter formålet.

6. Innskjerpede regler for kabotasjekjøring i godstransporten, herunder vurdering av de finske reglene for kabotasje.

Spørsmål om det er hensiktsmessig å nasjonalt innskjerpe reglene for kabotasje er et spørsmål som kabotasjearbeidsgruppen vurderte i sin rapport. Kommisjonen mener at Finland (og Danmarks) regelverk om kabotasje ikke er i overensstemmelse med EUs regelverk. Kommisjonen har på bakgrunn av dette besluttet å bringe begge landene inn for den Europeiske Unions Domstol for brudd på bestemmelsene om å anvende reglene om kabotasje korrekt i henhold til forordning (EF) nr. 1072/2009. Vi følger denne saken nøye.

7. Økte krav til utstyr og kompetanse for sjåfører på vinterføre: krav om glattkjøringskurs for alle sjåfører, samt strengere krav til kvalitet på vinterdekk, deriblant krav til vinterdekk på tilhengere

Som vist til innledningsvis er det innført krav til vinterdekk både for tunge kjøretøy og for tilhengere. Når det gjelder krav til sjåfører har jeg tidligere rettet en henvendelse til Kommisjonen og EU parlamentet med innspill til valgfri modul om opplæring for kjøring under vanskelige vær- og føreforhold, etter yrkessjåførdirektivet. Det har tidligere vært skissert fra EU kommisjonen at man er i gang med en revisjon av yrkessjåførdirektivet. Jeg vil i forbindelse med dette revisjonsarbeidet, følge med på om det norske initiativet om vinterkompetanse inngår i revisjonsarbeidet.

8 og 9. Et sentralt nettbasert register over alle transportoppdrag som pågår i Norge, slik at det blir enklere for myndighetene å føre kontroll og spørsmål om hvordan kabotasje kjøring innen tungbilbransjen bør reguleres.

Spørsmål 8 og 9 besvares under ett. Når det gjelder register over alle transportoppdrag i Norge, ikke bare kabotasje, viser jeg til svaret mitt av 18. februar 2014 der jeg uttrykker at det vil være store økonomiske og administrative konsekvenser, både for norske transportører og norske myndigheter, med å innføre et slikt register for alle transportoppdrag. Det vil være mer hensiktsmessig å få gjennomslag for at man på europeisk nivå innfører et register for alle kabotasjeoppdrag. Dette synspunktet har jeg fremmet overfor EU i brev av 9. februar 2015. I tillegg har jeg fremhevet viktigheten av å ha en bedre statistikk innenfor godstransportkabotasje og forslag om å utarbeide statistikk også for persontransportkabotasje, lik den som er for godstransport. I samme brev har jeg foreslått at det innføres en felles definisjon av hva som menes med ”midlertidig” kabotasje innenfor persontransporten. Vi har foreslått en begrensning på 30 dager sammenhengende og 45 dager totalt i løpet av et år, samt at det bør vurderes om man bør ha med inn passasjerer i landet for å få lov til å utføre kabotasje transport.

Kommisjonen arbeider nå med forslag til nytt regelverk innenfor vegtransport. Dette omtales som ”den

nye Vegpakken” (Road Package Proposal). Pakken vil i hovedsak omfatte forslag til nytt regelverk om vegprising, sosiale aspekter i vegtransportsektoren og markedsadgang. Dette betyr at det er mange områder i transportsektoren som skaper utfordringer for funksjonaliteten i det indre marked. Den nye vegpakken er ventet å komme i begynnelsen av 2017. Når det gjelder markedsadgang og kabotasje, ønsker Kommisjonen i utgangspunktet en liberalisering av kabotasje. Kommisjonen har imidlertid indikert at utvidelse av kabotasjeadgangen ikke vil finne sted før konkurranseforholdene i transportsektoren er mer lik. Dette er et synspunkt jeg støtter. Regjeringen følger nøye med i prosessen av utvikling av nye regler om markedsadgang og kabotasje, og vil fortsette å fremme norske posisjoner der det er naturlig.

10 Styrke informasjons- og holdningsarbeidet knyttet til sosial dumping i transport- og logistikkbransjen

Høsten 2015 besluttet Tariffnemnda allmenngjøring av tariffavtalene for godstransport på vei og persontrafikk med turbil. Arbeidstilsynet har i samarbeid med partene i arbeidslivet utarbeidet veiledningsmaterieell om allmenngjøring som er oversatt til flere språk og formidlet til mottakere i aktuelle land om. Videre gjennomfører Arbeidstilsynet fra og med andre halvår 2015 en særskilt tilsynsinnsats innen transport. Det er i den forbindelse utarbeidet informasjon til virksomhetene om hvilke temaer som tas opp ved tilsyn.

I forbindelse med bransjeprogrammet innen transport utarbeides det nå en informasjonskampanje der utenlandske sjåfører er særlig målgruppe. Dette tiltaket skal gjennomføres høsten 2016. Arbeidstilsynet og partene i bransjen skal i tillegg i fellesskap gjennomføre to veiledningsseminarer om arbeidsmiljø- og HMS med mindre virksomheter i transportnæringen som særlig målgruppe. I regi av bransjeprogrammet skal det også utarbeides en felles veileder for transportører, vareeiere og bestillere av transporttjenester som vil bli lansert i løpet av høsten.

SPØRSMÅL NR. 1347**Innlevert 20. juni 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 29. juni 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden fremvise en tabell som inneholder 1) antall pasienter i sykehus med passert tentativ tid fordelt på fagområde og helseforetak (Antallet bes fordelt på antall som er ventelisteavklart og ikke), 2) antall planlagte kontakter per fagområde og helseforetak og 3) en kolonne i samme tabell som viser antall ventende og snitt ventetid for ventende per fagområde og helseforetak?»

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om å få tall for de 20 medisinske fagområdene med flest pasienter med passert tentativ tid, «medisinsk frist». Dersom psykisk helsevern – både voksne og barn og unge – ikke er inkludert i de 20 fagområdene, ber jeg om å få disse særskilt oppstilt på samme måte.

Jeg viser til statsråd Bent Høie (H) sin redegjørelse i Stortinget fredag 10. juni. Statsråden brukte i den forbindelse en undersøkelse fra Helse Sør-Øst der tallgrunnlaget og gjennomgangen i følge statsråden viser at det i HSØ er 61 000 pasienter per mai 2016 med såkalt passert tentativ tid for pasientmøte. Gitt at disse tallene er uttrekkbare fra pasientdataene i Helse Sør-Øst, forutsetter jeg at dette også er tall som er mulig å få fra de andre helseforetakene i landet. Dersom dette ikke skulle være tilfelle, eller dette vil ta lang tid, ber jeg om å få oversendt tallene for Helse Sør-Øst i første omgang.

Tallene statsråden viste til i Stortinget, viser at det er mange enkeltpasienter som i dag ikke blir ivaretatt på en god nok måte. Det å interessere seg for pasientene, fagfolk og Stortinget å sammenligne i hvilken grad det er samsvar med de ulike sykehusene sin evne til å håndtere pasienter som står til oppfølging internt på sykehuset målt mot hva den offisielle venteliste-statistikken tilsier.

Svar:

Den ordinære venteliste-statistikken fra Norsk pasientregister måler ikke antall pasienter med passert ten-

tativ tid, og antall planlagte pasientkontakter. Det er derfor vanskelig å sammenstille god og sammenlignbar statistikk av god kvalitet på dette. For å følge opp pasientene i pågående forløp har Helse Sør-Øst RHF etablert en indikator, Tentativ tid for kontakt, som viser antall pasienter der planlagt dato for videre oppfølging eller kontakt er passert. Denne indikatoren kan være et uttrykk for kapasitets- eller planleggingsutfordringer, og brukes av Helse Sør-Øst og sykehusene i regionen til styring og oppfølging.

Helse Sør-Øst opplyser at det var registrert om lag 590000 planlagte pasientkontakter i begynnelsen av mai 2016. For 61000 av disse har den planlagt datoen for pasientkontakt passert, og er det som kalles pasienter med passert tentativ tid. Av disse 590000 var i overkant av 180000 kontakter planlagt i løpet av mai. Antallet planlagte pasientkontakter fordeler seg per helseforetak: 66000 i Akershus universitetssykehus HF; 150000 i Oslo universitetssykehus; 1400 i Sunnaas sykehus HF; 44000 Sykehuset i Vestfold HF; 79000 i Sykehuset Innlandet HF; 33000 i Sykehuset Telemark HF; 55000 i Sykehuset Østfold HF; 75000 Sørlandet Sykehus HF; 88000 Vestre Viken HF. Helse Sør-Øst opplyser at pasienter som er henvist før 1. januar 2010, og pasienter som opprinnelig kom inn som ø-hjelpspasienter og som fortsatt går til behandling, ikke vil være inkludert i tallene. Vedlagt følger også en oversikt fra Helse Sør-Øst som viser de ti fagområdene som har flest pasienter med passert tentativ tid fordelt på helseforetak i regionen.

Vedlagt følger tall fra Norsk pasientregister over antall ventende og gjennomsnittlig ventetid for ventende per fagområde og helseforetak per 31. mai 2016. Dette er tall fra den ordinære venteliste-statistikken. Tabellen inneholder tall for de 20 største fagområdene innen somatikk, målt ved antall ventende. I tillegg til tall for somatiske fagområder, inneholder tabellen tall for psykisk helsevern voksne og barn og unge, og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Tallene er basert på månedlig rapportering og rapporteres umiddelbart etter månedsslutt. Tallene er derfor i liten grad kvalitetssikret.

2 vedlegg til svar:

Vedlegg 1 – Utviklingen innen de ti fagområdene med flest pasienter med passert tentativ tid fordelt på helseforetak. Per mai 2016 og mai 2015. Kilde: Helse Sør-Øst RHF.

Fagområde	Ahus	OUS	SI	SiV	SSHF	ST	SØ	VV	Totalsum	Per mai 2015	Endring
Ortopedisk kirurgi (inkludert revmakirurgi)	754	1 680	322	891	213	142	1 880	207	6 089	9 925	-3 836
Nevrologi	1 255	1 692	158	110	682	211	1 716	54	5 878	6 164	-286
Øyesykdommer	-	514	1 226	926	925		94	621	4 306	4 843	-537
Øre-nese-hals sykdommer	923	177	583	462	312	332	222	932	3 943	6 926	-2 983
Fordøyelsesykdommer	484	263	157	984	151	449	451	678	3 617	5 147	-1 530
Gastroenterologisk kirurgi	1 495	396	236	258	89	182	594	236	3 486	5 375	-1 889
Hjertesykdommer	849	391	164	178	100	30	311	1 454	3 477	5 237	-1 760
Plastikk-kirurgi	1 080	1 047	9		3	603	88	34	2 864	5 017	-2 153
Lungesykdommer	644	700	130	206	578	30	369	154	2 811	2 910	-99
Barnesykdommer	403	821	305	108	497	70	228	40	2 472	3 491	-1 019

Kommentar: Utviklingen for de ulike fagområdene viser en reduksjon innen de ti fagområdene som har flest pasienter med passert tentativ tid. Reduksjonen innen nevrologi og øye har gått saktere enn ønsket, og det settes nå inn ressurser for å bistå alle avdelinger som har et flere enn 1000 pasienter som har passert tentativ tid for kontakt.

Vedlegg 2 – Oversikt over antall ventende, og gjennomsnittlig ventetid for ventende per 31. mai 2016

Helseregion	HF	Generell kirurgi		Endokrinologi		Fordøysessykdommer	
		Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende
Helse Nord RHF	Finnmarkssykehuset HF	142	66	14	79	148	60
	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	279	90	237	67	291	49
	Nordlandssykehuset HF	255	124	110	104	419	183
	Helgelandssykehuset HF	158	57	31	95	317	204
	Privat Nord HF						
Totalt Helse Nord RHF		834	90	392	80	1175	140
Helse Vest RHF	Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssykehus	86	95	140	43	239	38
	Helse Fonna HF	562	46	62	55	268	82
	Helse Bergen HF	79	36	469	60	564	62
	Helse Førde HF	68	52	53	41	217	23
	Privat Vest HF	464	173	18	40	91	66
Totalt Helse Vest RHF		1259	96	742	55	1379	56
Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF			138	40	584	31
	Helse Nord Trøndelag HF	145	61	48	30	277	47
	Helse Møre og Romsdal HF	270	44	144	46	455	36
	Privat Midt-Norge HF						
Totalt Helse Midt-Norge RHF		415	50	330	41	1316	36
Helse Sør-Øst RHF	Sunnaas sykehus HF						
	Vestre Viken HF	978	116	261	74	741	44
	Lovisenberg diakonale sykehus A/S	410	101	51	37	289	33
	Diakonhjemmet sykehus A/S	34	19	16	65	41	30
	Akershus universitetssykehus HF	571	142	189	29	592	28
	Sykehuset Innlandet HF	278	44	198	41	508	29
	Sykehuset Østfold HF	31	144	153	63	411	43
	Sørlandet Sykehus HF			171	88	539	43
	Sykehuset i Vestfold HF	143	30	174	38	770	130
	Sykehuset Telemark HF	116	94	116	42	567	58
	Oslo universitetssykehus HF	2	251	246	53	567	33
	Privat Sør-Øst HF						
Totalt Helse Sør-Øst RHF		2563	105	1575	54	5025	53
Privat RHF		62	53			48	89
Sum		5133	95	3039	56	8943	63

Vedlegg 2 – Oversikt over antall ventende, og gjennomsnittlig ventetid for ventende per 31. mai 2016

Helseregion		Hjertesykdommer		Lungesykdommer		Revmatiske sykdommer (revmatologi)	
		Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende
	HF						
Helse Nord RHF	Finnmarkssykehuset HF	243	68	46	55	143	162
	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	307	50	114	56	229	45
	Nordlandssykehuset HF	461	110	230	108	286	142
	Helgelandssykehuset HF	301	56	89	68	28	55
	Privat Nord HF						
Totalt Helse Nord RHF		1312	76	479	83	686	110
Helse Vest RHF	Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssykehus	496	45	201	45	72	255
	Helse Fonna HF	347	60	174	76		
	Helse Bergen HF	908	61	364	46	911	35
	Helse Førde HF	280	36	66	43	209	41
	Privat Vest HF	122	161	21	32	244	55
Totalt Helse Vest RHF		2153	59	826	51	1436	50
Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF	778	49	307	47	172	27
	Helse Nord Trøndelag HF	262	36	117	49	111	50
	Helse Møre og Romsdal HF	445	39	162	40	191	41
	Privat Midt-Norge HF						
Totalt Helse Midt-Norge RHF		1485	44	586	46	474	38
Helse Sør-Øst RHF	Sunnaas sykehus HF						
	Vestre Viken HF	793	37	195	64	266	36
	Lovisenberg diakonale sykehus A/S	77	45	44	43		
	Diakonhjemmet sykehus A/S	140	34	38	34	328	31
	Akershus universitetssykehus HF	486	171	254	38		
	Sykehuset Innlandet HF	526	41	306	41	115	31
	Sykehuset Østfold HF	367	41	359	52	542	41
	Sørlandet Sykehus HF	479	26	310	50	640	69
	Sykehuset i Vestfold HF	312	30	187	37		
	Sykehuset Telemark HF	416	48	216	58		
	Oslo universitetssykehus HF	759	61	271	45	170	56
	Privat Sør-Øst HF					1329	70
Totalt Helse Sør-Øst RHF		4355	56	2180	48	3390	57
Privat RHF		333	60	561	119		
Sum		9638	58	4632	60	5986	60

Vedlegg 2 – Oversikt over antall ventende, og gjennomsnittlig ventetid for ventende per 31. mai 2016

Helseregion		Kvinnesykdommer og elektiv fødselshjelp		Barnesykdommer		Fysiskals medisin og (re)habilitering	
		Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende
	HF						
Helse Nord RHF	Finnmarkssykehuset HF	307	58	105	43	17	118
	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	610	39	252	30	194	57
	Nordlandssykehuset HF	714	62	279	43	244	101
	Helgelandssykehuset HF	309	37	100	34	124	108
	Privat Nord HF						
Totalt Helse Nord RHF		1940	50	736	37	579	89
Helse Vest RHF	Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssykehus	1120	37	602	49	270	56
	Helse Fonna HF	673	59	234	45	71	25
	Helse Bergen HF	1554	44	687	31	249	30
	Helse Førde HF	428	40	97	23	81	45
	Privat Vest HF	212	48			137	90
Totalt Helse Vest RHF		3987	44	1620	39	808	50
Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF	711	41	242	33	202	36
	Helse Nord Trøndelag HF	428	34	160	40	104	47
	Helse Møre og Romsdal HF	497	33	353	40	219	79
	Privat Midt-Norge HF						
Totalt Helse Midt-Norge RHF		1636	37	755	38	525	56
Helse Sør-Øst RHF	Sunnaas sykehus HF					256	40
	Vestre Viken HF	896	37	488	36	100	23
	Lovisenberg diakonale sykehus A/S					4	100
	Diakonhjemmet sykehus A/S					8	350
	Akershus universitetssykehus HF	666	45	406	34		
	Sykehuset Innlandet HF	1008	32	544	45	365	63
	Sykehuset Østfold HF	981	56	418	46	24	34
	Sørlandet Sykehus HF	1054	35	572	63	402	45
	Sykehuset i Vestfold HF	540	36	178	19	631	35
	Sykehuset Telemark HF	763	43	150	33	419	36
	Oslo universitetssykehus HF	1122	54	667	63	555	32
	Privat Sør-Øst HF						
Totalt Helse Sør-Øst RHF		7030	42	3423	47	2764	41
Privat RHF						252	56
Sum		14593	43	6534	43	4928	50

Vedlegg 2 – Oversikt over antall ventende, og gjennomsnittlig ventetid for ventende per 31. mai 2016

Helseregion	HF	Hud og veneriske sykdommer		Neurologi		Klinisk nevrofysiologi	
		Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende
Helse Nord RHF	Finnmarkssykehuset HF	300	123	36	52		
	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	614	40	301	56	201	41
	Nordlandssykehuset HF	570	104	313	34	88	46
	Helgelandssykehuset HF	213	160	162	51	85	27
	Privat Nord HF						
Totalt Helse Nord RHF		1697	91	812	46	374	39
Helse Vest RHF	Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssykehus	2312	113	513	70	446	129
	Helse Fonna HF			206	38	53	19
	Helse Bergen HF	1064	99	544	89	585	42
	Helse Førde HF	563	47	179	34	51	27
	Privat Vest HF	731	43				
Totalt Helse Vest RHF		4670	91	1442	68	1135	74
Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF	503	34	324	43	239	48
	Helse Nord Trøndelag HF			175	35		
	Helse Møre og Romsdal HF	215	25	339	53	90	34
	Privat Midt-Norge HF						
Totalt Helse Midt-Norge RHF		718	31	838	45	329	44
Helse Sør-Øst RHF	Sunnaas sykehus HF			2	62		
	Vestre Viken HF	1	127	380	36	216	40
	Lovisenberg diakonale sykehus A/S						
	Diakonhjemmet sykehus A/S	2	12				
	Akershus universitetssykehus HF	1	13	904	72	258	38
	Sykehuset Innlandet HF	158	54	409	34	261	19
	Sykehuset Østfold HF			230	35	428	44
	Sørlandet Sykehus HF			627	75	3	133
	Sykehuset i Vestfold HF			723	62		
	Sykehuset Telemark HF			233	45	5	72
	Oslo universitetssykehus HF	3524	63	475	63	162	35
	Privat Sør-Øst HF						
Totalt Helse Sør-Øst RHF		3686	63	3983	59	1333	36
Privat RHF							
Sum		10771	77	7075	57	3171	51

Vedlegg 2 – Oversikt over antall ventende, og gjennomsnittlig ventetid for ventende per 31. mai 2016

		Øre-nese-hals sykdommer			Gastroenterologisk kirurgi			Øyesykdommer	
		Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende
Helseregion	HF								
Helse Nord RHF	Finnmarkssykehuset HF	675	75	47	55	525	87		
	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	1115	77	389	50	481	109		
	Nordlandssykehuset HF	964	68	125	48	232	78		
	Helgelandssykehuset HF	572	48	24	14	227	109		
	Privat Nord HF								
Totalt Helse Nord RHF		3326	69	585	48	1465	96		
Helse Vest RHF	Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssykehus	1926	67	228	34	607	58		
	Helse Fonna HF	711	48	288	62	355	42		
	Helse Bergen HF	1770	55	259	46	665	74		
	Helse Førde HF	545	42	61	32	269	56		
	Privat Vest HF			167	43				
Totalt Helse Vest RHF		4952	57	1003	47	1896	60		
Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF	1016	58	388	39	644	49		
	Helse Nord Trøndelag HF	260	61	186	40	262	33		
	Helse Møre og Romsdal HF	877	44	322	43	1029	81		
	Privat Midt-Norge HF								
Totalt Helse Midt-Norge RHF		2153	53	896	41	1935	64		
Helse Sør-Øst RHF	Sunnaas sykehus HF								
	Vestre Viken HF	1819	90	642	58	1413	61		
	Lovisenberg diakonale sykehus A/S	2250	102						
	Diakonhjemmet sykehus A/S			299	28				
	Akershus universitetssykehus HF	1464	64	458	86	1	88		
	Sykehuset Innlandet HF	2217	67	696	31	1345	110		
	Sykehuset Østfold HF	872	63	325	42	606	56		
	Sørlandet Sykehus HF	1299	58	522	33	1279	119		
	Sykehuset i Vestfold HF	1100	49	398	54	388	55		
	Sykehuset Telemark HF	1040	62	148	36				
	Oslo universitetssykehus HF	383	88	574	82	1189	80		
	Privat Sør-Øst HF					648	66		
Totalt Helse Sør-Øst RHF		12444	74	4062	52	6869	84		
Privat RHF		240	41	28	48	85	41		
Sum		23115	67	6574	49	12250	79		

Vedlegg 2 – Oversikt over antall ventende, og gjennomsnittlig ventetid for ventende per 31. mai 2016

		Karkirurgi		Ortopedisk kirurgi (inkludert revmakirurgi)		Urologi	
		Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende
Helseregion	HF						
Helse Nord RHF	Finnmarkssykehuset HF	13	36	644	87	115	55
	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	132	69	1157	83	395	49
	Nordlandssykehuset HF	118	57	1093	66	362	78
	Helgelandssykehuset HF	3	18	394	41	272	89
	Privat Nord HF						
Totalt Helse Nord RHF		266	62	3288	73	1144	68
Helse Vest RHF	Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssykehus	180	79	1033	59	211	77
	Helse Fonna HF	78	42	742	59	207	56
	Helse Bergen HF	225	56	1745	49	191	35
	Helse Førde HF	48	51	514	37	206	43
	Privat Vest HF			752	53	153	73
Totalt Helse Vest RHF		531	62	4786	52	968	56
Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF	230	52	751	51	268	39
	Helse Nord Trøndelag HF	80	52	1046	70	235	63
	Helse Møre og Romsdal HF	78	48	1243	41	428	45
	Privat Midt-Norge HF						
Totalt Helse Midt-Norge RHF		388	51	3040	53	931	48
Helse Sør-Øst RHF	Sunnaas sykehus HF						
	Vestre Viken HF	123	77	1714	34	713	44
	Lovisenberg diakonale sykehus A/S			1634	65		
	Diakonhjemmet sykehus A/S			527	50		
	Akershus universitetssykehus HF	189	53	1426	63	742	107
	Sykehuset Innlandet HF	208	64	1609	31	476	41
	Sykehuset Østfold HF	453	119	1130	73	296	46
	Sørlandet Sykehus HF	403	114	1256	42	527	60
	Sykehuset i Vestfold HF	277	55	1231	61	344	68
	Sykehuset Telemark HF	3	31	535	39	327	93
	Oslo universitetssykehus HF	780	72	1622	107	906	64
	Privat Sør-Øst HF			1306	46		
Totalt Helse Sør-Øst RHF		2436	84	13990	57	4331	66
Privat RHF		1	119	1102	41	73	74
Sum		3622	76	26206	57	7447	63

Vedlegg 2 – Oversikt over antall ventende, og gjennomsnittlig ventetid for ventende per 31. mai 2016

Helseregion		Karkirurgi		Ortopedisk kirurgi (inkludert revmakirurgi)		Urologi	
		Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende	Antall Ventende	Gj. ventetid ventende
Helse Nord RHF	HF						
	Finnmarkssykehuset HF	13	36	644	87	115	55
	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	132	69	1157	83	395	49
	Nordlandssykehuset HF	118	57	1093	66	362	78
	Helgelandssykehuset HF	3	18	394	41	272	89
Totalt Helse Nord RHF	Privat Nord HF						
		266	62	3288	73	1144	68
	Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssykehus	180	79	1033	59	211	77
	Helse Fonna HF	78	42	742	59	207	56
	Helse Bergen HF	225	56	1745	49	191	35
Totalt Helse Vest RHF	Helse Førde HF	48	51	514	37	206	43
	Privat Vest HF			752	53	153	73
		531	62	4786	52	968	56
	St. Olavs Hospital HF	230	52	751	51	268	39
	Helse Nord Trøndelag HF	80	52	1046	70	235	63
Totalt Helse Midt-Norge RHF	Helse Møre og Romsdal HF	78	48	1243	41	428	45
	Privat Midt-Norge HF						
		388	51	3040	53	931	48
	Sunnaas sykehus HF						
	Vestre Viken HF	123	77	1714	34	713	44
Totalt Helse Sør-Øst RHF	Lovisenberg diakonale sykehus A/S			1634	65		
	Diakonhjemmet sykehus A/S			527	50		
	Akershus universitetssykehus HF	189	53	1426	63	742	107
	Sykehuset Innlandet HF	208	64	1609	31	476	41
	Sykehuset Østfold HF	453	119	1130	73	296	46
Totalt Helse Sør-Øst RHF	Sørlandet Sykehus HF	403	114	1256	42	527	60
	Sykehuset i Vestfold HF	277	55	1231	61	344	68
	Sykehuset Telemark HF	3	31	535	39	327	93
	Oslo universitetssykehus HF	780	72	1622	107	906	64
	Privat Sør-Øst HF			1306	46		
Sum		2436	84	13990	57	4331	66
		1	119	1102	41	73	74
		3622	76	26206	57	7447	63

Vedlegg 2 – Oversikt over antall ventende, og gjennomsnittlig ventetid for ventende per 31. mai 2016

Helseregion	HF	Kjevekirurgi og munnhulesykdom	Plastikk-kirurgi	
			Antall Ventende	Gj. ventetid ventende
Helse Nord RHF	Finnmarkssykehuset HF		6	378
	Universitetssykehuset Nord-Norge HF	4	645	119
	Nordlandssykehuset HF	402	251	219
	Helgelandssykehuset HF	1	1589	50
	Privat Nord HF			
Totalt Helse Nord RHF		407	253	718
Helse Vest RHF	Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssykehus	79	38	56
	Helse Fonna HF		70	92
	Helse Bergen HF	187	96	84
	Helse Førde HF	181	63	55
	Privat Vest HF			
Totalt Helse Vest RHF		447	73	73
Helse Midt-Norge RHF	St. Olavs Hospital HF	84	64	87
	Helse Nord Trøndelag HF		29	83
	Helse Møre og Romsdal HF	272	92	63
	Privat Midt-Norge HF			
Totalt Helse Midt-Norge RHF		356	86	79
Helse Sør-Øst RHF	Sunnaas sykehus HF			
	Vestre Viken HF		238	64
	Lovisenberg diakonale sykehus A/S			
	Diakonhjemmet sykehus A/S			
	Akershus universitetssykehus HF		203	175
	Sykehuset Innlandet HF	865	197	75
	Sykehuset Østfold HF	32	38	71
	Sørlandet Sykehus HF	193	73	77
	Sykehuset i Vestfold HF			
	Sykehuset Telemark HF		1124	212
	Oslo universitetssykehus HF	129	60	128
	Privat Sør-Øst HF			
Totalt Helse Sør-Øst RHF		1219	159	150
Privat RHF			253	55
Sum		2429	148	120

SPØRSMÅL NR. 1348

Innlevert 21. juni 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 1. juli 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden forsikra om at svaret han gav i januar framleis står ved lag, ved at ein nyttar same kriteria i KVVU-arbeidet som i Statens Vegvesen si aust-vest-utgreiing, vil han syte for at ein nyttar talmateriale for opprusta E39, og vil resultatet av KVVU-arbeidet bli lagt fram i NTP 2018-2029 slik det vart slått fast i januar 2016?»

GRUNNGJEVING:

På møte i regi av Statens Vegvesen i Ullensvang 20.06.2016 vart det lagt fram ulike analysar knytt til arbeidet med KVVU for aust-vest-samband Gol-Voss. Der kunne ein registrere at i ei analyse av regionale konsekvensar la ein til grunn E39 med dagens standard også i analysar som går 40 år fram tid. Som statsråden er kjend med har Stortinget vedteke arbeidet med ferjefri E39, og nokre trasear er bygd, mange ligg klare og fleire skal planleggast for utbygging dei næraste åra. I svar på spørsmål frå underteikna av 12.01.2012 svara statsråden følgjande:

«I hovudsak vil KVVU-arbeidet byggje på dei same måla og kriteria som er lagt til grunn i Statens vegvesen si aust-vest-utgreiing.»

Vidare svara statsråden at:

« På grunnlag av drøftingar i regjeringa tek Samferdselsdepartementet sikte på å leggje fram ei prioritering av trasé for aust-vestvegsamband i Nasjonal transportplan 2018-2029.»

Svar:

Statens vegvesen opplyser at dei i konseptvalutgreiinga (KVVU) for Gol-Voss vil bruke same modellverktøy med dei same kriteria som i aust-vest-utgreiinga. I tillegg blir det gjennomført meir detaljerte vurderingar for å tilfredsstille krava til ei KVVU. Det blir brukt tre ulike referansar for transportvurderingane:

- Eit alternativ som tilfredsstiller Finansdepartementet sitt strenge krav til nullalternativ. Her er berre bundne prosjekt, dvs. prosjekt som Stortinget har tatt opp til løyving og prosjekt som ligg inne i porteføljen til Nye Veier AS, lagt inn.

- Eit alternativ der E134 er ferdig utbygd mellom Drammen og Haugesund. Denne referansesituasjonen tek omsyn til signala frå Samferdselsdepartementet om at E134 vil vere eitt av dei framtidige hovudsambanda mellom Austlandet og Vestlandet.

- I det tredje referansealternativet er det lagt til grunn at E134, ferjefri E39 og E16 Voss-Bergen er ferdig utbygd. Dette tilsvarar alternativ 0+ i aust-vest-utgreiinga.

I tillegg blir det gjennomført følsemdsvurderingar med ei ferjefri kryssing av Sognefjorden på rv 5 og ein ferdig utbygd Hordalandsdiagonal.

Eg tek fortsatt sikte på å kome tilbake til Stortinget med ei endeleg avklaring om strategi for aust-vest-sambanda i samband med Nasjonal transportplan 2018-2029.

SPØRSMÅL NR. 1349

Innlevert 21. juni 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 1. juli 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kvifor er ikkje alternativet frå SVV si aust-vest-utgreiing med høgast samfunnsøkonomisk nytte, Rv 7/ Hordalandsdiagonalen, med i KVVU-utgreiinga SVV no arbeider med for strekninga Gol-Voss, og vil stats-

råden sjå til at det vert utarbeidd eit alternativ for Rv 7 i kombinasjon med Hordalandsdiagonalen slik at statsråden får ei sak som er skikkeleg opplyst før ein tek avgjerd i NTP 2018-29?»

GRUNNGJEVING:

Då Statens Vegvesen la fram si aust-vest-utgreiing hausten 2015 var det eitt alternativ som viste seg å ha langt høgare samfunnsøkonomisk nytte enn dei andre, nemleg kombinasjonen Rv 52 og Hordalandsdiagonalen.

Til mange si overrasking vart det ikkje lagt fram noko alternativ der Hordalandsdiagonalen er inkludert på Statens Vegvesen sitt møte om KVVU-arbeidet Gol-Voss i Ullensvang 20.06 d.å. Statsråden og regjeringa har vore svært tydeleg på at samfunnsøkonomisk nytte skal styre samferdselsprioriteringane i mykje større grad enn tidlegare. Det viser att i mandatet etatane fekk i sitt arbeid, og deira tilrådingar til NTP der det er lite nye prosjekt i distrikt med spreidd busetnad.

I dette biletet vert det underleg at det alternativet som utan tvil gir ein langt høgare samfunnsøkonomisk nytte enn alle andre alternativ, nemleg Rv 52 i kombinasjon med Hordalandsdiagonalen, ikkje vert utgreidd vidare. Det er viktig å få avklara om det er statsråden som har nekta SVV å ta med dette alternativet, og i så fall kvifor. Sjølv om KVVU-oppgdraget femner om strekninga God-Voss strir det mot all sunn fornuft å utlukke eit alternativ som gir så høg samfunnsnytte.

Svar:

I aust-vest-utgreiinga vart i alt 11 utbyggingsalternativ vurderte. Eitt av desse var E134 med arm til Bergen,

den såkalla Hordalandsdiagonalen. Denne kombinasjonen av E134 kom best ut av alle dei vurderte alternativ når ein ser på dei prissette konsekvensane. I aust-vest-utgreiinga blei det ikkje vurdert noko alternativ med kombinasjonen Hordalandsdiagonalen/rv 7.

I oppdraget til Statens vegvesen om å setje i gang ei konseptvalutgreiing (KVVU) for Gol-Voss har Samferdselsdepartementet funne det nødvendig å avgrense utgreiinga. Dette må sjåast i samheng med den knappe tidsfristen som er til rådvelde for at vi skal ha eit slutningsgrunnlag klart til Stortingsmeldinga om NTP 2018-2029 neste år, og at utgreiingsressursar i Statens vegvesen skal nyttast mest mogeleg rasjonelt.

Hovudformålet med KVVU for Gol – Voss er å skaffe vedtaksgrunnlag for å velje rv 52 eller rv 7 som det andre hovudsambandet mellom Austlandet og Vestlandet. Mi vurdering er at det som grunnlag for ei slik avgjerd, ikkje er nødvendig med ei samtidig vurdering av mogelege løysningar for ein Hordalandsdiagonal kombinert med rv 52 eller rv 7. Slike vurderingar kan eventuelt handterast i ei seinare KVVU for arm til Bergen. For å sikre eit mest mogeleg robust slutningsgrunnlag for val av trasé, er det likevel viktig å gjennomføre følsemdsvurderingar som viser korleis ein eventuell Hordalandsdiagonal vil kunne påverke trafikken og nytten av investeringar på rv 7 og rv 52 mellom Gol og Voss. Desse vurderingane vil, saman med ei rekkje andre følsemdsvurderingar, inngå i ei totalvurdering av traséval mellom rv 7 og rv 52.

SPØRSMÅL NR. 1350

Innlevert 21. juni 2016 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 1. juli 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Medfører det riktighet at elever med læreavanser og psykiske funksjonsnedsettelser ved skoler som mottar støtte etter satsen som følger av forskrifter til friskoleloven § 9A-3, i praksis ikke kan få rett til utvidet ekstra opplæringstid ettersom disse skolene gir et spesialtilpasset tilbud som ikke forutsetter særskilt vedtak om spesialundervisning, og er dette i så fall en praksis statsråden kan stå inne for?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med at flere elever ved skoler som gir et tilbud til elever med langvarige eller permanente læreavanser, som gjerne er elever som har

en diagnose eller syndrom, har fått avslag på søknad om utvidet opplæringsrett etter Opplæringslovens § 3-1 femte ledd jf. Friskoleloven § 3-3 fjerde ledd. Disse friskolene omfatter for eksempel de helsepedagogiske steinerskolene. De konkrete sakene undertegnede er gjort kjent med, har vært til behandling i Hordaland Fylkeskommune og av Fylkesmannen i Hordaland.

Etter det undertegnede forstår er avslaget på søknad om utvidet opplæring direkte knyttet til at elevene ikke har fått særskilt vedtak om spesialundervisning, som er ett av to krav loven stiller. Det andre er at eleven har et faktisk behov for mer tid i skolen for å kunne nå sine individuelle opplæringsmål. Bakgrunnen for at vedtak om spesialundervisning ikke er fattet, er at disse friskolene gir et tilbud som er spesialtilpasset den

enkelte, og som dermed gir et «forsvarlig utbytte», men som ikke blir ansett som spesialundervisning etter friskoleloven § 3-6.

Disse skolene er selv ansvarlige for at for at vilkårene for å motta den høye satsen er til stede ved inntak av elever. Det følger av friskolelovforskriften § 9A-5. Det kreves derfor ikke et formelt vedtak for at elevene skal få en spesialundervisning ved en slik skole. I forhold til dette kan friskolelovforskriften § 9A-4 synes uheldig formulert all den tid elevene allerede mottar spesialundervisning, mens den bestemmelsen skal sikre at fylkeskommunen dekker merkostnader dersom elevens behov er så spesielle og omfattende at selv ikke den høye statsstøttesatsen dekker behovet for tilrettelegging.

Undertegnede stilte i 2010 spørsmål til daværende kunnskapsminister Kristin Halvorsen om at den samme elevgruppen på dette tidspunktet ikke hadde rett til utvidet opplæring i privatskoler, ettersom privatskoleloven manglet den samme lovhjemmelen som opplæringsloven. Dette ble vurdert som uheldig, og loven har siden blitt endret for å sikre likebehandling av tilbudet i offentlige og private skoler. Undertegnede er bekymret for at den omtalte problemstillingen i dette spørsmålet er et tilsvarende tilfelle av et mangelfullt lovverk.

Det er ingen tvil om at disse elevene ville hatt rett til spesialundervisning etter opplæringslovens kapittel 5 dersom de var elever i offentlig skole. Det er også liten tvil om at de ville hatt utbytte av to år ekstra videregående opplæring for å nå sine opplæringsmål – selv om det steinerpedagogiske opplegget for disse elevene er vellykket. Undertegnede er bekymret for at den praksisen som nå etablerer seg som et resultat av denne saken, ikke er i tråd med lovgivers intensjon om rett til utvidet opplæring uavhengig av skoleslag.

Undertegnede mener også at denne saken har flere prinsipielt problematiske sider. Det gjelder for eksempel hvorvidt det å nekte denne elevgruppen rett til utvidet opplæring representerer en diskriminering sammenlignet med elever i offentlig skole og som derfor kan aktualisere bestemmelser i Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen. Det gjelder også at det synes som om elevens individuelle rettigheter og det offentlige finansieringsansvar blandes sammen i disse sakene.

Svar:

Friskoleloven åpner for godkjenning av skoler som gir særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede. For tiden er det godkjent og i drift 14 slike skoler. Skolene får dekket alle driftsutgifter ved statstilskudd. Tilskuddet ytes etter to satser: Sats for nokså ressurskrevende elever (forskriften § 9A-2) og sats for særlig ressurskrevende elever (forskriften § 9A-3).

Elevene på de særskilte skolene for funksjonshemmede har rett til å ta ut utvidet rett til videregående opplæring etter reglene i opplæringsloven § 3-1 femte ledd (spesialundervisning). Det er elevens hjemfylke som har ansvaret for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering og fatter vedtak om spesialundervisning jf. friskoleloven § 3-6, inkludert vedtak om utvidet tid på bakgrunn av spesialundervisning. Den sakkyndige vurderingen skal ivareta elevens individuelle rettigheter.

Skolene har ikke adgang til å gi opplæring som avviker fra den godkjente læreplanen dersom ikke reglene for spesialundervisning er fulgt.

Det følger av § 9A-4 i forskrift til friskoleloven at dersom en elev ved en skole for funksjonshemmede, for en kortere eller lengre periode, er vesentlig mer ressurskrevende enn hva den satsen skolen får for eleven dekker, må det vurderes om eleven har rett til spesialundervisning. Denne bestemmelsen omhandler den økonomiske siden av spesialundervisningen. Det følger av forvaltningspraksis at alle elever ved disse skolene vil kunne ha rett til spesialundervisning.

Jeg vil vise til at den særskilte tilskuddsordningen for skolene for funksjonshemmede har som formål å etablere en «normalsituasjon» rundt elevene. Dette innebærer at det meste av opplæringen på denne type skoler skal vurderes som tilpasset opplæring, og at det normalt ikke er nødvendig å benytte de vanlige ordningene etter reglene om spesialundervisning ved disse skolene. Det er kun ved større behov for individuelle tiltak enn tilskuddssatsen gir rom for, at denne type skoler kan be om ytterligere ressurser fra hjemkommune med hjemmel i friskoleloven § 3-6.

